

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1998-1999

18 december 1998

BULLETIN VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

INHOUDSOPGAVE

I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS (Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)

	Blz.
A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de reglementaire termijn	
Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	741
Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening	743
Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling	768
Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid	776
Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken	779
Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media	798
Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting	812
Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn	814
Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid	825
B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn	
Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	827
Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling	834
Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid	852
Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken	857
Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting	861
Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn	867
Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid	874

II. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS EN WAAROP NOG NIET WERD GEANTWOORD (Reglement artikel 81, 6)

Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie	875
Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling	876
Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid	878
Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn	878
Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid	879

III. VRAGEN WAARVAN DE REGLEMENTAIRE TERMIJN VERSTREKEN IS MET TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN EN DIE OP VERZOEK VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG (Reglement artikel 81, 4)

Nihil

REGISTER	880
----------------	-----

**I. VRAGEN VAN DE VLAAMSE
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN
ANTWOORDEN VAN DE MINISTERS
(Reglement artikel 81, 1, 2, 3, 5 en 7)**

**A. Vragen waarop werd geantwoord binnen de
reglementaire termijn**

LUC VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS
BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE

**Vraag nr. 17
van 21 oktober 1998
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

La Flandre – Artikelen over bedrijven

In het kwartaalnummer van september 1998 van het magazine "La Flandre", uitgegeven door de Vlaamse regering, wordt heel bijzondere aandacht besteed aan de groep Kinopolis.

Men kan uiteraard begrijpen dat dit succesverhaal wordt bekendgemaakt bij anderstalige lezers. Er zijn zeker nog andere voorbeelden van Vlaamse KMO's die een merkwaardige groei en ontwikkeling hebben gekend.

In verband met het artikel uit "La Flandre" vernam ik nochtans graag of de groep Kinopolis een financiële bijdrage levert voor het drukken en verspreiden van genoemd magazine? Zo ja, welke?

Kunnen andere bedrijven eveneens zichzelf wereldkundig maken via de administratie Buitenlands Beleid van de Vlaamse Gemeenschap? Aan welke voorwaarden moeten zij daartoe beantwoorden? Kunnen buitenlandse firma's die in Vlaanderen een exploitatiezetel bezitten en er dus ook personeel tewerkstellen, in aanmerking komen om hun naam bekendheid te verzekeren?

Antwoord

In het laatste nummer van zowel "Flanders" als "La Flandre" werd inderdaad een artikel opgenomen over de groep Kinopolis. Hiervoor werd uiteraard geen financiële bijdrage, noch andere tegenprestatie gevraagd.

Het redactiecomité maakt telkens zelf een selectie van Vlaamse bedrijven die in de focus worden geplaatst. Het gaat om Vlaamse bedrijven die voldoende representatief zijn en waarvan de activiteiten relevant zijn voor een internationaal geïnteresseerd publiek.

**Vraag nr. 18
van 21 oktober 1998
van de heer DIDIER RAMOUDT**

*VLAM-promotiefonds bakkerijen – Achterstallige
bijdragen en klachten*

In het verleden kon de verplichte bijdrage van de bakkers aan het Vlaams Promotiecentrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) rekenen op tegenwind in brede kringen van de bakkers. In zoverre zelfs dat er klachten werden ingediend bij de Raad van State om de legitimiteit van deze inning en de bevoegdheid van de instantie om ze op te leggen, te betwisten.

1. Hoeveel klachten werden er ingediend sedert de invoering van deze verplichte bijdrage? Wat is de stand van zaken in deze klachtendossiers?
2. Werden er ook bij de Vlaamse regering klachten ingediend?

Zo ja, hoeveel en wat is de stand van zaken in deze dossiers?
3. Hoeveel bakkers betaalden de bijdrage niet en zijn in gebreke gesteld?
4. Gebeurde er reeds onderzoek naar het effect van de door de VLAM met de bijdragen georganiseerde campagnes? Zo ja, wat zijn daarvan de resultaten? Zo neen, heeft de minister-president initiatieven genomen voor een dergelijk onderzoek?
5. Wordt er binnen afzienbare tijd een evaluatie van dit systeem van verplichte bijdragen in het vooruitzicht gesteld?

Antwoord

In het bestand van VLAM zijn 4.100 warme, artisanale en industriële bakkers opgenomen als bijdrageplichtige. In 1997 en 1998 werden respectievelijk 8.426 en 8.262 facturen verstuurd. Hiervan werden respectievelijk 8.046 en 5.148 facturen betaald, waarbij de inningsprocedure voor 1998 nog voor

een groot deel in afwikkeling is (97,4 % heeft aldus in 1997 zijn VLAM-bijdrage betaald).

1. In 1997 werden 299 (of 3,5 % van de bijdrageplichtige) bezwaarschriften ingediend, in 1998 217. Op enkele bezwaarschriften in onderzoek na zijn deze allemaal afgehandeld.
2. Voorzover bekend werd bij de Vlaamse regering één bezwaarschrift ingediend. Dit werd ten gronde onderzocht en afgehandeld.
3. In 1997 werden 328 (of 3,9 % van de bijdrageplichtige) bakkers in gebreke gesteld wegens niet-tijdige betaling van de gefactureerde bijdragen. In 1998 gaat het om 383 bakkers.
4. Door VLAM werd reeds viermaal een onderzoek gedaan naar het effect van de georganiseerde campagnes, door zowel kwalitatief en kwantitatief consumentenonderzoek als een opinieonderzoek bij de bakkers en een posttest van de campagne zelf. Een nieuwe posttest volgt in januari 1999.

Uit deze onderzoeken blijkt dat door de campagne, met een eenvoudige krachtige boodschap, de interesse voor brood is gewekt. Ze heeft een hoge impact en memorisatie en slaagt erin een jonger imago over te brengen van brood als lekker, gezond, evenwichtig, natuurlijk, ... product. Broodverkopers hebben het campagnemateriaal massaal gebruikt in de winkel. Advertenties en televisiespots worden positief beoordeeld. Op basis van deze onderzoeken werden en worden de campagnes geregeld bijgestuurd.

5. Het systeem van verplichte bijdragen wordt op permanente basis geëvalueerd door een ad hoc werkgroep in de schoot van VLAM, bestaande uit vertegenwoordigers van de belangrijkste representatieve beroepsorganisaties uit de sector.

Vraag nr. 23
van 3 november 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

VZW De Rand – Bevlaging gemeenschapscentra

Naar verluidt hebben de directeur en de raad van bestuur van de VZW De Rand beslist dat voortaan ook de Belgische vlag moet worden uitgehangen aan alle gemeenschapscentra in de faciliteitengemeenten.

De bedoeling daarvan is mij niet duidelijk. Noch de VZW, noch de gemeenschapscentra hebben enig uitstaans met de Belgische Staat.

Heel wat Vlamingen in de Zes zijn trouwens erg misnoegd over die maatregel. Voor hen symboliseert die vlag de situatie waarin de faciliteitengemeenten zijn terechtgekomen.

Is de minister-president op de hoogte van die maatregel ?

Heeft hij er een verklaring voor ?

Is hij het eens met de Vlamingen in de Rand dat de maatregel misplaatst is ?

Antwoord

Het antwoord op deze vraag behoort tot de bevoegdheid van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn.

Vraag nr. 25
van 10 november 1998
van de heer PAUL VAN GREMBERGEN

Export Vlaanderen – Steun brouwerijsector

Men laat me weten dat AWEX (Agence Walonne à l'Exportation) een aanzienlijke financiële ondersteuning verleent aan Waalse brouwerijen om hun presentatieactiviteit in het buitenland mede te financieren. De AWEX toont zich bereid 75 % van het standgeld op dergelijke beurzen voor zijn rekening te nemen.

Export Vlaanderen daarentegen zou bijna niet tegemoetkomen in dergelijke aangelegenheden.

Uiteraard komt het de gewesten toe om autonoom een eigen handelsbeleid te voeren. Meer in het bijzonder dienen de gewesten in alle zelfstandigheid te beslissen over de representatiepolitiek in het buitenland. In dit geval wens ik de minister-president echter wel volgende vragen voor te leggen.

Klopt het dat Export Vlaanderen de Vlaamse brouwerijen slechts in zeer beperkte mate ondersteunt ?

Welke redenering gaat hierachter schuil ?

Antwoord

Alle Vlaamse bedrijven kunnen een beroep doen op de bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 9 december 1997 inzake de toekenning van financiële tegemoetkomingen voor beursdeelnames (Belgisch Staatsblad 20 december 1997).

Het vermelde besluit, dat in werking getreden is op 1 januari 1998, bepaalt onder meer dat alle Vlaamse ondernemingen, wanneer zij met hun in Vlaanderen geproduceerde producten en in eigen naam deelnemen aan buitenlandse beurzen opgenomen in twee internationale repertoria, met name M&A en MOCI, steun kunnen aanvragen bij Export Vlaanderen. Deze steun bedraagt 50 % van de huurkosten van de naakte oppervlakte, met een maximum van 80.000 frank.

Aanvragen van brouwerijen worden op dezelfde wijze behandeld als die van alle andere Vlaamse ondernemingen. Bovendien kunnen de brouwerijen, indien zij dit wensen, een beroep doen op Export Vlaanderen voor de inrichting van een groepsstand op gespecialiseerde beurzen.

STEVE STEVAERT

MINISTER VICE-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN OPENBARE
WERKEN, VERVOER EN RUIMTELIJKE
ORDENING

Vraag nr. 38
van 14 oktober 1998
van de heer JOHAN MALCORPS

Permanente bewoning weekendhuisjes – Voorkomingsbeleid

Er blijven vragen over de concrete maatregelen die kunnen worden genomen om het permanent wonen in weekendhuisjes in zones voor verblijfsrecreatie te voorkomen.

1. Wat de weekendhuisjes zelf betreft, antwoordde toenmalig minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening Eddy Baldewijns op een vraag nr. 393 van 19 juni 1997 van mevrouw Vera Dua dat weekendhuisjes een maximale vloeroppervlakte van 60 m² mogen hebben, in overeenstemming met het bestaande koninklijk besluit (KB) en de omzendbrief terzake. Maar het KB en de

omzendbrief hebben het enkel over weekendverblijfparken. Deze norm schijnt niet van toepassing te zijn voor recreatiegebieden waarvoor geen verkavelingsvergunning voor de aanleg van een weekendverblijfpark werd afgeleverd (zo bv. in de gemeente Hamme, in het Grootbroek in Moerzeke) (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr.1 van 2 oktober 1997, blz. 55 – red.*).

De vraag is welke bouwvoorschriften dan wel op weekendhuisjes in dit soort gebieden van toepassing zijn. Als deze te ruim zijn, is het gevaar op permanente bewoning immers veel groter (cf. ook "De Vijvers" in Brecht).

2. Het is onduidelijk hoe gemeenten het permanent wonen kunnen tegengaan. De gemeente is immers verplicht iedereen in te schrijven.

Kan een gemeente zomaar elektriciteit of andere nutsvoorzieningen (kabel, telefoon, ...) aanleggen in gebieden voor verblijfsrecreatie? Is een gemeente gehouden om een rioleringsnet aan te leggen in dit soort gebieden, bijvoorbeeld op basis van het besluit van de Vlaamse regering over de openluchtrecreatieve verblijven?

3. Ten slotte is er ook de vraag naar de informatie die aan het publiek en meer bepaald gegadigde kopers wordt verstrekt. In advertenties worden recentelijk nog woningen aangeboden in wat feitelijk een zone voor verblijfsrecreatie is (bv. "De Vijvers" tussen Brasschaat en Brecht), maar zonder dat dit wordt vermeld. Zo lijkt het om een gewone verkaveling te gaan. Daarbij wordt duidelijk gemikt op permanente bewoning, onder meer door te wijzen op alle aanwezige nutsvoorzieningen (zie advertentie als **bijlage** uit Gazet van Antwerpen van 24 februari 1998).

Is dit toegestaan? Hoe wordt daar eventueel tegen opgetreden?

Antwoord

1. Ten eerste dient te worden benadrukt dat de norm van een maximale oppervlakte van 60 m² aan de grond, geldt voor weekendhuisjes die zijn gelegen binnen een weekendverblijfpark conform het koninklijk besluit van 30 oktober 1973 en de bijhorende ministeriële omzendbrief van 26 februari 1974.

De norm van 60 m² *vloeroppervlakte* in de omzendbrief nr. 18-10 van 20 januari 1978, waarnaar in het antwoord op de bovenvermelde vraag van mevrouw Vera Dua wordt verwezen, heeft betrekking op *in overtreding opgerichte weekendverblijven*.

Bijgevolg is op dit ogenblik voor *individuele* weekendverblijven, die al of niet zijn gelegen binnen een *verkaveling* die geen weekendverblijfpark uitmaakt, geen maximum oppervlakte-norm bepaald.

Er werd daarom binnen mijn administratie sedert geruime tijd een werkgroep belast met het onderzoek naar de stedenbouwkundige voorwaarden voor "recreatieve verblijven", en dit onder meer met het oog op het voorkomen van permanente bewoning naar de toekomst toe.

De werkzaamheden van deze werkgroep bevinden zich in een eindfase, zodat weldra de voorwaarden kunnen worden omgezet in de gepaste regelgeving.

2. Het op dit ogenblik nog steeds van kracht zijnde koninklijk besluit van 30 oktober 1973 betreffende de weekendverblijfparken bepaalt inderdaad in de verkavelingsvoorwaarden dat het park dient te zijn uitgerust met een rioolnet, en bevat ook bepalingen in verband met elektriciteit.

In het kader van de inrichtingsvoorschriften verbonden aan gegroepede oprichtingen van recreatieve verblijven zoals ze zullen worden opgenomen in de stedenbouwkundige voorwaarden (zie 1), zullen er eveneens gelijklopende bepalingen worden opgenomen in verband met het rioolnet en de aansluiting en distributie van elektriciteit.

Noch het bovenvermeld koninklijk besluit, noch de inrichtingsvoorschriften in ontwerp bepalen iets aangaande een verplichting van de gemeente in verband met nutsvoorzieningen. In principe kan de gemeente dergelijke nutsvoorzieningen in het kader van een verkaveling bestaande uit weekendverblijven aanleggen.

3. Het spreekt voor zich dat reclame waarbij het niet vermelden van de stedenbouwkundige bestemming van het te koop aangeboden onroerend goed wordt gecombineerd met het suggereren van gebruiksmogelijkheden die wet-

telijk niet zijn toegelaten, verwerpelijk is en dat de overheid hiertegen dient op te treden.

Noch het Strafwetboek, noch het huidige decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996, noch de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting van de consument, voorzien echter in een *rechtstreekse strafrechtelijke sanctionering* met betrekking tot dergelijke misleidende reclame, wat niet wil zeggen dat zij zonder meer is toegelaten.

Zo legt artikel 63, § 2, lid 3 van voornoemd decreet aan *notarissen* de plicht op om in de reclame betreffende de verkoop van onroerende goederen de meest recente stedenbouwkundige bestemming ondubbelzinnig aan te geven, en verbiedt artikel 23, 4° van de wet op de handelspraktijken *aan elke verkoper* om in zijn reclame essentiële inlichtingen weg te laten met de bedoeling om te misleiden omtrent (onder meer) de aard, de beschikbaarheid en de kenmerken van het goed.

Aan de niet-naleving van de wettelijke en reglementaire bepalingen inzake reclame kan overeenkomstig de wet op de handelspraktijken een einde worden gemaakt via het inleiden van een zogenaamde vordering tot staken bij de voorzitter van de rechtbank van koophandel. Het overtreden van het daaruit voortvloeiende stakingsbevel wordt gesanctioneerd met correctionele straffen.

Algemeen wordt aangevoeld dat de huidige, fragmentarische reglementering niet volstaat om misleidende reclame op het vlak van stedenbouwkundige voorschriften adequaat te bestrijden. Het voorontwerp van decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening voorziet daarom in de plicht voor *eenieder* die voor eigen rekening of als tussenpersoon een goed verkoopt, verhuurt voor meer dan negen jaar, of een erfpacht of een opstalrecht overdraagt, om in de daaraan verbonden publiciteit de meest recente stedenbouwkundige bestemming ondubbelzinnig weer te geven en verkregen vergunningen en stedenbouwkundige attesten te vermelden. Elke inbreuk op deze verplichting zou overeenkomstig het voorontwerp een wanbedrijf uitmaken en zou bijgevolg strafrechtelijk kunnen worden gesanctioneerd.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 41
van 14 oktober 1998
van de heer DIDIER RAMOUDT

Nieuwe zeesluis Oostende – Studie

Rond het al dan niet bouwen van een zeesluis in de haven van Oostende zijn reeds in het verleden tal van, al dan niet tegenstrijdige, verklaringen afgelegd. De beslissing dateert van 1993. Na deze beslissing werd in ijlt tempo een huizenrij aan de Bredensesteenweg en de Vicognedijk onteigend en afgebroken. Noch de eigenlijke werken, noch de verdere voorbereiding ervan werden aangevat. Bij zijn laatste bezoek als minister bevoegd voor Openbare Werken verklaarde de heer Eddy Baldewijns dat de studie voor de bouw van de grote sluis in de haven van Oostende zou worden aangevat.

1. Is deze studie aangevat ? Zo ja, wat is de termijn waarbinnen deze studie moet zijn afgevoerd ?
2. Waarom komt er nu pas een studie, vijf jaar na de initiële beslissing tot realisatie van een zeesluis ?
3. Betekent het opstarten van een studie dat er nog geen definitieve beslissing is betreffende de realisatie van de sluis ? Wat is derhalve de eigenlijke doelstelling van de studie ? Onderzoeken *op welk manier* de sluis zal worden gerealiseerd, of onderzoeken of ze zal worden gerealiseerd ?
4. Indien het een studie betreft die zal onderzoeken of de zeesluis er komt, welke elementen zullen dan doorslaggevend zijn om een positieve, respectievelijk negatieve beslissing te nemen ?
5. Wat is de kostprijs van deze studie en wie voert ze uit ?

Antwoord

Gezien de aard van de vraag is het niet mogelijk binnen de gestelde termijn te antwoorden.

Zodra de gegevens beschikbaar zijn, zal ik een aanvullend antwoord verstrekken.

Vraag nr. 43
van 14 oktober 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Veerdienst Niel-Wintam – Verplaatsing

Vorig jaar besliste toenmalig minister bevoegd voor Vervoer Eddy Baldewijns om de veerdienst over de Rupel tussen Wintam en Niel over te plaatsen naar Schelle. Tot op heden is dat niet gebeurd.

1. Naar verluidt zouden er op dit ogenblik boringen aan de gang zijn om na te gaan of er voldoende Boomse klei in de bodem aanwezig is om de aanlegsteigers te bevestigen. Deze boringen zouden ook in Niel worden uitgevoerd.

Betekent dit dat de mogelijkheid open blijft dat het bewuste veer toch in Niel zou blijven ?

2. Als de beslissing tot verplaatsing daarentegen definitief zou zijn, wanneer wordt die overheveling dan uitgevoerd ?
3. Destijds gaf minister Baldewijns in zijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 104 van 6 november 1993 aan dat de plaats waar de overzet in Schelle dient te komen zekere risico's kon inhouden (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 6 van 13 december 1996, blz. 512 – red.*), vermoedelijk wegens de bocht in de Rupel die de zichtbaarheid daar beperkt.

Zijn er thans voldoende waarborgen omtrent de veiligheid ?

4. Beschikt de minister vice-president over cijfers inzake de scheepvaarttrafiek op de Rupel sedert de opening van de zeesluis in Hingene ?
5. Ten slotte zou de huidige uitbater van de veerdienst aarzelen om te investeren in nieuw materiaal bij gebrek aan zekerheid omtrent zijn contract.

Welke opties zijn er genomen inzake de uitbating van de veerdienst ?

Antwoord

1. Op dit ogenblik worden sonderingen gedaan ter hoogte van Schelle en ter hoogte van het Noordelijk Eiland. Tevens worden in de reeks proe-

ven "te water" enkele sonderingen uitgevoerd in Niel en Wintam.

2. Na ontvangst van deze resultaten worden de plannen en het bestek opgemaakt. Vermoedelijk zullen de werken worden aanbesteed in de lente 1999, zodat ze kunnen aanvangen nog voor de bouwvakantie 1999.
3. Er werden inderdaad opmerkingen gemaakt omtrent de risico's verbonden aan een verplaatsing van het veer voor de scheepvaart. Mijn diensten hebben aansluitend hieromtrent een onderzoek uitgevoerd en een positief advies uitgebracht.
4. De scheepvaartbewegingen op de Rupel mogen heden worden geraamd op 4.500 per jaar.

Sedert het openstellen van de nieuwe zeeluis moet de scheepvaart de Rupel niet meer bevaaren om het Zeekanaal te bereiken, wat het verkeer op de Rupel sterk heeft doen dalen.

5. De veerman aarzelt te investeren omdat hij nog geen zekerheid heeft over de verkrijging van zijn concessie.

Vraag nr. 48
van 15 oktober 1998
van de heer CARL DECALUWE

Pleziervaart – Snelheidsbeperkingen

Op talrijke plaatsen is er een snelheidsbeperking voor plezier(motor)vaartuigen op de Vlaamse waterlopen, en dit wellicht om diverse redenen (oevers, vissen, ...).

1. Welke criteria worden gebruikt voor het invoeren van een snelheidsbeperking op de Vlaamse waterwegen en om welke snelheidsbeperkingen gaat het hier ?
2. In welke mate worden deze snelheidsbeperkingen nageleefd en hoeveel en welke personeelsleden zijn hierbij dagelijks betrokken ?
3. Hoeveel overtredingen werden er in de loop van 1997 en 1998 reeds vastgesteld op de Vlaamse binnenwateren en zijn er plaatsen waar dit frequent gebeurt ?

Antwoord

1. De maximum toegelaten snelheid van de vaartuigen op de scheepvaartwegen gelegen in het Vlaamse gewest wordt geregeld door :
  - het ASR (Algemeen Reglement der Scheepvaartwegen van het Koninkrijk – koninklijk besluit (KB) van 15 oktober 1935, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 15 oktober 1936), zoals gewijzigd door latere besluiten ;
  - de bijzondere reglementen van sommige scheepvaartwegen (KB van 7 september 1950, zoals gewijzigd door latere besluiten) ;
  - voorzover het een *plaatselijke* en *tijdelijke* toestand betreft (zie de als geconsolideerd te beschouwen rechtspraak terzake van het Hof van Cassatie daterend uit de jaren zestig), de Berichten aan de Schipperij uitgevaardigd door de beheerders van de waterwegen (behalve het Vlaams Gewest, met name de administratie Waterwegen en Zeezeven (AWZ) van het departement Leefmilieu en Infrastructuur, ook de volgende Vlaamse openbare instellingen (VOI) : Dienst voor de Scheepvaart, NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen, NV Maatschappij van de Brugse Zeevaartinrichtingen).

Artikel 58 ASR, zoals gewijzigd bij KB van 7 september 1950, bepaalt wat de motorvaartuigen in het algemeen (zowel beroeps- als recreatievaart) betreft :

"Artikel 58. De maximum-snelheid die voor motorvaartuigen wordt toegestaan, bedraagt per minuut en met betrekking tot de oever :

- 1° 70 m voor die welke geen gebruik maken van de bij artikel 1 bepaalde tolerantie betreffende de maximum-diepgang ;
- 2° eveneens 70 m voor die welke van deze tolerantie gebruik maken, maar van een vaste buiten de romp uitstekende schroef zijn voorzien ;
- 3° 100 m voor die welke van voornoemde tolerantie gebruik maken en van een bijzondere inrichting tegen de golfslag zijn voorzien, zoals de schroef die binnen het vaartuig in

een koker wordt geplaatst, of een inrichting waarmede men de schroef zover kan opheffen dat ze altijd ten minsten 0 m 50 boven de toegestane maximumdiepgang is ingedompeld.

In afwijking van lid I bedraagt de toegestane maximum-snelheid voor alle vaartuigen die de rivieren afvaren 7 km per uur, dit is 116 m 66 per minuut. In de bijzondere reglementen kunnen hogere of lagere maxima dan die van dit artikel worden vastgesteld. In zulke gevallen geven palen langs de scheepvaartwegen of vakken van scheepvaartwegen de maximumsnelheid op die er is toegestaan."

Artikel 9bis, § 1 ASR, ingevoegd bij KB van 25 juli 1977 (Belgisch Staatsblad van 19 augustus 1977), bepaalt bovendien specifiek voor de recreatievaart :

"Artikel 9bis, § 1.

1° De motorplezierboten mogen met een grotere snelheid dan de in dit algemeen reglement of in de bijzondere reglementen van de scheepvaartwegen bepaalde snelheden varen op de daartoe aangewezen vakken. Deze snelheden worden grote snelheden genoemd.

2° De minister tot wiens bevoegdheid het Bestuur der Waterwegen behoort kan deze grote snelheden beperken. Hij bepaalt en begrenst de vakken waar met grote snelheid mag gevaren worden.

3° In de vakken waar met grote snelheid mag gevaren worden, is de pleziervaart met zeilen roeiboten verboden gedurende de tijd dat het varen met grote snelheid aldaar werkelijk wordt beoefend.

De minister tot wiens bevoegdheid het Bestuur der Waterwegen behoort kan echter afhankelijk van de afmetingen van bedoelde vakken de doorvaart van zeil- en roeiboten aldaar toestaan onder de door hem te stellen voorwaarden.

§ 2. (...)

§ 3. Snelheids- en behendigheidswedstrijden van motorbootjes zijn verboden, behoudens schriftelijke toestemming van de hoofdingenieur-directeur van het gebied, die in

voorkomend geval de nadere regelen daarvoor vaststelt.

§ 4. Het varen met grote snelheid is verboden wanneer het zicht minder dan 150 m bedraagt.

§ 5. Snelvarende plezierboten moeten hun snelheid zodanig regelen dat zij geen schadelijke golflslag veroorzaken.

§ 6.

1° Op de vakken waar met grote snelheid mag gevaren worden is waterskiën toegelaten.

2° Terwille van de veiligheid kan de minister tot wiens bevoegdheid het Bestuur der Waterwegen behoort het waterskiën verbieden op sommige vakken waar met grote snelheid gevaren wordt, op bepaalde delen van deze vakken, of gedurende sommige perioden van het jaar of uren van de dag. In voorkomend geval kan hij eveneens de vaarrichting bepalen van de vaartuigen die waterskiërs trekken.

§ 7. Een plezierboot die één of meer skiërs trekt moet op zodanige wijze varen en iedere skiër moet zich zodanig gedragen dat zij noch hinder noch gevaar voor de andere gebruikers van de waterweg en aanhorigen ervan opleveren."

Op grond van voormeld artikel 9bis ASR werden de volgende ministeriële uitvoeringsbesluiten (MB) getroffen :

– MB (van de toenmalige minister van Openbare Werken van de unitaire Belgische Staat) van 21 januari 1980 tot vaststelling van de vakken van de scheepvaartwegen waar de pleziermotorboten met hoge snelheid mogen varen, alsmede de perioden en de uren tijdens dewelke deze vaart is toegelaten ;

– MB (van de toenmalige gemeenschapsminister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden) van 6 oktober 1992 tot wijziging van het ministerieel besluit van 21 januari 1980 tot vaststelling van de vakken van de scheepvaartwegen waar de pleziermotorboten met hoge snelheid mogen varen, alsmede de perioden en de uren tijdens dewelke deze vaart is toegelaten (Belgisch Staatsblad van 4 december 1992).

In verband met dit laatste dient te worden opgemerkt dat een ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de vakken van de scheepvaartwegen gelegen in het Vlaamse gewest waar de motorpleziervaartuigen met grote snelheden mogen varen, alsmede de perioden en de uren tijdens dewelke deze vaart is toegelaten, in voorbereiding is.

In afwachting wordt een en ander, bij wijze van proef, geregeld door de volgende Berichten aan de Schipperij.

Wat het AWZ-netwerk betreft :

- bericht nr. 19/1 van 14 mei 1997 (Bovenschedde, Kanaal van Gent naar Oostende, Ringvaart om Gent, Afleidingskanaal van de Leie, Kanaal van Gent naar Terneuzen, Leie, Kanaal van Roeselare naar de Leie, Kanaal van Bossuit naar Kortrijk) ;
- bericht nr. 20/4 van 21 mei 1997 (Boven-Zeeschedde, Durme, Rupel, Beneden-Nete).

Wat het netwerk beheerd door de NV Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen betreft :

- bericht nr. 98/38 van 27 oktober 1998 van voormelde VOI (gepubliceerd in het Bericht aan de Schipperij nr. 43 van 28 oktober 1998, uitgegeven door de afdeling Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen van AWZ) betreffende het kanaal van Leuven naar de Dijle.

Wat de gebruikte criteria voor het invoeren van een snelheidsbeperking betreft, dit zijn onder meer de volgende :

- de karakteristieken van de waterweg : breedte, kanaal of rivier, tijrivier of niet, bochtig of niet, de toegelaten scheepstypes der beroepsvaart ;
  - de intensiteit van het gebruik van de waterweg en de veiligheidsoverwegingen die in aanmerking dienen te worden genomen.
2. Globaal genomen kan worden gesteld dat deze snelheidsbeperkingen tamelijk goed worden nageleefd, alhoewel geregeld overtredingen worden opgemerkt.

Terzake dient de aandacht te worden gevestigd op artikel 101 ASR, zoals gewijzigd bij KB van

15 september 1978 (Belgisch Staatsblad van 13 oktober 1978), dat als volgt luidt :

"Artikel 101. Zijn inzonderheid belast met de uitvoering van dit reglement en van de bijzondere reglementen :

- a) de ingenieurs en conducteurs, belast met de dienst van de scheepvaart of met de leiding van en het toezicht op de werken op de bevaarbare waterwegen of hun aanhorigheden, de agenten aangesteld voor de bediening van of het toezicht over de bruggen, sluizen, overlaten, enzovoort, of voor de bewaking en de politie der bevaarbare waterwegen, alsmede het speciaal daartoe aangeduid personeel van de Dienst voor de Scheepvaart (...);
- b) de controleur en de agenten, bijzonder belast met het innen der scheepvaartrechten ;
- c) de ambtenaars van de zeepolitie en van het Loodswezen ;
- d) de Rijkswacht ;
- e) de ambtenaars belast met de politie der gemeenten, palende aan de bevaarbare waterwegen."

Hierbij dient te worden opgemerkt dat, wat de categorieën vermeld onder a) en b) betreft, deze graden niet meer bestaan, noch bij de federale overheid, noch bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Inderdaad betreft het hier ambtenaren van het toenmalige ministerie van Openbare Werken van de unitaire Belgische Staat die na de regionalisering (nu : federalisering) van de waterwegen en hun aanhorigheden ingevolge artikel 6, § 1, X, 2° BWHI (bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 8 augustus 1988) werden overgeheveld naar het Vlaams Gewest, maar dezelfde taken als voordien zijn blijven uitoefenen.

Een en ander heeft geleid tot een discussie met de federale overheid (ministerie van Verkeer en Infrastructuur, Bestuur van de Maritieme Zaken en van de Scheepvaart, Dienst Scheepvaartveiligheid), die zich beroept op artikel 6, § 4, 3° BWHI, dat bepaalt dat het "ontwerpen van de regels van de algemene politie en de reglementering op het verkeer en vervoer, alsook van de technische voorschriften inzake verkeers- en vervoermiddelen" een federale

bevoegdheid is, zij het dan ook met "betrokkenheid" van de gewesten, om zich terzake bevoegd te achten.

Zolang dit (potentieel) bevoegdheidsconflict niet is opgelost, mag men ervan uitgaan dat de processen-verbaal (PV) opgesteld door personeel van AWZ (of van de VOI's) tegen eventuele overtreders bijna zo goed als zeker door het bevoegde parket van de procureur des konings worden geseponneerd. Een en ander raakt stilaan bekend bij de recreatievaarders (en niet alleen bij hen) en leidt tot toestanden op het terrein die niet meer werkzaam zijn.

In afwachting dat de respectieve bevoegdheden van de federale overheid en de gewesten opnieuw worden bekeken en er terzake langzaam maar zeker een rechtspraak ontstaat (Arbitragehof en Raad van State), of dat het Vlaams Parlement terzake decreetgevend optreedt, eventueel zich inspirerend op het Waalse zogenaamde waterwegenpolitiedecreet van 27 januari 1998 ("Décret instituant une police de la conservation du domaine public régional des voies hydrauliques et en règlementant les conditions d'exercice"), gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 21 januari 1998, is een repressief optreden vanwege Vlaamse ambtenaren twijfelachtig en dient vooral heil te worden gezocht in een preventief optreden (ook via de watersportorganisaties).

Een probleem op zich is de situatie op de Gemeenschappelijke Maas (die ingevolge artikel 108, 3° ASR niet is onderworpen aan het algemeen reglement) : in afwachting dat de Belgisch-Nederlandse overeenkomst ondertekend te Brussel op 6 januari 1993, alsmede het eraan gehecht scheepvaartreglement (het betreft een gemengd verdrag dat, onder meer, nog door het Vlaams Parlement dient te worden goedgekeurd) tot regeling van het scheepvaartverkeer en van de recreatie op de Gemeenschappelijke Maas in werking treedt, blijft een en ander geregeld door verdragsrechtelijke bepalingen uit de negentiende eeuw (toen recreatievaart nagenoeg onbekend was), met alle gevolgen van dien voor een efficiënt politieel optreden.

Wat, ten slotte, het aantal betrokken Vlaamse ambtenaren (AWZ en VOI's) betreft, is het niet mogelijk een precies cijfer te geven : het betreft een groot aantal mensen voor wie het politieel toezicht, onder meer op snelheidsovertre-

dingen, slechts een zeer klein gedeelte van hun taak uitmaakt.

3. Wat de overtredingen vastgesteld door eigen ambtenaren op het AWZ-netwerk betreft (inzake de PV's opgesteld door gemeentepolitie, rijkswacht en zeevaartpolitie zijn geen gegevens bekend), kunnen de volgende cijfers worden meegedeeld :

- afdeling Bovenschelde : in 1997 werden twee overtredingen vastgesteld en in 1998 geen enkele ;
- afdeling Zeeschelde : slechts enkele effectieve vaststellingen in 1997 en 1998. Frequentere overtredingen ter hoogte van het veer van Tielrode op de Durme, in Zele en in Schellebelle op de Boven-Zeeschelde ;
- afdeling Waterwegen Kust : geen overtredingen vastgesteld in 1997 en 1998.

Wat de VOI's betreft op het kanalennet beheerd door de Dienst voor de Scheepvaart werden, op verschillende plaatsen, in 1997 en 1998 (tot 21 oktober 1998) respectievelijk zes en acht snelheidsovertredingen begaan door de beroepsvaart vastgesteld, na ingekomen klachten inzake overdreven snelheid.

Vraag nr. 50
van 21 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Kabinetten – Dienstvoertuigen

Een tijdje geleden heb ik via de pers vernomen dat de voertuigen van de ministeriële kabinetten zouden worden belast via het systeem geldend voor elk voertuig, omdat deze voertuigen eveneens voor privé-doeleinden zouden worden gebruikt.

1. Over hoeveel en welke dienstvoertuigen beschikt het kabinet van de minister ?
2. Wat was de kostprijs van elk voertuig ?
3. Hoeveel bedragen de werkingskosten per voertuig ?
4. Voor welke doeleinden worden deze voertuigen gebruikt ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie.

Vraag nr. 54
van 23 oktober 1998
van de heer ERIK MATTHIJS

N9 Brugse Vaart Gent – Fietsbrug

De werken voor de fietsbrug over het kanaal Gent-Oostende zijn volop aan de gang : momenteel is men bezig met de fundamente van de brug. Het is duidelijk dat de brug maar één of twee meter boven het water zal hangen. Een overspanning van de N9 zal dus niet gebeuren.

Aangezien de brug enkel het water zal overspannen, is het belangrijk aan de veiligheid van de fietsers te denken als ze van de brug komen en de N9 moeten oversteken. Hier zouden voetgangers-/fietserslichten een oplossing kunnen bieden.

1. Waarom werd niet besloten om ook de N9 met de brug te overspannen ?
2. Werden er maatregelen genomen om de fietsers veilig de N9 te laten oversteken ?

Antwoord

Er werd, na uitgebreid overleg met de technische diensten van de stad Gent, door de administratie Waterwegen en Zeewezen beslist om de gewestweg N9 niet te overspannen.

Factoren die hierbij een rol hebben gespeeld, zijn onder andere de kostprijs en de esthetische aspecten.

Het probleem van het veilig oversteken van de fietsers zal door de administratie Wegen en Verkeer worden voorgelegd op de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid, om na te gaan welke maatregelen kunnen worden genomen ter beveiliging van de zwakke weggebruiker.

Vraag nr. 55
van 26 oktober 1998
van de heer JOHAN DE ROO

Seine-Scheldeproject – Studie

Het studiebureau Technum is gestart met een studie van het Seine-Scheldeproject. Het Seine-Scheldeproject wil het stroomgebied van de Seine verbinden met het Scheldebekken. Concreet komt dit neer op het verbinden van de Vlaamse zeehavens met Noord-Frankrijk. Alles wijst erop dat deze verbinding op Belgisch grondgebied zal gebeuren via de Leie en niet via de Schelde (dus niet langs Doornik).

De studie van Technum valt uiteen in drie delen.

Deelopdracht 1 omvat de economische invloed van de verbinding vanaf het kruinpad van het Kanaal Duinkerke-Schelde via de as Deurle-Leie-Afleidingskanaal van de Leie en een deel van het Kanaal Gent-Oostende (opwaarts Schipdonk) tot aan de Gentse Ringvaart.

Graag had ik inzake dit eerste deel vernomen of reeds conclusies kunnen worden getrokken met betrekking tot de economische invloed van deze verbinding.

Deelopdracht 2 omvat een economische studie van de geplande investering van een tweede sluis in Evergem. De studie gaat de directe en indirecte economische effecten na van de geplande investering op basis van een kosten-batenanalyse in het geval de verbinding Seine-Schelde niet tot stand zou komen.

Zijn hieromtrent reeds gegevens beschikbaar ?

Voor wanneer is de einddatum van de studie gepland ?

Antwoord

De studie van het Seine-Scheldeproject is gestart in juni 1998 en bevindt zich nog in een beginfase. In deze beginfase wordt een technische en een economische voorstudie uitgevoerd.

De kosten-batenanalyse van de tweede sluis van Evergem wordt pas in november aangevat.

De eindrapportering van deze studie is gepland voor september 1999. Het is dan ook uitgesloten nu reeds conclusies te trekken.

Vraag nr. 56
van 26 oktober 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Voeren – Bouwvergunningen

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 354 van 27 mei 1997 aangaande het moedwillig onrecht afleveren van vergunningsbesluiten aan Vlaamsgezinde Voerenaars en de systematische weigering om deze in te trekken, zodat ze steevast worden gevolgd door een vernietigingsbesluit van de minister, waardoor aan de aanvragers de wettelijk geboden administratieve beroepsprocedure wordt ontzegd, deelde toenmalig minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening Eddy Baldewijns mee dat onderzoek moest uitwijzen of dat in Voeren het geval was (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 18 van 27 juni 1997, blz. 1694 – red.*).

In antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 412 van 3 juli 1997 deelde minister Baldewijns mee dat de resultaten van dat onderzoek hem op dat ogenblik nog niet waren meegedeeld (*BVA nr. 1 van 2 oktober 1997, blz. 69 – red.*).

Is dat intussen wel het geval en wat zijn eventueel de resultaten ?

Antwoord

In het antwoord op vraag nr. 412 van 3 juli 1997 werd inderdaad gesteld dat de resultaten van het onderzoek door de provinciegouverneur en de administratie Binnenlandse Aangelegenheden nog niet bekend waren.

Ook momenteel is mij nog niet meegedeeld wat de resultaten van dat onderzoek zijn.

Ik dien er echter op te wijzen dat dit onderzoek in wezen het toezicht op het gemeentelijk handelen betreft, en derhalve valt onder de bevoegdheid van de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting.

Wel kan ik wijzen op het feit dat uit onderzoek van enkele van de kwestieuze dossiers is gebleken dat de onterechte vergunningsbeslissingen van het gemeentebestuur vaak worden genomen na de in

het decreet betreffende de ruimtelijke ordening voorgeschreven termijn van vijfenzeventig dagen. Op zich vormt dat geen enkel bezwaar, doch het biedt de aanvrager van de bouwvergunning toch een mogelijkheid om het laakbare optreden van het gemeentebestuur te omzeilen.

Artikel 52 van het decreet bepaalt immers dat de aanvrager die na verloop van die termijn van vijfenzeventig dagen geen kennisgeving van de beslissing van het college heeft ontvangen, de gemachtigde ambtenaar kan verzoeken over zijn vergunningsaanvraag te beschikken. Als die laatste geen beslissing neemt binnen dertig dagen, wordt de vergunning geacht te zijn geweigerd en staat het beroep bij de bestendige deputatie open.

Op die wijze kan de aanvrager toch zijn recht op een beslissing in hoger beroep vrijwaren.

Vraag nr. 57
van 27 oktober 1998
van de heer MANDUS VERLINDEN

Regio Aarschot – Industriezones

Tijdens de geweldige regenbuien die Aarschot zwaar hebben getroffen en enorme schade hebben berokkend, werd het gebied dat door het Aarschots stadsbestuur wordt voorgedragen als nieuw industriegebied (uitbreiding Nieuwland) door de Moutlaak overstroomd.

Vroeger, toen de dijken van de Demer aldaar nog niet waren verhoogd, was dit een van de natuurlijke overstromingsgebieden die de Aarschotse bevolking beschermde tegen overstromingen in de woongebieden. Het feit dat het "toekomstig nieuw industriegebied" werd overstroomd, bevestigt mijn standpunt dat dit drassig gebied niet kan, noch mag in aanmerking komen als nieuwe industriezone. In Rotselaar overstroomde het ganse industrieterrein dat naast de Winge is gelegen, wat dus een waarschuwing vormt voor de keuze van een nieuwe industriezone op het Nieuwland in Aarschot. Trouwens, de Kamer van Koophandel van Leuven heeft dit gebied steeds als het minst geschikt bevonden, onder meer omdat het amper zeven hectare groot is, waarvan een gedeelte natuurgebied.

1. Is de minister van deze feiten op de hoogte ? Welke besluiten trekt hij hieruit naar de toekomst toe wat de uitbreiding betreft van Nieuwland als nieuwe industriezone ?

2. Hofheide kan tot 80 ha industrieterrein bieden, waarvan een groot deel reeds eigendom is van Interleuven, gespreid over Aarschot en Nieuwrode. De Kamer van Koophandel vond dit de beste oplossing, die het minst problemen zou opleveren om van landbouwzone over te gaan naar industriezone, met een ligging aan de autosnelweg A2, afrit Aarschot, en met een vlotte ontsluiting via de bestaande weg Aarschot-Tienen, zonder dat onteigeningen nodig zijn.

Moet in die omstandigheden deze oplossing niet dringend in aanmerking worden genomen ?

3. Weet de minister dat door het uitblijven van een keuze voor een nieuw industrieterrein in Aarschot dit jaar reeds een zeshonderdtal arbeidsplaatsen naar elders zijn gegaan ?
4. Volgens de Kamer van Handel en Nijverheid wordt de regio Aarschot het probleemgebied van de komende tien jaar inzake werk, industriezones en wegen. Bij gebrek aan werk in eigen streek zullen de inwoners gedoemd zijn om te pendelen, met grotere files naar Brussel als resultaat.

Wordt ook dit aspect voldoende ingecalculerd ?

De bescherming van open ruimtes en het tot stand brengen van nieuwe industriezones hoeft niet noodzakelijk met mekaar in strijd te zijn. Hoe kan trouwens voor Aarschot een nieuwe industriezone worden gevonden zonder noemenswaardige onteigeningen, tenzij het open ruimte betreft ?

Antwoord

1. Voor de toekomstige uitbreiding van de industriezone Nieuwland heeft mijn administratie het ruimtelijk meest verantwoorde alternatief onderzocht. Een hydrografische en fysische situatie die ontstaat door een uitzonderlijke gebeurtenis – de Vlaamse regering verklaarde de gebeurtenis als een ramp – zal in de besluitvorming worden betrokken.

De globale waterhuishouding zal als element worden overwogen om de geschiktheid van het gebied te bepalen.

2. Zoals reeds in het antwoord op vraag nr. 377 van 30 april 1998 aan toenmalig minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening Eddy Baldewijns is vermeld, is het gebied Hofheide geen aangewezen locatie voor een nieuw regionaal

bedrijventerrein, omdat het in strijd is met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, meer bepaald inzake de principes voor nieuwe bedrijventerreinen.

Bovendien mag eigendom van de gronden geen basis vormen voor een bestemmingswijziging.

3. Ik ben mij bewust van de dringende vraag naar ruimte voor economische activiteiten in Aarschot.
4. Bij onderzoek naar ruimte voor economische activiteiten in het stedelijk gebied Aarschot zal dit gebied een realiseerbare taakstelling toegevoegd worden krijgen.

Zoals reeds in het antwoord op vraag nr. 377 van 30 april 1998 is gemeld, zal de gewenste ruimtelijke structuur uit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, uit het Provinciaal Structuurplan Vlaams-Brabant en uit de ruimtelijke structuurplannen van de betrokken gemeenten, de basis zijn om de taakstelling voor economische activiteiten in het stedelijk gebied Aarschot te bepalen.

Vraag nr. 58 van 3 november 1998 van de heer JOS DE MEYER

Vellen van bomen – Vergunningsprocedure

Het besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van de samenstelling van het dossier voor de aanvraag van een bouwvergunning van 4 november 1997 beschrijft op een gedetailleerde wijze hoe dossiers moeten worden samengesteld.

Artikel 10 stelt dat dit hoofdstuk toepasselijk is op onder meer "het ontbossen van een grond of het vellen van één of meer bomen".

Artikel 11 stelt : "Onverminderd de eventueel door de gemeentelijke en/of algemene verordening voorgeschreven bescheiden en gegevens, en onverminderd de bepalingen artikelen 21, 22 en 23, moet het dossier voor de aanvraag om een bouwvergunning voor de in artikel 10 bedoelde werken of handelingen, de volgende stukken in viervoud bevatten :

1. vergunningsaanvraagformulier (art. 11,1°)
2. beschrijvende nota (art. 11, 2°)

3. grafische documenten (art. 11, 3°)
- liggingsplan (art. 11, 3°, a)
  - omgevingsplan (art. 11, 3°, b)
  - inplantingsplan (art. 11, 3°, c)
  - minstens één terreinprofiel (art. 11, 3°, d)
  - tekeningen op grotere schaal van de geplande werken of handelingen (art. 11, 1°, e)
    - ° plattegronden
    - ° minstens één doorsnede
4. minstens zes verschillende, genummerde fotografische afbeeldingen, te weten minstens drie van de plaats waar de geplande werken of handelingen zullen worden uitgevoerd, en minstens drie van het goed zelf en de percelen palend aan het goed."

Vele Vlaamse gemeenten hebben een bouwverordening betreffende beplantingen op hun ganse grondgebied, die voorziet in een vereenvoudigde procedure – met uitzondering van die zones waarbij een strengere reglementering van toepassing is – bij een aanvraag voor het vellen van één of meer bomen, waarbij één formulier en een situatieschets moeten worden bezorgd.

Ten gevolge van bovenvermeld besluit legt de regering een omvangrijk aanvraagdossier niet alleen op waar dit verantwoord is, maar ook om bijvoorbeeld "één of enkele bomen" te vellen, die terecht volgens de gemeentelijke reglementen meestal moeten worden vervangen. Het resultaat hiervan is mogelijk dat de burger deze te complexe procedure niet volgt : geen bouwaanvraag, dus minder toezicht en controle, ook op heraanplanten. Deze administratieve overdrijving schaadt en leidt tot ongewenste negatieve resultaten.

Ofwel dient artikel 10 van het besluit van de regering te worden aangepast ("het vellen van één of meer bomen"), ofwel dient artikel 11 te worden aangepast ("onverminderd de eventueel door de gemeentelijke bouwverordening voorgeschreven bescheiden").

Het gezond verstand gebiedt deze logische vereenvoudiging.

Welk maatregelen worden er terzake genomen ?

Binnen welke termijn kunnen zij effect sorteren ?
Of interpreteer ik deze regelgeving niet correct ?

Antwoord

Het besluit van de Vlaamse regering van 4 november 1997 tot vaststelling van de samenstelling van het dossier voor de aanvraag van een bouwvergunning beschrijft op gedetailleerde wijze hoe een dossier moet worden samengesteld.

Artikel 11 van dit besluit is inderdaad van toepassing op aanvragen voor het vellen van bomen, wanneer dit vellen vergunningplichtig is gemaakt in een gemeentelijke bouwverordening.

Ik ben het met de Vlaamse volksvertegenwoordiger eens dat artikel 11 vrij omslachtige eisen stelt aan de aanvragers. Toch wil ik erop wijzen dat verschillende van de gevraagde plannen kunnen worden gecombineerd : zo kan een aanvrager het omgevingsplan, het inplantingsplan en de tekening van de geplande werken of handelingen combineren. Hij dient dan wel alle door het besluit gevraagde elementen op dit ene plan aan te brengen.

Ik zal onderzoeken of een wijziging van het besluit wenselijk is. Het besluit zou bijvoorbeeld dusdanig kunnen worden aangepast dat voor het vellen van bomen de "eenvoudige dossiersamenstelling" volstaat. Het gezond verstand gebiedt echter ook recentelijk gewijzigde besluiten niet om de haverklap aan te passen.

Vraag nr. 59 van 3 november 1998 van de heer LUDO SANNEN

Fietspadennetwerk Overpelt – Advies Aminal

Door de gemeente Overpelt werd een bouwvergunning aangevraagd voor de aanleg van een fietspadennetwerk, waarvan een deel is gelegen in het natuur- en domeingebied van het Hobos in Overpelt. Naar aanleiding van de bouwaanvraag werden door de afdeling ROHM Limburg (Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen) adviezen gevraagd aan Aminal (administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer), afdeling Bos en Groen en afdeling Natuur.

Beide hebben op 14 juli 1998 een gemeenschappelijk advies geformuleerd en overgezonden aan de afdeling ROHM Limburg.

1. Niettegenstaande beide afdelingen verschillende bevoegdheden hebben binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, brengen zij een gemeenschappelijk advies uit.

Kan een dergelijk gemeenschappelijk advies, of moet elke afdeling niet veeleer een afzonderlijk en gemotiveerd advies uitbrengen op basis van de eigen toegewezen bevoegdheden ?

2. Het advies van beide afdelingen gaat niet verder dan een bescheiden beoordeling van louter technische aspecten van het dossier (afsluitingen, stevigheid van het asfalt, enz.). De impact van het fietspad op de omgeving, gerelateerd aan de ruimtelijke en stedenbouwkundige aspecten, komt totaal niet aan bod. Evenmin werd de weerslag op de specifieke exploitatie van het domein onderzocht.

Is het mogelijk dat de afdeling ROHM Limburg zich op dit gecombineerd advies kan beroepen om een bouwvergunning af te leveren, alhoewel het omzeggens geen enkele stedenbouwkundige waarde heeft ?

3. Is het niet de taak van de betrokken diensten de effecten van de aanleg van een fietspad op de natuur- en bosgebieden waarover zij wettelijke beheersbevoegdheid hebben, na te gaan en dit in het advies te vermelden ?
4. Gelet op het artikel 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, wil ik graag van de minister vernemen of hij dit advies als voldoende beschouwt voor het afleveren van een bouwvergunning en zo niet, welke maatregelen hij heeft getroffen teneinde deze gang van zaken in de toekomst te voorkomen ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

Vraag nr. 60
van 3 november 1998
van de heer JOHAN DE ROO

N49 Maldegem – Geluidshinder

Langs de N49-expresweg ter hoogte van de gemeente Maldegem wordt op sommige plaatsen door de inwoners enorme geluidshinder van voorbijrijdend verkeer waargenomen.

Werden er vanaf het kruispunt N49-Vakebuurtstraat tot aan het kruispunt N49-Rapenbrugstraat-Moerhuizestraat recentelijk metingen uitgevoerd teneinde de geluidshinder daadwerkelijk te kunnen vaststellen ?

Metingen uit het verleden hebben aangetoond dat het equivalent geluidsniveau van 60 decibel (dB) op enkele plaatsen langs de N49 ter hoogte van de gemeente Maldegem werd overschreden. De plaatsing van geluidsschermen werd toen om budgettaire redenen niet ingeschreven op de goedgekeurde programma's.

Worden in de begroting van 1999 nieuwe budgetten ingeschreven om de geluidshinder voor dit deel van de N49 op te lossen ?

Worden eventueel andere oplossingen uitgewerkt ?

Antwoord

Op de gewestweg N49, vak vanaf de Rapenbrugstraat tot de Vakebuurtstraat, werden recentelijk geen geluidsmetingen meer uitgevoerd. Aan de administratie wordt heden gevraagd opnieuw metingen uit te voeren.

Momenteel zijn op het driejarenprogramma 1999-2001 voor deze plaats geen geluidswerende schermen ingeschreven. Op grond van de geluidsmetingen en de beschikbare budgettaire middelen zal worden beslist of geluidsschermen hier prioritair dienen te worden geplaatst.

De uitslag van de geluidsmetingen en de mogelijkheden tot andere oplossingen zullen worden onderzocht bij de opmaak van het milieueffectrapport (MER) voor de ombouw van de gewestweg N49 tot autosnelweg.

Vraag nr. 61
van 3 november 1998
van de heer DIDIER RAMOUDT

Verbindingswerken Kennedy-De Bolle Oostende – Problemen

Enige tijd geleden werden in Oostende de werken aangevat voor de tunnels van de verbindingweg

Kennedyplein-De Bolle. Amper twee weken nadat de voorganger van de minister, de heer Eddy Baldeuwijns, plechtig de eerste damplank voor de damwand in het Zwaaidok kwam (helpen) heien, dienden de werken voor minstens drie tot vier maanden te worden stilgelegd, omdat bleek dat men kampte met een te zachte bodem.

1. Is het juist dat voorafgaandelijk aan de start van de werken geen dieptesonderingen vanop het water werden uitgevoerd ?

Klopt het dat deze sonderingen pas achteraf en dus te laat werden uitgevoerd ?

2. Werden aan de hand van de resultaten van deze sonderingen de werken inderdaad stilgelegd omdat eerst grondverstevingswerken nodig waren ?

Zo ja, waaruit bestaan deze grondverstevingswerken, wat is de duur van hun uitvoering en wat zullen deze kosten ?

3. Zijn deze kosten opgenomen in de begroting 1998 en bestaat de kans dat aan de aannemer verdragingsrente of extra kosten moeten worden betaald ?

Antwoord

1. Voor de aanvang van de werken werden op het tracé voor de verbinding van het Kennedyplein met het kruispunt De Bolle verscheidene grondsonderingen en boringen met bijhorend laboratoriumonderzoek uitgevoerd.

Deze werden uitgevoerd door de administratie Ondersteunende Studies en Opdrachten, afdeling Geotechniek, en de resultaten werden opgemaakt in de volgende verslagen :

- 8338-81/252, 10 sonderingen,
- 8338-96/150, 20 sonderingen,
- 8338-96/151, 3 boringen,
- 10040-96/154, 1 boring.

Ter hoogte van de te bouwen kaaimuur werd daarenboven vanop land een sondering en een boring uitgevoerd, dit in de onmiddellijke nabijheid van de aansluiting van de te bouwen kaaimuur met de oever.

In totaal werden er voor de realisatie van deze werken dus 31 sonderingen en 4 boringen met bijhorend laboratoriumonderzoek uitgevoerd.

Er werden geen sonderingen uitgevoerd vanop een ponton op het water, omdat bij alle grondonderzoeken die werden uitgevoerd eenzelfde grondgesteldheid naar voor kwam, met een goede grondlaag tussen niveaus 5.00 en 10.00 TAW (Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen). De resultaten uit de sondering en de boring ter hoogte van de kaaimuur bevestigden de resultaten uit de andere grondonderzoeken.

Met deze gegevens werd een kaaimuur ontworpen. Bij de uitvoering, meer bepaald bij het inheien van de stalen damplanken, kwam men tot de vaststelling dat de verkregen resultaten uit sonderingen en boringen niet strookten met de grondkarakteristieken ter plaatse. Bijkomende sonderingen vanaf een hefeiland bevestigden het ontbreken van deze goede zandlaag. Waarschijnlijk werd op deze plaats een zandwinning met steekzuiger uitgevoerd om de goede zandlaag te gebruiken bij vroegere bouwwerken.

2. De werken werden vanaf 1 oktober 1998 geschorst vanwege problemen met het verplaatsen van de leidingen. Ondertussen wordt er een oplossing uitgewerkt voor het probleem van de damwand. Hierbij worden twee alternatieven bekeken :

- het aanpassen van de ontworpen constructie,
- het ontwerpen van een nieuwe constructie.

Dit onderzoek is nog niet afgerond.

3. De kosten zijn niet opgenomen in de begroting 1998. Ik kan mij hierover thans niet uitspreken.

Vraag nr. 62 van 3 november 1998 van de heer PIETER HUYBRECHTS

Antwerpen cruisehaven – Ponton

Plannen bestaan om van Antwerpen Vlaanderens belangrijkste cruisehaven te maken.

Daarvoor moet een terminal aan het Zuiderterras worden gebouwd en moet een nieuwe ponton van 330 meter de huidige, versleten aanmeerplaats aan het Steen vervangen.

Het Vlaams Gewest is eigenaar van de huidige ponton.

1. Werd er al een beslissing genomen om de bouw van het nieuwe ponton te financieren ?
2. Hoeveel kost deze constructie het Vlaams Gewest ?
3. Wanneer wordt met de bouw van het nieuwe ponton gestart ?

Antwoord

1 en 3. De bevoegde diensten van het Vlaams Gewest bestuderen samen met de diensten van de stad Antwerpen en het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen in een werkgroep de problematiek van volgende onderling verweven items :

- cruisekade,
- vernieuwing vlotponton Steenplein plus alternatieven,
- stabiliteit van de kaaimuren langs de Schelde,
- herinrichting van de Scheldekaaien.

2. Beslissingen nopens de aard van de oplossing(en) en de financiering zullen pas worden genomen nadat de studies een eenduidig resultaat hebben opgeleverd.

Vraag nr. 63

van 3 november 1998

van de heer PIETER HUYBRECHTS

N144 Hoogstraten – Fietspad

De Loenhoutseweg (gewestweg N144 – verbindingsweg tussen Hoogstraten en Loenhout) in Hoogstraten wordt dagelijks gebruikt door honderden scholieren, maar ook door vele personen- en vrachtwagens. Een veilig fietspad, eventueel achter een rij bomen, is een absolute noodzaak.

Buurtbewoners hebben de onveilige toestand reeds herhaaldelijk gesignaleerd. Het dossier sleept echter al meer dan tien jaar aan en de aanvraag voor een fietspad werd door voormalig Vlaams minister bevoegd voor Openbare Werken Eddy Baldewijns doorgeschoven naar een "programma na 2000".

1. Welke maatregelen heeft de minister reeds genomen om een snelle afhandeling van dit dossier te realiseren ?
2. Wanneer wordt met de aanleg van dit fietspad gestart ?
3. Voor wanneer is het einde van de werkzaamheden gepland ?

Antwoord

Het is mij bekend dat fietspaden langs de N144 noodzakelijk zijn.

De realisatie ervan wordt door mijn administratie gepland in twee fasen :

- vak Hoogstraten-E19,
- vak E19-Wuustwezel.

Volgens de meest recente editie van de behoefteanalyse scoort de eerste fase vrij hoog (nl. 70.74 %) en de tweede fase veeleer laag (43.56 %).

Momenteel wordt het driejarenprogramma 1999-2001 opgemaakt. Het is de bedoeling rekening te houden met de voormelde scores, zodat nu reeds kan worden gesteld dat voorrang zal worden gegeven aan de eerste fase, en dit volgens de beschikbare budgettaire ruimte.

Het fietspad tussen de E19 en Wuustwezel kan echter niet op korte termijn worden gerealiseerd.

Vraag nr. 64

van 3 november 1998

van de heer PIETER HUYBRECHTS

Kanaal Herentals-Bocholt – Bescherming sas 3

Onlangs werden de sluizen 1 en 2 op het Kanaal Herentals-Bocholt aan de zwaikom van de Blauwe Kei erkend als beschermd monument. Ook de oevers tussen de sassen 1, 2 en 3 werden beschermd.

Sas 3 werd daarentegen niet in het beschermingsdossier opgenomen.

1. Waarom werd sas 3 niet erkend als beschermd monument ?

2. Bestaan er plannen voor een kanaalverbreding of voor het graven van een nieuwe kanaalarm in de omgeving van sas 3 ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn.

Antwoord

1. Deze vraag dient te worden beantwoord door de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn.
2. Mijn administratie heeft de opdracht om het vak Bocholt-Herentals op termijn te verbreden tot een 1350-tonkanaal. Hierover zijn enkele jaren geleden afspraken gemaakt met Nederland.

Door budgettaire beperkingen zijn de werken nog niet uitgevoerd en ook niet gepland om te worden uitgevoerd in de eerstvolgende jaren.

In het kader van deze verbredingswerken is gepland dat de sluizen 1, 2 en 3 worden vervangen door een nieuwe sluis die in een plaatselijk nieuw tracé komt te liggen. Volgens de ontwerpplannen zou sas 3 verdwijnen en zouden de sassen 1 en 2 komen te liggen in een verlaten kanaalarm.

(Antwoord Luc Martens : blz. 821 – red.)

Vraag nr. 65 van 3 november 1998 van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

De Lijn – Zwartrijders

Met de regelmaat van een klok voert de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn controles uit om mogelijke "zwartrijders" op te sporen.

1. Hoeveel controles werden er in de loop van het jaar 1998 uitgevoerd om eventuele "zwartrijders" op te sporen ?

2. Hoeveel "zwartrijders" werden er in 1998 betrapd ?

3. Wat is de opbrengst van de hele operatie ?

Antwoord

In 1996 liet De Lijn een grootscheeps fraudeonderzoek uitvoeren door een extern onderzoeksbureau. Tijdens dit onderzoek werden een kleine 150.000 reizigers gecontroleerd op fraude. De bedoeling van dit onderzoek was enerzijds een inventarisatie te maken van het totale fraudegedrag van de reizigers op het globale niveau van De Lijn, en anderzijds een methodologie te ontwikkelen om op een uniforme en statistisch verantwoorde manier de fraudecijfers te verzamelen en te analyseren.

Bij de opbouw van dit onderzoek werd er rekening gehouden met verschillende kenmerken die het fraudeniveau zouden kunnen beïnvloeden, bijvoorbeeld piek- en dalritten, ritten tijdens de week en in het weekend, maar ook met de verschillen tussen de entiteiten.

Uit het fraudeonderzoek in 1996 bleek dat het fraudeniveau voor De Lijn op 1,7 % ligt, hetgeen betekent dat 1,7 % van de reizigers van De Lijn fraudeert. Uiteraard is dit cijfer onderhevig aan bepaalde schommelingen en zijn er uitschieters (bv. tijdens de piekuren is er meer fraude dan in de daluren). In het algemeen worden deze resultaten uit 1996 echter bevestigd door de tussentijdse jaarlijkse controles die De Lijn uitvoert.

Aan de hand van de resultaten van het eerste grote fraudeonderzoek worden er namelijk jaarlijks gerichte controles uitgevoerd, bijvoorbeeld op gekoppelde trams, tijdens de spits. De resultaten van deze tussentijdse controles zijn echter niet representatief voor het fraudeniveau van De Lijn, vermits deze controles zich concentreren op bepaalde soorten ritten.

De resultaten voor de voorbije periode van 1998 zijn de volgende.

Entiteit	Vraag 1 : aantal controles (1)	Vraag 2 : aantal vast- vastgestelde gevallen van reizigers zonder geldig vervoerbewijs (2)	Vraag 3 : geïnde toeslagen (fr.) (3)
Antwerpen	5.226 ritten of 94.293 reizigers	1.792	2.295.137
Oost-Vlaanderen	113.000 reizigers	1.246	1.571.674
Vlaams-Brabant	3.432 reizigers	307	464.295
Limburg	1.200 ritten	262	371.250
West-Vlaanderen	3.304 ritten	1.756	2.702.158
Totaal		5.363	7.404.414

- (1) Sommige entiteiten hanteren in hun statistisch cijfermateriaal het aantal gecontroleerde ritten als basis, andere het aantal gecontroleerde reizigers, of beide.
- (2) Deze cijfers geven het totaal aantal reizigers weer voor wie een vaststelling werd opgemaakt. Gevallen van "grijs" rijden, vergissing van de reizigers, slecht functioneren van de toestellen, kinderen die niet aan het ontwaardingstoestel kunnen omdat het te druk is, vaststelling vooraleer de reiziger de kans gehad heeft om te ontwaarden, kinderen die de reglementering niet kennen, ouderen die iets verkeerd begrepen hebben, ... maken soms het voorwerp uit van een al dan niet terecht betwisting.
- (3) Deze bedragen vertegenwoordigen de tot nu toe geïnde toeslagen en evolueren nog met de voortgang van de betrokken dossiers.

**Vraag nr. 66
van 3 november 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Brusselse ring en Zeekanaal – Kosten en baten

Zoals bekend, is de Brusselse ring grotendeels gelegen op het grondgebied van het Vlaamse gewest. Nochtans dient hij in belangrijke mate voor de verkeersbehoeften van het Brusselse gewest. Evenwel vallen de kosten van aanleg en onderhoud ten laste van Vlaanderen.

1. Hoeveel bedraagt de kostprijs van de Brusselse ring, in intresten, afschrijving en onderhoud ?

In welke mate komt deze infrastructuur ten goede aan het Vlaamse, respectievelijk het Brusselse gewest ?

2. Kan de minister mij gelijkaardige gegevens verstrekken voor het Zeekanaal Schelde-Brussel ?

Antwoord

Gezien de aard van de vraag is het niet mogelijk binnen de gestelde termijn te antwoorden.

Zodra de gegevens beschikbaar zijn, zal ik een aanvullend antwoord verstrekken.

Aanvullend antwoord

1. De kostprijs van de Brusselse ring op het grondgebied van het Vlaamse gewest kan als volgt worden becijferd :

- 38,730 km autosnelweg x 155 miljoen fr. per km
= 6,00315 miljard fr.
- 53,895 km aan takken van de verschillende complexen tegen gemiddeld 55 miljoen fr. per km
= 2,964225 miljard fr.
- 96 kunstwerken met een gemiddelde oppervlakte van 2.080 m² per kunstwerk tegen 36.550 fr. per m²
= 7,298304 miljard fr.
- 1 viaduct (R7 in Vilvoorde) : 68.925 m² x 36.550 fr. per m²
= 2,519208 miljard fr.

Totaal : 18.784887 miljard fr.

Het jaarlijks onderhoud van de ganse ring rond Brussel kan worden geraamd op 100 miljoen frank per jaar.

De Brusselse ring is voor Vlaanderen de uitwisselingsmogelijkheid tussen de Vlaamse autosnelwegen die op het (noordelijk) gedeelte van de ring toekomen.

Het zuidelijk deel van de ring is minder van nut voor Vlaanderen zelf, maar wel als alternatief (westelijke of oostelijke zijde) voor het noord-zuidgerichte verkeer (bv. Rotterdam-Antwerpen-Brussel-zuiden). Dat zuidelijk gedeelte van de ring ligt slechts gedeeltelijk op Vlaams grondgebied.

2. Voor de modernisering van het Zeekanaal Brussel-Schelde werd tot hiertoe 12,6 miljard geïnvesteerd.

De jaarlijkse onderhoudskosten bedragen ongeveer 100 miljoen frank per jaar.

De bijzondere wet van 8 augustus 1988 heeft de bevoegdheid over de waterwegeninfrastructuur bij de gewestelijke overheden gelegd. Daarbij geldt het territorialiteitsbeginsel en is elke overheid gehouden de infrastructuur operationeel te houden. Zo werd meer bepaald inzake de waterwegen een samenwerkingsakkoord gesloten tussen het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en werd voor het Zeekanaal Brussel-Schelde nog een bijzonder samenwerkingsakkoord gesloten.

Het Zeekanaal Brussel-Schelde is een onderdeel van het TEN (Transeuropees Netwerk) voor binnenvaartwegen en is een onderdeel van het Europees netwerk voor Short Sea Shipping. Op Belgisch niveau is het een onderdeel van de zogenaamde ABC-as (Antwerpen-Brussel-Charleroi). Het belang van het Zeekanaal ligt dan ook op diverse niveaus.

De trafiek op het Zeekanaal is op heden grosso modo gelijkmatig verdeeld tussen het Brusselse hoofdstedelijke gewest en het Vlaamse gewest. De evolutie over de voorbije jaren geeft aan dat het Vlaamse gewest hierbij aan belang wint. Dit wordt nog geaccentueerd door het openstellen van de nieuwe sluis in Wintam, die moet toelaten het vak van het Zeekanaal tot Willebroek bevaarbaar te maken tot 10.000 ton. Gelet op de hieraan gekoppelde economische ontplooiing

zal het belang van het Vlaamse gedeelte van het Zeekanaal nog verder toenemen.

Het Zeekanaal vervult ook een belangrijke rol in het ter beschikking stellen van een volwaardig alternatief voor het goederenvervoer over de weg in een van de door mobiliteitsproblemen meest gesolliciteerde gebieden van ons gewest. Mede doordat het beleid van de Vlaamse regering erop is gericht om de binnenvaart een grotere rol te laten vervullen in het goederenvervoer, moet het belang van het Zeekanaal voor het Vlaamse gewest dan ook hoog worden ingeschat.

Voor het Brusselse hoofdstedelijke gewest vervult het Zeekanaal ook een rol als aantrekkelijke en milieuvriendelijke hoofdroute waarlangs het bereikbaar moet blijven en communiceert met het Vlaamse gewest en de regio's daarbuiten.

**Vraag nr. 67
van 3 november 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Zaventem – HST-terminal

Recentelijk heeft de bestendige deputatie van Vlaams-Brabant gesteld dat de luchthaven van Zaventem rechtstreeks op het HST-net (HST : hogesnelheidstrein) dient te worden aangesloten.

De verkeerssituatie en -evolutie in de omgeving van de luchthaven maken dat die wens zeker gerechtvaardigd is. Evenwel plant de NMBS – mogelijk meer op basis van politieke dan van praktische overwegingen – de bouw van een HST-terminal in Schaarbeek.

Hoe is op deze problematiek gereageerd in het overleg met onder meer de NMBS en het federale ministerie van Verkeer en Infrastructuur in de werkgroep terzake ? Welk standpunt heeft de Vlaamse regering terzake ingenomen ?

Antwoord

In de discussies over een tweede HST-terminal in Brussel en de spoorontsluiting van de luchthaven mag men zich niet uitsluitend toespitsen op de HST. Beide projecten hebben implicaties voor het spoorwegennet (en zelfs het gehele vervoerbeleid) op alle niveaus : internationaal (stopplaatsen HST, substitutie van kortereafstandsvluchten door HST, ...)

nationaal (rechtstreekse verbindingen vanuit heel Vlaanderen naar HST-terminals en luchthaven) en regionaal (snelle verbindingen vanuit Brussel en Vlaamse Rand naar HST-terminal en luchthaven).

De ontsluiting van de luchthaven via het spoor is ondermaats. Het recentelijk in gebruik nemen van een nieuw station heeft hieraan ten gronde niets gewijzigd. Het spoor vervoert dan ook slechts 13 % van de reizigers van en naar de luchthaven en slechts 7 % van de werknemers van de luchthaven. Nochtans is een aandeel voor openbaar vervoer (en dan voornamelijk kwalitatief hoogwaardig openbaar vervoer zoals de trein) van minimaal 40 % in 2010 vereist om het hoofd te bieden aan de sterk stijgende verkeersstromen van en naar de luchthaven.

Een *eerste verantwoording* voor de bouw van een nieuw HST-station is het succes van de HST.

Dit brengt mee dat er op vrij korte termijn capaciteitsproblemen zullen opduiken, vooral in de Noord-Zuidverbinding, die nu al zwaar belast tot overbelast is. Vandaar het idee om rond 2010 een HST-terminal te bouwen op de site van het vormingsstation in Schaarbeek (nu al voor een groot deel in onbruik). Die site ligt nog voor de splitsing van de lijn naar Antwerpen en naar Luik, maar laat tevens toe om HST's via het westelijk ringspoor (lijn 28) naar het zuiden (richting Parijs en verder) te laten doorrijden. Hierdoor wordt de Noord-Zuidverbinding niet extra belast door een toenemend aantal HST's. Spoortechnisch lijkt een HST-terminal ter hoogte van Schaarbeek de beste oplossing, temeer omdat de noodzakelijke ruimte hier beschikbaar is.

De bouw van een nieuwe HST-terminal impliceert dat dit station een hoofdstation wordt in het binnenlandse IC/IR-net. Dat heeft een belangrijke impact voor het gehele treinaanbod, zodat het binnenlands treinaanbod dat wordt voorgesteld naar aanleiding van de nieuwe HST-terminal, bepalend zal zijn voor het standpunt dat het Vlaams Gewest zal innemen met betrekking tot deze nieuwe HST-terminal.

Als *tweede verantwoording* voor de bouw van een nieuwe HST-terminal wordt de ontsluiting van de luchthaven per spoor naar voor geschoven.

Een nieuwe HST-terminal moet dus hoe dan ook effectief en efficiënt kunnen worden ingeschakeld in het kader van de ontsluiting van de luchthaven per spoor. Een klassieke benadering, waarbij vanuit de nieuwe terminal in Schaarbeek een pendel-

trein naar de luchthaven vertrekt, lijkt geen ernstige toekomstoptie. Het probleem voor reizigers uit het noorden en oosten van Vlaanderen wordt dan alleen verlegd van Brussel-Noord naar de nieuwe HST-terminal in Schaarbeek.

Aansluitend bij een recente studie, uitgevoerd in opdracht van de vroegere Regie der Luchtwezen, nu Brussels International Airport Company (BIAC), met medewerking van het Vlaams Gewest, lijkt het noodzakelijk om een shuttleverbinding (people mover) uit te bouwen tussen Schaarbeek en de luchthaven. De luchtreizigers kunnen in dit scenario in Schaarbeek zichzelf en hun bagage inchecken en pendelen vervolgens met de shuttle naar de luchthaven, waar ze door de shuttle zo dicht mogelijk bij hun gate worden afgezet.

Een dergelijke shuttleverbinding dient niettemin aan een aantal minimale kwaliteitseisen te voldoen om efficiënt te kunnen functioneren. Snelheid en betrouwbaarheid van de shuttle zijn essentieel, zodat alleen een automatisch systeem in een eigen onafhankelijke bedding hiervoor in aanmerking komt. Een aantal vragen dient nog te worden beantwoord :

- type shuttles : moeten er afzonderlijke shuttles komen voor reizigers en vracht, elk met hun eigen stopplaatsen, dan wel een gecombineerde shuttle, waarbij echter in de stations voorzieningen moeten worden getroffen om reizigers snel in en uit de shuttle te krijgen ;
- aantal stopplaatsen : hoe meer stops de shuttle krijgt (bv. om Brucargo te bedienen), hoe minder aantrekkelijk het systeem wordt voor de luchtreiziger.

Aanvullend aan een dergelijke shuttleverbinding blijft het Vlaams Gewest hoe dan ook vragende partij voor rechtstreekse treinverbindingen vanuit oostelijke en noordelijke richting naar de luchthaven. Hierbij wordt voorrang gegeven aan een rechtstreekse treinverbinding vanuit oostelijke richting. Het Vlaams Gewest is tevens vragende partij voor incheckfaciliteiten voor luchtreizigers en hun bagage in alle belangrijke stations (richtwaarde : steden met meer dan 50.000 inwoners) van Vlaanderen.

Het omleiden van HST-treinen via de luchthaven lijkt in eerste instantie geen goede optie te zijn, aangezien een belangrijk deel van het internationale, tijdsgevoelige reizigerspubliek hierdoor een omweg moet maken, met tijdsverlies als gevolg.

Hierdoor verslechtert de concurrentiële positie van de HST ten opzichte van de kortereafstandsvluchten.

Vooraleer in dit dossier een formele beslissing te treffen, blijven nog heel wat vragen onbeantwoord. Gezien het belang ervan is op vraag van het Vlaams Gewest overeengekomen dat deze zaak alleszins verder wordt besproken in de werkgroepen die de vervolgstudie over de ontsluiting van de luchthaven begeleiden, en eveneens in het Coördinatiecomité dat de uitvoering van het principieel akkoord tussen het Vlaams Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ter regeling van de samenwerking inzake gemeenschappelijke mobiliteitsproblemen opvolgt.

Vraag nr. 68
van 4 november 1998
van de heer MARC OLIVIER

Lichtvervuiling – BBL-rapport

Recent onderzoek van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) in het kader van het Milieu- en Natuurrapport (MIRA) heeft uitgewezen dat de lichtvervuiling in Vlaanderen nog steeds toeneemt. Niet alleen wordt er te veel verlicht, maar er is ook veel slechte verlichting. Zo zou er in Vlaanderen openbare verlichting zijn goed voor 148 megawatt, waarvan ongeveer 45 megawatt (ongeveer één derde) naar de hemel wordt gestraald in plaats van naar de openbare weg of het monument waarop het zou moeten schijnen.

Naast het feit dat er vaak te veel en slecht wordt verlicht, zou er ook iets schorten aan de gebruikte lampen en armaturen. Die zouden verouderd zijn qua techniek en efficiëntie. Toch zou kostprijs daar geen argument mogen zijn : er valt immers een serieus terugverdieneffect te verwachten.

1. Klopt het dat de lichtvervuiling en energiever-spilling zo groot zijn in Vlaanderen ?
2. Heeft de minister reeds opdracht gegeven om een grootschalig onderzoek te laten verrichten naar de lichtvervuiling, de energiever-spilling en mogelijke maatregelen om deze problemen te verhelpen ?
3. Zo ja, heeft de minister overwogen om op basis van dat onderzoek de gewestinfrastructuur – mede in het licht van mogelijke terugverdieneffecten – zo aan te passen dat op een zo efficiënt mogelijke manier met energie en licht kan worden omgegaan ?

Antwoord

1 en 2. Het antwoord op deze deelvragen behoort tot de bevoegdheid van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

3. De gewestinfrastructuur bevat de verlichting van autosnelwegen en deels de verlichting van gewone gewestwegen.

Al deze installaties zijn uitgerust met afgeschermd toestellen, die dus geen rechtstreeks licht naar de hemel sturen.

De laatste jaren werden de verlichtingsniveaus verlaagd en meer gedifferentieerd uit oogpunt van de moeilijkheidsgraad van de rijtaak.

Er wordt gebruikgemaakt van natriumdamp-lampen (hoge en lage druk), die het hoogste lichtrendement bezitten.

Men kan dus stellen dat de installaties die onder mijn bevoegdheid vallen, in het algemeen voldoen op gebied van efficiëntie, zowel voor energieverbruik als voor lichtoutput.

Vraag nr. 69
van 4 november 1998
van de heer ANDRE VAN NIEUWERKE

Noordzeestrand – Verstedelijking

Het strand is uiteraard sinds verscheidene tientallen jaren de voornaamste toeristische trekpleister van onze kust en heeft ontegensprekelijk een belangrijke recreatieve functie te vervullen.

Niettemin mag ook niet uit het oog worden verloren dat het Noordzeestrand in wezen een natuurgebied is dat deel uitmaakt van het kustecosysteem. Het Vlaamse kustecosysteem bestaat immers uit zandbanken in de ondiepe zee, het strand, de duinen en hun overgangszone naar de polders. Het strand bezit als natuurlijk onderdeel van dat kustecosysteem een heel eigen flora en fauna, zowel boven de hoogwaterlijn (vloedmerkbegroeiingen met plantensoorten zoals de zeeraket, het loogkruid en het biestarwegras en vogelsoorten zoals de kuifleeuwerik, om maar de meest algemene soorten te noemen) als eronder (allerlei kreeftachtigen, weekdieren, wieren, enz..., alsook foeragerende wadvogels zoals strandplevier, zilverplevier, steenloper, drieteenstrandloper, paarse strandloper, bonte strandloper, scholekster, enz.).

Terwijl tot voor enkele jaren het recreatief gebruik van het strand qua infrastructuur maar behoefte had aan verplaatsbare badkarretjes die tijdens het winterhalfjaar werden weggehaald, verschijnen er nu op de Vlaamse stranden, naast horecastrandterrassen, steeds meer grootschalige en vaste constructies ten behoeve van allerlei sporten en andere recreatieve activiteiten. Deze blijkbaar wanordelijke proliferatie van grote koterijen vormt een bedreiging, niet enkel voor de bovenvermelde intrinsieke natuurwaarden van het strand, maar ook voor de landschappelijke belevingswaarde van het Noordzeestrand als laatste min of meer ongeschonden open ruimte langs onze kust, en a fortiori voor de toeristische aantrekkingskracht ervan.

Concrete voorbeelden hiervan treft men onder meer aan in Knokke-Heist :

- de grote en onesthetische houten hangars van de Vlaamse Vereniging voor Watersporten (VVW) die in Heist, vlak naast Vlaanderens eerste strandnatuurreservaat, werden opgetrokken en tevens het zicht vanop de zeedijk op strand en zee onttrekken ;
- het eveneens niet kleinschalig te noemen nieuwe clubgebouw van Surfers Paradise op het strand voor de Zwinbosjes in Knokke.

Graag kreeg ik in dat verband antwoord op volgende vragen.

Omtrent de twee bovenvermelde concrete gevallen in Knokke-Heist.

1. Werden, vooraleer de VVW- en de Surfers Paradise-constructies werden opgetrokken, de vereiste bouwvergunningen aangevraagd en verleend ? Zo ja, wat waren de adviezen van de voor ruimtelijke ordening, natuurbehoud en kustverdediging bevoegde Vlaamse administraties ?
2. Werd, gelet op het feit dat het strand eigendom is van het Vlaams Gewest, vooraleer de VVW- en Surfers Paradise-constructies werden opgetrokken, hiervoor toestemming gevraagd aan de eigenaar, in casu de afdeling Waterwegen Kust van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ? Zo ja, werd die toestemming gegeven ? Zo neen, waarop dachten de promotoren zich te kunnen steunen om toch maar met de bouwwerken aan te vangen ?
3. Naar verluidt werd zelfs de inrichting van het natuurreservaat "de Baai van Heist" gewijzigd, mede op aandringen van het gemeentebestuur, naar de wensen van de aanpalende zeilclub, namelijk de VVW, die zich nochtans schuldig maakte aan het wellicht illegaal optrekken van de aanpalende aartslelijke hangars.

Waaruit bestaat de aanpassing van die inrichting van het natuurreservaat ?

Kan met die aanpassing de voor broed- en overwinterende strandvogels noodzakelijke rust in het staatsnatuurreservaat worden verzekerd ? Zo niet, welke maatregelen treft de minister om dit te verhelpen ?

Is de beoefening van allerlei zeilsporten vlak naast een natuurreservaat wel toelaatbaar ?

Over de problematiek in het algemeen.

4. Kan een overzicht worden gegeven van alle bestaande en aangevraagde constructies op het strand langs de Vlaamse kust, met opgave van het gebruik, de afmetingen en vooral de vergunningstoestand ?
5. Wat is het beleid van de administraties bevoegd voor ruimtelijke ordening, kustverdediging en natuurbehoud inzake het al dan niet toelaten van constructies op het strand ?
6. Het Vlaamse grondgebied reikt tot de gemiddelde laagwaterlijn ; de inkleuring van de gewestplannen houdt daarentegen op aan de voet van de zeedijk of van de duinen zoals die zich voordeden in de jaren zeventig. Hierdoor hebben in alle gevallen het nat strand, in vele gevallen het droog strand en in sommige gevallen (bv. voor het Zwin en de Zwinbosjes in Knokke, langs beide strekdammen van de Zeebrugse voorhaven, ...) de sinds de jaren tachtig nieuw gevormde duinen geen gewestplanbestemming en a fortiori geen stedenbouwkundige wettelijk bescherming.

Waarom wordt, gelet op de steeds grotere strandwaartse verstedelijkingsdynamiek, ook aan het strand geen gewestplanbestemming gegeven, dit met het oog op een duidelijke rechtsgrond voor de ordening van het multifunctioneel gebruik van het strand ?

7. Wat is het beleid van de afdeling Waterwegen Kust van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap inzake strandconcessies aan de gemeente, gelet op de gevolgen die deze concessies hebben inzake al dan niet natuurvriendelijk

onderhoud van het strand (mechanische strandreiniging die vaak nieuwe duinvorming verhindert), inzake toegang voor gemotoriseerde politie- en andere voertuigen, inzake recreatief gebruik en zelfs inzake strandvisserij, meer bepaald de zeer storende warrelnetvisserij ?

Kunnen strandzones met een hogere ecologische waarde nog langer in concessie worden gegeven aan de gemeenten ? Of moet de inhoud van de concessies niet worden aangepast op basis van de intrinsieke waarde, de draagkracht en/of de locatie van de strandzones ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

Gecoördineerd antwoord

Gezien de aard van de vraag is het niet mogelijk binnen de gestelde termijn te antwoorden.

Zodra de gegevens beschikbaar zijn, zal ik een aanvullend antwoord verstrekken.

Vraag nr. 70
van 4 november 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Albertkanaal – Onderhoudskosten – Waalse baten

Het Albertkanaal ligt bijna volledig op het grondgebied van het Vlaamse gewest. De kosten van aanleg en onderhoud ervan komen ten laste van de Vlaamse begroting. Nochtans komt het kanaal voor een belangrijk deel ook de Waalse economie ten goede.

Beschikt de minister over cijfergegevens waaruit dat aandeel kan worden afgeleid ?

Wat zijn de kosten van afschrijving en onderhoud van het Albertkanaal ?

Antwoord

Het Albertkanaal heeft bij benadering een totale lengte van 130 km, waarvan bijna 111 km in het Vlaamse gewest is gelegen en ongeveer 19 km in het Waalse gewest.

In de jaren zestig werd gestart met de moderniseringswerken van het Albertkanaal. Tot op heden werd in het Vlaamse gewest meer dan 25 miljard besteed aan deze moderniseringswerken. In het Waalse gewest werd meer dan 8 miljard besteed en werden de moderniseringswerken volledig afgevoerd. In het Vlaamse Gewest moeten nog voor ongeveer 4 miljard moderniseringswerken worden uitgevoerd. In dit bedrag zijn de kosten van een mogelijke verbreding van het gedeelte Oelegem-Antwerpen niet begrepen.

In 1997 werd over het Vlaamse deel van het Albertkanaal 26.474.159 ton goederen vervoerd. 9.791.291 ton werd vervoerd over de gehele lengte van het Albertkanaal (Vlaams gedeelte) en is dus doorvoer van Antwerpen naar Luik en omgekeerd. Uiteraard betalen ook deze schepen aan het Vlaamse gewest scheepvaartrechten.

Uit deze cijfers blijkt vooral dat het Albertkanaal de economische activiteit in Vlaanderen stimuleert. Het overgrote deel van de vervoerde goederen is bestemd voor of komt van bedrijven die zijn gelegen op of in de nabijheid van de kanaaloevers.

In 1997 werd 170 miljoen frank besteed aan de modernisering van het Albertkanaal. De onderhoudskosten van 1997 bedragen 74.439.401 frank voor gewone onderhoudswerken en 29.090.306 frank voor buitengewone onderhoudswerken in regie.

Vraag nr. 71
van 10 november 1998
van de heer LUDO SANNEN

BPA-procedure – GCA-advies

In veel gemeenten wordt de GCA (Gemeentelijke Commissie van Advies, ook GARO genoemd) pas na het afronden van het openbaar onderzoek om advies gevraagd.

Toch stelt de wetgever dat reeds in de voorontwerpfase de GCA moet worden geconsulteerd. Dit wordt echter dikwijls geïnterpreteerd als : "moet op de hoogte worden gebracht". In de praktijk beperkt het advies in de voorontwerpfase zich tot het kennis geven aan de GCA van het feit dat een bepaald bijzonder plan van aanleg (BPA) in herziening werd gesteld. Er wordt aan de GCA dus geen advies gevraagd.

Indien de GCA na het openbaar onderzoek echter opmerkingen maakt op het BPA en het college van

burgemeester en schepenen wenst die te volgen, dan moet de hele BPA-procedure worden overgedaan. Het lijkt ons dus logisch dat de GCA bij de voorontwerpprocedure reeds een advies kan uitbrengen. Zo wordt vermeden dat een hele BPA-procedure moet worden overgedaan, of dat een college beslist de opmerkingen van de GCA die na het openbaar onderzoek werden gemaakt te negeren om de procedure niet te moeten herneemen.

Hoe wordt het bovenvermelde probleem verholpen ?

Is een gemeente verplicht tijdens de voorontwerpfase van een BPA het advies van de GCA te vragen ?

Zo niet, waarom wordt er niet formeel zo'n adviesprocedure tijdens de ontwerpfase ingesteld ?

Antwoord

Het huidige decreet op de ruimtelijke ordening bepaalt in artikel 18 het volgende :

"De personen die zijn aangewezen voor het opmaken van de plannen van aanleg houden door bemiddeling van het college van burgemeester en schepenen de door de Vlaamse regering aangeduide besturen en openbare instellingen en de Commissie van Advies op de hoogte van de voorstudie en delen hen alle voorontwerp- of ontwerpplannen mede. Deze besturen en openbare instellingen verlenen advies binnen de 30 dagen na het toezenden van het voorontwerp- of ontwerpplan.

Bij ontstentenis van het advies binnen deze termijn wordt dit geacht gunstig te zijn. De besturen en openbare instellingen en de Commissie van Advies kunnen alle opmerkingen maken of suggesties voordragen die zij nuttig achten."

Uit deze decreetsbepaling blijkt dus :

- dat het verplicht is dat de GCA op de hoogte wordt gesteld van de eventuele essentiële stappen in de opmaak van een BPA die de voorlopige vaststelling voorafgaan ;
- dat het verplicht is de GCA een integraal voorontwerpplan te bezorgen, normalerwijze op het tijdstip waarop de besturen en instellingen die verplicht moeten adviseren het voorontwerp toegestuurd krijgen ;

- dat enerzijds de GCA niet decretaal verplicht wordt binnen een termijn van dertig dagen te adviseren (wat wel geldt voor genoemde besturen en instellingen), maar dat zij daar zeker de mogelijkheid toe heeft, mogelijkheid die wordt bevestigd in de laatste zin van het artikel.

Samengevat kan men het volgende stellen. Strikt gezien zegt het decreet niet letterlijk dat het gemeentebestuur de GCA om advies moet vragen. Maar het is wel duidelijk dat het gemeentebestuur verplicht is de GCA *in de mogelijkheid te stellen* om voorontwerpen van BPA's inhoudelijk te adviseren. Anderzijds is de gemeente niet verplicht de GCA daarvoor een langere termijn te gunnen dan die welke geldt voor de besturen en instellingen die verplicht moeten adviseren.

Het systeem van de plenaire vergadering dat thans geldt ten aanzien van de besturen en instellingen die verplicht moeten adviseren over een voorontwerp (bv. steeds de administratie bevoegd voor Ruimtelijke Ordening), is werkbaar. In overleg met het gemeentebestuur moet het mogelijk zijn om de agenda van de GCA zo te bepalen dat de commissie ook effectief binnen dezelfde termijn als de genoemde besturen en instellingen kan adviseren.

Mij lijkt het dat een verplichting voor de GCA om te adviseren binnen eenzelfde termijn als de genoemde besturen en instellingen in de praktijk niet veel verschil uitmaakt met bovenstaande regeling. Er zou dan namelijk, allicht naar analogie, worden bepaald dat bij uitblijven van een advies het wordt geacht gunstig te zijn. Het lijkt mij een verantwoordelijkheid van de gemeentebesturen om de wettelijk bestaande mogelijkheid van advies door de GCA over voorontwerp-BPA's ook in de praktijk te valoriseren.

De Vlaamse volksvertegenwoordiger suggereert in zijn vraag dat sommige gemeentebesturen zich ertoe beperken de GCA op de hoogte te stellen van het feit dat een BPA in herziening werd gesteld. Dit is niet in overeenstemming met het decreet. De GCA moet in ieder geval een voorontwerp toegestuurd krijgen.

Tot slot wens ik te wijzen op de bepalingen van het nieuwe voorontwerp van decreet ruimtelijke ordening dat thans voorligt voor advies bij de Raad van State.

Met betrekking tot de adviesgeving over voorontwerpen van gemeentelijke plannen is opnieuw in een systeem met een plenaire vergadering voorzien. Het voorontwerp stelt dat het college voor-

ontwerpplannen opstuurt naar de planologische ambtenaar, de bestendige deputatie en de adviseerende instellingen en administraties. Zij moeten alle uiterlijk op de plenaire vergadering een advies uitbrengen. Het ligt voor de hand dat in het uitvoeringsbesluit voor deze decretale bepaling de GCA zal worden opgesomd bij de "adviseerende instellingen en administraties". De termijn voor adviesgeving is weliswaar opnieuw beperkt. Dit ligt in de lijn van de vraag om plan- en andere procedures in de nieuwe wetgeving niet te verzwaren.

Een belangrijke wijziging die het nieuwe decreet doorvoert in de procedure voor gemeentelijke plannen is wel dat er, bij wijziging van een plan, bij de definitieve vaststelling geen verplichting zal bestaan om een tweede openbaar onderzoek te organiseren. Uiteraard kunnen dan wel slechts wijzigingen worden doorgevoerd die steunen op reacties uit het openbaar onderzoek of adviezen.

Deze wijziging lijkt mij relevant in het kader van de vraagstelling. Op die manier wordt het namelijk mogelijk aan opmerkingen van de gemeentelijke adviescommissie tegemoet te komen zonder de planprocedure te verlengen.

Vraag nr. 73
van 10 november 1998
van de heer JEAN-MARIE BOGAERT

Krakelebrug Brugge – Herstellingswerken

De Krakelebrug in Brugge, die de Ring verbindt met de Elisabethlaan, is reeds geruime tijd onbruikbaar. In het voorjaar van 1998 immers werden in opdracht van de administratie Wegen en Verkeer grondige herstellingswerken uitgevoerd.

Het bewegingsmechanisme moest worden hersteld ; de brug zelf werd ontroest door zandstraling.

Nu wordt er sinds geruime tijd blijkbaar niet meer aan gewerkt.

Kan de minister meedelen waarom deze werken zo langzaam opschieten en of hij het te verantwoorden vindt dat een dergelijke brug meer dan een half jaar buiten gebruik wordt gesteld, met alle verkeershinder van dien ?

Antwoord

De Krakelebrug in Brugge werd vanwege een grote onderhoudsbeurt vanaf maart 1998 voor het

verkeer onderbroken. Deze onderhoudswerken omvatten enerzijds de vervanging van de balastbak en het volledig herschilderen door de afdeling Waterwegen Kust, en anderzijds het vernieuwen van de mechanismen door de afdeling Elektriciteit en Mechanica Gent.

Tijdens de uitvoering van de werken is evenwel gebleken dat bepaalde onderdelen van de mechanismen in een slechtere staat verkeerden dan oorspronkelijk werd vermoed, waardoor deze stukken volledig dienden te worden vernieuwd in het werkhuis. Dit had tot gevolg dat gedurende enige tijd ter plaatse geen activiteit merkbaar was.

Inmiddels werd alles in het werk gesteld om de planning te respecteren, waardoor de brug vanaf 25 november 1998 opnieuw voor het verkeer kon worden opengesteld.

Vraag nr. 80
van 20 november 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

N16 Bornem – Geluidhinder

In 1994 bleek uit de geluidsmetingen die op het grondgebied van de gemeente Bornem werden uitgevoerd door het Provinciaal Instituut voor Hygiëne dat onder meer de geluidhinder die wordt veroorzaakt door het wegverkeer langs de N16 een knelpunt vormt. Hetzelfde geldt ongetwijfeld voor Puurs.

Kan de minister vice-president in dat verband meedelen of voor de segmenten van de N16 die in de loop van de jongste jaren werden vernieuwd fluis-terasfalt werd gebruikt ?

Antwoord

Voor al de aannemingen die gedurende de laatste jaren reeds werden uitgevoerd en ook voor dit jaar zijn gepland, is systematisch een volledige vernieuwing van de topklaag van de gewestweg N16 opgenomen.

Steeds wordt daarbij gebruikgemaakt van een splitmastiekasfalt (SMA) met een maximale steenmaat van 7 à 10 mm. Dergelijke verharding levert een belangrijke reductie van het verkeersgeluid op ten opzichte van de vroegere klassieke topklaag, en is in dat verband praktisch gelijkwaardig aan het zogenaamde drainerende of zeer open asfalt (ZOAB), ook wel "fluisterasfalt" genoemd.

Aldus zal na afloop van de werken het ganse wegvak van de gewestweg N16 op het grondgebied van de gemeenten Bornem en Puurs van een geluidsvriendelijke verharding zijn voorzien.

**Vraag nr. 81
van 20 november 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Aanleg rotonde Wijkstraat Tongeren – Informatie buurtbewoners

De aanleg van een rotonde op de gewestweg Tongeren-Luik ter hoogte van de Wijkstraat in Tongeren heeft veel kwaad bloed gezet. De daar gelegen winkels werden er blijkbaar niet over geïnformeerd dat ze zo goed als onbereikbaar zouden zijn gedurende minimum vier maanden : ze verloren zo hun klanten.

De omleiding voor deze werken startte begin augustus en verliep enorm verward en onduidelijk : bijna dagelijks waren aanpassingen of correcties nodig en moesten bijkomende aanduidingen worden geplaatst. Het verkeersreglement over de omleiding kon pas op de gemeenteraad van eind september 1998 worden geagendeerd.

De verantwoordelijken in de gemeente verklaarden niet op de hoogte te zijn gesteld van de juiste aanvangsdatum van de werken. De verantwoordelijkheid voor deze problemen werd in de gemeenteraad volledig bij de administratie Wegen en Verkeer gelegd.

1. Is de minister vice-president op de hoogte van deze klachten ?
2. Werde de informatie over het begin der werken aan de gemeentelijke overheid tijdig en duidelijk doorgegeven ?
3. Is dit een veeleer uitzonderlijke gebeurtenis, of zijn de laatste twee jaar nog dergelijke klachten gemeld ?
4. Geeft de bevoegde overheid systematisch en tijdig informatie bij dergelijke werken aan de omwonenden ?
5. Wie draagt verantwoordelijkheid voor omleidingen ten gevolge van werken aan gewestwegen ?
6. Verlopen de werken volgens planning ?

Antwoord

Alvorens op de vragen te antwoorden, wens ik eerst algemene informatie te verstrekken omtrent het bovenvermelde project.

Op 4 december 1997 werden de werken aanbesteed voor de aanleg van een rotonde op het kruispunt van de gewestweg N20 met de Wijkstraat in Tongeren. De werken werden gegund aan de NV Interplant uit Londerzeel voor een bedrag van 21.958.354 frank (BTW inbegrepen) ten laste van het Vlaams Gewest.

In januari 1998 heeft de stad Tongeren de toestand van de bestaande riolering en waterleiding laten onderzoeken en gevraagd om de aanvang van de werken voorlopig uit te stellen. Op 9 juni 1998 neemt het college van burgemeester en schepenen van de stad Tongeren de beslissing om in het kader van voornoemd project :

- enerzijds rioleringswerken te laten uitvoeren voor 7.738.319 frank (BTW inbegrepen) ten laste van de stad Tongeren,
- anderzijds waterleidingswerken te laten uitvoeren voor 5.575.662 frank (BTW inbegrepen) ten laste van het Stedelijk Waterbedrijf.

De stad Tongeren heeft op 29 juni 1998 deze bijkomende werken voor een totaal bedrag van 13.313.981 frank (BTW inbegrepen) toegewezen aan de NV Interplant uit Londerzeel, met verzoek de werken aan te vatten op 10 augustus 1998 en te voltooien binnen een termijn van zestig werkdagen. Deze aanvangsdatum van 10 augustus 1998 werd vooraf in overleg met mijn administratie bepaald. De stad Tongeren is opdrachtgevende overheid voor deze riolerings- en waterleidingswerken, en de NV Technum verzekert de leiding van de werken en neemt dan ook de volledige verantwoordelijkheid voor deze bijkomende werken.

In totaal kon de aannemer aldus beschikken over een termijn van zestig werkdagen voor de wegenwerken ten laste van het Vlaams Gewest en zestig werkdagen voor de bijkomende riolerings- en waterleidingswerken ten laste van de stad Tongeren. Mijn administratie heeft met de aannemer bedongen om beide opdrachten gelijktijdig uit te voeren binnen een totale termijn van honderd werkdagen. De globale werken konden uiteindelijk op 10 augustus 1998 worden aangevat. Rekening houdend met de termijn van honderd werkdagen zouden de werken omstreeks april 1999 zijn voltooid.

1. Normalerweise werden dergelijke problemen in verband met de uitvoering van werken op gewestwegen besproken met mijn administratie die instaat voor de leiding van de werken. In dit geval is de afdeling Wegen Limburg van de administratie Wegen en Verkeer verantwoordelijk voor de wegenwerken ten laste van het Vlaams Gewest en de stad Tongeren voor de riolerings- en waterleidingswerken.

Onlangs werd ik op de hoogte gebracht van de moeilijkheden die zich hebben voorgedaan bij de uitvoering van deze werken.

2. Bij elke aanneming van werken op gewestwegen wordt de gemeente, ook als ze niet rechtstreeks als medefinancier betrokken is, schriftelijk op de hoogte gebracht van de aanvang van de werken.

Uit voorgaande toelichting blijkt trouwens dat in dit geval de aanvangsdatum voorafgaandelijk in overleg tussen mijn administratie en de stad Tongeren werd bepaald.

3. De complexiteit en de moeilijkheidsgraad van deze werken werd in belangrijke mate verhoogd door de bijkomende werken voor het aanleggen van de riolering en waterleiding in opdracht van de stad Tongeren. In deze werkomstandigheden het verkeer in de werkzone toelaten, zou aanleiding geven tot verkeersonveilige toestanden. Bij aanvang van de werken werd dan ook geopteerd om de globale werken uit te voeren met omleiding van verkeer. Deze uitvoeringswijze werd aanvaard door het stadsbestuur en de politie.

De klachten van de bewoners en handelaars zijn er gekomen nadat de werken een tweetal weken in uitvoering waren. Er werden dan wekelijkse vergaderingen belegd in aanwezigheid van alle betrokken partijen. Er werden alternatieve uitvoeringswijzen onderzocht en besproken. Tijdelijk werd, op vraag van de stad Tongeren en de omwonenden, de omleiding van het verkeer gedeeltelijk opgeheven. Dit heeft dan aanleiding gegeven tot verwarring en onduidelijkheden voor de weggebruikers. Uiteindelijk bleek de oorspronkelijk gekozen werkwijze, met omleiding van verkeer, de enige haalbare oplossing te zijn om de globale werken nog in 1998 te kunnen voltooien.

Bij uitvoering van werken op gewestwegen zijn er doorgaans klachten over verkeershinder, maar het is niet mogelijk werken uit te voeren zonder verkeershinder. Meestal wordt geopteerd om de werken op de kortst mogelijke tijd uit te voeren.

4. Dergelijke informatievergaderingen gebeuren doorgaans door toedoen van de gemeente. Op 14 juli heeft de stad Tongeren een informatievergadering gehouden met de omwonenden. Tijdens deze bijeenkomst heeft de aannemer zijn uitvoeringswijze en timing toegelicht. De aanwezigen gingen akkoord met de vooropgestelde omleiding. Vanwege de vakantieperiode in juli kon de vertegenwoordiger van de administratie op 14 juli 1998 niet aanwezig zijn. Tijdens de uitvoering van de werken worden wekelijkse werfvergaderingen gehouden. Deze vergaderingen werden bijgewoond door een vertegenwoordiging van het college van burgemeester en schepenen van de stad Tongeren, alsook van de omwonenden.

Mijn administratie heeft mijns inziens al het mogelijke gedaan om aan de wensen van de bewoners tegemoet te komen.

5. Mijn administratie draagt de verantwoordelijkheid voor omleidingen op gewestwegen en de gemeente voor omleidingen op gemeentewegen.
6. Inmiddels heeft de aannemer de werken met bekwame spoed voortgezet om, overeenkomstig de afgesproken timing, tegen eind november 1998 de gewestweg voor het verkeer opnieuw open te stellen.

Op dat ogenblik zullen vermoedelijk zestig werkdagen zijn verstreken, wat beduidend minder is dan de contractuele termijn van honderd werkdagen. Niettegenstaande de uitzonderlijk slechte weersomstandigheden van de jongste maanden heeft de aannemer slechts één dag niet gewerkt. De werklieden van de aannemer hebben de jongste maanden soms in zeer moeilijke omstandigheden moeten werken om de afgesproken timing van de werken te kunnen volgen.

Ik meen hieruit te kunnen besluiten dat alles in het werk werd gesteld om de globale werken binnen de kortst mogelijke termijn uit te voeren.

THEO KELCHTERMANS

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN TEWERKSTELLING

Vraag nr. 28
van 21 oktober 1998
van de heer MARINO KEULEN

Mestactieplan – Uitbetaling vergoedingen 1997

In de media, in casu de tijdschriften Boer en Tuinder en De Tijd, wordt gemeld dat de MAP-vergoedingen (Mestactieplan) voor 1997 nog steeds niet zijn uitgekeerd.

Deze vergoedingen hebben tot doel de boeren te compenseren voor de beperkende maatregelen die gelden voor bemesting in natuur- en oppervlakte-waterwingebieden.

In totaal zou het gaan om 404 miljoen frank, wat neerkomt op een gemiddelde vergoeding van 400.000 frank per boerenbedrijf.

Als reden voor deze vertraging wordt opgegeven dat de Europese Commissie eerst groen licht moet geven, dat wil zeggen dat de reglementering conform de Europese bepalingen moet zijn, alvorens tot betaling kan worden overgegaan.

1. Klopt dit bericht met de feiten ?
2. Zo ja, binnen welke termijn verwacht men dan dat uitbetaling van de MAP-vergoedingen voor 1997 zal volgen ?
3. Heeft men bij het opstellen van de uitbetalingsreglementering voor de MAP-vergoedingen geen voorafgaandelijk contact gehad met de Europese Commissie, zodat deze vertraging had kunnen worden vermeden ?

Antwoord

1. De vergoedingen hebben tot doel het inkomensverlies te compenseren als gevolg van de beperkende maatregelen die gelden in de gebieden van de groep "natuur" en de groep "water".

Tot de groep "natuur" behoren :

- bos- en natuurontwikkelingsgebieden en natuurreservaten,

- valleigebieden en ecologisch waardevolle agrarische gebieden,
- vogelrichtlijngebieden, bufferzones en habitats.

Tot de groep "water" behoren :

- grondwaterwinningsgebieden,
- oppervlaktewaterwinningsgebieden,
- nitraatgevoelige gronden.

De vergoedingen voor 1997 bedragen inderdaad ongeveer 404 miljoen frank. Ongeveer 8.000 bedrijven hebben recht op vergoedingen in 1997, zodat de gemiddelde vergoeding per bedrijf neerkomt op 50.000 frank, en niet 400.000 frank zoals gesteld in de vraag.

De Europese Commissie onderzoekt momenteel of de vergoedingen verenigbaar zijn met de artikelen 92, 93 en 103R van het Verdrag tot Oprichting van de Europese Gemeenschap (EG). In afwachting van een uitspraak van de Europese Commissie in dit onderzoek wordt de uitbetaling van de vergoedingen 1997 niet gestart.

Krachtens artikel 93 EG-verdrag kan een lidstaat een voorgenomen steunmaatregel niet in uitvoering brengen voordat een vooronderzoek dat door de Europese Commissie met betrekking tot deze maatregel wordt gevoerd, tot een eindbeslissing heeft geleid.

1. De landbouwers kunnen de vergoedingen verwachten zodra de Europese Commissie heeft beslist of deze vergoedingen in overeenstemming zijn met artikel 93 van het Verdrag. De Commissie is niet gebonden aan een termijn om deze toetsing uit te voeren, aangezien het dossier is geboekt in het register van de niet-gemelde steunmaatregelen.
2. Bij het opstellen van de uitbetalingsreglementering voor de vergoedingen 1996 en 1997 werd voorafgaandelijk met de Europese Commissie geen contact opgenomen. Nadat de reglementering was opgesteld, is evenwel contact opgenomen met de Europese Commissie.

Voor de vergoedingen 1998 werd wel op voorhand contact genomen met de Europese Commissie, waardoor de Europese Commissie wel is gebonden aan antwoordtermijnen.

Vraag nr. 29
van 21 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Arbeidsmarktsituatie migranten – VESOC-akkoord

In het tweewekelijks tijdschrift van het VEV (Vlaams Economisch Verbond) "Snelbericht", nummer 14, staat een artikel over de tewerkstelling van migranten. Hierin spreekt men echter enkel van de Turkse en Marokkaanse migranten die in het Vlaamse gewest wonen en waarvan 32 % werkloos is.

In het artikel is eveneens sprake van een engagement van het VEV om samen met de Vlaamse vakbonden en de Vlaamse overheid inspanningen te leveren om de situatie van de migranten op de arbeidsmarkt te verbeteren.

1. Wat zijn de cijfers van de werkloze migranten van een andere nationaliteit ?
2. Wat is de inhoud van het Vesoc-akkoord (Vlaams Economisch en Sociaal Overlegcomité) van 8 juni 1998 ?

Antwoord

Nationaliteit	Totaal (30/9/98)
België	193.013
Duitsland	379
Frankrijk	914
Groot-Brittannië	336
Nederland	1.836
Italië	2.150
Griekenland	247
Portugal	302
Spanje	617
Andere EU	130
Ex-Joegoslavië	458
Oost-Europa	267
Ex-Sovjetunie	337
Turkije	5.315
Maghreb	5.867
Maghreb/Turkse EU-ers	6.508
Vluchtelingen	1.241
Congo (Kinshasa)	245
Andere	1.871
Totaal	222.033

2. Naar aanleiding van de bekendmaking van de resultaten van de studie van de Internationale

Arbeidsorganisatie (IAO) op 30 oktober 1997 door het Centrum voor Gelijke Kansen en Racismebestrijding, heb ik besprekingen opgestart met de sociale partners. Uitgangspunt hierbij waren de resultaten van bovenvermelde studie die wezen op sterke discriminatie van allochtonen bij aanwerving. Deze besprekingen hebben geresulteerd in een *Vesoc-akkoord tewerkstelling migranten*, dat op 8 juni 1998 werd ondertekend.

Doelstelling van dit akkoord is het engagement van de Vlaamse regering en de sociale partners om de werkloosheidsgraad van allochtonen terug te brengen tot het niveau van de Belgen. Dit is een langetermijndoelstelling. De Vlaamse regering en de sociale partners engageren zich om inspanningen te leveren om deze doelstelling te bereiken.

Het akkoord voorziet niet in *kwantitatieve streefcijfers*. Hierover is tussen de ondertekenende partners lang gediscussieerd in de werkgroep. Het Nederlandse model leerde hierover dat evenredige streefcijfers niet echt werkbaar zijn. Verplichte aanwervingen kunnen immers sterk contra-productieve effecten hebben.

De strategie is drieledig. Er dienen acties te worden ondernomen op diverse terreinen die alle met elkaar samenhangen, met andere woorden een geïntegreerde aanpak. Van belang is dat het niet meer volstaat om acties aan de aanbodzijde te nemen, die enkel betrekking hebben op scholing en training. Essentieel is dat de vraagzijde, de bedrijven en de publieke sector, mee dienen te worden betrokken. De drie terreinen zijn daarom :

1. bijkomende tewerkstelling via positieve actieplannen in bedrijven en de openbare diensten ;
2. anti-discriminatieacties in bedrijven en bij bemiddelaars ;
3. acties aan de aanbodzijde met opleiding, vorming, verbeterde toeleidingsacties, ...

Uitgangspunt van dit akkoord is *positieve actie*, en géén positieve discriminatie. Positieve actie staat voor gelijke kansen (en geen quotaregelingen en vermindering van de vereisten). Het is de bedoeling om positieve actieplannen te introduceren in bedrijven, evenwel zonder kwantitatieve doelstellingen inzake aanwerving, maar veeleer gericht op concrete stappen. Bij

voorbeeld : verbetering van de aanwervingsprocedures, Nederlands op de werkvloer organiseren, ...

Belangrijk in dit akkoord zijn de *werkafspraken*. Het is een concreet akkoord met vrij concrete engagementen. Ook is er voorzien in een opvolging en uitvoering van het akkoord. De opvolging ervan gebeurt in de stuurgroep subregionale tewerkstellingscomités (STC). De uitvoering van dit akkoord zal daarom gebeuren aan de hand van jaarlijkse actieprogramma's. Het actieprogramma 1998-1999 is inmiddels opgestart. Centrale doelstelling voor 1998-1999 is het betrekken van 75 bedrijven en openbare instellingen die met een positieve actie wensen op te starten. De uitvoering ervan zal voor een groot deel gebeuren in de STC's. Ook zij zullen een regionaal actieprogramma opmaken ten behoeve van de tewerkstelling van migranten.

Inmiddels wordt ook de werking van de Begeleidingscel Werkgelegenheid Migranten hervormd en geïntegreerd in de subregionale tewerkstellingscomités.

Vraag nr. 30
van 21 oktober 1998
van de heer JOHAN MALCORPS

UZA-afvalverbranding – Historische vervuiling

Tot 1995 was in Edegem bij het Universitair Ziekenhuis van Antwerpen (UZA) een verbrandingsinstallatie voor ziekenhuisafval actief. Deze oven was vergund voor het verbranden van ziekenhuisafval, vervallen geneesmiddelen, oude documenten, maar ook voor het verbranden van radioactief ziekenhuisafval. Het ging om kleine hoeveelheden (1,83 ton in 1994), maar de condities waaronder werd gewerkt, zouden te wensen hebben overgelaten.

In 1995 deed de Milieu-inspectie de nodige vaststellingen en werd een aanmaning gegeven om zich binnen zes maanden in regel te stellen door investeringen te doen in de rookgaswassing. Men besliste echter op dat moment de installatie volledig stil te leggen. De oven is intussen afgebroken.

Gezien de discussie over de historische vervuiling in dit gebied, heeft de bevolking het recht te weten wat de reële uitstoot is geweest van deze installatie.

1. Kan de minister mij daarom meedelen welke de resultaten waren van de metingen op basis waarvan de exploitant de nodige aanmaningen

kreeg in 1995 ? Kan de minister mij meedelen wat de resultaten waren van de controles die de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) diende uit te voeren op het stookregister van deze installatie ?

2. Kan de minister mij meedelen waar het afval dat vroeger werd verbrand in deze UZA-oven nadien terecht kwam ? Meer in het bijzonder het radioactief ziekenhuisafval. Is er afval van UZA verhuisd naar de IHK of Isvag-ovens (Intercommunale voor Huisvuilverwerking van het Kanton Kontich – Intercommunale voor Slib- en Vuilverwijdering van Antwerpse Gemeenten) ? Is er radioactief ziekenhuisafval verhuisd van de UZA-oven naar de IHK- of Isvag-oven, eventueel na de door het Nationaal Instituut voor Radioactief Afval en Verrijkte Splijtstoffen (Niras) voorgeschreven wachttijd ?
3. Zijn er resultaten beschikbaar van de uitstoot van andere vroegere ziekenhuisverbrandingsovens in het Antwerpse, bijvoorbeeld van de Eeuwfeestkliniek of het Leopold II-instituut of andere ziekenhuizen, als vergelijkingsbasis ?

Antwoord

1. De resultaten van de emissiemetingen die UZA in 1995 op de schouw heeft laten uitvoeren, zijn de volgende.

Parameter	Gemeten waarde
koolstofmonoxide (CO)	626 mg/Nm ³
stofgehalte	1.644,4 mg/Nm ³
waterstofchloride (HCl)	179 mg /Nm ³

De OVAM heeft geen toezichtsbevoegdheid op de exploitatie van ingedeelde inrichtingen.

2. Voorzover de afdeling Milieu-inspectie van Aminal kan nagaan (administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer), werd er nooit radioactief ziekenhuisafval afgevoerd naar de verbrandingsovens van IHK of Isvag, ook niet na de door Niras voorgeschreven wachttijd. UZA heeft enkel gedurende een bepaalde periode afvalstoffen die vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen (bureelafval, niet-besmette voedingsresten) naar de verbrandingsoven van IHK en de verbrandingsinstallatie van Indaver (sedert 1996 uitsluitend nog naar Indaver) afgevoerd.

Momenteel worden de radioactieve ziekenhuisafvalstoffen in twee stromen opgesplitst. De

laagradioactieve afvalstoffen worden ter plaatse gedurende een jaar opgeslagen totdat men zeker is dat er geen radioactieve besmetting meer mogelijk is. Vervolgens worden deze afvalstoffen naar Indaver voor verbranding afgevoerd. De langlevende isotopen worden afgevoerd en verwerkt via het Niras.

Het beheer van radioactief afval (al of niet van ziekenhuizen) behoort niet tot de bevoegdheid van het Vlaams Gewest.

3. Met betrekking tot de andere vroegere verbrandingsovens voor ziekenhuisafval in de Antwerpse regio beschikt de afdeling Milieu-inspectie enkel over de volgende gegevens.

Eeuwfeestkliniek, Harmoniestraat 68, 2018 Antwerpen

Metingen 1985 : het stofgehalte werd overschreden ; het gehalte aan HCl en waterstoffluoride (HF) werd in hoge mate overschreden; deze overschrijdingen werden onrechtstreeks via het gemeten massadebiet vastgesteld.

Metingen 1986 : in 1986 werden de emissiegrenswaarden niet meer overschreden.

Instituut Tropische Geneeskunde, Nationalestraat 155, 2000 Antwerpen

Metingen 1986 : het gehalte aan HF werd overschreden en het gehalte aan HCl werd in hoge mate (acht keer de norm) overschreden.

**Vraag nr. 31
van 23 oktober 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Sociale werkplaatsen – Uitbreiding

Onlangs werd het decreet sociale werkplaatsen gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Bij de besprekingen van dit decreet deed de minister een aantal uitspraken over de praktische uitvoering.

Zo verklaarde hij dat er ruimte was voor een uitbreiding met een vijfhonderdtal plaatsen. Ook de organisaties die de uitbouw van de sociale werkplaatsen ondersteunden, konden een toelage krijgen.

Nu vernam ik dat :

1. deze uitbreiding niet zou kunnen worden ingevuld ;

2. een regeling voor ondersteuning van organisaties nog niet werd uitgewerkt.

Vandaar mijn vragen.

1. Welke uitbreiding van plaatsen in de sociale werkplaatsen wordt er reëel gepland in 1998 en 1999 ?
2. Welke normen hanteert de minister om organisaties te erkennen als ondersteunend voor sociale werkplaatsen en dus te subsidiëren ? In welke subsidie wordt voor 1998 nog voorzien ?

Antwoord

In de loop van 1998 werd een uitbreiding doorgevoerd van het budget sociale werkplaatsen met 150 miljoen frank. Hierdoor wordt momenteel 484 miljoen frank in deze sector geïnvesteerd. Daarmee worden 800 voltijds equivalenten (VE) tewerkgesteld in een tachtigtal sociale werkplaatsen, wat neerkomt op meer dan 900 personen.

Verder zal ik eerstdaags aan de Vlaamse regering een voorstel voorleggen om het budget voor de sociale werkplaatsen uit te breiden met 100 miljoen frank. Hierbij zal ik voorstellen dit budget vrij te maken binnen het budget dat op de begroting 1999 werd voorbehouden voor het Vlaams actieplan voor de Europese richtsnoeren.

De uitvoeringsbesluiten op het decreet sociale werkplaatsen zullen binnenkort ter beslissing aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. Op het ogenblik dat de maatregel effectief operationeel wordt, zullen de nodige maatregelen worden genomen in verband met het erkennen en subsidiëren van een organisatie die ondersteunende en dienstverlenende taken verricht voor de sociale werkplaatsen.

De subsidiëring van deze organisatie zal worden afgestemd op die van andere koepels en federaties actief in het arbeidsmarktbeleid ten aanzien van langdurig werklozen.

**Vraag nr. 35
van 26 oktober 1998
van de heer HERMAN SUYKERBUYK**

De Buizerd Kalmthout – Bestemming

In mijn schriftelijke vraag nr. 220 van 22 juni 1993 drong ik aan op de bescherming van de villa De Buizerd, door de Vlaamse Gemeenschap aange-

kocht in 1985 en palend aan het natuurreservaat de Kalmthoutse Heide. In zijn antwoord beloofde de toen bevoegde minister dat na sloping van het gebouw de bestemming zou worden geëvalueerd (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 18 van 26 juli 1993, blz. 918 – red.*).

In de recente huurovereenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de gemeente Kalmthout met betrekking tot het natuurgebied de Kalmthoutse Heide, die inging op 1 januari 1998, verbindt de huurder zich ertoe het domein De Buizerd op korte termijn "aan te pakken" en zo mogelijk de gebouwen te renoveren.

Gelet op het feit dat het hier gaat om een gebouw dat reeds sedert 1985 eigendom is van de Vlaamse Gemeenschap en nooit een bestemming heeft gekregen, doet dit vragen rijzen over de wijze waarop men omgaat met verworven eigendommen. Kan de minister hierover enige toelichting verschaffen ?

Andermaal wordt nu beloofd "op korte termijn" iets te doen aan het gebouw. De in de huurovereenkomst neergeschreven belofte om De Buizerd aan te pakken, lokt scepsis uit, aangezien men in 1993 nog tot sloping wilde overgaan.

Kan de minister mij meedelen wat er dan sedert 1985 is gebeurd, dus tijdens de laat ons zeggen erg lange voorbereidende fase, op het vlak van studie en onderzoek ?

Kan ten slotte worden meegedeeld welke bewarende maatregelen er sedert 1985 werden genomen en tegen welke kostprijs ?

Antwoord

Het goed De Buizerd is in 1985 aangekocht om er een Natuureducatief Centrum (NEC) in te huisvesten. In die tijd dacht men nog dat men een dergelijk centrum in een klein gebouw als een vroeger restaurant kon huisvesten. De omvang die het huidige NEC aan de parking van de Putsesteenweg heeft aangenomen, bewijst dat de aanpak in 1998 totaal is veranderd en dat er andere maatstaven te gebruiken zijn.

Het gebouw De Buizerd was bestemd om een van de natuurwachterswoningen voor het Vlaamse natuurreservaat te worden : de centrale werkplaats van de natuurwachters bevindt zich immers naast het gebouw op hetzelfde stuk grond en het perceel paalt achteraan aan het reservaat.

Oorspronkelijk werd geopteerd voor de renovatie van het gebouw. Uit een openbare aanbesteding einde 1997 bleek dat de renovatie bijna tweemaal de prijs van een normale nieuwe wachterswoning zou zijn. Daarom werd beslist het gebouw af te breken en op dezelfde plaats een nieuwe wachterswoning te bouwen. Deze openbare aanbesteding zal plaatsvinden op 30 november 1998. Het is dan ook te verwachten dat medio 1999 één van de drie natuurwachters in de nieuwe Buizerd zal wonen.

Er zijn geen bewarende maatregelen genomen sinds 1985, buiten het recht leggen van wat dakpannen, en er is geen investering geweest in dit pand. Zoals boven vermeld, is sinds meer dan tien jaar op hetzelfde stuk grond de arbeidswerkplaats functioneel, waar ook het zwaar materiaal van de afdeling Natuur staat. Het is dus zeker niet zo dat het grondstuk nutteloos is aangekocht.

Vraag nr. 36 van 26 oktober 1998 van de heer MARINO KEULEN

*Vlaamse Milieumaatschappij – Inning herbereken-
de waterheffing*

Tijdens het weekeinde van 16 – 18 oktober 1998 werd het nieuws gekleurd door wat men in Nederland een "Belgenmop" zou noemen. Blijkbaar heeft de VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) intern een herberekening van door gezinnen verschuldigde waterheffingen doorgevoerd. Nadien werd een aantal van hen – via deurwaardersexploitatie – gesommeerd om onmiddellijk te betalen.

Door een woordvoerder van de VMM werd de hele affaire afgedaan als een fout in de communicatie. De betrokkenen waren namelijk vooraf niet van de herberekening op de hoogte gebracht.

1. Hoeveel gezinnen ontvingen een aanmaning tot betalen ?
2. Hoeveel bedragen de deurwaarderskosten, thans ten laste van de VMM ?

Antwoord

1. Op 9 oktober 1998 werden 30.842 en op 16 oktober 1998 1.962 gerechtelijke maningen verstuurd voor slechte betalings van de afvalwaterheffing 1997 van de provincies Oost- en West-Vlaanderen.

Van deze in totaal 32.804 verstuurd gerechtelijke maningen werden er 1.229 ten onrechte verstuurd. Deze heffingsplichtigen, bij wie de herberekende heffing hoger was dan de oorspronkelijke, werden namelijk niet administratief gemaand vooraleer de gerechtelijke maning werd verstuurd.

2. De deurwaarderskosten voor het heffingsjaar 1997 bedragen 440 frank per opgemaakte maning.

Het bedrag van 1.229×440 frank = 540.760 frank is nu ten laste van de Vlaamse Milieumaatschappij, maar zal worden doorgerekend aan het informaticacentrum CEVI.

Vraag nr. 39
van 26 oktober 1998
van de heer CHRIS VANDENBROEKE

Vlaamse Milieumaatschappij – Facturatie waterheffing

1.638 Oost- en West-Vlamingen hebben vorige week ten onrechte een brief van de deurwaarder gekregen omdat ze hun heffing op afvalwater nog niet hadden betaald. Zulks werd ook toegegeven door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).

Vorig jaar kreeg de VMM klachten van mensen die een facturatieperiode hadden van meer dan 14 maanden. Ondertussen was het tarief voor de heffing verhoogd en de mensen vonden het niet correct dat ze hun "oud verbruik" tegen het "nieuw tarief" moesten betalen.

De VMM beloofde een herberekening te doen voor die gezinnen die een factuur hadden gekregen voor een langere periode dan 14 maanden. De betrokkenen werd gevraagd om te wachten op een nieuwe factuur.

De mensen die voordeel hadden bij een herberekening kregen een terugstorting of een nieuwe factuur.

Maar voor sommigen bleek de herberekening zelfs nadelig te zijn. Het bedrag dat zij na herberekening moesten betalen, bleek hoger te zijn dan het oorspronkelijke bedrag. Dit zou te maken hebben met "de wettelijke vastgelegde berekeningswijze".

1. Is het normaal dat mensen een facturatieperiode hebben van meer dan 14 maanden ?

2. Kan de minister uitleg verschaffen bij deze wettelijke vastgelegde berekeningswijze ? Kan de minister ook toelichting geven bij de paradoxale toestand waarbij een nieuw hoger tarief toch leidt tot een verlaging van de factuur ? Werden er reeds initiatieven genomen om deze toestand te verhelpen ?

3. Volgens de pers stelt de VMM voor dat de mensen in dit laatste geval het oorspronkelijke bedrag zonder de deurwaarderskosten storten op het rekeningnummer van de deurwaarder.

Waarom op het rekeningnummer van de deurwaarder ? Over welk bedrag gaat het hier dan ? Wat zijn de gedeerde inkomsten voor de overheid ? Wat is het bedrag van de deurwaarderskosten ?

4. Welke conclusies heeft de minister reeds getrokken uit dit voorval ?

Antwoord

1. Volgens de wet van 26 maart 1971 wordt de afvalwaterheffing voor personen die leidingwater gebruiken, berekend aan de hand van het door de waterdistributiemaatschappij gefactuurde waterverbruik in het jaar voorafgaand aan het heffingsjaar.

De twee belangrijkste oorzaken voor een lange facturatieperiode zijn de volgende.

- Indien het waterverbruik zeer klein is, factureren de drinkwatermaatschappijen over een langere periode, omdat anders de kosten voor de opmaak van de drinkwaterfactuur hoger zijn dan de opbrengst ervan.
- Wanneer de abonnee afwezig is bij opname van de meterstand, dan vragen de drinkwatermaatschappijen de meterstand mee te delen. Indien de abonnee dit niet doet, leidt dit tot een lange facturatieperiode.

Voor het heffingsjaar 1997 waren er ongeveer 150.000 heffingsplichtigen waarbij het heffingsbiljet handelde over een facturatieperiode van meer dan 14 maanden. Voor heffingsjaar 1998 bedraagt het aantal 70.000 heffingsplichtigen.

2. Bij een zeer laag verbruik voor een lange facturatieperiode kan de herberekening volgens de methode vastgelegd in het decreet van 19 december 1997 leiden tot een hogere heffing,

daar voor elk heffingsjaar de minimumheffing dient te worden aangerekend.

Een voorbeeld :

verbruik : 10 m³

facturatieperiode : 15.01.1994 tot 15.01.1996

heffing 1997 (voor herberekening) = 10 x 980 fr. x 0,025 = 245 fr. = 300 fr. minimumheffing

heffing 1997 (volgens herberekeningmethode) = 12 maanden volgens heffingsmethode 1997 = 5 x 980 fr. x 0,025 = 122 fr. = 300 fr. minimumheffing

12 maanden volgens heffingsmethode 1996 = 5 x 956 fr. x 0,2 x 0,025 = 23 fr. = 300 fr. minimumheffing

dus herberekende heffing 1997 = 300 fr. + 300 fr. = 600 fr.

Een wijziging van de herberekeningsmethode kan enkel gebeuren via een decreetwijziging en is niet aangewezen.

- Omdat de dossiers zich al in het stadium van gerechtelijk invorderen bevinden, is het aangewezen dat het heffingsbedrag op het rekeningnummer van de deurwaarder wordt gestort. De deurwaarderskosten bedragen 440 frank.

Er zijn geen gedeerde inkomsten voor de overheid. De deurwaarderskosten voor de ten onrechte verstuurde gerechtelijke maningen (440 frank x 1.229 = 540.760 frank), samen met de kosten voor de rechtzetting van de gemaakte fout, zullen worden aangerekend aan het informaticacentrum CEVI.

- De fout werd veroorzaakt door het informaticacentrum CEVI.

Vanaf het heffingsjaar 1998 wordt de verzending van de afvalwaterheffing uitgevoerd door het Centrum voor Informatica Provincies Antwerpen en Limburg (Cipal) met meer zekerheid voor kwaliteit en juistheid, wat wij verkregen via het bestek.

Vraag nr. 44
van 3 november 1998
van mevrouw VEERLE HEEREN

Vogelopvangcentra – Subsidiëring

Op 10 september laatstleden heeft de minister een persbericht verspreid waarin hij aankondigt een

protocol te hebben afgesloten met de vinkeniersbonden waarbij de bevoorrading van de vinkeniers met vinken uit de natuur wordt geregeld. Daarenboven krijgen de vinkeniersbonden subsidies voor elke vink die in gevangenschap wordt gekweekt.

Bij deze gesprekken werd Vogelbescherming Vlaanderen niet betrokken.

Deze subsidies worden toegekend onder vermelding van het instandhouden van traditie en folklore, terwijl de vogelopvangcentra in Vlaanderen niet in aanmerking komen voor subsidiëring door de Vlaamse overheid.

- Waarom komen deze vogelopvangcentra, die jaarlijks zo'n 15.000 noodlijdende Europese vogels opvangen en verzorgen en hiervan meer dan 70 % terug in de natuur vrijlaten, niet in aanmerking voor een subsidiëring door de Vlaamse overheid ?
- Waarom werd er bij de bespreking met de vinkeniersbonden geen onderhoud aangevraagd met Vogelbescherming Vlaanderen, gezien hun deskundigheid terzake ?

Antwoord

- De meeste erkende vogelopvangcentra werken onder de vleugels van het Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van de Vogels (Vogelbescherming Vlaanderen vormt de Vlaamse vleugel van deze vereniging).

Deze vereniging is erkend en ontvangt subsidies op grond van een besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 1992, dat de erkenning en subsidiëring van milieu- en natuurverenigingen regelt. De subsidie wordt onder meer berekend op grond van het ledenaantal en de tijdschriften van de vereniging.

Ook het Natuurhulpcentrum in Opglabbeek, erkend als vogelasiel, ontvangt jaarlijks subsidies op basis van dezelfde reglementering.

Andere vogelasielen kunnen meestal niet rechtstreeks worden gesubsidieerd, omdat zij niet voldoen aan de in het bovenvermelde besluit vermelde erkenningsvoorwaarden.

Nochtans kunnen zij als streekgebonden vereniging worden beschouwd, waardoor zij voor subsidiëring in aanmerking komen wanneer zij voldoen aan de voorwaarden van artikel 16 van het

bovenvermelde besluit. Zo moeten zij bijvoorbeeld activiteiten hebben die verder reiken dan zuiver gemeentelijke en tijdgebonden situaties en ze moeten al twee jaar bestaan.

Aanvragen moeten worden ingediend via een erkende gewestelijke vereniging, in dit geval het Koninklijk Belgisch Verbond voor de Bescherming van de Vogels.

2. Aangezien de standpunten die deze vereniging in het verleden heeft ingenomen over de vinkenbevoorrading bekend zijn, werd het niet opportuun geoordeeld haar bij het overleg met de vinkeniërsverenigingen te betrekken.

Vraag nr. 46
van 4 november 1998
van de heer ANDRE VAN NIEUWKERKE

Noordzeestrand – Verstedelijking

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

Vraag nr. 69

van 4 november 1998

van de heer André Van Nieuwkerke

Blz. 761

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening.

Vraag nr. 52
van 12 november 1998
van de heer JOHAN MALCORPS

Afvalruil Vlaanderen-Nederland – Stand van zaken

Recentelijk kondigde de minister aan dat er gesprekken worden gevoerd met drie Nederlandse provincies over de verwerking van Vlaams huishoudelijk afval. In ruil zou dan blijkbaar industrieel afval vanuit Nederland naar Vlaanderen worden gevoerd.

1. Hoever staan deze onderhandelingen ? Heeft de minister hiervoor ook het akkoord van de Nederlandse minister bevoegd voor Leefmilieu ?

2. Hoeveel Vlaams afval zou van Vlaanderen naar Nederland worden gebracht om te worden verbrand ?

Gaat het enkel om huishoudelijk afval ?

Over welke Nederlandse ovens gaat het, enkel die van Moerdijk, of ook andere ovens ?

Wat is het overschot aan capaciteit van de Nederlandse ovens (bv. die van Moerdijk) ? Over welk Vlaams afval gaat het (enkel Antwerps afval, of ook afvalstromen uit andere provincies) ?

3. Hoeveel industrieel afval (en van welke soort) zou van Nederland naar Vlaanderen komen ? Gaat het dan enkel om toevoer naar Indaver ?

4. Welke garanties zijn er inzake de controle van deze nieuwe afvalstromen ?

5. Worden soortgelijke afspraken ook overwogen met andere buurlanden (Duitsland, Frankrijk), bijvoorbeeld naar aanleiding van de bouw van een nieuwe grote oven in Haluin (Noord-Frankrijk) ?

6. Wat zijn de eventuele gevolgen voor de planning van de capaciteit aan eindverwerking in Vlaanderen ? Bestaat de mogelijkheid dat door samenwerking over de grenzen heen nieuwe verbrandingsovens niet moeten worden gebouwd, of oudere ovens versneld dicht kunnen ?

Antwoord

1. De Zuid-Nederlandse provincies hebben zich voor deze samenwerking uitgesproken.

Er is hierover nog geen gesprek geweest met de bevoegde Nederlandse minister, maar er is wel een uitnodiging voor een gesprek vertrokken.

2. Alle afvalstoffen komen in principe in aanmerking voor samenwerking tussen het Vlaams Gewest en Nederland. Er zijn nog geen hoeveelheden bekend, noch mogelijke verwerkingswijzen en -installaties.

In alle geval zal de samenwerking ruimer worden gezien dan alleen in verband met verbranding.

3. Hierover zijn op dit ogenblik evenmin gegevens beschikbaar, omdat de onderhandelingen nog moeten starten.
4. De regels in het kader van de EU-verordening (Europese Unie) inzake in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen zijn toepasbaar. Indien nodig kunnen nog bijkomende regels worden afgesproken.
5. In principe is samenwerking met al de ons omringende landen bespreekbaar.
6. De gevolgen voor de planning van de verwerkingscapaciteit in het Vlaamse gewest zullen pas kunnen worden ingeschat nadat meer duidelijkheid wordt verkregen over de reële mogelijkheden voor Vlaams-Nederlandse samenwerking inzake afvalverwerking.

WIVINA DEMEESTER-DE MEYER

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIEN, BEGROTING EN
GEZONDHEIDSBELEID

Vraag nr. 17
van 21 oktober 1998
van de heer PIETER HUYBRECHTS

Centrum ter Preventie van Zelfmoord – Subsidiering

Gemiddeld maken in Vlaanderen dagelijks drie mensen een einde aan hun leven. Het aantal zelfmoordpogingen ligt tien keer hoger.

Het Centrum ter Preventie van Zelfmoord werd in 1979 opgericht als Vlaamse tegenhanger van het Waalse Centre de Prévention du Suicide. Dag en nacht kunnen mensen die met zelfmoordgedachten rondlopen het Centrum via een "hulplijn" bereiken. In 1997 belden er meer dan 6.000 mensen en sinds het ontstaan van het Centrum werden 620.000 mensen geholpen.

Sinds 1 juli van dit jaar ontvangt het Centrum geen subsidies meer van het Brussels Gewest omdat het Centrum zich uitsluitend tot Vlamingen richt. Vermits het Centrum, dat met vrijwilligers werkt, niet

aan behandeling maar aan preventie doet, komt het voor structurele subsidies niet in aanmerking.

Welke initiatieven heeft de minister reeds genomen om te voorkomen dat Vlaanderen het in 1999 zonder zelfmoordhulplijn moet stellen ?

Antwoord

Uit de gezondheidsindicatoren blijkt inderdaad dat zelfmoord een van de belangrijkste doodsoorzaken is in Vlaanderen. Vanuit een bekommernis om het zorgaanbod optimaal af te stemmen op de maatschappelijke noden werden reeds in de Beleidsbrief Gezondheidszorg 1997 (*Stuk 434 (1996-1997) – Nr. 1 – red.*) initiatieven binnen de gezondheidszorg aangekondigd die hieraan zouden tegemoetkomen.

Eén van de initiatieven die werden genomen voor de komende jaren was het vooropstellen van zelfmoordpreventie als prioritair thema binnen de geestelijke gezondheidszorg.

Om op een efficiënte wijze aan zelfmoordpreventie te werken, is het nodig dat zoveel mogelijk bestaande voorzieningen aandacht hebben voor de problematiek en er op een deskundige wijze leren mee omgaan.

Vanuit deze optiek werd eind 1997 een overeenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de koepelorganisaties van de centra voor geestelijke gezondheidszorg : het Samenwerkingsplatform VMSI-FDGG (Verbond van Medisch-Sociale Instellingen – Federatie van Diensten voor Geestelijke Gezondheidszorg).

Deze overeenkomst heeft tot doel de medewerkers van de centra voor geestelijke gezondheidszorg te sensibiliseren en hun deskundigheid op het vlak van zelfmoordpreventie te bevorderen. De centra voor geestelijke gezondheidszorg worden gestimuleerd om vorming te volgen, om de problematiek sneller te onderkennen en een adequatere behandeling en nazorg te verzekeren. Daarnaast wordt aan de centra gevraagd om samenwerkingsafspraken te maken met relevante partners op het vlak van kennisuitwisseling, methodische aanpak van de problematiek, doorverwijzing, enzovoort.

De interactie van de centra voor geestelijke gezondheidszorg is, wat de zelfmoordpreventie betreft, vooral gericht op de behandeling en begeleiding.

Het aanbod van het Centrum ter Preventie van Zelfmoord ligt op het vlak van de telefonische hulpverlening. Het Centrum ter Preventie van Zelfmoord heeft er van bij de oprichting voor geopteerd om zich hierop exclusief toe te leggen. In 1997 kwamen er 5.350 meldingen binnen bij het Centrum.

Op het terrein van de telefonische hulpverlening zijn echter ook de Tele-Onthaaldiensten actief. In 1997 werden bij deze diensten 2.742 meldingen rond zelfmoordproblematiek genoteerd. Dit op een totaal van 72.439 oproepen per jaar.

Om versnippering van middelen en onduidelijkheid voor de hulpvrager tegen te gaan, is het aangewezen dat de deskundigheid die de medewerkers van het Centrum ter Preventie van Zelfmoord opbouwden, wordt geïntegreerd binnen de overeenkomst afgesloten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de koepelorganisaties van de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Voor deze overeenkomst wordt jaarlijks op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap een budget van 20 miljoen ter beschikking gesteld.

Op mijn initiatief zijn er op dit ogenblik onderhandelingen lopende tussen het Centrum ter Preventie van Zelfmoord, de stuurgroep van het project en de administratie, om een voorstel tot integratie uit te werken. De onderhandelingen, waarbinnen ook de plaats van de telefonische hulplijn – zijnde een integratie binnen Tele-Onthaal dan wel een aparte noodlijn – duidelijk moet worden, zullen in de komende weken worden afgerond.

Vraag nr. 18
van 23 oktober 1998
van de heer JOHAN MALCORPS

Union Minière Hoboken (Antwerpen) – Gezondheidsonderzoek

Een tijd geleden werden alarmerende berichten de wereld ingestuurd over een verhoogde kankerincidentie in de buurt van het bedrijf Union Minière in Hoboken. De overheid zou een en ander nader onderzoeken.

Meer bepaald de coördinerende en technische werkgroep loodcontaminatie wijk Moretusburg en de medische werkgroep volgen dit verder op.

Wat is de stand van zaken van hun besprekingen ?

Wordt er bijkomend (epidemiologisch) onderzoek in het vooruitzicht gesteld om de gezondheidseffecten van de historische vervuiling in de wijk nader te onderzoeken ? Wordt dit geïntegreerd in het meer algemene project van de minister rond milieu/gezondheid ?

Antwoord

De zwaremetalenproblematiek rond de Union Minière-vestiging in Hoboken is sinds lang bekend en wordt reeds intensief opgevolgd, onder meer door een medische werkgroep onder leiding van professor dr. Meheus van de Universitaire Instelling Antwerpen.

De werkgroep begeleidt sinds jaren het onderzoek naar de evolutie van de lokale loodblootstelling en adviseert aan de hand van de resultaten alle betrokkenen. Het eigenlijke onderzoek gebeurt halfjaarlijks en betreft de loodparameters in het bloed en het loodstof op de handen van kinderen. Tijdens de twee vorige campagnes werd bij dit onderzoek trouwens, in vergelijking met het nabije verleden, een stijging van de loodwaarden gezien. De stijging werd toegeschreven aan de noodzakelijke saneringswerken die tijdens die periode aan de lokale school in uitvoering waren en waarbij er waarschijnlijk oud stof is gehersuspendeerd. Nu de verbeteringswerken zijn voltooid, verwacht ik dat de momenteel lopende campagne wederom betere resultaten zal tonen.

De door een huisarts verzamelde cijfergegevens inzake kanker, waaraan de Vlaamse volksvertegenwoordiger vermoedelijk refereert, werden eveneens tijdens een vergadering van de werkgroep besproken. Het werk kon worden gezien als een interessante oefening, doch de oorspronkelijke cijfers misten de noodzakelijke vergelijkbaarheid met referentiegegevens. Er werden aan de amateur dan ook suggesties gedaan om de datakwaliteit te verbeteren. Op de volgende vergadering van de werkgroep, die zal plaatsvinden einde november, zal worden geïnformeerd naar de stand van zaken dienaangaande.

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, bevat het grootschalige milieu- en gezondheidsonderzoek, waarvoor momenteel inschrijvingen worden ingewacht, onder andere het concept risicozone. Het lijkt me voor de hand liggend dat de gebieden in de nabijheid van de genoemde non-ferroindustrie een dergelijk risicogebied voor blootstelling aan bepaalde zware metalen en dus een aandachtsgebied vormen.

Vraag nr. 20
van 4 november 1998
van de heer CHRIS VANDENBROEKE

Gezondheidsonderzoek VITO – Opzet

De uitgesproken regionale verschillen in Vlaanderen op het vlak van morbiditeit en mortaliteit blijven frapperen. Inzonderheid blijkt dit wanneer met gestandaardiseerde parameters wordt gewerkt (cfr. studie van het Nationaal Instituut voor de Statistiek).

In die zin is het dan ook verheugend te noemen dat systematisch onderzoek zal worden ingesteld om de diepere achtergronden van deze regionale verschillen nader toe te lichten en, indien mogelijk, te verklaren.

Concreet zullen deze onderzoeksopdrachten aan de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) worden toevertrouwd. Het vormt het uitgangspunt voor enkele concrete vragen.

1. Op grond van welke criteria wordt deze interessante en boeiende onderzoeksopdracht met name aan het VITO toevertrouwd ?
2. Om hoeveel onderzoekers gaat het ? Welke kwalificaties en/of specialisaties worden van hen verwacht ?
3. Wordt het onderzoek enkel of alvast inzonderheid toegespitst op actuele pijnpunten, onder meer in verband met de dioxine-uitstoot rond verbrandingsovens ?
4. Wordt een historische dimensie in de onderzoeksopdracht ingebouwd, zodat de impact van zogenaamde lasten uit het verleden nader kan worden opgevolgd ?
5. Is het niet zo dat, ingegeven door omstandigheden, het onderzoek al te zeer de nadruk legt op milieubeïnvloedingsfactoren, waardoor de inherente complexiteit van de thematiek inzake differentiële sterfte veeleer wordt verengd ?

Antwoord

1. De oproep voor dit onderzoek werd op 22 oktober 1998 door de bevoegde administratie Wetenschap en Innovatie (AWI) verspreid onder de onderzoekers van de Vlaamse universiteiten en andere onderzoeksinstellingen. De uiterste datum voor de indiening van project-

voorstellen is 24 november 1998. Daarnaast worden, zoals gebruikelijk, de ingediende projecten beleidsmatig en wetenschappelijk geëvalueerd. Hiervoor wordt onder meer een beroep gedaan op buitenlandse experts.

Deze cyclus is tot op heden niet afgewerkt. Het is dus onjuist te stellen dat de opdracht nu reeds aan het VITO werd toevertrouwd.

2. Het gaat hierbij duidelijk om een multidisciplinair onderzoek, waarbij het voor indieners van een project mogelijk is een voorstel in te dienen dat alleen op deelaspecten van het globale project ingaat.
3. Hoewel zij er de aanleiding voor vormden, is het onderzoek niet in de eerste plaats toegespitst op actuele pijnpunten.

Het wordt wel prioritair uitgevoerd voor gebieden waar, gebaseerd op leefmilieugegevens, een vermoeden van risico bestaat.

4. Er wordt niet expliciet een historische dimensie ingebouwd.

Maar een blootstellingsonderzoek betreffende stoffen die uiterst traag uit het lichaam worden verwijderd, houdt de facto een dergelijke dimensie in.

5. De bedoeling van het toxicologisch deel van het onderzoek is het vaststellen van referentiewaarden, die bij een vraagstelling omtrent een acuut probleem moeten toelaten dat er een antwoord kan worden verstrekt op de vraag of de blootgestelde personen inderdaad als dusdanig kunnen worden beschouwd.

Het epidemiologisch deel heeft als bedoeling een monitoringsysteem op te zetten betreffende de gezondheidsstatus van de Vlaamse bevolking, met mogelijkheid tot het volgen van trends en het vaststellen van verschillen tussen gebieden.

Daarnaast dient er een juridische basis te worden ontwikkeld die moet toelaten om dit epidemiologisch deel van het onderzoek optimaal te verwezenlijken, met inachtnaam van de federale en Europese regelgeving terzake.

Ten slotte bevat de opdracht ook een duidelijk aspect van effectieve en efficiënte communicatie naar de bevolking.

De onderzoeksopdracht is dus niet verengd tot de milieuproblematiek.

EDDY BALDEWIJNS

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN
AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 19
van 14 oktober 1998
van de heer JOHAN MALCORPS

Boekentassen – Gewicht

Tachtig tot negentig procent van de Vlaamse schoolkinderen zeult met boekentassen die te zwaar zijn. Het gewicht van boekentassen bedraagt dikwijls meer dan tien procent van het gewicht van de kinderen, tot zelfs twintig procent. Er wordt een verband gelegd met rugklachten, hoewel ook een slechte zithouding en gebrek aan lichaamsbeweging verklarende factoren zijn voor rugklachten. Er is ook het probleem van de veiligheid van het woon-schoolverkeer (voor fietsers).

Dit alles bleek uit enquêtes en onderzoek van ouders, bijvoorbeeld van de Vlaamse Confederatie van Ouders en Ouderverenigingen (VCOV), kinesiasten, het Medisch Schooltoezicht (MST), de Vlaamse Gemeenschap zelf.

Er werd de laatste jaren aandacht besteed aan dit probleem in het onderwijstijdschrift *Klasse*, in *Klasse voor Ouders*, in *Test-Gezondheid* en op veel andere fora. Er werd een video gemaakt voor scholen. In het kader van het Gezondescholennetwerk werden ook reeds acties ondernomen (zoals het wegen van boekentassen en het voorzien van opbergkastjes op school).

Rond dit thema werden reeds enige parlementaire vragen gesteld. Maar bij het begin van het nieuwe schooljaar 1998-1999 blijft het probleem even acuut.

1. In welke mate wordt in scholen aan dit probleem ernstig gewerkt? Is het bekend in hoeveel scholen boekentassen worden of werden gewogen? In hoeveel scholen ook daadwerkelijk wordt ingegrepen om het overwicht tegen te gaan (door in meer opbergruimte in de klas te voorzien of de samenstelling van de boekentas in overleg met ouders en leerkrachten te bewaken)?

2. Welke concrete stimulansen worden er gegeven vanuit het beleid, het Medisch Schooltoezicht, de schoolinspecties? Welke maatregelen zijn er reeds overwogen indien er op het terrein geen verandering intreedt?

3. Is er onderzoek naar de effecten van de lopende bewustmakingsacties? Moeten kinderen effectief minder zware boekentassen torsen?

Op het eerste gezicht lijkt er in de praktijk weinig of zelfs niets te veranderen.

4. Welke acties worden dit jaar voortgezet, welke nieuwe acties zijn er terzake gepland? Hoe zal het effect daarvan worden gemeten?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid.

Antwoord

Er dient eerst en vooral te worden verwezen naar de eerder gestelde schriftelijke parlementaire vragen, namelijk vraag nr. 100 van 6 januari 1997 van mevrouw Marijke Dillen van de heer Luc Van den Bossche (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 9 van 7 februari 1997, blz. 797 – red.*), vraag nr. 44 van 6 januari 1997 van mevrouw Marijke Dillen aan mevrouw Wivina Demeester-De Meyer (*BVA nr. 10 van 21 januari 1997, blz. 919 – red.*), vraag nr. 64 van 21 november 1997 van de heer Stefaan Platteau aan de heer Luc Van den Bossche (*BVA nr. 8 van 30 januari 1998, blz. 1054 – red.*).

Toenmalig minister bevoegd voor Onderwijs Luc Van den Bossche zegt het probleem te kennen. Hij verwijst naar plaatselijke initiatieven vanuit de psycho-medisch-sociale centra (PMS) en het Medisch Schooltoezicht in samenwerking met de scholen. Ik kan hier verwijzen naar de artikelen in *Klasse*:

- *Klasse voor Ouders*, 3 (november 1996), blz. 1 en 8;
- *Klasse voor Leerkrachten*, 70 (december 1996), blz. 19 en 28-29;
- *Klasse voor Leerkrachten*, 71 (januari 1997), blz. 36-37 (verzamelt reacties van ouders op het artikel in nr. 70);
- *Klasse voor Ouders*, 5 (januari 1997), blz. 8;

- Klasse voor Jongeren, 2 (februari 1997), blz. 3 ;
- Klasse voor Leerkrachten, 73 (maart 1997), blz. 36-38 (lezersbrief) ;
- Klasse voor Leerkrachten, 73 (juni 1997), blz. 40-42 (lezersbrief) ;
- Klasse voor Ouders, 12 (oktober 1997), blz. 8 ;
- Klasse voor Ouders, 14 (december 1997), blz. 6-8 ;
- Klasse voor Ouders, 18 (april 1998), blz. 6-7.

artsen laten niet na bij de scholen aan te dringen op maatregelen wanneer zich klachten voordoen waarvan de oorzaak aanwijsbaar is in bijvoorbeeld het meubilair of het gewicht van de boekentassen.

Vandaag geldt hiervoor nog steeds hetzelfde : lokaal worden in sommige scholen en in samenwerking met oudercomités initiatieven genomen om boekentassen te wegen en ze lichter te maken. In De Brug, 41 (februari 1998), nr. 1 doet het VCOV verslag van een door haar opgezette actie om kinderen, ouders en leraren bewust te maken van het probleem.

Minister Van den Bossche wijst er in zijn antwoord op de vraag van de heer Platteau ook op dat deze materie slechts ten dele tot de bevoegdheid van de Onderwijsminister behoort. Gedetailleerde voor- schriften inzake het gewicht van boekentassen, schoolmeubilair en dergelijke overschrijden zijn toezichtsoverdracht. Hierbij dient evenwel te worden verwezen naar de samenwerkingsafspraken tussen de scholen en het Medisch Schooltoezicht. School-

In samenwerking met lokale ouderverenigingen werden in totaal 5.083 leerlingen in 33 scholen met en zonder boekentas gewogen. Hier wordt aange- nomen dat een boekentas die meer dan tien pro- cent van het lichaamsgewicht weegt, een te zware boekentas is.

Hieronder volgen de resultaten van dit onderzoek zoals gepubliceerd in De Brug.

Percentage leerlingen met een te zware boekentas in het lager onderwijs (LO) per graad

	1° graad LO	2° graad LO	3° graad LO
Antwerpen	64,53	66,88	69,94
BLM	50,20	64,86	67,97
Limburg	56,18	70,65	70,30
Oost-Vlaanderen	30,51	53,17	59,87
West-Vlaanderen	11,54	20,79	52,73
Totaal Vlaanderen	47,13	59,53	64,29

Percentage leerlingen met een te zware boekentas in het secundair onderwijs (SO) per graad

	1° graad SO	2° graad SO	3° graad SO
Antwerpen	–	–	–
BLM	86,27	48,76	25,00
Limburg	88,66	–	–
Oost-Vlaanderen	93,98	80,19	50,43
West-Vlaanderen	93,35	83,24	63,02
Totaal Vlaanderen	91,05	70,79	46,72

In Klasse voor Ouders 18 (december 1998) vinden we een kort verslag van de boekentassenactie die het oudercomité van het Gentse Sint-Lievenscollege ondernam. Opvallend is daar dat leerlingen die met de auto worden gebracht, zwaardere boekentassen met zich dragen dan diegenen die te voet of met de fiets komen.

Op dit ogenblik beschikt het departement Onderwijs niet over bijkomende informatie en gegevens. Het departement Onderwijs heeft tot nu toe geen wetenschappelijk onderzoek opgezet rond deze problematiek. Er dient te worden genoteerd dat niet alle experts overtuigd zijn van het verband tussen het dragen van boekentassen en rugpijn bij schoolgaande kinderen (zie daarvoor de bijdrage van geneesheer-specialist professor dr. G. Fabry in de Gezondheidsbrief nr. 13 van 1992 van de Katholieke Universiteit Leuven, die stelt dat er geen bewezen verband bestaat tussen het dragen van zware boekentassen en scoliose).

(Antwoord Wivina Demeester-De Meyer : blz. 856 – red.)

**Vraag nr. 20
van 14 oktober 1998
van de heer JOHAN MALCORPS**

Scholenbouw – Brand- en toegankelijkheidsreglementering

De Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs (DIGO) heeft een noodkreet geslaakt betreffende de toestand van zijn schoolgebouwen en vraagt om meer middelen. Toch kan worden vastgesteld dat sommige scholen, gebouwd met middelen van het Nationaal Waarborgfonds of de DIGO, niet conform zijn met de brandreglementering of met de reglementering inzake de toegankelijkheid voor gehandicapten. Onder meer dit laatste is opmerkelijk, gezien de grote nadruk die wordt gelegd op inclusief onderwijs.

Wat wordt er gedaan om ervoor te zorgen dat nieuwbouw of verbouwing met middelen van de DIGO conform de brandreglementering en de toegankelijkheidsreglementering voor gehandicapten gebeuren ?

Of is het zo dat de DIGO alleen nagaat of er een bouwvergunning is, en dus eventuele fouten van gemeentebesturen bij het afleveren van bouwvergunningen subsidieert ?

Antwoord

Wanneer een inrichtende macht of schoolbestuur een nieuw gebouw wenst te bouwen, of wanneer ze moderniseringswerken wil laten uitvoeren aan een bestaand gebouw, dan kan zij bij de DIGO een aanvraag tot subsidiëring indienen.

De raad van bestuur van de DIGO beslist over de aanvraag en verdere afhandeling op basis van een dossier dat door de inrichtende macht of het schoolbestuur wordt samengesteld.

Inzake brandveiligheid eist de DIGO uitdrukkelijk dat het advies van de brandweer wordt voorgelegd en opgevolgd. Bij het ontbreken van dergelijk advies wordt er geen subsidie verleend.

Daarenboven wens ik erop te wijzen dat het nemen van passende maatregelen om brand te voorkomen bij wet opgedragen is aan de gemeenten, namelijk via artikel 135 van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988. Eventueel kan de gemeente via een bouwverordening nog bijkomende eisen opleggen aan de bouwheer (zie artikel 60 van het besluit van de Vlaamse regering van 22 oktober 1996 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 september 1996 tot coördinatie van de wet van 29 maart 1962, houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw).

Ook het toezien op de uitvoering van de veiligheidsmaatregelen, zoals vermeld in het verslag van de territoriaal bevoegde brandweerdienst, is een uitdrukkelijke bevoegdheid van de burgemeester (zie artikel 5 van de wet van 30 juli 1979 betreffende de preventie van brand en ontploffingen).

Inzake de toegankelijkheid voor gehandicapten : deze materie werd geregeld door de wet van 17 juli 1975 betreffende de toegang van gehandicapten tot gebouwen toegankelijk voor het publiek, waarin in artikel 1 uitdrukkelijk wordt bepaald dat door de bevoegde overheid (meestal het gemeentebestuur) slechts een bouwvergunning mag worden verleend voor gebouwen die voldoen aan de normen door de Koning vastgesteld met betrekking tot hun toegankelijkheid voor gehandicapten. Voor dit laatste verwijs ik dan ook naar het koninklijk besluit van 9 mei 1977 genomen in uitvoering van de wet van 17 juli 1975.

Met betrekking tot de laatste vraag zal de Vlaamse volksvertegenwoordiger begrijpen dat het niet tot de bevoegdheid van de DIGO behoort om bouw-

vergunningen op hun eventuele fouten te controleren.

Vraag nr. 21
van 14 oktober 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Drugspreventie op school – Samenwerking met politie en parketten

Gedurende een aantal jaren was er een vrij goede samenwerking inzake drugspreventie op de scholen tussen de onderwijsinstellingen, de parketten en de politie, waarbij er afspraken waren over wanneer er wel of niet werd vervolgd.

Enige maanden geleden was er naar aanleiding van de omzendbrief van de voormalige federale minister van Justitie Stefaan De Clercq over het niet-prioritair karakter van de vervolging van drugsgebruik, sprake van een brief die de procureurs-generaal aan de parketten zouden hebben gericht met de vraag om de nauwe samenwerking met de scholen op een laag pitje te zetten.

Heeft de minister ooit bevestiging gekregen over het bestaan van die brief ?

Hebben de onderwijsinstellingen inderdaad onderzonden dat de samenwerking met politie en parketten op het vlak van drugspreventie is gewijzigd ?

Antwoord

De Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst naar een brief die de procureurs-generaal aan de parketten zouden hebben gericht met de vraag om de nauwe samenwerking met de scholen op een laag pitje te zetten. Dit schrijven zou zijn gevolgd op een omzendbrief van de voormalige federale minister van Justitie over het niet-prioritair karakter van de vervolging van drugsgebruik.

Ik ben nooit geïnformeerd geweest over deze brief. De vraag rijst of deze brief er wel ooit is geweest. Er werd navraag gedaan op het terrein, in de marge van het preventieve werk rond schoolverzuim in verschillende Vlaamse gemeenten. De aangesproken instantie hebben geen weet van dergelijk schrijven. Het spreekt dan ook vanzelf dat er op het terrein geen effect van dit schrijven kan worden vastgesteld.

Ook de informatie via de pers over het schrijven van de federale minister zou weinig effect hebben op de plaatselijke werkingen.

Vraag nr. 22
van 14 oktober 1998
van de heer DIDIER RAMOUDT

Computeronderwijs – Pedagogische kwaliteit

De Vlaamse overheid doet forse financiële inspanningen om via het PC/KD-project een doorbraak te forceren inzake de invoering van computergebruik in de basis- en secundaire scholen.

In het desbetreffende besluit van de Vlaamse regering staat ingeschreven dat de overheid zal toezien op het effectief gebruik van het geld voor het doel waarvoor het is ter beschikking gesteld.

Ongetwijfeld zal niemand ontkennen dat ICT (informatie- en communicatietechnologie) een belangrijk onderdeel uitmaakt van onze hedendaagse maatschappij en dat het dus niet meer dan normaal is dat de scholen daar ook kunnen en moeten op inspelen. In het buitenland, meer bepaald in de Verenigde Staten, waar men reeds langere tijd ervaring heeft met computeronderwijs, zijn pedagogische strekkingen op gang gekomen die stellen dat het positieve effect dat de computer heeft op de pedagogische kwaliteit van het onderwijs overroepen is. Men schijnt echter niet over voldoende wetenschappelijk onderbouwde studies te beschikken om hieruit hetzij een positieve, hetzij een negatieve conclusie te trekken.

De vraag kan dus worden gesteld of er hier niet in het wilde weg wordt gehandeld.

1. Op welke manier zal, naast de controle op het effectieve gebruik van het geld voor aanschaf van computers en randapparatuur, controle en begeleiding worden georganiseerd op het pedagogisch verantwoord gebruik van ICT in de scholen ?
2. Beschikt de minister over studies of informatie met betrekking tot het al dan niet positieve effect van computeronderwijs op de pedagogische kwaliteit van het onderwijs, die het invoeren op een dergelijke schaal van ICT in de scholen verantwoordt ?
3. Bestaan er plannen om een dergelijk onderzoek te organiseren ? Zo ja, wanneer zal dit van start gaan ? Zo neen, waarom niet ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

Gecoördineerd antwoord

1. Controle en begeleiding op pedagogisch verantwoord gebruik van ICT in het onderwijs

De opvolging en coördinatie inzake het stimuleringsbeleid ten aanzien van ICT in het onderwijs gebeurt momenteel vanuit het departement Onderwijs, afdeling Coördinatie en is verder geïmplementeerd in de verschillende administraties. Zowel in de administraties Basisonderwijs en Secundair Onderwijs als Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek is er minstens één iemand die de thematiek naar de onderwijsinstellingen mee opvolgt.

Om de begeleiding in het kader van het actieprogramma PC/KD te optimaliseren, werden kredieten uitgetrokken die zullen worden gebruikt om regionale expertisenetwerken op te zetten. Deze netwerken zullen de scholen op vlak van ICT-implementatie mee ondersteunen op pedagogisch, technisch en organisatorisch vlak. Momenteel wordt dit concept verder uitgewerkt en wordt ernaar gestreefd dat de netwerken volgend schooljaar kunnen worden opgestart.

Ten slotte is nascholing rond ICT ook een prioritair thema binnen het nascholingsbeleid van het departement Onderwijs. Dit speelt vooral qua begeleiding een belangrijke rol en past eveneens in het actieprogramma PC/KD.

2. Onderzoek naar ICT-implementatie in het onderwijs

Op het departement wordt het buitenlandse onderzoek inzake ICT-implementatie van dichtbij opgevolgd.

Daarnaast bestelde het departement zelf een aantal onderzoeken naar de situatie in Vlaanderen, namelijk "Technologisch-culturele factoren bij het uitvoeren van een onderwijskundig beleid rond nieuwe media", "Nieuwe informatie- en communicatietechnologie in het Vlaamse onderwijs : beleidsadviezen in een Europese context" (Universiteit Gent en Vrije Universiteit Brussel – R. Soetaert/A. Libotton).

Vorig jaar werd een kwantitatief onderzoek besteld om een zicht te krijgen op de effectieve situatie inzake ICT-implementatie in het basisonderwijs en secundair onderwijs. Het werd uitgevoerd door de Universiteit Gent (L. Van de Poele). De resultaten daarvan worden momenteel verwerkt. Het onderzoek wordt voorgesteld begin december.

Vraag nr. 23

van 14 oktober 1998

van de heer WALTER VANDENBOSSCHE

Commissie Laakbare Praktijken – Klacht vrij onderwijs Anderlecht

Op 10 maart 1998 werd klacht neergelegd tegen het college van burgemeester en schepenen van Anderlecht bij de Commissie Laakbare Praktijken wegens de discriminatie van het vrije onderwijsnet door de gemeentelijke overheid. Tot op heden heeft deze Commissie geen uitspraak gedaan.

Het langdurig uitblijven van een advies schaadt de belangen van het onderwijsnet.

Kan de minister mij laten weten waarom deze Commissie haar uitspraak uitstelt ?

Antwoord

Naar aanleiding van de klacht, ingediend door de Vlaamse volksvertegenwoordiger in zijn hoedanigheid van gemeenteraadslid van de gemeente Anderlecht in naam van de ouders van de leerlingen van het gesubsidieerd vrij onderwijs op het grondgebied van de gemeente Anderlecht, werden de partijen bij aangetekend schrijven verwittigd dat de zaak zou worden behandeld op de zitting van 28 april 1998.

Op 22 april 1998 diende het college van burgemeester en schepenen een schriftelijke memorie in, overeenkomstig artikel 10 van het besluit van de Vlaamse regering van 17 juni 1998 betreffende laakbare praktijken en de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van de Commissie Laakbare Praktijken voor het basisonderwijs.

De klacht werd op de zitting van 28 april 1998 verdaagd naar de zitting van 1 juli 1998, omdat de Commissie van oordeel was dat er getuigen dienden te worden gehoord.

Gelet op het feit dat er discussie was over het belang, werd de zaak in beraad gehouden en werd er op de zitting van 30 september 1998 een discussie ten gronde gevoerd over het belang.

De Commissie zal haar advies in deze zaak formuleren op de zitting van 10 november 1998.

Aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger werd schriftelijk meegedeeld dat de zaak, na het getuigenverhoor, zou worden voortgezet op de zitting in september.

Vraag nr. 25
van 21 oktober 1998
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Noord-Amerikaanse studenten aan Vlaamse universiteiten – Financiering

In het antwoord op mijn schriftelijke parlementaire vraag nr. 269 van 1 september 1998 met betrekking tot de Noord-Amerikaanse studenten die aan Vlaamse universiteiten studeren, wordt in fine aangestipt dat "al deze "vreemde" studenten in de 2 %-norm geraken, waardoor ook zij gefinancierd worden door de Vlaamse overheid" (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 23 oktober 1998, blz. 298 – red.*).

Kan de minister inzake deze "2 %-norm" nadere gegevens verstrekken ?

Wat omvat onder meer de financiering van deze studenten door de Vlaamse overheid ? Hoeveel bedraagt deze financiering globaal en per student ?

Geldt deze financiering door de Vlaamse overheid voor alle studenten van vreemde nationaliteit aan de Vlaamse universiteiten ?

Antwoord

Artikel 132 van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap bepaalt de criteria waaraan de studenten moeten voldoen om (binnen een bepaalde financieringsgroep) te worden beschouwd als een financierbare eenheid.

Naast het inschrijvingscriterium en de voorwaarden inzake financieringsduur moet de student ook voldoen aan een *nationaliteitscriterium* om in aanmerking te komen voor de financiering door de Vlaamse Gemeenschap.

In principe komen enkel onderdanen van een lidstaat van de Europese Gemeenschap in aanmerking (artikel 132, § 2, a). Buitenlandse studenten die geen Europees onderdaan zijn, komen wel in aanmerking wanneer ze aan één van de volgende criteria voldoen (artikel 132, § 2, van b tot d) :

- ouders, echtgenoot of echtgenote of wettelijke voogd zijn in België gevestigd of verblijven in België of oefenen sinds vijf jaar een beroepsactiviteit uit in België ;
- op het Belgisch grondgebied verblijven en het statuut genieten van "politiek vluchteling" ;
- onderdaan zijn van een land waarmee België of de Vlaamse Gemeenschap een cultureel akkoord heeft afgesloten ;

Artikel 132, § 2, e omschrijft verder een restcategorie waartoe de Noord-Amerikaanse studenten behoren. Het betreft alle buitenlandse studenten die niet vallen onder het artikel 132, § 2, a t/m d zoals hierboven weergegeven, en ook niet ten laste vallen van de nationale kredieten voor ontwikkelings samenwerking. Deze buitenlandse studenten worden eveneens gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap, voorzover hun aantal per financieringsgroep 2 % van het totaal aantal Belgische studenten die het vorige financieringsjaar regelmatig in de betrokken financieringsgroep zijn ingeschreven, niet overschrijdt.

In het verleden werden alle niet-Belgische studenten (met inbegrip van de studenten uit de Europese Gemeenschap) meegerekend bij de bepaling van de 2 %-norm. Het betreft momenteel enkel nog een restcategorie van niet-Europese buitenlanders (zie hierboven).

Het decreet IX heeft bovendien een nieuwe financieringswijze ingevoerd met betrekking tot de voortgezette academische opleidingen. Deze opleidingen worden niet langer gefinancierd op basis van het aantal studenten dat regelmatig ingeschreven is, maar op basis van het aantal diploma's dat wordt uitgereikt (artikel 130, § 5, 2 van het decreet van 12 juni 1991).

De bepaling van de 2 %-norm heeft dus enkel betrekking op de *academische opleidingen*. Dit feit, samen met het beperken van de categorie van buitenlandse studenten die vallen onder de 2 %-norm, heeft tot gevolg dat in de praktijk deze norm voor geen enkele financieringsgroep wordt bereikt.

Men kan bijgevolg wel stellen dat binnen de huidige situatie alle studenten van vreemde nationaliteit die voldoen aan de voorwaarden van artikel 132 en 133, worden gefinancierd door de Vlaamse Gemeenschap.

Het decreet van 12 juni 1991 bepaalt in het hoofdstuk VIII, afdeling 1 (artikel 127 tot en met 136) de financiering van de werking van de universiteiten. Het financieringsmechanisme dat wordt gehanteerd om ieder jaar de werkmiddelen die toekomen aan de verschillende universiteiten te verdelen, maakt geen onderscheid tussen buitenlandse studenten die als financierbare eenheid worden beschouwd en Belgische studenten.

Het financieringsbedrag per student binnen een bepaalde financieringsgroep is bijgevolg hetzelfde voor een buitenlandse en een Belgische student. Het bedrag wordt ieder jaar opnieuw bepaald op basis van het in het decreet van 12 juni 1991 bepaalde mechanisme.

**Vraag nr. 27
van 26 oktober 1998
van de heer ANDRE DENYS**

Valorisatie universitair onderzoek – Verdeelsleutel extra middelen

In het kader van het innovatiebeleid voorziet de minister bevoegd voor Wetenschap en Technologie in bijkomende financiële middelen voor de universitaire diensten die instaan voor de valorisatie van onderzoeksresultaten.

De administratie Wetenschap en Innovatie pleegt hierover momenteel overleg met de universiteiten en stelt voor deze bijkomende middelen te verdelen onder de Vlaamse universiteiten aan de hand van de gegevens over inkomsten voor onderzoek die zijn opgenomen in de jaarverslagen van de universiteiten.

1. Hanteren de universiteiten bij het opstellen van de financiële gegevens die zijn verwerkt in de jaarverslagen dezelfde criteria? Worden bijvoorbeeld de mandaten en de middelen die worden toegekend door het FWO-Vlaanderen (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek), het IWT (Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie) en de Europese Unie door alle universiteiten hierin op dezelfde manier verwerkt?

2. Hoe worden de onderzoeksmiddelen die in de academische ziekenhuizen worden aangewend in deze verslagen verwerkt? Hoe worden de dienstbetooncontracten verwerkt? Is het correct dat sommige instellingen hiervoor één of meerdere aparte rechtspersonen gebruiken?

3. Worden de financiële gegevens verwerkt in de universitaire jaarverslagen, gecontroleerd door de administratie Onderwijs, de regeringscommissarissen, de afgevaardigden van begroting en het Rekenhof? Wordt bij dit nazicht nagegaan of alle universiteiten hun boekhouding op een uniforme manier opstellen?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie.

Antwoord

1. Het besluit van 4 februari 1997 van de Vlaamse regering houdende vastlegging van de voorschriften voor het opstellen van het jaarverslag en de jaarrekening van de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap, verplicht de universiteiten een onderzoeksverslag op te stellen volgens een aantal criteria.

Dit onderzoeksverslag geeft een overzicht van de resultaten en van de ingezette middelen op het gebied van wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd aan de universiteiten. In het onderzoeksverslag wordt tevens aandacht besteed aan het onderzoeksbeleid in het algemeen en hoe dit wordt gesteund vanuit diverse financieringsbronnen.

Wat de aanwending van de financiële middelen betreft, moet per wetenschapsdiscipline het volume van de bestede financiële middelen worden opgegeven. Hierbij wordt het onderscheid gemaakt tussen de verschillende geldstromen. Deze geven de aard van de financieringsbronnen aan. Zo heeft de derde geldstroom betrekking op het beleidsgericht wetenschappelijk onderzoek, bijzondere financiering door Belgische en internationale overheden, met inbegrip van de Europese Unie. De vierde geldstroom duidt op de samenwerking met de privé-sector, inclusief de wetenschappelijke dienstverlening.

2. Het jaarverslag en de jaarrekening slaan niet op de middelen van de academische ziekenhuizen. Alleen het Universitair Ziekenhuis Gent is een separate rechtspersoon, opgericht bij koninklijk besluit nr. 542 van 31 maart 1987.
3. De financiële gegevens worden gecontroleerd door de regeringscommissarissen en door het Rekenhof.

Vraag nr. 28
van 26 oktober 1998
van de heer DIDIER RAMOUDT

Euro – Voorbereidende initiatieven in het onderwijs

Zoals genoegzaam bekend is, wordt vanaf 1 januari 1999 de mogelijkheid ingevoerd om de bancaire verrichtingen te laten verlopen in euro, terwijl vanaf 1 januari 2001 de euro zal gelden als betaalmunt, weliswaar met een zes maanden durende inlooperperiode waarbinnen zowel de euro als de Belgische frank gelijktijdig kunnen worden gebruikt.

Door de bankwereld wordt gesteld dat niet zozeer het louter rekenkundige aspect van het omrekenen van de eigen munt naar euro problemen zal geven, maar wel het waardebesef ten opzichte van de nieuwe munteenheid. Op de lange duur moeten de mensen immers niet meer omrekenen, maar denken in euro.

Wanneer we inderdaad zien dat het in Frankrijk en Engeland ruim twee generaties tijd heeft gekost om op cognitief vlak van het ene muntstelsel op het andere over te schakelen, lijkt een doorgedreven voorbereiding hiervan mij ten zeerste aangevoelen.

De scholen kunnen hierin uiteraard een zeer belangrijk rol spelen.

Zijn er reeds initiatieven genomen of projecten opgestart om deze overgang via het onderwijs voor te bereiden, niet alleen rekening houdende met het rekenkundig aspect, maar ook met het cognitieve aspect en het waardebesef ten opzichte van de euro?

Zo ja, welke initiatieven of projecten betreft het hier en voor welke onderwijsniveaus? Betreft het opgelegde leerstof (passend in leerplannen) die geldt voor alle netten? Indien niet, welk net neemt welk initiatief?

Zo neen, welke initiatieven neemt de minister om ook in het onderwijs de overgang naar de euro te ondersteunen, rekening houdende met het aspect waardebesef en leren denken in de nieuwe munteenheid?

Antwoord

Het is inderdaad belangrijk dat het onderwijs een rol speelt om de overgang naar de euro te ondersteunen. De schooljeugd moet niet alleen vertrouwd worden gemaakt met de concrete gevolgen van de invoering van de euro, maar ook met de achtergrond (inzicht in de Europese eenmaking en het Europees burgerschap). Studenten van het hoger en volwassenenonderwijs kunnen eveneens via het onderwijs worden bereikt.

De Vlaamse overheid wenst op het vlak van de invoering van de euro een informerende en stimulerende rol te spelen naar de onderwijsactoren.

In het kader van het Europese Socrates-programma werden reeds doelgroepgerichte infodagen rond de euro georganiseerd. Momenteel wordt er ook gewerkt aan een inventaris van de initiatieven die op het onderwijsveld worden ontwikkeld rond de invoering van de euro.

Naar de toekomst toe denkt men eventueel aan bijkomende initiatieven met uitgevers van educatief materiaal, onderwijsinstellingen die lerarenopleiding aanbieden, of het volwassenenonderwijs.

Vraag nr. 29
van 26 oktober 1998
van de heer LEO CANNAERTS

Studietoelagen – Verminderd gezinsinkomen door deeltijdse arbeid

Het recht op studietoelagen is mede afhankelijk van het gezinsinkomen. Dit wordt vastgesteld aan de hand van het aanslagbiljet personenbelasting van twee jaar voordien. Nochtans is er voorzien in een uitzondering op deze regel, met name indien zou blijken dat het gezinsinkomen recentelijk een gevoelige daling heeft ondergaan, zoals bij verlies van job, overlijden van een partner, enzovoort.

Volgens mededeling van de administratie zou deze uitzonderingsregel evenwel niet kunnen worden toegepast wanneer één van de ouders vrijwillig naar deeltijdse arbeid overschakelt. Het vermin-

derd gezinsinkomen zou in dat geval dus niet kunnen leiden tot een mogelijk recht op studietoelage.

Kan de minister deze regeling bevestigen ?

Is deze situatie niet tegenstrijdig met het beleid dat door de Vlaamse regering wordt gevoerd om de deeltijdse arbeid te stimuleren, met als doel de creatie van nieuwe jobs ?

Is deze regeling te verantwoorden in het licht van het feit dat het gezin dat wordt getroffen door deze maatregel, het jaar nadien wél recht zal hebben op een studietoelage, vermits dan het aanslagbiljet in de personenbelasting wél bewijskrachtig zal zijn ?

Antwoord

Sinds het besluit van de Vlaamse regering van 22 september 1998 tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 augustus 1972 tot vaststelling van de minvermogensgrens van de kandidaten voor een studietoelage en van het besluit van de Vlaamse regering van 13 juli 1983 betreffende de studietoelagen voor hoger onderwijs (Belgisch Staatsblad 10 november 1998), dat in werking treedt op datum van aanvang van het school- en academiejaar 1998-1999, wordt er rekening gehouden met het vermoedelijk inkomen van het kalenderjaar waarin het school- of academiejaar in kwestie aanvangt, als dat inkomen lager is dan het normaal in aanmerking te nemen inkomen ten gevolge van geheel of gedeeltelijk verlies of opschorting van de hoofdbetrekking.

Dit betekent onder andere dat wanneer één van de ouders vrijwillig naar deeltijdse arbeid overschakelt met verminderd gezinsinkomen als gevolg, er rekening zal worden gehouden met dit verminderd inkomen bij het berekenen van een studietoelage.

Inderdaad, met dit besluit van 22 september 1998 heeft de Vlaamse regering de regeling omtrent studietoelagen willen afstemmen op het actueel werkgelegenheidsbeleid.

Vraag nr. 30
van 26 oktober 1998
van de heer LUDO SANNEN

Onderwijspersoneel – Vervoerskosten

Op 22 juli 1993 besliste de Vlaamse regering over de voorwaarden waaronder de vervoerskosten van personeelsleden in het onderwijs kunnen worden terugbetaald. Dit als concrete operationalisering van het akkoord dat tussen de Vlaamse executieve en de vakorganisaties intersectorieel werd besloten op 13 juni 1991 en dat bepaalde dat het plafond van de bezoldigingsgrens werd opgeheven voor de tegemoetkoming in de prijs van het gemeenschappelijk openbaar vervoer.

Uit het besluit van 22 juli 1993 blijkt echter dat de praktische modaliteiten, allicht gebaseerd op afspraken in andere openbare diensten, weinig efficiënt zijn voor het onderwijzend personeel.

Zo voorziet het besluit alleen in de terugbetaling van de helft van de abonnementskosten. Een abonnement rendeert maar als de werknemer dagelijks dezelfde rit doet. Heel wat leerkrachten geven echter les op verschillende standplaatsen en maken geen gebruik van abonnementen, maar van andere voordeelformules (meerrittenkaarten, halveprijskaarten van de NMBS) die goedkoper zijn als men niet dagelijks dezelfde rit aflegt.

Het besluit van 22 juli 1993 verplicht tot het nemen van een abonnement, wat voor leerkrachten meestal veel minder opbrengt dan de helft van hun reële vervoerskosten en voor de overheid alleszins veel duurder is. Het nemen van een abonnement, zeker voor leerkrachten die op verschillende scholen en in verschillende steden en gemeenten les geven, is dan ook niet altijd even relevant.

De voormalige minister van Onderwijs Luc Van den Bossche heeft in zijn antwoord op schriftelijke vraag nr. 184 van 29 september 1994 van mevrouw Mieke Vogels gesteld dat, na de bekrachtiging van onderwijsdecreet VI, het besluit van de Vlaamse regering van 22 juli 1993 ten gronde zou worden aangepast rekening houdend met de eigen toestanden in het onderwijs (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 7 november 1994, blz. 84 – red.*).

Voorzover ik ben geïnformeerd, is deze aanpassing er nog steeds niet.

1. Waarom werd het besluit van 22 juli 1993 nog niet aangepast aan de specifieke situatie in het onderwijs ?
2. Heeft de minister reeds initiatieven genomen om alsnog een aanpassing te doen van het besluit in het onderwijs ?

Antwoord

Met de invoering van de treinkaart voor deeltijds werkenden Railflex, die ook geldt voor de personeelsleden van het onderwijs, is in belangrijke mate tegemoetgekomen aan de problemen inzake vervoerskosten voor personeelsleden van het onderwijs (cf. het antwoord op schriftelijke vraag nr. 187 van 6 juni 1996 van Michel Doomst, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 15 van 10 juni 1996, blz. 770 en het antwoord op schriftelijke vraag nr. 228 van 2 augustus 1996, van de Vlaamse volksvertegenwoordiger, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 18 van 20 september 1996, blz. 1010).

Hoewel een wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 22 juli 1993 betreffende de tegemoetkoming van de werkgevers in de onderwijssector in de vervoerskosten van hun personeelsleden, niet behoort tot de prioriteiten inzake onderwijs, heb ik toch mijn administratie opdracht gegeven de wijzigingen te onderzoeken die door het koninklijk besluit van 2 juni 1998, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 11 juni 1998, werden aangebracht aan het bestaande stelsel voor de federale ministeries. Artikel 10 van dit besluit heeft het koninklijk besluit van 18 november 1991 opgeheven waarop werd gesteund voor het opstellen van het besluit van de Vlaamse regering van 22 juli 1993.

Vraag nr. 31
van 26 oktober 1998
van de heer LUDO SANNEN

Onderwijspersoneel – Bijscholingsregeling tijdelijken

Bij de salarisdienst wordt er blijkbaar een criterium gehanteerd dat ervoor zorgt dat meerdaagse buitenlandse bijscholing niet wordt vergoed.

Dit heeft natuurlijk gevolgen voor het aantal inschrijvingen. Bovendien zijn er heel wat tijdelijken die reeds een behoorlijke staat van dienst hebben, die veel aan deze bijscholingen zouden hebben.

1. Is het juist dat tijdelijke leerkrachten die deelnemen aan een meerdaagse buitenlandse bijscholing, salarisverlies lijden ?
2. Is dit verantwoord, aangezien sommige tijdelijken reeds gedurende geruime tijd in dienst zijn en voor hen een bijscholing nuttig kan zijn ?

Trouwens, het departement Onderwijs is dikwijls zelf organisator van de bijscholing.

3. Wil dit zeggen dat tijdelijken gedurende die bijscholing worden beschouwd als niet in dienst ? Zijn ze dan nog verzekerd ? Wat bij een mogelijk ongeval ? Is er dan nog sprake van een arbeidsongeval ?

Antwoord

Binnen het departement Onderwijs werd aan alle afdelingen gevraagd melding te maken van alle personen die zich in de beschreven situatie zouden bevinden. Op dit moment is echter bij de administratie geen enkel dergelijk geval gemeld.

Indien de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet heeft van personen die zich in een dergelijke situatie zouden bevinden, dan verzoek ik hem met aandrang de namen bekend te maken bij de administratie, zodat de betrokken dossiers ten gronde kunnen worden onderzocht.

Vraag nr. 32
van 27 oktober 1998
van mevrouw RIA VAN DEN HEUVEL

Onderwijs aan huis voor zieke kinderen – Evaluatie

Het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 voorziet in onderwijs aan huis voor zieke kinderen.

Een van de voorwaarden om deze maatregel te kunnen genieten, is dat de leerling meer dan 28 kalenderdagen afwezig is.

Kan de minister meedelen hoeveel kinderen in het basisonderwijs, en hoeveel in het secundair, vorig schooljaar langer dan 28 kalenderdagen afwezig waren ?

Hoeveel kinderen kregen hoeveel uren onderwijs aan huis ?

Antwoord

In tijdelijk onderwijs aan huis voor langdurig zieke kinderen is momenteel enkel voorzien voor het basisonderwijs.

Tijdens het schooljaar 1997-1998 zijn bij de administratie Basisonderwijs aanvragen voor tijdelijk

onderwijs aan huis voor 60 kinderen ingediend door 57 scholen. Deze kinderen waren allen meer dan 28 kalenderdagen afwezig. In totaal kregen ze 249 uren onderwijs aan huis. De administratie Basisonderwijs beschikt niet over het totaal aantal kinderen dat vorig schooljaar meer dan 28 dagen afwezig was. Dergelijke afwezigheden moeten immers niet worden doorgegeven aan het departement Onderwijs.

Aansluitend bij de gestelde vraag deel ik hier beknopt de resultaten mee van de evaluatie die de administratie Basisonderwijs van het eerste schooljaar met tijdelijk onderwijs aan huis heeft gemaakt. Deze evaluatie was bij het opstellen van het decreet basisonderwijs beloofd aan de vakbonden en de inrichtende machten. Alle betrokken partijen werden ervoor bevraagd : de ouders van de zieke kinderen, de directies van de scholen die onderwijs aan huis hebben georganiseerd, en de leerkrachten die het onderwijs aan huis effectief hebben gegeven.

Belangrijkste resultaten en knelpunten die uit deze evaluatie naar voor zijn gekomen :

- het onderwijs aan huis is aangevraagd voor kinderen in heel diverse situaties (kankerpatiënten, ongevallen, nierziekten, psychologische problemen, ...);
  - de duur van het verstrekte onderwijs aan huis varieert sterk : van één week tot een volledig schooljaar ;
  - drie vierden van de ouders zegt door de school te zijn geïnformeerd over het recht op onderwijs aan huis (in schooljaar 1997-1998, waarover deze evaluatie gaat, was het schoolreglement nog niet verplicht voor het basisonderwijs. Vanaf 1998-1999 moet het recht op onderwijs aan huis worden opgenomen in het dan verplichte schoolreglement). Bij de andere ouders was het vooral het ziekenhuis dat op dit recht wees ;
  - alle ouders vinden dat hun kind iets (33 %) tot veel (66 %) aan het onderwijs aan huis heeft gehad ;
  - in de helft van de gevallen heeft de klasleerkracht van het zieke kind het onderwijs aan huis gegeven, in de andere helft heeft de school hiervoor iemand anders aangesproken. Directies en leerkrachten zijn ervan overtuigd dat de klasleerkracht de best geplaatste persoon is om dit onderwijs te geven, het merendeel van de ouders vindt dat de school daar best zelf over kan oordelen ;
- de eindbeoordeling van de regeling op het onderwijs aan huis is bij zowel directies, leerkrachten als ouders positief. Wel worden door de drie partijen volgende knelpunten ervaren :
    - a) de wachttijd van 28 dagen wordt als te lang ervaren ;
    - b) twee uur onderwijs aan huis per week wordt als te weinig ervaren ;
    - c) er is nood aan een versoepeling van de toepassing van het recht op onderwijs aan huis voor kinderen die na een eerste periode van onderwijs aan huis de school hervatten, maar daarna in hun ziekte hervallen (momenteel geldt voor deze kinderen een nieuwe wachttijd van 28 dagen).

Een aanpassing van de regelgeving voor het schooljaar 1998-1999 was om budgettaire redenen niet haalbaar. Bovendien zullen de gegevens van een tweede schooljaar – waarin alle ouders via het schoolreglement op de hoogte moeten worden gebracht van het recht op onderwijs aan huis – allicht een beter beeld geven van de eventuele nood aan een aanpassing van de regelgeving.

**Vraag nr. 33
van 3 november 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Nederlandstalig onderwijs langs de taalgrens – Aantrekkingskracht

In zijn antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 276 van 18 september 1998 aangaande de gevolgen van de toenemende aantrekkingskracht die het Nederlandstalig onderwijs langs de taalgrens uitoefent op kinderen die in het Waalse gewest wonen, stelt toenmalig minister bevoegd voor Onderwijs Luc Van den Bossche dat het tekort aan lokalen dat daardoor ontstaat de schoolbesturen ertoe kan nopen een aantal leerlingen op een wachtlijst te zetten (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 20 november 1998, blz. 461 – red.*).

Welke oplossing heeft de minister evenwel wanneer zou blijken dat het tekort structureel wordt ?

Zo komt het mij voor dat bijvoorbeeld de gemeenteschool van de taalgrensgemeente Spiere-Helkijn reeds jaren met dit probleem heeft te kampen.

Heeft de minister terzake initiatieven genomen om daaraan tegemoet te komen ?

Kan hij ten slotte een overzicht verstrekken van de Nederlandstalige scholen in de Vlaams-Brabantse gordel en langs de taalgrens die dit schooljaar wegens de instroom van Franstalige leerlingen extra lestijden krijgen toegekend ?

Antwoord

Het behoort tot de bevoegdheid van de inrichtende macht van de school om in geval van een tekort aan lokalen hiervoor, indien zij dit nodig acht, oplossingen aan te reiken.

Hierna volgt een overzicht van de Nederlandstalige basisscholen die, bij toepassing van de omzendbrief inzake het tijdelijk project betreffende de toekenning van extra lestijden voor scholen van het basisonderwijs in de rand- en taalgrensgemeenten (BaO/98/4-8 juli 1998) en op basis van een goedgekeurd aanwendingsplan, extra lestijden hebben gekregen.

Gesubsidieerde Gemeentelijke Basisschool
Wouterbos 1
1640 Sint-Genesius-Rode

Basisschool van het Gemeenschapsonderwijs
Koningin Astridplein 1
9600 Ronse

Lagere School voor Buitengewoon Onderwijs van het Gemeenschapsonderwijs
Is. Meyskensstraat 75
1780 Wemmel

Gesubsidieerde Gemeentelijke Basisschool
Steenweg op Drogenbos
1620 Drogenbos

Gesubsidieerde Gemeentelijke Basisschool
Van Dormaelstraat 2A
1630 Linkebeek

Gesubsidieerde Vrije Lagere School
Kloosterweg 1
1640 Sint-Genesius-Rode

Gesubsidieerde Vrije Kleuterschool
Gehuchtstraat 170
1640 Sint-Genesius-Rode

Gesubsidieerde Vrije Basisschool
Kaasmarkt 38
1780 Wemmel

Gesubsidieerde Vrije Basisschool
Albertlaan 44
1940 Wezembeek-Oppem

Gesubsidieerde Vrije Basisschool
Schoolstraat 10
3790 Voeren

Gesubsidieerde Gemeentelijke Basisschool
Jacquetbosstraat 38
8587 Spiere-Helkijn

Gesubsidieerde Vrije Basisschool
Oude Kerkhofstraat 11
8957 Mesen

Gesubsidieerde Vrije Basisschool
Sint-Pietersnieuwstraat 6
9600 Ronse

Gesubsidieerde Vrije Kleuterschool
Kaatsspelplein 6
9600 Ronse

Kleuterschool van het Gemeenschapsonderwijs
K. Astridplein 1
9600 Ronse

Gesubsidieerde Vrije Lagere School
Kruisstraat 57
9600 Ronse

Gesubsidieerde Gemeentelijke Basisschool
E. Bricoutlaan 61
1950 Kraainem

Gesubsidieerde Vrije Basisschool
Charles De Gaullestraat 10
9600 Ronse

Vraag nr. 35 van 3 november 1998 van de heer CARL DECALUWE

Universiteiten – Royalties

De Vlaamse universiteiten werken op talrijke domeinen nauw samen met het bedrijfsleven en met de bedrijven. Dit groeide vaak uit tot resultaten voor het wetenschappelijk onderzoek van de universiteiten. Wanneer het wetenschappelijk onderzoek ook resulteert in goede bedrijfsresultaten worden vaak "royalties" aan betrokken universiteiten uitbetaald.

1. Aan welke universiteiten worden er royalties betaald ? Wat zijn de samenwerkingsgebieden waarbij royalties worden betaald ?
2. Worden de betrokken contracten voorgelegd aan de minister van Onderwijs ?
3. Welke bedragen werden jaarlijks aan de Vlaamse universiteiten uitbetaald aan royalties, per universiteit en per jaar sedert 1995 ?
4. Beslissen de universiteiten autonoom hoe deze middelen worden aangewend, of is er afspraak met de andere instanties ?

"royalties" aan de betrokken universiteiten uitbetaald.

1. Universiteit	Samenwerkingsgebied
KU Leuven	Medische disciplines + Faculteit Wetenschappen
LUC	Informatica en Materiaaltechnologie
Ufsia	Letteren en Wijsbegeerte en Sociale Wetenschappen
UG	Biomedische Wetenschappen en Farmacie
VUB	Biotechnologie, Toegepaste Wetenschappen – Informatica, Scheikunde en Bibliotheek

Antwoord

De Vlaamse universiteiten werken samen met het bedrijfsleven en met de bedrijven. Dit groeit vaak uit tot resultaten voor het wetenschappelijk onderzoek van de universiteiten.

Wanneer het wetenschappelijk onderzoek ook resulteert in goede bedrijfsresultaten worden vaak

2. De betrokken contracten worden niet voorgelegd aan de minister van Onderwijs.

3. Bedragen die worden uitgekeerd aan de universiteiten (in fr.) :

Universiteit	1995	1996	1997
KUB	0	0	0
KU Leuven	6.900.000	7.800.000	26.500.000
LUC	474.000	730.101	298.460
UCA	0	0	0
Ufsia	62.935	97.663	68.180
UG (*)	2.936.017	1.488.400	155.185.257
UIA	0	0	0
VUB	5.224.333	4.552.050	36.214.804

(*) De grootte van de inkomsten in 1997 is het resultaat van licentieovereenkomsten voor twee patenten.

N.v.d.r.

KULeuven: Katholieke Universiteit Leuven
 LUC : Limburgs Universitair Centrum
 Ufsia : Universitaire Faculteiten Sint-Ignatius Antwerpen
 UG : Universiteit Gent
 VUB : Vrije Universiteit Brussel
 KUB : Katholieke Universiteit Brussel
 UCA : Universitair Centrum Antwerpen
 UIA : Universitaire Instelling Antwerpen

4. De universiteiten beslissen autonoom hoe deze middelen worden aangewend.

Daar deze gegevens enkel terug te vinden zijn in de boekhouding zelf van de universiteit en niet in de rekeningen, werden deze inlichtingen opgevraagd en meegedeeld door de universiteiten.

**Vraag nr. 37
van 6 november 1998
van mevrouw MIA DE SCHAMPHELAERE**

Levensbeschouwelijke vakken – Protestantse en Islamitische instanties

Per 31 december 1998 verlopen de eerste erkenningen van de "instanties van de godsdienst" ten behoeve van de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken (art. 5, lid 2 van het decreet van 1 december 1993 inzake de inspectie en begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken). Tegen dat ogenblik moeten de erkenningen worden hernieuwd voor een periode van vijf jaar. Op dit moment zijn de hernieuwingsprocedures reeds aan de gang of worden binnen korte termijn opgestart.

Voor de islam en het protestantisme, twee erkende godsdiensten die geen eenhoofdig of hiërarchisch leiderschap kennen, rijzen specifieke problemen.

Protestantisme

Aanvankelijk werd voor het protestants godsdienstonderwijs een Comité Inspectie/Begeleiding Protestants Godsdienstonderwijs als "instantie" erkend, een orgaan dat uit vertegenwoordigers van verschillende denominaties bestaat. Uit recente rechtspraak valt op te maken dat dit Comité, zo het nog bestaat, zijn rol blijkbaar niet ernstig kan vervullen door interne meningsverschillen (Raad van State nr. 69.631 van 18 november 1997 – schorsingsarrest).

1. Is reeds bekend welk orgaan dit Comité in 1999 zal vervangen ?
2. Indien er tegen 1 januari 1999 geen voordracht tot erkenning van een andere instantie wordt ingediend, wat betekent dit vervolgens voor de inspectie/begeleiding van het leervak Protestantse Godsdienst ?
3. Heeft de discussie rond de vertegenwoordiging van het protestantisme op het terrein van de

inspectie/begeleiding consequenties voor de toepassing van de rechtspositiedecreten ? Welk orgaan wordt in het kader van deze decreten als instantie van de protestantse gemeenschappen behandeld ? In hoeverre is daarbij voldaan aan de vereiste van representativiteit (die in 1993 rees : zie Arbitragehof 18/93 van 4 maart 1993) ?

Islam

Tot op heden was voor de islam voor de periode 1994-1998 in het geheel geen instantie erkend. Er is dus van eigenlijke hernieuwing geen sprake. Nu heeft de Executieve van de Moslims van België, adviesorgaan van de federale regering inzake de vertegenwoordiging van de islam, bij koninklijk besluit (KB) van 24 juni 1998 de taak gekregen verkiezingen te houden met het oog op de samenstelling en erkenning van een representatief orgaan van de islamitische eredienst. Deze verkiezingen vinden plaats op 13 december 1998. Dit betekent dat de Vlaamse Gemeenschap op zeer korte termijn een gesprekspartner ter beschikking krijgt voor het islamitisch godsdienstondericht.

4. Zal dit via de verkiezingen ontstane orgaan de "instantie" ten behoeve van het islamitisch godsdienstondericht zijn of aanwijzen, bedoeld in het decreet inspectie en begeleiding levensbeschouwelijke vakken van 1 december 1993 ?
5. Welke criteria hanteert de minister bij het overgaan tot een erkenning van een "instantie" ?
6. Wie stond totnogtoe in voor de voordracht van leerkrachten islamitische godsdienst ? Op basis van welke rechtsregels ?
7. Wie vervult na de verkiezingsprocedures van 13 december 1998 de rol van "instantie" van het islamitisch godsdienstondericht, bedoeld in de beide rechtspositiedecreten van 27 maart 1991 ?
8. Hoeveel ambten voor inspecteur-begeleider voor het islamitisch godsdienstondericht komen er ? Op basis van welk criterium is dit aantal vastgesteld ?

Antwoord

1. Het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken bepaalt in artikel 5 dat per erkende godsdienst en voor de niet-confessionele gemeenschap slechts één instantie of één vereniging wordt erkend door de Vlaamse rege-

ring. De aanvragen worden voorgelegd aan de Vlaamse regering ; deze erkenning wordt verleend voor een periode van vijf jaar en kan worden hernieuwd.

Het voorstel voor een instantie of vereniging wordt gedaan door het hoofd of de leiding van de erkende godsdienst of de niet-confessionele gemeenschap.

Dit alles geldt dus ook voor de protestantse godsdienst, vermits het een erkende godsdienst betreft.

Op 25 maart 1994 heeft een ministerieel besluit (Belgisch Staatsblad 3 juni 1994) de erkende instantie van de protestantse godsdienst, genaamd Comité Inspectie/Begeleiding Protestants Godsdienstonderwijs, erkend voor een periode van vijf jaar met ingang van 1 januari 1994. Deze periode eindigt op 31 december 1998.

De zetel van deze erkende instantie is :

Bureau voor het Protestants Godsdienstonderwijs

Marsveldstraat 5 – 1050 Brussel.

Het voorstel werd en wordt gedaan door de synode, die de instantie is die sinds de vorige eeuw de vertegenwoordiger is van de protestantse gemeenschap naar de overheid toe.

Op dit ogenblik is er nog geen aanvraag vanwege de synode voor ofwel de verlenging van de termijn van het huidig comité, ofwel het erkennen van een nieuw comité.

2. Wordt er tegen 1 januari 1999 geen voordracht ingediend voor een erkende instantie of vervanging, dan kan de werking van de inspectie en de begeleiding van de betrokken godsdiensten en van de niet-confessionele zedenleer niet worden bepaald. Onder "werking" wordt verstaan :

- het voorstellen van de ambtsgebieden van de leden van de inspectie en begeleiding ;
- het bepalen van het onderwijsniveau en de onderwijsvorm waarop de leden van de inspectie en begeleiding hun inspectie- en begeleidingsopdrachten uitvoeren, rekening houdend met de vastgestelde personeelsformatie ;

- het bepalen van de wijze waarop de inspectie- en begeleidingsdiensten worden uitgevoerd ;

- bepalen van de beroepsbekwaamheid en van de pedagogische bekwaamheid van de betrokken leden van de inspectie en begeleiding ;

- het organiseren van bijscholing voor de leden van de inspectie en begeleiding ;

- het opstellen van leerplannen.

3. Een eventuele discussie rond de vertegenwoordiging van het protestantisme is een interne zaak van de erkende godsdienst. De synode is tot op heden de enige wettelijke vertegenwoordiger naar de overheid toe die representatief is voor de protestantse gemeenschap.

De synode wordt, blijkens een officiële mededeling van minister De Theux op 18 mei 1839, beschouwd als de enige kerkelijke autoriteit van de protestantse kerken in België en de besluiten van genoemde synode zullen worden beschouwd als de uitdrukking van de wil van deze kerken.

4. Wanneer het via verkiezingen ontstane orgaan door het federale ministerie van Justitie, bevoegd voor de erediensten, als hoofd van de eredienst wordt erkend, dan kan dit orgaan een voordracht doen bij de Vlaamse regering voor de erkenning van een instantie zoals bedoeld in artikel 5 van het in punt 1 bedoeld decreet.

5. Voor de erkenning zijn geen expliciete criteria uitgeschreven. Artikel 5 van het in punt 1 bedoeld decreet vermeldt wel dat elke beslissing tot afwijzing van een erkenning of intrekking door de Vlaamse regering omstandig moet worden gemotiveerd.

Bovendien kan in dergelijk geval bezwaar worden aangetekend bij de Vlaamse regering, die binnen dertig dagen na ontvangst van het bezwaarschrift beslist.

6. De leermeesters en leraars Islamitische Godsdienst worden aangesteld door de inrichtende machten op voordracht van de bevoegde instantie van de islamitische godsdienst.

In afwachting van een definitieve erkenning van het bevoegde hoofd van eredienst voor de islamitische godsdienst, zoals vermeld in de wet van

19 juli 1974, draagt de Executieve van de Moslims van België, afdeling Onderwijs, de leerkrachten voor. Deze instantie is voorlopig door de federale minister van Justitie erkend.

7. Zie antwoord op punt 5.

Organiek is in een halftijds ambt voorzien in de personeelsformatie van de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken (besluit van de Vlaamse regering van 15 december 1993 tot uitvoering van het decreet van 1 december 1993 betreffende de inspectie en de begeleiding van de levensbeschouwelijke vakken – Belgisch Staatsblad 8 februari 1994).

Deze personeelsformatie werd bepaald op een vergadering in november 1993 waaraan de toenmalige minister van Onderwijs, zijn kabinet, de algemeen inspecteur-generaal en de vertegenwoordigers van de hoofden van de erkende godsdiensten (niet de islamitische) en van de erkende vereniging van de niet-confessionele gemeenschap deelnamen. Er werd geen expliciet criterium gebruikt. Het feit dat de islamitische godsdienst niet was vertegenwoordigd, had te maken met het – op dat ogenblik – ontbreken van een hoofd van eredienst.

Vraag nr. 38
van 6 november 1998
van mevrouw MIA DE SCHAMPHELAERE

Levensbeschouwelijke vakken – Opleiding islamleerkrachten

Binnenkort zal op federaal niveau door middel van een verkiezingsprocedure een gesprekspartner voor de islamitische godsdienst voorhanden zijn.

Wellicht biedt dit mogelijkheden om een oplossing te vinden voor het ontbreken van opleidingen tot islamitisch godsdienstleerkracht.

1. Wie is bevoegd om te bepalen welke opleiding(en) islamleerkrachten dienen te volgen alvorens ze kunnen worden aangesteld als godsdienstleerkracht ?
2. Is de overheid zinnens de diploma's uitgereikt na bedoelde opleidingen te erkennen ?
3. Is het denkbaar dat een instelling die een islamitische godsdienstige opleiding organiseert, hiertoe door de Vlaamse Gemeenschap wordt gefinancierd ?

Antwoord

1. De bekwaamheidsbewijzen, de weddeschalen en de bezoldigingsregeling worden voor de leermeesters Godsdienst en de godsdienstleraars geregeld in het besluit van de Vlaamse regering van 26 september 1990.

Een regeling voor de islamitische godsdienst is in bovenvermeld besluit nog niet opgenomen, wegens het gebrek aan volwaardige gesprekspartners die deze godsdienst vertegenwoordigen. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger weet, is de federale minister van Justitie bevoegd voor de erkenning van de erediensten in ons land. De federale minister van Justitie kende voorlopig een aantal bevoegdheden toe aan de Executieve van de Moslims van België. De voordracht tot aanstelling van leermeesters Islamitische Godsdienst en islamitische godsdienstleraars is één van die bevoegdheden.

In onderling overleg tussen mijn voorganger en de Executieve werd er een voorlopige regeling uitgewerkt in de omzendbrief OND/III/3/PL van 10 augustus 1993 inzake de organisatie van het onderricht in de islamitische godsdienst. Hierin wordt bepaald dat de leerkrachten Islamitische Godsdienst moeten voldoen aan de nationaliteitsvoorwaarden, de taalwetgeving en dat zij over een pedagogisch diploma moeten beschikken.

De kandidaten voldoen aan de *taalwetgeving* als zij :

- zijn geslaagd in een examen grondige kennis Nederlands georganiseerd door het departement Onderwijs ;

ofwel :

- beschikken over een diploma of getuigschrift behaald aan een Nederlandstalige instelling ;

ofwel :

- beschikken over een getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid zoals bedoeld in artikel 4 van het besluit van 14 juni 1989, behaald aan een nederlandstalige instelling.

De kandidaten voldoen aan de voorwaarde inzake een *pedagogisch getuigschrift* :

- indien zij beschikken over een (gelijkwaardig verklaard) diploma van een pedagogische opleiding ;

ofwel :

- indien zij beschikken over een getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid (GPB) (onderwijs sociale promotie)

ofwel :

- indien zij binnen drie jaar na hun eerste aanstelling het getuigschrift Pedagogische Bekwaamheid (onderwijs sociale promotie) behalen.

Leerkrachten of toekomstige leerkrachten Islamitische Godsdienst kunnen dus inschrijven in de GPB-opleiding om te voldoen aan de pedagogische eisen van de overheid.

Met betrekking tot de kennis van de inhoud van de godsdienst kan de Executieve bijkomende criteria vastleggen.

Zodra de federale minister van Justitie overgaat tot de erkenning van het hoofd van eredienst van de islamitische godsdienst, beschik ik over een volwaardige gesprekspartner om te onderhandelen over de bekwaamheidsbewijzen, bezoldigingsregeling, enzovoort. Dit zal zijn beslag vinden in een wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 26 september 1990.

Sedert dit academiejaar wordt in de lerarenopleiding van de Erasmushogeschool ook het vak Islamitische Godsdienst als optie aangeboden aan toekomstige leerkrachten. Deze opleiding kwam met steun van mijn voorganger en mezelf tot stand in samenwerking tussen de Erasmus-hogeschool en de Executieve van de Moslims van België.

2. De bekwaamheidsbewijzen afgeleverd door de huidige opleidingen (zowel in onderwijs sociale promotie als in de hogeschool) zijn uiteraard door de overheid erkende bekwaamheidsbewijzen.

De nauwe samenwerking tussen overheid, onderwijsinstellingen en het hoofd van eredienst maakt de erkenning mogelijk van de pedagogische diploma's of getuigschriften door het hoofd van eredienst. Het hoofd van eredienst kan evenwel altijd bijkomende voorwaar-

den stellen om tot voordracht van een leerkracht over te gaan.

3. De huidige pedagogische opleidingen voor leerkrachten Islamitische Godsdienst gebeuren binnen erkende en gefinancierde gesubsidieerde onderwijsinstellingen en worden als dusdanig gesubsidieerd/gefinancierd.

Eventuele louter godsdienstige opleidingen voor welke godsdienst dan ook worden niet gefinancierd.

Vraag nr. 39
van 6 november 1998
van mevrouw MIA DE SCHAMPHELAERE

Levensbeschouwelijke vakken – Vrijstelling

Het decreet voor het basisonderwijs voorziet in de mogelijkheid voor ouders om een vrijstelling aan te vragen voor hun kinderen van de aangeboden cursussen Godsdienst of niet-confessionele Zedenleer, op basis van een eigen overtuiging.

1. Op welke wijze wordt deze aanvraag op dit moment beoordeeld ?
2. Wat zijn de criteria en bij wie ligt de beslissingsmacht ?
3. Zijn er gegevens over het aantal aanvragen tot vrijstelling en over het aantal weigeringen bekend ?
4. Is het te verantwoorden dat inspecteurs van levensbeschouwelijke vakken worden betrokken in de beoordeling over vrijstellingsaanvragen ?

De inspecteurs van de erkende levensbeschouwingen staan immers niet onbevooroordeeld ten opzichte van de inhoud van de aanvragen.

Antwoord

1. Vanaf 1 september 1992 geldt de volgende regeling (omzendbrief OND/I/1/SVC/NA van 8 juli 1992).

Ouders die *op basis van hun eigen religieuze of morele overtuiging fundamentele* bezwaren hebben tegen het volgen van één van de aangeboden cursussen Godsdienst of niet-confessionele Zedenleer, delen dit elk schooljaar vóór 30 sep-

tember via schriftelijke motivatie mee aan de directie.

2. Het is duidelijk dat in de omzendbrief wordt gestipuleerd dat de vrijstelling afhangt van :

- een aan de ouders eigen religieuze of morele overtuiging,
- een schriftelijke motivatie.

Uit het feit dat in de omzendbrief wordt vermeld dat de betrokken documenten in de school moeten worden bewaard, waar ze door verificatie- en inspectiediensten kunnen worden ingekeken, kan men impliciet besluiten dat het de school, dit wil zeggen de directie, is die de beslissing neemt over het al of niet aanvaarden van de aanvraag tot vrijstelling.

Inzake de elementen :

- een eigen religieuze of morele overtuiging,
- een schriftelijke motivatie,

vermeldt het arrest van de Raad van State van 13 november 1990 (waarop de omzendbrief onder meer steunt, zoals in punt 1 van de omzendbrief wordt aangegeven) dat de aanvraag omstandig dient te worden gemotiveerd en dat de vrijstelling maar kan worden verleend na een drievoudige oordeelsvorming :

- valt de *ingeroepen overtuiging* onder de bescherming van de vrijheid ;
- *wordt die overtuiging geuit* ;
- kan, *die overtuiging in aanmerking genomen*, de vrijstelling in redelijkheid worden geweigerd ?

In datzelfde arrest geeft de Raad van State als interpretatie voor *omstandige* motivering : breedvoerig en daardoor volledig en nauwkeurig.

In de overwegingen ten slotte stelt de Raad dat – hetgeen ook in vroegere arresten werd gesteld – een gewone verklaring van het niet eens zijn met de keuzeaanbieding niet volstaat.

3. Er zijn tot op heden geen kwantitatieve gegevens verzameld.

4. In de vermelde omzendbrief wordt verder nog gesteld dat, naast de vereisten van de schriftelijke motivering :

- een toegestane vrijstelling nooit tot gevolg mag hebben dat een leerling minder tijd op school doorbrengt dan de normale aanwezigheid van alle leerlingen ;
- de leerlingen die zijn vrijgesteld, de vrijgekomen lestijden moeten gebruiken voor de studie van hun eigen religie, filosofie of moraal.

Ten slotte wordt duidelijk in de omzendbrief vermeld dat de gemeenschapsinspectie Levensbeschouwelijke Vakken de vereisten controleert.

De veronderstelling dat de inspecteurs van de erkende levensbeschouwingen niet onbevooroordeeld zouden optreden, is absurd want ze beperkt zich tot duidelijk aangegeven vereisten. Bovendien zou elk bevooroordeeld optreden aanleiding geven tot sancties, zoals bij alle onderwijsinspecteurs in alle materies.

Vraag nr. 40

van 10 november 1998

van mevrouw **MARLEEN VANDERPOORTEN**

Gids ouders met kinderen in het basisonderwijs – Verspreiding

Enkele weken geleden werd mij de brochure "Gids voor ouders met kinderen in het basisonderwijs" toegezonden. Deze knap samengestelde en gestofeerde brochure geeft antwoord op een heleboel praktische vragen waarmee ouders kunnen worden geconfronteerd.

Navraag bij leerkrachten en ouders leerde dat nochtans weinigen onder hen deze brochure kennen.

Hoe, bij wie en via welke kanalen werd deze brochure verspreid ?

Wat is de kostprijs van het project ?

Bestaat deze gids eveneens voor ouders met kinderen in het secundair onderwijs ?

Antwoord

De "Gids voor ouders met kinderen in het basisonderwijs" wil enerzijds ouders met kinderen in het

basisonderwijs wijzen op hun rechten en plichten en wil anderzijds de participatie van ouders bij de school van hun kinderen bevorderen. Deze publicatie is een uitvloeisel van het decreet basisonderwijs van 27 februari 1997. In dit decreet zijn een aantal rechten van ouders expliciet ingeschreven. De overheid wou ze ook uitdrukkelijk aan de ouders kenbaar maken.

De gids is half augustus 1998 verschenen op 50.000 exemplaren. In november is er een herdruk verschenen van 100.000 exemplaren, zodat de oplage van deze gids momenteel 150.000 exemplaren bedraagt.

Aangezien deze gids onmogelijk naar elke ouder thuis kon worden gezonden, werd voor de verspreiding een beroep gedaan op "intermediairs" die met de eigenlijke doelgroep – ouders – in contact komen.

In Klasse voor Ouders verscheen een bonnetje waarmee ouders zelf rechtstreeks de gids konden aanvragen (juni- en septembernummer van Klasse). Ook Klasse voor Leerkrachten vermeldde de bestelmodaliteiten.

Daarnaast ontvingen volgende instanties in augustus één exemplaar van de gids, met daarbij telkens een formulier waarmee exemplaren konden worden besteld én de uitdrukkelijke vraag om – waar nodig in onderling overleg (bv. tussen school en oudervereniging) – de brochure onder de ouders te verspreiden :

- alle basisscholen,
- alle lokale ouderverenigingen verbonden aan een basisschool,
- alle psycho-medisch-sociale centra (PMS),
- alle OCMW's,
- alle openbare bibliotheken (voor distributie via de informatiezuil van de Vlaamse overheid),
- alle gemeenten (idem),
- alle comités voor bijzondere jeugdzorg,
- diverse maatschappelijke organisaties zoals lokale integratiecentra, Katholieke Arbeidersvrouwen (KAV), Socialistische Vooruitziende Vrouwen (SVV), ...

- alle abonnees van Basis Info, het informatieblad van de administratie Basisonderwijs,
- de koepels, de confederaties van ouderverenigingen, ...

Via deze eerste mailing werden ongeveer 10.000 exemplaren verspreid. Er bleven van de 50.000 exemplaren van de eerste druk dus 40.000 exemplaren beschikbaar voor bijbestelling door bovengenoemde organisaties.

Het aantal bijbestellingen bleek al spoedig de beschikbare 50.000 exemplaren te overtreffen. Daarom werd tot een herdruk van 100.000 exemplaren besloten. De aanvragers die wegens uitputting van de eerste druk niet konden worden bediend, kregen een brief waarin werd meegedeeld dat er een herdruk op komst was. Deze is op 17 november effectief geleverd, zodat momenteel alle aanvragen verder kunnen worden afgehandeld. Nu al is duidelijk dat ook deze bijdruk van 100.000 exemplaren zal zijn uitgeput.

Kostprijs (BTW inbegrepen) voor de in totaal 150.000 exemplaren :

- redactie : door administratie Basisonderwijs, dus geen extra kosten,
- lay-out : 142.780 frank,
- eerste druk van 50.000 exemplaren : 1.013.460 frank,
- herdruk van 100.000 exemplaren : 1.687.520 frank,
- totaal : 2.843.760 frank (prijs per exemplaar : 19 frank).

Zowel voor lay-out als druk werden verschillende firma's aangeschreven, waarbij de opdracht werd toegekend aan de firma met de goedkoopste prijs-offerte.

Momenteel werkt de administratie Basisonderwijs aan een vertaling van de gids in het Turks, het Standaard-Arabisch en het Engels, zodat ook (een groot deel van) de migrantenouders zouden kunnen worden bereikt. In deze drie versies zal naast de vertaling ook de Nederlandstalige tekst worden opgenomen, zodat anderstaligen worden gestimuleerd om zich specifieke Nederlandstalige onderwijs termen eigen te maken. Deze drie vertaalde versies zijn gepland voor begin 1999.

ERIC VAN ROMPUY

VLAAMS MINISTER
VAN ECONOMIE, KMO, LANDBOUW EN
MEDIA

Vraag nr. 11
van 21 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Kabinetten – Dienstvoertuigen

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer
en Ruimtelijke Ordening

Vraag nr. 50

van 21 oktober 1998

van de heer Christian Van Eyken

Blz. 749

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie.

Vraag nr. 12
van 21 oktober 1998
van de heer HERMAN SUYKERBUYK

VRT Het Braambos (KTRO) – Uitzenduur

Niet weinig televisiekijkers zijn ontstemd omdat het uitzenduur van "Het Braambos", het programma van de Katholieke Televisie- en Radio-omroep (KTRO), dat al om 23 uur was geprogrammeerd, nog maar eens werd verlaat, naar 23.15 uur. Als dat zo verder gaat, worden de godsdienstige uitzendingen 's nachts uitgezonden.

Dat komt ervan als de religieuze programma's geen deel (mogen) uitmaken van het globaal programma-aanbod.

Als het waar is dat men destijds toezegde dat het late uur (23 uur) voorlopig was en als het waar is dat men zonder enig overleg opschuift van 23 uur naar 23.15 uur, dan zijn er voor de minister redenen genoeg om de openbare omroep een onbehoorlijke wijze van programmeren aan te wijzen en hem te verzoeken op te treden. Opdat levensbe-

schouwelijke uitzendingen, in dit geval de KTRO, zendtijd krijgen die niet valt tijdens bedtijd.

Antwoord

In antwoord op de gestelde vraag deelt de VRT het volgende mee.

Het uitzenduur van de programma's van de levensbeschouwelijke verenigingen staat al een tijdje ter discussie. Na overleg met alle betrokken partijen werden door de VRT een aantal alternatieven aangebracht, waaronder de volgende :

- een bijkomende frequentie op zondag tussen 10.00 en 11.00 uur, wanneer er geen eucharistieviering wordt uitgezonden. Dit voorstel werd afgewezen omdat het maar over een beperkt aantal frequenties ging ;
- een nieuw voorstel voor een bijkomende frequentie op zondag op Canvas om 14.00 uur. In totaal gaat het om 39 extra vensters (een dertiental frequenties moeten worden voorbehouden voor belangrijke sportevenementen).

Aan de levensbeschouwelijke verenigingen werd gevraagd de frequenties onderling te verdelen. De VRT wacht momenteel op een antwoord van de levensbeschouwelijke verenigingen.

Vraag nr. 13
van 21 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Renault Vilvoorde – Wedertewerkstelling

In het VRT programma "De zevende dag" van 4 oktober jongstleden juichte de minister de bereikte resultaten na de tragische sluiting van Renault-Vilvoorde toe. 2.700 van de 3.200 werknemers zouden opnieuw aan het werk zijn.

1. Wat zijn de redenen waarom er voor 500 werknemers nog geen oplossing werd gevonden ? Tot welke categorie behoren deze werknemers ?
2. Welke stappen heeft de minister eventueel ondernomen om hiervoor een oplossing te vinden ?
3. In welke sectoren werden de 2.700 andere werknemers tewerkgesteld ? Wat zijn de aantallen per sector ?

4. Is de werkzekerheid voor alle 2.700 werknemers verzekerd ? Zo neen, wat is het statuut van sommige werknemers ? Hoe groot is dit aantal ?
5. Dienden de werknemers in te leveren wat hun wedde betreft ? Zo ja, in welke mate ? Hoeveel werknemers ondervonden dit negatief gevolg ?
6. Welke werkgevers zijn bedrijvig in de reconversie maatschappij Renovil ?
7. Hoeveel heeft het Vlaams Gewest reeds bijgedragen in de wedertewerkstelling van de 3.200 ex-Renaultwerknemers ?

Antwoord

De huidige stand van zaken in het wedertewerkstellingsproces kan als volgt worden geschetst.

Van de 3.097 werknemers bij de aankondiging van de sluiting zijn er op 9 november 1998 nog 959 werknemers ingeschreven in de tewerkstellingscel. Dit cijfer behelst 882 arbeiders, 67 bedienden en 10 kaderleden.

Van deze 959 zijn :

- 112 werknemers in afwachting van hun brugpensioen ;
- 13 werknemers betrokken in een externe aanwervingsprocedure ;
- 36 werknemers aan het werk op proef bij een nieuwe werkgever ;
- 400 werknemers die gegarandeerd aan de slag kunnen bij nieuwe activiteiten van Renault op de site (waarvan reeds 290 actief).

Er rest dus nog een groep van 398 werknemers waarvoor nog een oplossing moet worden gevonden. Het doel is dit grotendeels te realiseren tegen september 1999. Momenteel wordt zelfs beter gepresteerd dan de oorspronkelijke vooropgezette planning. Te vermelden is tevens dat van de resterende 398 werknemers er momenteel 93 een opleiding volgen.

In het sociaal plan werd ook overeengekomen dat het personeelslid opnieuw een beroep kan doen op de begeleiding van de tewerkstellingscel indien hij of zij zijn nieuwe tewerkstelling verliest.

Ook de werkzaamheden van de Tijdelijke Vereniging Renovil kunnen tot op heden een succes worden genoemd. Bij de werkzaamheden van deze vennootschap zijn Renault, de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Vlaams-Brabant, Novovil (dochter van Gimvindus) en het Vlaams Gewest betrokken.

Drie privé-investeerders konden tot nu toe worden aangetrokken om te investeren op de voormalige Renault-site. Het betreft de bedrijven Moorkens Diffusion, An Alu en Akzo Nobel. Zij engageren zich om gespreid over drie jaar 299 jobs te creëren. Ongeveer 70 % van deze jobs sluit aan bij het profiel van de voormalige Renault-werknemers en deze zullen ook bij de geplande aanwervingen de voorkeur genieten.

Zo zijn bij Moorkens Diffusion NV 180 kandidaturen van ex-Renaultwerknemers ingediend voor 140 beschikbare jobs. 96 onder hen zijn geslaagd en zullen de komende maanden worden aangeworven.

Bij het verlaten van de tewerkstellingscel vonden op individuele en vrijwillige basis exit-interviews plaats. De gegevens zijn verzameld op het moment van uitdiensttreding en zullen wellicht evolueren met de tijd. Onder meer werd gevraagd bij welke werkgever de werknemers opnieuw werden tewerkgesteld. Deze gegevens zijn echter niet per sector opgedeeld. Bij de uitdiensttreding behield meer dan 90 % het vroegere RIB-statuuut (Renault Industrie Belgique) (bediende/arbeider) bij de nieuwe werkgever. Het is dus enkel een minderheid die van statuut veranderde, zowel van arbeider naar bediende als van bediende naar arbeider. 25 personeelsleden kozen voor een zelfstandig beroep.

Uit de exit-interviews blijkt dat de factor loon niet de enige bepalende factor is om een nieuwe tewerkstelling positief of negatief te evalueren. Van belang zijn ook :

- afstand woon-werk en de daarmee gepaard gaande mogelijkheden en kosten ;
- sociale voordelen ;
- ploegensysteem of dagwerk.

De lonen die aan de tewerkstellingscel werden meegedeeld bij de uitdiensttreding zijn deze gangbaar op de arbeidsmarkt. Indien er een inlevering was, was dit meestal het gevolg van verlies aan anciënniteitsvergoedingen en het verlies van het premiestel van RIB.

Binnen het sociaal plan is evenwel in een financiële begeleidingsperiode voorzien, afhankelijk van de leeftijd van het personeelslid.

Leeftijd	Duur periode
< 30 jaar	36 maanden
30-39 jaar	48 maanden
40 jaar en meer	60 maanden

Deze financiële begeleiding bedraagt ongeveer 264 frank per dag, dit komt overeen met 10.000 frank per maand. Deze 10.000 frank vertegenwoordigt grosso modo 15 % van het gemiddeld arbeidersloon RIB.

Bij een nieuwe tewerkstelling betaald tegen 85 % van de vroegere verdiensten bij RIB, heeft deze financiële begeleiding de bedoeling het personeelslid eenzelfde verloning te laten behouden als die bij RIB.

Vraag nr. 14
van 21 oktober 1998
van de heer PIETER HUYBRECHTS

Nieuwe Boomse Metaalwerken – Subsidievoorwaarden

Oorspronkelijk was de Nieuwe Boomse Metaalwerken NV (NBM) gevestigd in Boom en stelde een 1.000 personen tewerk.

Enkele jaren geleden zou NBM meer dan 1 miljard subsidies hebben gekregen om een nieuwe industriële activiteit op te starten op de toenmalige failliete Cockerill Yards-werf in Hoboken. NBM – inmiddels in handen van een Nederlander – verplaatste gewoon zijn activiteiten van Boom naar Hoboken. Van extra tewerkstelling was geen sprake. De oude terreinen in Boom werden symbolisch verhuurd aan een grootwarenhuis. Op de nieuwe werf in Hoboken werd een gigantisch kantoorcomplex opgericht met het subsidiegeld.

Jaar na jaar zat NBM echter in de rode cijfers. De eigenaar, die ook eigenaar is van de Nederlandse kranenbouwer Figee (en dus concurrent van het Vlaamse BM-Titan), halveerde jaarlijks het aantal personeelsleden en kocht privé jaar na jaar voor een appel en een ei een deel van het patrimonium op. Met dit vers geld kon NBM weer een aantal maanden verder. Daar NBM het verkochte patrimonium verder in gebruik had, diende hiervoor

huur te worden betaald aan de eigenaar. Het was dus een soort sale en lease back-operatie. Half 1995 was dan het volledig patrimonium in zijn handen (Figee) en werden alle activiteiten op de werf stopgezet. De laatste personeelsleden, een veertigtal, werden overgenomen door de Groep Seghers. Op papier blijft NBM echter nog drie à vier jaar bestaan ... waarom ?

1. Hoeveel subsidies werden er betaald ?
2. Wat waren de voorwaarden inzake tewerkstelling ?
3. Welke minimumduur van de activiteiten werd er bepaald ?
4. Hoe zijn de activa geëvolueerd ? Wie heeft ze concreet opgekocht ?
5. Is het mogelijk om het subsidiegeld terug te vorderen en/of strafrechtelijk op te treden ?

Antwoord

De Nieuwe Boomse Metaalwerken NV was fabrikant van de havenkranen onder de merknaam BM-Titan.

De onderneming werd opgericht in 1983, na faillissement van de Boomse Metaalwerken NV. Inbrenners waren de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (GIMV) en de Nederlandse kranenbouwer Figee. Sinds 1986 waren alle aandelen in handen van Figee Beheer Haarlem, een Nederlandse kranenbouwer.

In december 1994 werden de aandelen overgenomen door het Nederlandse Rijswijk Intergroep. Deze groep bezit een groot gedeelte van de haven van Rotterdam en heeft er een activiteit die complementair is aan deze van Boomse Metaalwerken, namelijk het reviseren en verkopen van tweedehandskranen.

De engineeringafdeling van Boomse Metaalwerken werd opgeslorpt door een firma in Rotterdam en de ruime liquiditeiten waarover de onderneming beschikte, werden overgeheveld naar Nederland.

In 1996 werden uit de Begemannbezittingen de werven van Cockerill Yards in Hoboken overgenomen. In datzelfde jaar werd de volledige productie overgedracht van Boom naar Hoboken, waar de

activiteit werd uitgebreid met de bouw van pontons.

Het patrimonium werd geleidelijk aan opgekocht door Rijswijk Intergroep en de tewerkstelling werd afgebouwd :

1990 : 205 werknemers,
1993 : 184 werknemers,
1994 : 158 werknemers,
1995 : 152 werknemers,
1996 : 148 werknemers,
1997 : 125 werknemers.

Op 5 maart 1998 heeft de directie aan de ondernemingsraad meegedeeld dat de activiteiten werden stopgezet, waarna het bedrijf gedurende enkele maanden door de werknemers werd bezet.

Thans is iedereen ontslagen, met uitzondering van enkele bedienden en de langdurig zieken. Gedeelten van het bedrijf worden verhuurd aan andere ondernemingen (zoals Fabricom).

Op 22 april 1999 zal de rechtbank uitspraak doen over de rechtsgeldigheid van het collectief ontslag. Er zijn ook strafrechtelijke procedures lopend over bovengenoemde gang van zaken.

Aan de Nieuwe Boomse Metaalwerken NV werden, in het kader van de economische expansiewetgeving, volgende subsidies toegekend (de vermelde bedragen zijn de werkelijk uitbetaalde subsidies) :

Dossiernummer	Jaar van toekenning	Uitbetaald bedrag
N 12.754	1984	17.232.178 fr.
N 13.091	1984	16.329.212 fr.
N 15.017	1986	7.705.267 fr.
N 16.178	1988	5.968.725 fr.
N 21.019	1991	5.349.917 fr.
		52.676.299 fr.

De uitbetaling van bovengenoemde subsidies was niet afhankelijk van voorwaarden inzake tewerkstelling.

De subsidies waren niet afhankelijk van een minimumduur van de activiteiten. De investeringsperiode bedroeg telkens twee jaar :

Dossiernummer	Investeringsperiode
N 12.754	1984-1985
N 13.091	1984-1985
N 15.017	1986-1987
N 16.178	1988-1990
N 21.019	1991-1992

De activa werden geleidelijk aan opgekocht door de Nederlandse Rijswijk Intergroep, die ze thans volledig in handen heeft.

In uitvoering van de economische expansiewetgeving kunnen bovengenoemde subsidies niet meer worden teruggevorderd : de verjaring van de laatste schijf van het meest recente dossier (N 21.019) is ingetreden op 29 augustus 1998.

Indien gerechtelijk zou worden beslist dat de informatie- en raadplegingsprocedures in geval van collectief ontslag niet zouden zijn nageleefd, moet het besluit van de Vlaamse regering van 28 april 1998 worden toegepast. Dit besluit, dat van kracht is sinds 6 juli 1998, bepaalt de terugvorderingstermijn op vijf jaar na de registratiedatum van de aanvraag.

Aangezien het meest recente dossier werd geregistreerd op 8 juni 1990 zou, ingevolge deze nieuwe regeling, sinds 7 juni 1995 geen terugvordering meer mogelijk zijn.

Er kan wel nog worden vermeld dat in een inspectieverslag van de administratie Economie van 17 augustus 1995 werd vastgesteld dat de tewerkstelling was gedaald met 58 personen. Ten gevolge daarvan werd een premie voor meertewerkstelling van 6.076.250 frank nooit uitbetaald.

**Vraag nr. 15
van 23 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN**

REG-campagne – Faciliteitengemeenten

In samenwerking met de energieverdelings- en productiesector werd een grootschalige actie- en sensibiliseringscampagne opgestart om het rationeel energiegebruik (REG) te promoten.

Deze campagne richt zich tot alle Vlaamse gemeenten, waaronder gemeenten met taalfaciliteiten.

1. Wat zijn, in grote lijnen, de verschillende onderdelen van deze sensibiliseringscampagne ?
2. Wat was de respons tot hiertoe ?
3. Bestaat er een Franstalige versie van deze promotiecampagne voor de inwoners van de gemeenten met een bijzonder statuut ?

Zo ja, waar en hoe is deze informatie te verkrijgen ?

Antwoord

De bedoeling van het concept "maand van de energiebesparing" was niet zozeer het naar buiten treden van de overheid met een mega-evenement, noch het zelf stimuleren van rationeel energiegebruik, maar het aanzetten van de diverse actoren om zich op het gebied van de promotie van REG te profileren.

Zowel studie bureaus, hogescholen, wetenschappelijke instellingen, bedrijven, energiemaatschappijen, kamers van koophandel, sociale organisaties, gemeentebesturen, architecten, als de milieubeweging en zelfs privé-personen hebben de oproep beantwoord. Elke dag van oktober, inclusief de weekenddagen, was er ergens in Vlaanderen een organisatie die de gelegenheid bood kennis te maken met REG.

Het wetenschappelijke tijdschrift *Energie & Milieu*, evenals het meer algemene tijdschrift *Knack* hebben een bijzonder nummer besteed aan de maand van de energiebesparing.

Ook de leefmilieubeweging, in het bijzonder de Bond Beter Leefmilieu, heeft de maand van de energiebesparing aangegrepen om grootscheepse campagnes naar het brede publiek te voeren.

Wat de Franstalige versie van de promotiedocumenten betreft, moeten de diensten van de Vlaamse Gemeenschap zich houden aan de omzendbrief van de Vlaamse regering nr. 97/29 van 7 oktober 1997.

Vireg (Vlaamse Instelling voor Rationeel Energiegebruik) heeft de organisatie van de maand van de energiebesparing gecoördineerd.

Vireg is te bereiken op het volgende adres :

Administratie Economie
Afdeling Natuurlijke Rijkdommen en Energie

Vireg Programmasecretariaat
Markiesstraat 1
1000 BRUSSEL

Vraag nr. 16 van 23 oktober 1998 van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

Bedrijventerreinen – Subsidies aan gemeenten

Gemeenten die subsidies willen voor de aanleg van bedrijventerreinen, krijgen die alleen als ze die combineren met trekkingsrechten uit het Investeringsfonds.

Dit blijkt uit het recente besluit van de Vlaamse regering tot regeling van de toekenningsvoorwaarden, de subsidiepercentages en het beheer van de bedrijventerreinen en de bedrijfsgebouwen.

Het Investeringsfonds als algemene financieringsbron van gemeentelijke buitengewone uitgaven krijgt hiermee een zware deuk.

1. Is dit besluit van de Vlaamse regering niet in strijd met het pact dat de Vlaamse regering wil afsluiten met de gemeenten ?
2. Waarom wordt een aanslag gepleegd op de autonomie van de gemeenten m.b.t. de bestedingen die zij wensen te doen ?
3. Wordt hierdoor de administratieve rompslomp voor de gemeenten niet nogmaals vergroot ?

Antwoord

Vooreerst wens ik erop te wijzen dat de gemeenten in het nieuwe besluit ook in aanmerking komen voor subsidiëring bij de aanleg van bedrijventerreinen, terwijl dit vroeger niet het geval was en zij dus ipso facto voor het nemen van hun verantwoordelijkheid in onderhavige context uitsluitend waren aangewezen op de trekkingsrechten bij het Investeringsfonds. Trouwens, destijds werd vanuit de budgetten voor economie 200 miljoen frank in voornoemd fonds ingebracht om de aanleg van gemeentelijke bedrijventerreinen te helpen financieren.

Aldus stel ik dat de huidige regeling ten aanzien van de gemeente de facto een versoepeling inhoudt ten opzichte van de vorige. Artikel 4, § 3 van het besluit stipuleert : "De subsidie verleend aan de gemeenten moet worden gecumuleerd met trek-

kingsrechten uit het Investeringsfonds naar rata van minstens een vierde van de subsidie met inachtneming van de bepalingen van artikel 2, § 2. De minister kan hierop een afwijking toestaan, na een gemotiveerd advies van de administratie".

Door deze link kan er een hefboom worden gecreëerd, zodat de gemeenten tegen redelijke prijzen terreinen aan hun bedrijven, doorgaans KMO's, kunnen ter beschikking stellen, wat zonevreemdheid zal tegengaan.

Ten slotte blijkt duidelijk dat er op een eenvoudige wijze een afwijking kan worden toegestaan.

Vraag nr. 17
van 26 oktober 1998
van de heer HERMAN SUYKERBUYK

VRT-taalcharter – Nederlandse standaardtaal en Belgische variant

Kan de minister meedelen wat de juiste bedoeling is van het invoeren van een taalcharter bij de VRT, gelet op het feit dat onze taal bij decreet het Nederlands is zoals het wordt gebruikt in het ganse Nederlandse taalgebied? De Intergouvernementele Taalunie heeft verdragsrechtelijk tot bescherming van die ene taal besloten.

De verschillen tussen Noord en Zuid hebben altijd bestaan en een eventuele verwijzing daarnaar kan toch onmogelijk een argument zijn om een taalcharter op te stellen.

Uit persartikels blijkt dat de taal die de VRT wenst te gebruiken grotendeels aansluit bij de algemene Nederlandse standaardtaal. Ook wordt over een Belgisch Nederlands gesproken.

Wat is de wettelijke basis voor een openbare omroep om een afwijkend taalgebruik te introduceren en daarover afspraken te maken in wat men een charter noemt?

Antwoord

In antwoord op de gestelde vraag deelt de VRT het volgende mee.

Het Taalcharter van de VRT is een interne handleiding voor alle omroepmedewerkers waarin in grote lijnen is vastgelegd aan welke criteria de taal die op de radio- en televisienetten van de VRT te horen is, moet voldoen. In het Taalcharter engageert de

VRT er zich toe een aantrekkelijke, duidelijke, efficiënte en correcte standaardtaal te hanteren die rekening houdt met en is afgestemd op zijn publiek.

In het charter komen twee grote krachtlijnen naar voren: in zijn informatieve programma's hanteert de VRT net zoals in het verleden een zakelijk, neutraal en duidelijk register van de standaardtaal; in zijn amusementsprogramma's zet de VRT er zich voor in om een aantrekkelijk, informeel register van de standaardtaal te hanteren en het gebruik van tussentaal (het "verkavelingsvlaams") als omroeptaal te weren.

"De VRT hanteert als openbare omroep in beginsel de standaardtaal. Een openbare omroep wil een zo ruim mogelijk publiek bereiken en doet dat in een taal die binnen zijn cultuurgroep als gemeenschappelijk communicatiemiddel wordt gehanteerd. Dat kan niet anders dan de cultuurtaal (de standaardtaal) zijn, de taal die de leden van die cultuurgemeenschap in hun contacten met de overheid, in het onderwijs, in de kunst en de literatuur gebruiken. Dat de omroep principieel voor de standaardtaal kiest, sluit dialect en tussentaal geenszins uit, maar ze horen wel alleen in bepaalde programma's thuis."

"De VRT wijst tussentaal als presentatietaal van de hand. Er is geen algemene consensus onder de Nederlandstaligen in Vlaanderen over de status, laat staan de inhoud van die tussentaal. Wij gaan ervan uit dat met de verdere verspreiding van het standaardtaalgebruik in Vlaanderen, de tussentaal in haar huidige vorm meer en meer zal verdwijnen. In haar plaats zal er een informele variant van de standaardtaal komen die op een natuurlijke en nauwe wijze aansluit bij de standaardtaal die in Vlaanderen in het formelere register al ondubbelzinnig geaccepteerd wordt. De VRT ziet het als zijn taak de Nederlands-sprekende taalgemeenschap in Vlaanderen ook voor die informele variant van de standaardtaal tot voorbeeld te dienen."

In de praktijk beschouwt het merendeel van de Vlamingen de taal van de omroep als toonaangevend en normatief. De VRT wil zijn taak als spraakmakende organisatie ter harte blijven nemen, in al zijn programma's, conform de beheersovereenkomst die de omroep met de Vlaamse overheid heeft gesloten. Daarin is vastgelegd dat de openbare omroep in zijn programma's kwaliteit moet nastreven op het gebied van vorm, inhoud én taalgebruik. In de performantiemaatstaven voor radio en televisie wordt het taalgebruik expliciet genoemd.

"Radio evalueert kritisch, voor elk van de netten, of de eigen programma's beantwoorden aan het vooropgestelde program-mavoorstel en netprofiel, een correcte taal gebruiken en qua presentatie beantwoorden aan de verwachtingen van het publiek."

"Televisie zal vorm, inhoud, taalgebruik en vernieuwend karakter van zowel de eigen producties, de aangekochte programma's als de netaankleding kritisch evalueren."

Door het voortzetten en uitbreiden van het bestaande taalbeleid wil de VRT de beheersovereenkomst uitvoeren. Het Taalcharter past daarin.

De taal die op de VRT te horen zal zijn, is de Nederlandse standaardtaal, conform het decreet dat bepaalt dat de officiële taal van Vlaanderen het Nederlands is, dat wil zeggen niet het Frans, Engels, Duits of welke andere cultuurtaal ook.

De inhoud van "het Nederlands" is evenwel niet bij de wet bepaald. In tegenstelling tot Frankrijk beschikt de Vlaamse noch de Nederlandse overheid over een instelling die vastlegt of woorden, uitdrukkingen en zegswijzen wel of niet tot het Nederlands behoren. De Taalunie, waar de Vlaamse volksvertegenwoordiger naar verwijst, is ingesteld met als doel "de integratie van Nederland en de Nederlandse gemeenschap in België op het gebied van de Nederlandse taal en letteren in de ruimste zin" en zet zich volgens het verdrag in voor "de gemeenschappelijke ontwikkeling van de Nederlandse taal".

Concreet houdt dat onder meer in :

- b. het gemeenschappelijk bepalen van de officiële spelling en spraakkunst van de Nederlandse taal ;
- c. het gemeenschappelijk bepalen van een gelijke terminologie ten behoeve van wetgeving en officiële publikaties ;"

De Taalunie schrijft echter niet voor welke woordenschat tot de algemene dagelijkse omgangstaal behoort.

Bijna twintig jaar na haar oprichting erkent ook de Taalunie, die volgens de Vlaamse volksvertegenwoordiger "tot bescherming van die ene taal heeft besloten", expliciet dat er geen sprake is van "het Nederlands zoals het wordt gebruikt in het ganse Nederlandse taalgebied", zoals hij het noemt. Geen enkele cultuurtaal vormt immers een uniform geheel binnen haar toepassingsgebied. Dat blijkt ook uit de formulering van de Vlaamse volksvertegenwoordiger zelf : het woord *ganse* komt in het noorden van het Nederlandse taalgebied nauwelijks of niet voor. Steeds meer cultuurtalen erkennen die regionale variatie. Ook de Nederlandse Taalunie schrijft in haar Actieplan 1998 :

"De standaardtaal van Nederland en Vlaanderen kent een zekere variatie. Bij de beschrijving van verschillende aspecten van de taal voor uiteenlopende doelen doet zich telkens de vraag voor welke varianten tot de geaccepteerde standaardtaal behoren en welke niet. (...) Het onderzoek naar convergentie en divergentie in de Nederlandse standaardtaal is daarom fundamenteel. (...) Hoe moet in dit onderwijs worden omgegaan met varianten in het Nederlands en de wijze waarop de taal van Nederland en Vlaanderen naar elkaar toegroeien (convergentie) of juist gescheiden wegen gaan (divergentie) ?"

In 1998 heeft de Taalunie vooral onderzoek verricht naar de fonologische en lexicale variatie. De

resultaten van dat onderzoek zullen hun beslag krijgen in diverse taalproducten, zoals een uitspraakwoordenboek waarin rekening wordt gehouden met de verschillende uitspraak van woorden ten noorden en ten zuiden van de Belgisch-Nederlandse staatsgrens.

Ook wat taaladvies betreft, erkent de Taalunie steeds meer dat er verschillen tussen het noorden en het zuiden van het taalgebied bestaan. In zijn artikel *De eenheid van het taalgebied* in het tijdschrift *Over taal* schrijft Geert Craps, taaladviseur bij het Vlaams Parlement en lid van de kernredactie van de Taaladviesdatabank :

"Het Nederlands in België en Nederland verschilt duidelijk, en zelfs de grootste taalzuiveraars in Vlaanderen (zij die de eenheidsnorm voorstaan) weten in vele, cruciale gevallen niet op welke punten."

"Het zou nu maar eens grondig moeten worden uitgezocht, in de eerste plaats door de voorstanders van de eenheidstaal, wat de ene Nederlandse taal dan *eigenlijk echt* is."

De VRT heeft de erkenning van variatie binnen het Nederlands in het Taalcharter vastgelegd :

"... de omroep wil nog steeds hetzelfde doel bereiken : een correcte en doeltreffende taal. Alleen wil de VRT er meer dan in het verleden mee rekening houden dat de Nederlandse standaardtaal zoals ze in België gebruikt wordt, op een beperkt aantal punten kan verschillen van de in Nederland gebruikelijke variant van de Nederlandse standaardtaal."

Ook de voormalige VRT-taaladviseur Eugène Berode had oog voor regionale variatie binnen het taalgebied. Op het radioatelier van 4 november 1993 sprak hij zich in die zin uit :

"Ik vind dat de BRTN en dus ook de radio het Noordnederlands als norm moeten hanteren. Anders hebben we helemaal geen norm en ook in taalzaken is alles beter dan chaos. Maar als je dat zegt, hoor je wel zekere grenzen in acht te nemen. Overschrijd je die, dan komt het taalgevoel van de Vlamingen in opstand. En dat is het ergste wat de standaardtaal bij ons kan overkomen."

Voor Berode waren er drie grenzen. Allereerst vond hij het "nonsens" om de Randstad-uitspraak van het Nederlands te willen overnemen. Hij gunde Vlaamse beelden en zegswijzen bestaansrecht en officiële Belgische termen als *schepen*, *licentiaat* en *gouverneur* behoorden voor hem zonder discussie tot de standaardtaal.

Naast de uitzonderingen die Berode noemt, honoreert de omroep voortaan ook andere woorden die in Vlaanderen wijd verspreid en in Nederland vrijwel onbekend zijn, maar die wel door beide delen van het taalgebied als standaardtaal worden erkend en de communicatie tussen beide delen niet

in gevaar brengen. Als norm geldt de taal die door taalgevoelige Vlamingen wordt gehanteerd wanneer zij hun taal bewust verzorgen. Die norm sluit nauw aan bij de in Nederland gebruikelijke standaardtaal, maar laat ruimte voor eigen Belgisch Nederlandse inbreng op het gebied van uitspraak, woordkeus, zegswijzen en beeldspraak. Zo heeft de VRT het over "de openbare omroep" (een term uit de Belgische variant van de Nederlandse standaardtaal die ook de Vlaamse volksvertegenwoordiger hanteert) naast "de publieke omroep" (de enige term die in de Nederlandse variant van de Nederlandse standaardtaal wordt gehanteerd).

Concreet gebruikt de omroep de woorden, uitdrukkingen en vaste verbindingen die gezaghebbende woordenboeken zonder label opnemen, wat erop wijst dat ze voor alle taalgebruikers acceptabel zijn. Maar tot de VRT-norm behoren ook een beperkt aantal woorden, beelden en zegswijzen die de grote woordenboeken traditioneel als Zuid-Nederlands labelen, maar die Vlaamse standaardtaalsprekers niet als streektaal of tussentaal ervaren. Voorbeelden daarvan zijn *praline* (bonbon), *kwakkel* (een vals bericht), *onrechtstreeks* (indirect), *vieruurtje* (een hapje omstreeks 16 uur), *ergens mee verveeld zijn* (ergens mee in z'n maag zitten), een *resem* (reeks) vragen.

De kromme taal die in Vlaanderen vaak te horen is, krijgt geen normatieve status. Taalbewuste Vlamingen zijn het er doorgaans over eens dat klakkeloze vertalingen uit het Frans (*een wet stemmen*, *een verdrag onderhandelen*, *objectieven stellen*) of het Engels (*een nieuwe voorzitter inzweren*) niet tot de standaardtaal behoren. Hetzelfde geldt voor woorden die algemeen als dialect of purisme worden aangevoeld. Voorbeelden van kromme taal die we niet accepteren zijn *goesting* (zin, trek), *klak* (pet), *brieventas* (portefeuille), *uurwerk* (horloge), *de duimen leggen* (het onderspit delven), *eraan houden* (erop staan), *op punt stellen* (een gallicisme dat met preciezere bewoordingen kan worden weergegeven).

De taal die de VRT gebruikt, wordt in het Taalcharter *de Belgische variant van de Nederlandse standaardtaal* genoemd. Dat is een weloverwogen keuze.

– Ten eerste heeft de wetgever bepaald dat de taal van Vlaanderen het Nederlands is. De omroep heeft conform de wetgeving willen beklemtonen dat zijn taal het Nederlands is, meer specifiek nog de Nederlandse standaardtaal.

– Ten tweede heeft de omroep de term "Vlaams" willen vermijden in de benaming van de taalvariant die hij hanteert, omdat hij zich er precies toe engageert om het "verkavelingsvlaams" zo veel mogelijk te weren.

– Ten derde is het Nederlands zoals dat op de VRT te horen is, niet alleen de taal van de Vlamingen. Het is ook de variant van het Nederlands zoals die ten zuiden van de taalgrens en door anderstaligen in België wordt geleerd en gesproken. Overigens heeft ook het Taalunieverdrag het over "de Nederlandse gemeenschap in België".

– Ten slotte past de benaming in een taalkundige traditie. Een taalvariant wordt aangeduid met de algemene benaming van de taal, voorafgegaan door het adjectief afgeleid van de staatkundige entiteit waar hij wordt gesproken. We hebben het over Canadees-Frans, Zwitsers-Frans en Belgisch-Frans en niet over Quebecs-Frans, Romandisch-Frans en Waals-Frans.

De VRT noemt de variant van het Nederlands die hij gebruikt bewust niet *Belgisch-Nederlands*, omdat die benaming nog te veel de indruk wekt dat het om een aparte taal gaat. De VRT gebruikt principieel de Nederlandse standaardtaal, maar wel de Belgische variant ervan. Als de term *Belgisch Nederlands* (zonder liggend streepje) in het Taalcharter wordt gebruikt, is dat alleen maar als verkorte aanduiding in contrast met Nederlands Nederlands.

De verschillen in het taalgebruik ten noorden en ten zuiden van de Belgisch-Nederlandse staatsgrens waren uiteraard niet de aanleiding tot het opstellen van het Taalcharter. De taaladviseur van de omroep heeft de opdracht gekregen het taalgebruik op de openbare omroep te controleren en te beoordelen. Om dat te kunnen doen, moeten de criteria waaraan het taalgebruik dient te voldoen, eerst worden gedefinieerd. In het Taalcharter is zoals gezegd vastgelegd dat de taal van de omroep aantrekkelijk, duidelijk, efficiënt en correct moet zijn en is uitgewerkt wat onder die begrippen wordt verstaan. Verder worden er afspraken in gemaakt over onder meer de uitspraak van vreemde plaats- en persoonsnamen, de stijl en het register die in de programma's moeten worden gebruikt, het gebruik van tussentaal en dialect in een beperkt aantal programma's, enzovoort. Het Taalcharter moet worden gezien als de technische voorschriften waaraan het product taal van de omroep moet voldoen.

Uit het voorgaande blijkt voldoende dat de VRT met het Taalcharter geen afwijkend taalgebruik introduceert, integendeel. De VRT heeft er uitdrukkelijk in vastgelegd dat hij zich ten eerste bewust is van zijn normatieve rol op het gebied van het Nederlands in Vlaanderen en België, en dat hij zich ertoe wil blijven engageren de Nederlandse standaardtaal te hanteren en aan te bieden aan zijn publiek, niet alleen in zijn informatieve programma's, maar ook in zijn amusementsprogramma's. De omroep hanteert daarbij een variant van het Nederlands zoals die door taalbewuste Vlamingen wordt gesproken.

Volgende conclusies kunnen dan ook worden getrokken.

1. De verschillen in het taalgebruik ten noorden en ten zuiden van de Belgisch-Nederlandse staatsgrens waren niet de aanleiding tot het opstellen van het Taalcharter. Het Taalcharter moet worden gezien als de technische voorschriften waaraan het product taal van de omroep moet voldoen.
2. Het merendeel van de Vlamingen beschouwt de taal van de omroep als toonaangevend en normatief. De VRT wil zijn taak als spraakmakende organisatie ter harte blijven nemen, in al zijn programma's, conform de beheersovereenkomst die de omroep met de Vlaamse overheid heeft gesloten.
3. De VRT erkent dat volstrekte uniformiteit in taalgebruik niet bestaat, ook niet op het niveau van het standaardtaalgebruik. Als VRT-norm geldt de taal die door taalgevoelige Vlamingen wordt gehanteerd wanneer zij hun taal bewust verzorgen.

Die norm sluit nauw aan bij de in Nederland gebruikelijke standaardtaal, maar laat ruimte voor eigen Belgisch-Nederlandse inbreng op het gebied van uitspraak, woordkeus, zegswijzen en beeldspraak.
4. In zijn informatieve programma's hanteert de VRT net zoals in het verleden een zakelijk, neutraal en duidelijk register van de standaardtaal; in zijn amusementsprogramma's zet de VRT er zich voor in om een aantrekkelijk, informeel register van de standaardtaal te hanteren en het gebruik van tussentaal (het "verkavelingsvlaams") als omroeptaal te weren.
5. De VRT noemt de variant van het Nederlands die hij gebruikt bewust niet Belgisch-Neder-

lands, omdat die benaming de indruk wekt dat het om een aparte taal gaat.

De adequate benaming voor wat het Taalcharter bedoelt, is "de Belgische variant van de Nederlandse standaardtaal".

Vraag nr. 18
van 26 oktober 1998
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Industrieterreinen – Reserve vs. behoefte

In een recent vraaggesprek heeft de minister erover geklaagd dat, bij gebrek aan industrieterreinen, alleen al in de regio Kortrijk meer dan 8.000 banen niet kunnen totstandkomen wegens gebrek aan bouwgrond voor fabrieken. Tevens heeft hij gewezen op het feit dat vele zogezegde zonevreemde KMO's opgericht in woonkernen ook niet kunnen uitbreiden, noch zich elders kunnen vestigen. Dit is ook in andere streken van Vlaanderen het geval.

Verder gaf hij te kennen dat er de komende tien jaar tienduizend hectare nieuwe industriegrond nodig is om een normale economische groei in stand te houden. Momenteel, zo liet hij weten, is er slechts een reserve van 3.000 hectare.

Tevens meende hij dat men inzake milieu en ruimtelijke ordening thans in een fase van overreglementering is beland, wat ten nadele is van de werkgelegenheid.

Deze situatie is niet nieuw. De nood aan industriegronden en vestigingsmogelijkheden voor de KMO's werd reeds behandeld in het Vlaams Parlement.

Anderzijds wordt aangedrongen op de uitbreiding van de natuurgebieden.

Hoe meent de minister zijn beoogde doelstelling inzake uitbreiding van industriegronden te realiseren?

Werd met deze doelstelling rekening gehouden bij het opstellen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen?

Welke oppervlakte is er over het ganse Vlaamse grondgebied nodig om te kunnen beantwoorden aan de behoefte van het bedrijfsleven en de KMO's inzake industrieterreinen?

Antwoord

Ik breng nogmaals in herinnering dat mede onder mijn impuls 10.000 ha aan bedrijventerreinen in het RSV werd opgenomen en dat er eveneens onder mijn impuls een kader is gemaakt voor een oplossing voor zonevreemde bedrijven.

In de totstandkoming van het RSV is er dus wel degelijk rekening gehouden met de nood aan bedrijventerreinen. Het te creëren aanbod is in het RSV zelfs op provinciaal niveau doorgerekend, namelijk :

provincie	Limburg	532 ha,
	Oost-Vlaanderen	1.715 ha,
	West-Vlaanderen	1.504 ha,
	Vlaams-Brabant	1.350 ha,
	Antwerpen	2.927 ha.

Binnen het kader dat het RSV biedt, gebeurt een afweging bij elke planwijziging die tot stand komt, en ik doe dan ook de nodige inspanningen in de Vlaamse regering om de economische sector aan bod te laten komen conform de afspraken in het RSV. Wel moet men weten dat er bij de afweging over een planwijziging ook rekening dient te worden gehouden met de rechtmatige eisen vanuit andere sectoren, zoals landbouw, milieu, ... wat de oefening niet altijd eenvoudig maakt.

Ten slotte wil ik erop wijzen dat ik een speciale inspanning heb gedaan voor de aanleg en uitrusting van bedrijventerreinen.

In 1997 werd hiervoor een bedrag van 800.000.000 frank gereserveerd in mijn budgetten en voor 1998 een bedrag van 400.000.000 frank.

De 800.000.000 frank in 1997 is te verklaren door een eenmalige verhoging van 500.000.000 frank uit de opbrengst van de privatisering van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (GIMV), die gelijkmatig over 1997 en 1998 werd toegewezen.

Vraag nr. 19
van 26 oktober 1998
van de heer FRANK CREYELMAN

Zonnepanelen – Installatiepremies

In de zomer van 1998 werd door de Vlaamse regering een subsidie toegekend voor de kosten van de installatie van fotovoltaïsche panelen (zonnepanelen). Deze subsidie heeft de bedoeling de installa-

tie van fotovoltaïsche panelen te stimuleren. In het beste geval kan aldus vijftig procent van de installatiekosten worden teruggewonnen.

Omdat het installeren van fotovoltaïsche panelen ook bij vijftig procent subsidie een dure zaak blijft, besliste een aantal gemeenten om een extra subsidie toe te kennen.

In hoeverre kunnen de subsidies van de Vlaamse overheid en de gemeenten worden gecombineerd ?

Worden de subsidies van de gemeenten in mindering gebracht op de subsidie van de Vlaamse overheid indien de grens van vijftig procent wordt overschreden ?

Antwoord

Het besluit van de Vlaamse regering tot subsidiëring van fotovoltaïsche systemen bestaat uit een toevoeging aan het koninklijk besluit van 10 februari 1983, dat als rechtsgrond dient. Dit koninklijk besluit beperkt het maximale steunpercentage tot 50 %.

De installatie van fotovoltaïsche zonnepanelen blijft, ook met 50 % steun vanwege de Vlaamse overheid, een belangrijke investering. Met deze steun kan de investering in principe net worden terugverdiend binnen de levensduur van de panelen, wanneer we veronderstellen dat deze dertig jaar bedraagt. De beslissing om zonnepanelen te plaatsen, gebeurt daarom meestal uit ecologische overwegingen, niet met de bedoeling geldelijk profijt te halen uit de investering.

Om de plaatsing van fotovoltaïsche zonnepanelen voor een grotere bevolkingsgroep haalbaar te maken, juich ik het initiatief van gemeentebesturen om een aanvullende steun te geven toe. Deze steun mag worden gecombineerd met de 50 % steun vanwege de Vlaamse overheid tot maximaal 100 % van de netto kosten. Indien de grens van 100 % van de netto kosten wordt overschreden, dan zullen de subsidies van de gemeenten in mindering worden gebracht op de steun vanwege de Vlaamse overheid.

Volgens de informatie waarover ik momenteel beschik, worden subsidies voor fotovoltaïsche panelen toegekend door de gemeenten Balen, Harelbeke, Leopoldsburg, Maldegem en Zwijndrecht.

Ter informatie kan ik ook meedelen dat voor de oproep die afliep op 31 oktober 1998, 67 aanvragen werden ingediend. Van deze 67 aanvragen werden 29 aanvragen ingediend door privé-personen, 18 door onderwijsinstellingen, 15 door bedrijven en 5 door overheidsinstellingen.

Vraag nr. 20
van 26 oktober 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Renault Vilvoorde en Nova Tongeren – Evaluatie begeleidingsacties

In Vlaamse regio's waar de werkloosheid ernstig toenam door bedrijfssluitingen (Renault voor regio Vilvoorde en Nova voor regio Tongeren) werden, onder stimulans van de Vlaamse regering, een aantal actiemogelijkheden voor lokale betrokkenen (gemeenten, subregionale tewerkstellingscomités, ...) voorgesteld om de schok op te vangen. Ook stimuleerde de Vlaamse regering zelf een aantal middelen.

Zo werd in samenwerking met andere partners een actieve begeleidingscel opgericht en ontstond de mogelijkheid gemeentelijke tewerkstellingsconvenants op te starten.

Belangrijk is nu deze resultaten te evalueren, om voor de toekomst beleidsinitiatieven bij bedrijfssluitingen te kunnen bijsturen.

1. Is er in beide regio's gebruikgemaakt van alle delen van dit aanbod waarvoor de minister bevoegd is ?
2. Hoeveel ontslagen werknemers (m/v) gingen in op het aanbod en vonden hierdoor werk ?
3. Werden de doelstellingen van elk van de aangeboden systemen bereikt ? Is er bijsturing nodig aan de voorgestelde systemen ? Zo ja, welke ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

Antwoord

Een gecoördineerd antwoord zal worden verstrekt door de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

(Gecoördineerd antwoord : blz. 850 – red.)

Vraag nr. 21
van 4 november 1998
van mevrouw VERA DUA

Varkenssector – Steunmaatregelen

Er heerst momenteel een ernstige crisissituatie in de varkenssector.

Niet alleen is de druk op deze sector enorm groot ten gevolge van de mestproblematiek en de verplichte naleving van de Europese nitratenrichtlijn, maar daarnaast is ook de globale marktsituatie zeer problematisch. De prijzen vertonen een historisch dieptepunt : gemiddeld 35,5 frank/kg voor levende varkens en +/- 1.000 frank per stuk voor biggen. Dit heeft tot gevolg dat vele varkenskwekers momenteel met verlies werken.

Deze crisis is een gevolg van enerzijds de stijgende productie van varkensvlees in West-Europa en anderzijds de crisis in een aantal traditionele afzetlanden (Zuidoost-Azië, Rusland). De recente haarden van varkenspest, onder meer in Nederland, hebben gezorgd voor een tijdelijke stabilisatie, maar de negatieve trend zal zich allicht in de komende maanden in versterkte vorm voortzetten.

Niettegenstaande deze crisissituatie blijft de varkensstapel in ons land verder toenemen : in augustus 1998 telde België 7,6 miljoen varkens, dit is een stijging met 2,3 % tegenover augustus 1997. De toename is het grootst bij de vleesvarkens, terwijl het zeugenaandeel nagenoeg ongewijzigd bleef.

Zoals bekend is de varkensweek bijna uitsluitend geconcentreerd in het Vlaamse gewest.

1. Wat is de oorzaak van de verdere toename van de varkensstapel in Vlaanderen ondanks de slechte economische toestand ?
2. Welke regionale steunmaatregelen zijn er momenteel ten aanzien van de varkenssector ?
3. Klopt het dat onlangs nieuwe steunmaatregelen via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) werden goedgekeurd als antwoord op de crisis in de varkenssector ? Wat houden deze maatregelen precies in en hoeveel steun werd reeds toegekend aan Vlaamse varkenskwekers ?
4. Acht de minister het invoeren van quota in de varkensteelt wenselijk, of stelt hij andere oplossingen in het vooruitzicht ?

Antwoord

1. De toename van de varkensstapel is een gevolg van de zeer goede rendabiliteit van de varkenshouderij in 1996 en 1997. Goede prijsvorming brengt een verhoging van het aanbod met zich.

De reële uitbreiding van de productie doet zich evenwel voor met enige vertraging omdat :

- aan een beslissing om uit te breiden een proces voorafgaat van vaststellingen doen, overwegingen maken en voorbereidselen treffen ;
- het productieproces nog altijd verloopt binnen de beperkingen die de natuur oplegt (zeugen opfokken, laten biggen, vleesvarkens opfokken).

De zeer goede rendabiliteit van de Belgische varkenshouderij in 1996 en 1997 houdt onder meer verband met de pestepidemie in Nederland en de BSE-crisis, waardoor er extra afzetmogelijkheden kwamen voor Belgisch varkensvlees.

2. De varkensbedrijven kunnen thans volgende steunmaatregelen genieten :
- a) een horizontale maatregel (= identiek voor alle types van bedrijven in alle sectoren) waarbij steun wordt verleend bij de overname en de aankoop van bestaande varkensbedrijven ;
  - b) steun voor investeringen in de economische betekenis op voorwaarde dat :
    - de investering kan worden gecatalogeerd als zijnde gericht op milieu, dierenwelzijn en hygiëne op de bedrijven ;
    - de investering niet leidt tot een verhoging van de productiecapaciteit ;
  - c) steun voor vervangingsinvesteringen op de bedrijven op voorwaarde dat :
    - het bedrijf grondgebonden is ;
    - de investering niet leidt tot een verhoging van de productiecapaciteit.
3. Er werden nog geen nieuwe Vlaamse steunmaatregelen voor de varkenssector goedgekeurd. Wel werd gesteld dat bij het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds op individuele

basis steeds een aanvraag mag worden ingediend tot het verkrijgen van een jaar uitstel van aflossing op lopende kredieten met VLIF-steun, waarbij enkel de verleende waarborg blijft behouden en wordt verlengd met één jaar. Er is geen bijkomende verbintenis inzake rentesubsidie die extra middelen vergt.

Gezien de ernst van de situatie overweeg ik wel nog om overbruggingskredieten toe te staan, op voorwaarde dat de Europese Commissie hiervoor het licht op grond zet. Dit is tot op heden echter nog niet het geval.

4. Ik ben geen voorstander van het invoeren van quota in de varkensteelt, omdat hierdoor meteen een waarde wordt gehecht aan een varkensplaats.

Wanneer een quotum bovendien verhandelbaar wordt, zouden binnen de sector (bv. bij overname) hiervoor middelen moeten worden vrijgemaakt. Het feit dat de sector de komende jaren reeds zeer veel middelen zal moeten genereren om aan de verplichtingen inzake mestverwerking te voldoen, noopt mede tot terughoudendheid op dit vlak.

Vraag nr. 22
van 6 november 1998
van de heer JEAN-MARIE BOGAERT

NV Henco Industries (Herentals) – Expansiesteun

De Vlaamse regering heeft op voorstel van de minister op 6 oktober jongstleden ingestemd met het verlenen van expansiesteun aan de NV Henco Industries uit Herentals. Deze onderneming vervaardigt leidingen bestemd voor huishoudelijke verwarming en de aan- en afvoer van water.

Het investeringsprogramma bedraagt 600 miljoen frank en wordt in de periode 1997-1999 uitgevoerd. De werkgelegenheid groeide aan van 20 tot 66 personen.

1. Over welk bedrag aan expansiesteun gaat het hier ?

Welke soort expansiesteun werd toegekend ?

Waarom wordt dit bedrag niet vermeld in de verspreide mededeling van de Vlaamse regering ?

2. Kan de minister duiding verschaffen bij het besluitvormingsproces ?

Wanneer vroeg de NV Henco Industries de expansiesteun precies aan en wat waren haar motieven ?

Welke pro's en contra's waren verbonden aan dit dossier ?

Wat waren de doorslaggevende argumenten ?

3. Kan de minister refererend aan de vijf concrete stellingen zoals opgenomen in een recente resolutie van het Vlaams Parlement van 7 juli 1998, de toegekende steunverlening rechtvaardigen (*Stuk 1114 (1997-1998) – Nr. 1 – red.*) ?

Antwoord

1. Aan de NV Henco Industries uit Herentals werd bij beslissing van de Vlaamse regering van 6 oktober 1998 expansiesteun toegekend vanwege het strategisch belang voor Vlaanderen van een investeringsproject van 600 miljoen frank en vanwege de creatie van 46 nieuwe arbeidsplaatsen.

Het is niet gebruikelijk details over individuele investeringsprojecten openbaar te maken.

2. De subsidie werd toegekend in uitvoering van de economische expansiewet van 30 december 1970, conform de administratieve richtlijnen MGB 2.

Henco Industries heeft de expansiesteun aangevraagd op 29 januari 1998 via het voorgeschreven aanvraagformulier. Haar oogmerk was het verkrijgen van de wettelijk bepaalde steun voor investeringen in ontwikkelingszones.

Aan het dossier zijn geen contra's verbonden. Pro's en doorslaggevende argumenten zijn de introductie van een geheel nieuw productie-procédé in Vlaanderen, belangrijke toekomstige omzet- en exportstijgingen én de creatie van 46 bijkomende arbeidsplaatsen.

3. De resolutie van 7 juli 1998 werd geconcretiseerd in een nieuwe versie van de administratieve richtlijnen MGB 2, die van toepassing is voor investeringsdossiers geregistreerd met ingang van 1 november 1998.

Zoals reeds vermeld werd het dossier van Henco Industries geregistreerd op 29 januari 1998, zodat de nieuwe principes nog niet van toepassing waren bij de beoordeling van het dossier.

Vraag nr. 23 van 6 november 1998 van de heer JEAN-MARIE BOGAERT

NV Arcomet (Beringen) – Expansiesteun

De Vlaamse regering heeft op voorstel van de minister op 29 september jongstleden ingestemd met het verlenen van expansiesteun aan de NV Arcomet uit Beringen. Deze middelgrote onderneming is marktleider in België op het vlak van zelfmonterende kranen.

De investeringen behelzen de oprichting van een nieuwe afdeling kranen met volledige dienstverlening, voor exploitatie als onderaannemer in Polen, Turkije, Cyprus en Libanon. Het investeringsprogramma belooft 964,3 miljoen. De omzet zou daardoor groeien van 339 miljoen in 1997 naar 695 miljoen in 2000, waarvan 57 % via export wordt gerealiseerd. Door de investeringen zouden 97 nieuwe arbeidsplaatsen worden gecreëerd vóór eind 1999.

1. Over welk bedrag aan expansiesteun gaat het hier ?

Welke soort expansiesteun werd toegekend ?

Waarom wordt dit bedrag niet vermeld in de verspreide mededeling van de Vlaamse regering ?

2. Kan de minister duiding verschaffen bij het besluitvormingsproces ?

Wanneer vroeg de NV Arcomet de expansiesteun precies aan en wat waren haar motieven ?

Welke pro's en contra's waren verbonden aan dit dossier ?

Wat waren de doorslaggevende argumenten ?

3. Wat is de relevantie van de zinssnede "waarvan 57 % via export wordt gerealiseerd" ?

Impliceert dit dat de minister exporterende bedrijven bevoordelt ten opzichte van niet-exporterende ondernemingen ? Waarom (niet) ?

4. Kan de minister, refererend aan de vijf concrete stellingen zoals opgenomen in een recente resolutie van het Vlaams Parlement van 7 juli 1998, de toegekende steunverlening rechtvaardigen (*stuk 1114 (1997-1998) – Nr. 1 -red.*) ?

Antwoord

1. Aan de NV Arcomet Verhuur werd bij beslissing van de Vlaamse regering van 29 september 1998 expansiesteun toegekend voor de oprichting van een nieuwe vestiging in Beringen (Paal) vanwege het strategisch belang voor Vlaanderen van dit investeringsproject van 964,3 miljoen frank en vanwege de creatie van 97 nieuwe arbeidsplaatsen.

Het is niet gebruikelijk details over individuele investeringsprojecten openbaar te maken.

2. De subsidie werd toegekend in uitvoering van de economische expansiewet van 30 december 1970, conform de administratieve richtlijnen MGB 2.

Arcomet Verhuur heeft de expansiesteun aangevraagd op 1 december 1997 via het voorgeschreven aanvraagformulier. Haar oogmerk was het verkrijgen van de wettelijk bepaalde steun voor investeringen in ontwikkelingszones.

Aan het dossier zijn geen contra's verbonden. Pro's en doorslaggevende argumenten zijn de oprichting van een nieuwe vestiging, belangrijke toekomstige omzet- en exportstijgingen én de creatie van 97 bijkomende arbeidsplaatsen.

3. De richtlijn MGB 2 voorziet in een subsidie van 2 % in geval van exporttoename buiten de Europese Unie met minstens gemiddeld 10 % per boekjaar.
4. De resolutie van 7 juli 1998 werd geconcretiseerd in een nieuwe versie van de administratieve richtlijnen MGB 2, die van toepassing is voor investeringsdossiers geregistreerd met ingang van 1 november 1998.

Zoals reeds vermeld werd het dossier van Arcomet Verhuur geregistreerd op 1 december 1997, zodat de nieuwe principes nog niet van toepassing waren bij de beoordeling van het dossier.

Vraag nr. 27 van 20 november 1998 van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

VRT-berichtgeving Wapenstilstand – Vlaams-educatieve aspecten

De uitzendingen van de VRT-nieuwsdienst op 11 november 1998 hebben enige aandacht besteed aan de tachtigste verjaardag van de Wapenstilstand. Het Journaal besteedde onder meer aandacht aan de herdenkingen in Mesen en Ieper, gaf een korte flits uit de toespraak van de voorzitter van het IJzerbedevaartcomité en gaf een kort historisch overzicht van de Eerste Wereldoorlog. In Ter Zake werd ingegaan op de inbreng en de situatie van de Ieren tijdens die periode.

Nergens evenwel werden de omstandigheden besproken waarin de Vlaamse soldaten in het Belgisch leger de strijd werden ingestuurd en de wijze waarop ze door de Belgische overheden werden behandeld.

Wellicht draagt dit te veel bij tot het Vlaams identiteitsbesef, waaraan de VRT zo allergisch lijkt te zijn, ook al heeft hij zijn bestaan eraan te danken.

Meent de minister niet dat de openbare omroep hier in zijn educatieve opdracht is tekortgeschoten ?

Hoe wordt dat in de toekomst verholpen ?

Antwoord

De VRT bepaalt autonoom zijn programmabeleid binnen de krachtlijnen die door de decreten en de beheersovereenkomsten zijn vastgelegd. Jaarlijks rapporteert de VRT aan de Vlaamse regering en het Vlaams Parlement over de uitvoering van de beheersovereenkomst. Uit het eerste rapport blijkt de VRT aan de doelstellingen te voldoen.

Inzake de nieuwsuitzendingen zijn er strenge regels betreffende objectiviteit. De decreetgever bepaalt dat tegen mogelijke overtredingen klacht kan worden ingediend bij de Vlaamse Geschillenraad. De VRT heeft zelf intern een deontologische code en een redactiestatuut vastgelegd.

LEO PEETERS

VLAAMS MINISTER
VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
STEDELIJK BELEID EN HUISVESTING

Vraag nr. 230
van 21 september 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Voeren – Financiering verbouwwerken gemeenteschool

De gemeente Voeren zou dit jaar 18 miljoen frank betalen voor verbouwwerkkosten aan de oude gemeenteschool in Sint-Martens-Voeren. Thans herbergt dat gebouw de Franstalige school, die evenwel een privé-initiatief is waarop de Vlaamse gemeenschap geen controle uitoefent. Zo'n 7,6 miljoen zou bovendien worden geput uit de trekkingrechten voor algemene werken, ondanks het feit dat de gemeente niet zelf het onderwijs inricht in de bewuste gebouwen.

Meent de minister dat dit alles geoorloofd is ?

Indien niet, heeft hij dan stappen ondernomen ?

Aanvullend antwoord

De gouverneur van de provincie Limburg deelt mij mee dat zij reeds bij besluit van 18 maart 1998 heeft beslist geen toestemming te verlenen tot het gebruik van trekkingrechten voor de financiering van de beoogde werken.

(Vorig antwoord : Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 20 november 1998, blz. 512 – red.)

Vraag nr. 25
van 27 oktober 1998
van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

Voeren – Taalgebruik

Op donderdag 24 september 1998 woonde ik samen met een aantal collega's Vlaamse volksvertegenwoordigers de gemeenteraad van de gemeente Voeren bij.

Ik heb vastgesteld, samen met de andere aanwezigen, dat tijdens de behandeling van de eerste twee punten meerdere gemeenteraadsleden in het Frans het woord voerden en dat de eerste schepen her-

haaldelijk zijn stem uitbracht in een andere taal dan het Nederlands.

Is deze behandeling van deze twee punten van de gemeenteraad dan ook conform de taalwetgeving, die van openbare orde is ?

Zo dit niet het geval is, welke maatregelen heeft de minister dan genomen ?

Wat zijn de consequenties voor die twee punten ? Zijn ze wel rechtsgeldig beslist ?

Antwoord

Omtrent de vraagstelling vraag ik de gouverneur van de provincie Limburg een onderzoek in te stellen en mij de resultaten ervan mee te delen.

Zodra ik alle inlichtingen in mijn bezit heb, zullen deze in een aanvullend antwoord worden verstrekt.

Vraag nr. 26
van 3 november 1998
van de heer JOHN TAYLOR

Administratief toezicht – Schorsing wegens schending algemeen belang

In 1993 werd een nieuwe regeling betreffende het administratief toezicht op de gemeenten van kracht. Door deze regeling werd het toezicht in niet geringe mate versoepeld. Er kwamen gelijke procedures voor alle gemeenten en kortere termijnen. Inzake het algemeen administratief toezicht werd het verplicht doorzenden van dossiers naar de hogere overheid beperkt tot besluiten met belangrijke juridische en financiële gevolgen.

Er werd evenwel tevens vastgelegd dat de provinciegouverneur bij gemotiveerd besluit de uitvoering kan schorsen van een besluit waarbij een gemeenteoverheid de wet schendt of het algemeen belang schaadt. Ook kan de regering bij gemotiveerd besluit het besluit vernietigen waarbij de gemeenteoverheid de wet schendt of het algemeen belang schaadt.

1. Kan de minister verduidelijken wat eigenlijk moet worden begrepen onder de term "strijdig met het algemeen belang" ? Volgens welke precieze criteria wordt beslist of een bepaalde handeling al dan niet strijdig is met het algemeen belang ?

2. Hoe vaak werd, gedurende deze legislatuur, de uitvoering van een besluit van een gemeenteverheid door de gouverneur geschorst op grond van strijdigheid met het algemeen belang ? Over welke gemeenten gaat het in dit geval en over welke beslissingen ?

Bij schorsing hebben de gemeentelijke overheden de mogelijkheid om een rechtvaardiging op te stellen.

Is dat courante praktijk ? In hoeveel gevallen, gedurende deze legislatuur, heeft de regering in geval van een dergelijke rechtvaardiging het betrokken besluit alsnog vernietigd ? Over welke gemeenten en over welke beslissingen gaat het in dit geval ?

Antwoord

1. Bij decreet van 28 april 1993 werd het administratief toezicht op de gemeenten grondig hervormd en vereenvoudigd. De Vlaamse regering heeft, ter gelegenheid van het sluiten van het voorontwerp van het pact met de gemeenten, aangetoond dat deze regeling in belangrijke mate voldoet aan een ordentelijke organisatie van haar toezichtsverhouding met de lokale besturen. Zij heeft bij die gelegenheid kunnen vaststellen dat ook de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten deze regeling, in globo, als positief ervaart.

Het in dat decreet georganiseerd toezicht is gericht op de hoofdlijnen van het bestuur en houdt slechts een marginale toetsing in van de bestuurshandelingen. Toch werden voldoende waarborgen behouden om te kunnen optreden ingeval er ernstige klachten of gemotiveerde bezwaarschriften worden ingediend. Vanzelfsprekend moeten de lokale besturen, in een democratische rechtsstaat, de wet naleven. Daarnaast zijn de beginselen van behoorlijk bestuur, die van openbare orde zijn, op hen van toepassing. Daarbij moeten de lokale besturen ook handelen met respect voor het algemeen belang, in de zin van de belangen van de ruime gemeenschap dan de louter lokale.

Het administratief toezicht past bijgevolg in de noodzakelijke controle op het optreden van de publieke overheid en het recht van de raadsleden en burgers om daarover vragen te stellen. De Vlaamse regering verwijst terzake ook naar het advies van de Commissie voor Bestuurlijke

Organisatie, waarin werd gesteld dat het administratief toezicht het respect voor autonome decentrale beslissingen combineert met het algemeen belang, dat in een gedecentraliseerde staat niet ophoudt aan de grenzen van de decentrale besturen.

De Vlaamse regering is er zich van bewust dat er een goed evenwicht moet worden gezocht tussen autonomie en bestuurlijk toezicht. Wat inzonderheid de notie "algemeen belang" betreft, vestig ik er de aandacht op dat deze rechtsgrond met betrekking tot het administratief toezicht werd bepaald in artikel 162 van de Grondwet.

Inzake de concrete invulling van dat begrip wijs ik erop dat in artikel 30, § 5 van het decreet van 28 april 1993 "strijdigheid met het algemeen belang" wordt gedefinieerd als "strijdigheid met de beginselen van behoorlijk en goed bestuur of strijdigheid met het algemeen beleid of met de belangen van de hogere overheid".

Inzake de verdere concretisering van de inhoud die de Vlaamse regering aan het begrip "algemeen belang" wenst te geven, verwijs ik ook naar de reeds vermelde krachtlijnennota met het oog op het sluiten van een pact met de gemeenten en de OCMW's, zoals die door de Vlaamse regering werd goedgekeurd op 23 juni 1998. De Vlaamse regering heeft daarin gesteld dat zij de autonomie van de lokale besturen versterkt door als algemene gedragslijn, bij de uitoefening van het administratief toezicht, aan de controle van het algemeen belang een beperkende definitie te geven. In die geest treedt zij in de regel, als toezichhoudende overheid, enkel op wanneer de gemeente een hoger belang schaadt. Dat betekent dat zij, op basis van een algemeen belang, enkel ingrijpt wanneer het lokaal bestuur een beslissing neemt die nadelig is voor een uitgebreidere belangensfeer dan die van het lokaal bestuur zelf, of wanneer de besluiten strijdig zijn met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Inzake de juridische grenzen waarbinnen kan worden opgetreden op basis van het algemeen belang verwijs ik, tot slot, naar de uitgebreide rechtspraak die de Raad van State terzake heeft ontwikkeld.

2. De administratie evalueert momenteel samen met de provinciale gouvernementen de toepassing van het decreet van 28 april 1993, onder

meer om de gegevens te verkrijgen zoals deze door de Vlaamse volksvertegenwoordiger worden gevraagd.

Vraag nr. 28
van 12 november 1998
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

Toren 1 St.-Maartensdal (Leuven) – Asbest

De CVB Dijledal (erkend door de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij VHM) renoveert momenteel Toren 1 van Sint-Maartensdal in Leuven.

Aan de bewoners die daarvoor de toren hebben moeten ontruimen, werd meegedeeld dat deze werken noodzakelijk waren om reden van veiligheid en modernisering.

De verwondering bij vroegere bewoners en omwonenden is dan ook groot, nu sedert dagen gespecialiseerde firma's asbestwerken uitvoeren zonder dat het gebouw werd afgeschermd.

1. Sinds wanneer is het bekend dat er asbest aanwezig is in de gebouwen van Sint-Maartensdal ?
2. Wordt bij het uitvoeren van de werken de toegelaten norm, wat het vrijkomen van asbestvezels betreft, gemeten ?

Zo ja, wat zijn de resultaten van deze meting ?
3. Werden de nodige veiligheidsmaatregelen genomen ? Zo ja, welke ?
4. Werden de omwonenden geïnformeerd over de gevaren die zijn verbonden aan het inademen van vrijgekomen asbeststof ? Werden de omwonenden op de hoogte gebracht van de terzake geldende veiligheidsvoorschriften ?
5. Moet er worden gevreesd voor de gezondheid van de (vroegere) bewoners ?
6. Wat is de situatie voor de andere torens en blokken van Sint-Maartensdal ?

Antwoord

1. Met het fenomeen van aanwezigheid van asbest in de isolatie van de verwarmingsleidingen werd reeds rekening gehouden bij de opstelling van het renovatiedossier. Er werd in een accurate

beschrijving voor de verwijdering door een gespecialiseerde firma voorzien.

2. De gespecialiseerde firma werkt volgens alle geldende normen en onder extra toezicht door een erkend controleorganisme. Deze controle gebeurt dagelijks en van elk bezoek wordt een verslag gemaakt. Deze verslagen bevinden zich bij de sociale huisvestingsmaatschappij.
3. De nodige veiligheidsmaatregelen werden genomen, conform het bestek.
4. Voor de omwonenden zijn er geen gevaren en ze werden dus ook niet op de hoogte gebracht.
5. Voor de gezondheid van de vroegere bewoners moet niet worden gevreesd, aangezien het isolatiemateriaal van de verwarmingsbuizen volledig was omzwachteld zodat stofdeeltjes zich niet konden verspreiden. Bovendien bevonden de geïsoleerde leidingen zich in kokers en in de kelders.
6. In de andere torens en blokken van Sint-Maartensdal is de situatie analoog aan die van Toren 1. Zolang geen werken worden uitgevoerd, is er geen gevaar voor de huidige huurders.

LUC MARTENS

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, GEZIN EN WELZIJN

Vraag nr. 21
van 23 oktober 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Etnisch-culturele minderheden – Opvolgingsstructuren

Het decreet op de etnisch-culturele minderheden bepaalt dat er in Vlaanderen specifieke opvolgingsstructuren nodig zijn.

De bestaande koepel van migrantenorganisaties, het VCIM (Vlaams Centrum voor de Integratie van Migrantten), was een van deze opvolgingsstructuren die voor haar opdracht nominatief werd gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Het verlies van de erkenning van het VCIM de voorbije maand betekent nu het einde van de subsidies en waarschijnlijk ook van de werking.

Het decreet bepaalt echter dat er een Vlaams ondersteuningscentrum moet zijn voor migranten.

Bovendien is er sprake van een Vlaams overlegcentrum voor etnisch-culturele minderheden bestaande uit de ondersteuningscentra voor vluchtelingen, migranten en woonwagenbewoners, om het decreet ook in de praktijk uit te voeren.

Ook wat de vluchtelingen betreft, wou de minister een aantal duidelijke stappen doen vanuit een beleidsvisie.

Kan de minister meer uitleg geven over de stappen die er nu zijn gedaan om nieuwe opvolgingsstructuren uit te bouwen conform het decreet, en anderszits over de maatregelen die hij reeds heeft genomen of uitgewerkt voor de nabije toekomst in het kader van een humaan vluchtelingenbeleid ?

Antwoord

Het decreet van 28 april 1998 en de uitvoeringsbesluiten van 14 juli 1998 voorzien in de erkenning en subsidiëring van drie ondersteuningscentra, namelijk het ondersteuningscentrum voor allochtonen, het ondersteuningscentrum voor vluchtelingen en het ondersteuningscentrum voor woonwagenbewoners. Op dit ogenblik worden het Onthaalcomité voor de Integratie van Vluchtelingen (OCIV) en het Vlaams Centrum Woonwagenwerk (VCW) gesubsidieerd. Deze dienen zich om te vormen tot ondersteuningscentra, respectievelijk voor vluchtelingen en voor woonwagenbewoners, zoals bepaald in het decreet en het besluit.

De erkenning van het Vlaams Centrum voor Integratie van Migrant(en) (VCIM) werd met ingang van 1 september 1998 ingetrokken. In het kader van het decreet dient derhalve een nieuw ondersteuningscentrum voor allochtonen te worden opgericht. Om dit voor te bereiden, werd een aantal mensen uit het migrantenmilieu, uit het werkveld en uit de wetenschappelijke wereld gevraagd deel uit te maken van een initiatiefgroep. Deze is in juli gestart en zal tegen eind november zijn werkzaamheden kunnen beëindigen.

Bovendien wordt ter ondersteuning van de herstructurering in de sector de organisatie Advies en Training in Organisatie, Ontwikkeling en Management (Atoom) gesubsidieerd. De organisatie Atoom heeft onder andere als opdracht de initiatiefgroep bij de voorbereiding tot oprichting van het ondersteuningscentrum voor allochtonen en de verdere werking ervan te begeleiden.

De stichtingsvergadering van het ondersteuningscentrum voor allochtonen is gepland voor eind november 1998. Daarop dient de samenwerking met de beide andere ondersteuningscentra te worden uitgewerkt en dienen de meerjarenplannen van de respectieve ondersteuningscentra op elkaar te worden afgestemd, zodat het erkenningsdossier kan worden ingediend bij de administratie. Atoom treedt hier eveneens ondersteunend op. De effectieve erkenning kan gebeuren na onderzoek van het dossier door de bevoegde administratie en na het opmaken van een overeenkomst.

Het is de bedoeling dat de nieuwe organisatie geleidelijk kan groeien. Daarom zal in de aanvangsfase niet worden gestart met het totaal van het geplande aantal personeelsleden, maar met een beperkter kader. Dit zal in de loop van 1999 verder worden opgebouwd. De administratie zal de herstructurering ondersteunen via informatievergaderingen over het decreet en de uitvoeringsbesluiten. Een schema voor het opmaken van de meerjarenplannen is reeds uitgewerkt.

De voornaamste stap die reeds werd gedaan in het beleid ten aanzien van vluchtelingen is het feit dat met het decreet voor het eerst het vluchtelingenbeleid en de integratie van vluchtelingen duidelijk als een beleidsdoelstelling van de Vlaamse Gemeenschap wordt erkend. Via het decreet zal het ondersteuningscentrum voor vluchtelingen worden erkend en zullen plaatselijk cellen voor vluchtelingenwerk worden opgericht. Daarenboven bestaat een groot gedeelte van de doelgroep van het onthaalbeleid uit vluchtelingen. Op 14 juli 1998 werd hierover een oriëntatienota door de Vlaamse regering goedgekeurd. Concrete acties ter uitvoering daarvan gaan reeds in 1998 van start en zullen in 1999 verder worden uitgevoerd.

Ten aanzien van vluchtelingen die belanden in een situatie van onwettig verblijf, zijn een aantal initiatieven ontwikkeld door de ambtelijke werkgroep "mensen zonder papieren". Hierover is ruim toelichting gegeven tijdens de vergaderingen van de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin van het Vlaams Parlement op 13 oktober 1998 en op 10 november 1998.

**Vraag nr. 24
van 23 oktober 1998
van mevrouw SONJA BECQ**

Jo-lijn – Evaluatie

Ruim anderhalf jaar geleden werd de Jo-lijn opgestart. Dit initiatief had de bedoeling jongeren en hun ouders de kans te geven vragen te stellen en klachten te formuleren met betrekking tot de hulpverlening in het raam van de bijzondere jeugdbijstand.

Uit tussentijdse informatie blijkt dat in de loop van het eerste werkjaar zo'n 943 meldingen binnenkamen, met daarnaast ook zo'n dertig klachten. Deze meldingen en klachten kwamen grotendeels van mensen uit de omgeving van de jongeren. Daarnaast waren er ook meldingen van de jongeren zelf en van mensen uit de hulpverlening. De meeste meldingen kwamen uit het Antwerpse. Uit Brussel telde men 43 telefoontjes. Er waren nogal wat vragen om informatie en advies.

Uit deze tussentijdse informatie viel het volgende op.

- De jongeren zelf (waarvoor de maatregel werd genomen) bellen bijna niet naar de Jo-lijn. Deze doelgroep wordt zeker niet voldoende bereikt.
- In het begin waren er veel vragen (door de zeer breed opgezette campagne) die niets te maken hadden met de werking van de bijzondere jeugdbijstand. Momenteel zijn die vragen grotendeels wege gevallen.
- Te weinig vierdewereldgezinnen zouden met de Jo-lijn contact opnemen.

Om een duidelijke situatieschets te krijgen, mede met het oog op de rondetafel bijzondere jeugdzorg die wij in het Vlaams Parlement organiseren, had ik graag nadere verduidelijkingen gekregen.

1. Hoe evolueert deze Jo-lijn ? Is er terzake reeds een jaarverslag (bereikte populatie, aard van de vragen, bestaffing van de Jo-lijn, ...) met beleidsconclusies en -aanbevelingen beschikbaar ? Welke krachtlijnen gelden hier eventueel ?
2. Wordt deze Jo-lijn ook beschouwd als een "klachtendienst" voor jongeren en hun ouders ? Welke procedure wordt terzake gehanteerd en hoe is de (on)afhankelijkheid van de Jo-lijn-medewerker(s) gegarandeerd ?
3. Kan de minister de (structurele) relatie omschrijven tussen de Jo-lijn en Kind en Gezin, de Kinder- en Jongerentelefoon, de Kinderrechtencommissaris, ... ?

Antwoord

1. De Jo-lijn maakt deel uit van een pakket aan maatregelen om jongeren en ouders meer partner te maken in de bijzondere jeugdbijstand. In het Algemeen Verslag over de Armoede werd gewezen op de nood aan protestmogelijkheden voor ouders en minderjarigen ten aanzien van verwijzende instanties en voorzieningen. Wanneer men niet terecht kan bij een consulent, opvoeder of begeleider, heeft men de kans zich rechtstreeks (en eventueel anoniem) tot Jo-lijn te richten. Doel is de dialoog tussen hulpvrager en hulpverlener te verbeteren, te luisteren naar problemen en eventueel het beleid aan te passen.

Deze lijn wordt bemand door twee personen die ervaring hebben als consulent binnen de bijzondere jeugdbijstand. Zij trachten vanuit hun ervaring de mensen verder te helpen, te luisteren naar bedenkingen, vragen en klachten. Jongeren en ouders binnen de bijzondere jeugdbijstand hebben niet alleen recht op hulp en informatie, maar moeten ook worden gehoord over de wijze waarop die hulp verloopt.

Bij de aanvang van de hulpverlening wordt in de buitendiensten van de bijzondere jeugdbijstand iedere betrokkene (jongere, ouders, ...) geïnformeerd over het bestaan van de Jo-lijn en over de mogelijkheid om daarop gratis een beroep te doen. Bij de verwijzende instantie en de voorzieningen hangen er goed zichtbare affiches uit en zijn er folders over de Jo-lijn beschikbaar.

De Jo-lijn krijgt meer en meer bekendheid bij het publiek, er wordt geregeld een beroep op gedaan. Voor jaar 1998 zal het aantal oproepen boven de duizend liggen. De meeste bellers zijn mensen uit de onmiddellijke omgeving van de jongere : (stief)ouders, grootouders, familie, vrienden, maar ook mensen die op een of andere manier met de jongere te maken hebben (leerkracht, psycho-medisch-sociale centra (PMS)). Vanwege de jongeren komen er minder oproepen dan verwacht. Door de installatie van een klachtenprocedure binnen de voorzieningen aangesloten bij het Minorius-project, kunnen geplaatste jongeren in hun onmiddellijke omgeving terecht met opmerkingen en klachten.

De mensen bellen meestal (één op drie) voor advies en/of informatie. Bezwaren over voorgestelde maatregelen en begeleiding, vragen over

wie het recht heeft een kind te plaatsen en voor welke termijn, vragen naar informatie over de organisatie van de bijzondere jeugdbijstand en dies meer, komen geregeld terug. De voornaamste verzuchtingen bij de cliënten van de bijzondere jeugdbijstand zijn : men vindt te weinig gehoor, opmerkingen of vragen worden niet ernstig genomen, men staat machteloos.

Het aantal klachten blijft beperkt, het gaat vooral om communicatiestoornissen, misverstanden. Vaak blijken beeldvorming en verwachtingen van de cliënten inzake bijzondere jeugdbijstand niet in overeenstemming te zijn met wat de bijzondere jeugdbijstand kan bieden. Nog steeds is het zo dat vele mensen de bijzondere jeugdbijstand, maar ook andere vormen van hulpverlening, onvoldoende kennen. Ondanks de veelvuldige mondelinge communicatie blijkt schriftelijke informatie over de hulpverlening noodzakelijk.

Het eerste jaarverslag van de Jo-lijn wordt gefinaliseerd en zal weldra beschikbaar zijn. De inbedding van de Jo-lijn in de afdeling Bijzondere Jeugdbijstand zorgt voor een directe terugkoppeling naar het beleid en geeft aanleiding tot bijsturing, met gunstige effecten voor het cliënteel.

Enkele voorbeelden.

- Het bestaan en de werking van de bemiddelingscommissies bleek onvoldoende bekend. Er werd een folder gemaakt over deze diensten met informatie over hun opdracht en werking.
- Mede naar aanleiding van klachten in verband met de werking van de bemiddelingscommissies werd de reglementaire organisatie ervan aangepast.
- Bij pleeggezinplaatsingen was het niet steeds duidelijk wie de opdracht ten aanzien van het ouderlijk milieu op zich neemt (de pleeggezinnendienst of de consulent).

Op aanzet van de Jo-lijn werd met de Federale Gezinsplaatsing een richtlijn uitgewerkt, zodat bij het begin van een plaatsing in een pleeggezin in het handelingsplan wordt beschreven wie de hulpverlening ten aanzien van de ouders opneemt en wie het geheel coördineert.

- Gelet op de vele vragen om informatie werd in samenwerking met de kinderrechtswinkels de brochure "Jij en de jeugdrechtsbank" ontwikkeld, die de jongeren beter wegwijs maakt in de bijzondere jeugdbijstand, hen zicht geeft op hun rechten en hoe zij deze kunnen uitoefenen in alle fasen van de hulpverlening, hen informeert over het bestaan van kinderrechten en hen wijst op het recht op klacht (cf. Jo-lijn).

Aan de brochure voor de comités voor bijzondere jeugdzorg wordt momenteel nog gewerkt. Bedoeling is nadien analoge brochures te maken voor de ouders.

- Naar aanleiding van klachten die rechtstreeks te maken hadden met het begeleidingskader in de voorzieningen, werd met deze voorzieningen contact opgenomen met het oog op structurele aanpassingen.

Een concreet vormingsinitiatief voor nog jonge, onervaren opvoeders was hiervan het gevolg. Bij een andere leidde dit tot omschikking naar een andere erkenningscategorie.

2. De Jo-lijn is in de eerste plaats een lijn voor open communicatie over de concrete werking van de bijzondere jeugdbijstand. Men hoopt dat de Jo-lijn zo de inspraak en samspraak tussen hulpverlening en cliënten kan bevorderen en dus meer zal betekenen dan alleen maar een klachtenlijn.

Communicatiestoornissen en misverstanden tracht de Jo-lijn op te helderen, de communicatie opnieuw op gang te brengen. In de eerste plaats tracht de Jo-lijn de mensen te motiveren tot zelfredzaamheid. Indien dit niet lukt, zal de Jo-lijn zelf bemiddelen, zowel bij de cliënten als de hulpverleners, om de hulpverlening nieuwe kansen te geven.

Klachten over vermeende wantoestanden komen niet zo vaak voor.

Indien er een vermoeden is van een wantoestand, wordt de zaak doorgegeven aan de teamverantwoordelijke binnen de administratie, die de zaak verder onderzoekt. Om het proces van het hulpverleningsgebeuren te bewaken en in elke fase van het proces inspraak en kwaliteit te garanderen, zijn er de teamverantwoordelijken en de inspecteurs. Zij blijven in eerste instantie aangewezen om het goed functioneren van de hulpsystemen te waarborgen en om klachten

aan de juiste oplossing te koppelen. De Jo-lijn krijgt dan een terugkoppeling van wat er is gebeurd en/of wat het resultaat is van dat onderzoek. Dit wordt ook doorgegeven aan de persoon die in eerste instantie de klacht formuleerde.

3. Er is overleg met de andere luisterlijnen, klachtenlijnen en ombudsdiensten. Dit is nodig om de afstemming en het samengaan van diverse impulsen en verwachtingen optimaal te maken.

In de nabije toekomst zal worden gewerkt aan gestructureerd overleg met de Kinderrechtencommissaris. Met Kind en Gezin is er geen systematische samenwerking. Echter, indien nodig wordt informatie gevraagd en/of doorgegeven.

Wanneer er oproepen, vragen, ... bij de Jo-lijn terechtkomen die niet voor de Jo-lijn zijn bestemd, tracht men deze de mensen zo goed mogelijk door te verwijzen. Bijvoorbeeld jongeren die bellen in verband met liefdesproblemen worden doorverwezen naar de Kinder- en Jongerentelefoon. Enkel de zaken die echt te maken hebben met de bijzondere jeugdbijstand worden door de Jo-lijn "behandeld".

Informatie over waar men met welke vragen terecht kan, wordt onder meer vermeld in de bovengenoemde informatiebrochures.

Vraag nr. 25
van 26 oktober 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Faciliteitengemeenten – Sportinfrastructuur

Een van de talrijke klachten die vaak worden gehoord vanwege de overgebleven Nederlandstaligen in de zes faciliteitengemeenten rond Brussel is het gebrek aan Nederlandstalige sportclubs en aan sportinfrastructuur waar Nederlandstaligen terecht kunnen.

Bestaat er, per sporttak, een overzicht van het sportieve aanbod in die zes gemeenten waarvan Nederlandstaligen kunnen gebruikmaken ?

Werd er terzake ooit een evaluatie gemaakt ?

Waar doen zich de tekorten voor ?

Heeft de minister eventueel stappen ondernomen om dat probleem te verhelpen ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijke kansenbeleid.

Antwoord

Het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en de Openluchtrecreatie (Bloso) bezit geen lijst van de sportverenigingen die in de zes faciliteitengemeenten actief zijn. Dergelijke informatie wordt immers nooit op landelijk niveau (Vlaanderen) gevraagd door de consument, maar wordt veelal op het lokale niveau verzameld en ingewonnen, hetzij bij de sportdienst, hetzij bij de gemeentelijke sportraad. De gegevens over sportverenigingen (in Vlaanderen bestaan ± 25.000 sportclubs) zijn bovendien dermate onderhevig aan wijzigingen dat een voortdurende actualisering van deze informatie niet doenbaar is.

Bloso bezit wel een overzicht van de voornaamste sportaccomodaties die in Vlaanderen en dus ook in de faciliteitengemeenten aanwezig zijn. Gegevens over de effectieve bezetting en de verhouding tussen Nederlandstaligen en Franstaligen ontbreken evenwel. Voor het inwinnen van betrouwbare informatie hieromtrent zijn er namelijk geen basiscriteria (bijvoorbeeld : wanneer is er sprake van een "Franstalige club", een vereniging kan zijn aangesloten bij een Vlaamse federatie én toch een meerderheid van Franstalige leden bezitten, ...).

In het Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen dat door de Vlaamse regering op 17 december 1997 werd goedgekeurd, werd aan Bloso de opdracht gegeven om een globale inventaris op te maken van alle particuliere en publieke sportinfrastructuur in Vlaanderen, inclusief het Brusselse hoofdstedelijk gewest.

Deze opdracht moet zijn afgewerkt tegen 1 september 1999.

(Antwoord Brigitte Grouwels : blz. 825 – red.)

Vraag nr. 27
van 3 november 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

OCMW Kraainem – Huurprijs sociale woningen

Naar verluidt zou het OCMW van Kraainem, als het ware als reactie op Vlabinvestprojecten (Inves-

teringsfonds voor Grond- en Woonbeleid voor Vlaams-Brabant), eigen "sociale" woningen of appartementen bouwen die tegen de prijs van 35.000 frank worden verhuurd.

Dergelijke huurprijzen lijken niet echt te beantwoorden aan de doelstellingen van een OCMW.

Meent de minister dat het een OCMW geoorloofd is om dergelijke projecten te verwezenlijken ?

Beschikt de minister over mogelijkheden om een OCMW dat zich niet houdt aan zijn opdracht tot bevordering van het maatschappelijk welzijn, tot de orde te roepen ?

Antwoord

1. Het OCMW-project waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst, bestaat uit de bouw van tien eengezinswoningen die aan jonge gezinnen met kinderen zullen worden verhuurd tegen een matige huurprijs. Het gaat hier niet om sociale woningen. Dit blijkt zeer duidelijk uit de verantwoordingsnota, die ook aan de gemeentelijke mandatarissen werd meegedeeld.

Bij besluit van 29 april 1997 besliste de gemeenteraad van Kraainem zich solidair borg te stellen onder uitdrukkelijk beding dat de huurvoorwaarden vooraf ter goedkeuring aan de gemeenteraad zouden worden voorgelegd.

Bij beslissing van 2 december 1997 ging de gemeenteraad akkoord met de huurvoorwaarden.

2. Het OCMW dient zijn patrimonium als een goed huisvader te beheren. Vanuit deze invalshoek is er geen bezwaar tegen het geplande project.

De toezichthoudende overheid heeft de betrokken besluiten van beide autonome besturen dan ook voor kennisneming aangenomen.

3. De aanbesteding zelf moet nog gebeuren.

Vraag nr. 28
van 3 november 1998
van de heer FILIP DEWINTER

Holebi's – Welzijnsbeleid

Op 7 oktober 1998 hield Vlaams minister van Gelijkekansenbeleid Brigitte Grouwels een toespraak op het congres van de Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit (FWH). Hier verklaarde zij dat positieve beeldvorming, informatie en sensibilisering essentieel zijn in haar beleid. Zij kondigde een sensibiliseringscampagne aan en pleitte voor een categoriale hulpverlening in de gezondheids- en welzijnszorg voor holebi's (homo's, lesbiennes en biseksuelen).

Wat is het standpunt van de minister inzake specifieke welzijnszorg voor holebi's ? Is hij van oordeel dat er een categoriale hulpverlening voor holebi's moet bestaan ? Waaruit moet die specifieke welzijnszorg en categoriale hulpverlening bestaan ? Zal een eventuele aparte zorg voor holebi's een positieve discriminatie inhouden voor homo's en lesbiennes ?

Werd de minister hierover al gecontacteerd door de ministers van Gelijkekansenbeleid en Gezondheidsbeleid ? Zo ja, wat zijn de resultaten van dit overleg ?

N.B. Een vraag over deze problematiek werd ook gesteld aan mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid en mevrouw Brigitte Grouwels, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid.

Antwoord

Vanuit de homo- en lesbienneorganisaties wordt het probleem gesteld dat holebi's onvoldoende gehoor vinden bij de welzijnsorganisaties, zeker als het gaat over "homospecifieke" hulpvragen. In de beweging zelf zijn er opvang- en onthaalinitiatieven, die evenwel niet kunnen terugvallen op een stabiele regelgeving.

In deze context wens ik dan ook naar antwoorden te zoeken in een "decategoriserend perspectief". Dit houdt in dat in de eerste plaats dient te worden gezocht naar een betere aansluiting tussen hulpvragen van holebi's en het aanbod van het algemeen welzijnswerk. Dit sluit een zekere specialisatie vanuit de centra geenszins uit. Ik opteer evenwel niet voor het creëren van een aparte hulpverleningssector.

Vanuit deze optie heb ik dan ook, samen met mevrouw Brigitte Grouwels, bevoegd voor Gelijkekansenbeleid, een project opgezet dat hieraan wil tegemoetkomen. Dit project heeft tot doel :

1. een grotere toegankelijkheid van het algemeen welzijnswerk te bewerkstelligen voor holebi's ;
2. de openheid ten aanzien van de holebiproblematiek in het algemeen welzijnswerk te vergroten.

De uitvoering van dit project bestaat uit vier lussen.

1. Het verrichten van een probleemverkenkend onderzoek met betrekking tot het tekort aan aansluiting van het algemeen welzijnswerk op specifieke vragen en problemen van holebi's.
2. Het opzetten van een reeks concrete initiatieven met het oog op een betere aansluiting tussen holebi's en de centra voor algemeen welzijnswerk.
3. Het ontwikkelen van een instrumentarium met het oog op continuïteit.
4. Het formuleren van beleidsadviezen met betrekking tot :
  - de hulpverlening aan holebi's in de holebibeveiliging zelf ;
  - de sector algemeen welzijnswerk ;
  - andere welzijnssectoren ;
  - vorming en opleiding.

In het kader van dit project werd een stuurgroep samengesteld die het project "toegankelijkheid welzijnssector voor holebi's" moet begeleiden.

Deze stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de kabinetten en administraties van minister Grouwels en van mijzelf, de Federatie Werkgroepen Homoseksualiteit (FWH), het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk (SAW), Tele-Onthaal en een aantal centra voor algemeen welzijnswerk (CAW). Het gezondheidsbeleid is hier niet rechtstreeks bij betrokken.

Het SAW neemt de eindverantwoordelijkheid op met betrekking tot het globale projectverloop, de globale besteding van de projectmiddelen, de huisvesting van de projectcoördinator, de aanwerving van projectmedewerkers en de administratieve afhandeling, en dit alles in nauw overleg met de FWH en de CAW, die zich in het project mee engageren.

Vraag nr. 29
van 3 november 1998
van de heer JOS STASSEN

Kind en Gezin – Samenstelling raad van beheer

Kind en Gezin werd als Vlaamse openbare instelling (VOI) opgericht bij decreet van 29 mei 1984. De bestuursorganen van Kind en Gezin bestaan uit een raad van beheer, een bureau, vijf provinciale comités, een interdisciplinaire adviescommissie en een directieraad.

1. Op welke basis is de huidige samenstelling van de raad van beheer van Kind en Gezin gebeurd ?
2. Wat is de verklaring voor het feit dat in de raad van beheer van Kind en Gezin wel mensen van het christelijk georganiseerd welzijnswerk (Caritas) aanwezig zijn, terwijl er niemand is vanuit het pluralistisch georganiseerd welzijnswerk (VSO) ?

Antwoord

1. De samenstelling van de raad van beheer van Kind en Gezin is decretaal geregeld en bepaald door de artikelen 8 en 9 van het decreet van 24 mei 1984 houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin.

De Vlaamse regering en de bevoegde minister dienen zich daaraan te houden.

2. Onder meer 10 leden (van de 21) moeten worden gekozen uit personen actief in verenigingen, diensten of instellingen die op het vlak van de taken van de instelling werkzaam zijn, rekening houdend met de verscheidenheid van de taken van de instelling.

Deze 10 leden werden door de destijds bevoegde minister op 10 december 1992 aangewezen. Gezien de grote verscheidenheid van taken van de instelling hield de minister uiteraard bij het selecteren van mogelijke kandidaten onder meer rekening met het belang en de grootte van de onderscheiden sectoren, met de deskundigheid van de kandidaten en met een medebetrokkenheid van de Vlaamse sociale partners.

Zonder twijfel is de keuze van de vorige minister en regering verantwoord en evenwichtig. Ik wens op te merken dat de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger genoemde organisatie VSO bij mijn weten op het moment van de

samenstelling trouwens nog niet of pas werkzaam was.

Vraag nr. 32
van 3 november 1998
van de heer PIETER HUYBRECHTS

Kanaal Herentals-Bocholt – Bescherming sas 3

Zie :

Minister vice-president van de Vlaamse regering,
 Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer
 en Ruimtelijke Ordening

Vraag nr. 64

van 3 november 1998

van de heer Pieter Huybrechts

Blz. 756

Antwoord

1. Sas 3 ligt op het gewijzigde tracé voor de aanleg van een nieuwe sluis en een nieuwe kanaalarm iets ten noorden van het huidige tracé en zou dan ook volledig in het gedrang komen naar aanleiding van de aansluiting van de nieuwe kanaalarm op het oude tracé.

De drie sluizen zijn identiek. Na rijp beraad en na afweging van de verschillende aspecten werd besloten dat de bescherming van de sluizen nr. 1 en nr. 2 volstaat om zowel de typologie van deze kunstwerken als het getrapte concept van relatief kort op elkaar volgende schutsluizen te vrijwaren.

2. Deze vraag dient te worden beantwoord door de minister bevoegd voor Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening.

Vraag nr. 33
van 3 november 1998
van mevrouw SONJA BECQ

Particuliere kinderopvang – Overeenkomst met de ouders

Sinds enige tijd fungeert binnen de Vlaamse openbare instelling Kind en Gezin een ombudsman. Uit het verslag van deze dienst, doch ook uit concrete vragen, blijkt dat er nogal eens problemen rijzen met betrekking tot de afspraken tussen de ouders en de particuliere opvanginitiatieven en -gezinnen. Het gaat dan om financiële afspraken, andere opvangmodaliteiten, maar ook om de verwijzing

naar het bestaan en de procedure van de ombudsdienst.

In het jaarverslag 1997 wordt melding gemaakt van de nieuwe versie van de "leidraad" voor particuliere opvanggezinnen. Tegelijk echter werden vragen gesteld rond de afdwingbaarheid van een aantal verplichte vermeldingen in de overeenkomst tussen de particuliere opvang en de ouders.

Kan de minister mij meedelen of verdere initiatieven werden ontwikkeld om aan deze problematiek tegemoet te komen ?

Antwoord

In de algemene voorwaarden voor toezicht van Kind en Gezin is bepaald dat de met de ouders afgesproken opvangmodaliteiten worden vastgelegd in een schriftelijke overeenkomst, waarin moet worden vermeld dat de ouders te allen tijde klacht kunnen indienen bij de ombudsdienst van Kind en Gezin (zie artikel 1,19° van het ministerieel besluit van 30 juli 1997 tot vaststelling van de algemene voorwaarden voor toezicht voor de opvanggezinnen en artikel 2,21° van hetzelfde MB voor de opvanginstellingen).

Overeenkomstig artikel 3 van bovenvermeld ministerieel besluit kan Kind en Gezin verdere toelichtingen verstrekken en administratieve richtlijnen uitwerken om de voorwaarden voor toezicht verder te concretiseren en hanteerbaar te maken. Dit is gebeurd in de "leidraad bij de algemene voorwaarden voor toezicht", die ook in de informatiebrochure voor particuliere kinderopvang is terug te vinden.

Hierin wordt gesteld dat de schriftelijke overeenkomst in ieder geval volgende gegevens dient te bevatten : opvangvergoeding, openingsdagen en -uren, eventuele opzeggingstermijn, inschrijvingsgeld en/of reservatiegeld, toegangsrecht voor de ouders, bevestiging van een verzekering "burgerlijke aansprakelijkheid", ...

De afdwingbaarheid hiervan is uiteraard een moeilijk probleem. Dient een attest van toezicht van een kwalitatief goedwerkend initiatief te worden ingetrokken omdat men in de schriftelijke overeenkomst met de ouders bijvoorbeeld het klachtrecht bij de ombudsdienst niet heeft vermeld ? Is dit trouwens opportuun ?

Om de sector administratief te ondersteunen, ontwikkelde Kind en Gezin een aantal modeldocu-

menten. Aangezien bij de ombudsdienst van Kind en Gezin werd vastgesteld dat er nogal eens problemen zijn m.b.t. de overeenkomst met de ouders (vaak over de financiële afspraken), werd ook de schriftelijke overeenkomst hierbij opgenomen. Er werden een aantal richtlijnen bij het opstellen van de overeenkomst gegeven, in samenwerking met de ombudsdienst van Kind en Gezin.

De modeldocumenten betreffen :

- een aanwezigheidsregister,
- een inlichtingenfiche van het kind,
- een aantal richtlijnen bij het opstellen van een schriftelijke overeenkomst.

Deze modeldocumenten werden onlangs goedgekeurd door de raad van beheer van Kind en Gezin en zullen binnenkort worden ter beschikking gesteld van de sector.

Door een aantal richtlijnen te geven, tracht Kind en Gezin de opvanginitiatieven en ook de ouders te sensibiliseren, om op die manier een aantal problemen te vermijden.

Deze problematiek wordt ook aangekaart binnen het sectoraal overleg – die op mijn vraag ook met de particuliere sector werd opgezet, hoewel het wettelijk niet verplicht is – waarbij in samenspraak wordt gewerkt aan een evaluatie- en zelf-evaluatie-instrument.

De vraag zal echter blijven rijzen in welke mate Kind en Gezin van de particuliere opvanginitiatieven de strikte naleving van deze richtlijn echt kan opeisen. De opvolging van de richtlijnen terzake kan mijns inziens beter worden gesitueerd binnen een globale beoordeling van een initiatief in het kader van het toekennen of verlengen van een attest van toezicht.

Vraag nr. 34
van 3 november 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Veiligheidsgordelcampagne – Nederlands

Ik verwijs naar het antwoord van de minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening op mijn schriftelijke vraag nr. 465 van 18 juni 1998 over het ter beschikking stellen van draagbor-

den langs de gewestwegen ten behoeve van campagnes van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid (BIVV) (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 16 van 9 oktober 1998, blz. 116 – red.*).

Het taalgebruik van deze instelling laat geregeld te wensen over, en mijn vraag luidde dan ook of als voorwaarde tot het ter beschikking stellen van die borden niet van het BIVV moet worden geëist dat voortaan niet langer campagnes worden gevoerd die een letterlijke vertaling zijn van Franstalige reclameboodschappen.

Voor de minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening volstaat het evenwel dat de boodschap goed begrijpelijk overkomt. Met andere woorden, het volstaat dat de mensen het hebben verstaan, en of dat nu in correct Nederlands is gebeurd of niet, is bijkomstig.

Aangezien de minister bevoegd is voor de uitstraling van het Nederlands, had ik graag vernomen of hij vanuit deze bevoegdheid wellicht stappen heeft ondernomen m.b.t. de kwaliteit van het Nederlands bij campagnes die worden gevoerd via de draagborden langs de gewestwegen, en m.b.t. bovenvermelde campagne in het bijzonder ?

Antwoord

De reclamecampagnes van het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid worden door reclamemaatschappijen verzorgd.

Dit ontslaat de federale staatssecretaris bevoegd voor Veiligheid er niet van in wegaankondigingen correct Nederlands te gebruiken.

In het verleden waren een aantal campagnes zeer geslaagd te noemen, niet enkel op het verkeersopvoedkundig vlak, maar ook inzake preventie. De campagne rond de veiligheidsgordel ging in Vlaanderen de mist in vanwege het gebruik van een Franstalig woord (ceinture) dat, in het Nederlands vertaald, meerdere betekenissen heeft, maar niet dezelfde als in het Frans.

Het komt mij dan ook voor dat de vraag in het federale parlement zou moeten worden gesteld. Als Vlaams minister bevoegd voor de luister van de taal zal ik deze aangelegenheid bij brief te berde brengen bij de betrokken staatssecretaris.

Vraag nr. 35
van 10 november 1998
van de heer BART VANDENDRIESSCHE

Externe auditcommissie OCMW-boekhouding – Inzagerecht

Artikel 93 bis, paragraaf 2 van de OCMW-wet, zoals ingevoerd door artikel 21 van het decreet van 17 december 1997 houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, stipuleert onder andere dat "de auditcommissie, (bestaande uit provincie- en gemeenteambtenaren) te allen tijde ter plaatse inzage kan nemen van de boeken, brieven, notulen, en in het algemeen van alle documenten en geschriften van het OCMW".

Impliceert deze bepaling dat de betrokken ambtenaren eveneens inzagerecht hebben in de individuele dossiers inzake maatschappelijke dienstverlening en in OCMW-personeelsdossiers ?

Zo ja, bestaat er in hoofde van deze ambtenaren een geheimhoudingsplicht en hoe wordt in voorkomend geval de niet-naleving ervan gesanctioneerd ?

Antwoord

Het inzagerecht dat op grond van artikel 93 bis, paragraaf 2, van de OCMW-wet aan de externe auditcommissie wordt toegekend, moet worden gezien in het licht van de opdracht die de eerste paragraaf van dat artikel aan de betrokken ambtenaren toevertrouwt, namelijk het uitoefenen van controle op de getrouwheid van de boekhouding van het centrum.

Voorname paragraaf 2 is dus, ook al is hij in algemene bewoordingen opgesteld, een vrijgeleide tot een ongelimiteerd inzagerecht, maar slaat enkel op die documenten en geschriften waarvan de inzage noodzakelijk is voor het uitoefenen van de aan de externe auditcommissie toegewezen opdracht.

Ingeval de controle op de betrouwbaarheid van de boekhouding de inzage van individuele dossiers inzake maatschappelijke dienstverlening en/of OCMW-personeelsdossiers noodzakelijk zou maken, hetgeen mij veeleer uitzonderlijk voorkomt, hebben de betrokken ambtenaren uiteraard een plicht tot geheimhouding wat betreft de vertrouwelijke informatie die zij uit dergelijke dossiers putten : het recht om deze vertrouwelijke informatie in te zien is immers enkel bedoeld ten

behoefte van de betrokken ambtenaren zelf en in de uitoefening van hun opdracht.

Enig ander gebruik of verspreiding van deze informatie valt dan ook onder hun tuchtrechtelijke, burgerrechtelijke en strafrechtelijke verantwoordelijkheid.

Vraag nr. 36
van 10 november 1998
van de heer DOMINIEK LOOTENS-STAEL

Crypte van Eine (Oudenaarde) – Muurschilderingen

Op 6 januari 1998 stelde de heer Jos Stassen een schriftelijke vraag omtrent de muurschilderingen van de Crypte van Eine in Oudenaarde (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 10 van 13 maart 1998, blz. 1364 – red.*).

Uit het antwoord van de minister bleek dat deze muurschilderingen zeer waardevol en tegelijkertijd zeer bedreigd waren, maar dat hij niets kon of wenste te ondernemen om dit stuk historisch erfgoed te redden omdat er geen kredieten beschikbaar waren.

Intussen zijn we tien maanden verder.

Wat is de actuele stand van zaken met betrekking tot dit dossier ?

Werd reeds uitgemaakt hoe deze muurschilderingen het best kunnen worden gered ?

Werden er intussen kredieten vrijgemaakt voor de conservatie en restauratie van deze muurschilderingen ?

Antwoord

De problematiek van de muurschilderingen van de kerk van Eine sleept al vele jaren aan. Wegens de uitzonderlijke complexiteit van de problematiek is, ondanks de inzet van verschillende deskundigen, nog geen gepaste oplossing gevonden voor het behoud van de muurschilderingen van Eine.

Sinds enige tijd zijn besprekingen aan de gang tussen de afdeling Monumenten en Landschappen en het Raymond Lemaire-instituut van de Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven) met het oog op het sluiten van een onderzoeksovereenkomst ter voorbereiding van een conservatieproject.

Zolang er geen duidelijk en haalbaar restauratieproject is, kunnen geen kredieten voor de conservatie en restauratie van deze muurschilderingen worden vrijgemaakt. Dit zal wel gebeuren op basis van een deskundig restauratieproject.

**Vraag nr. 40
van 12 november 1998
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Vormingscentrum Destelheide Dworp (Beersel) – Werking

In verband met het vormingscentrum Destelheide-Dworp zou ik de minister enkele vragen willen stellen.

1. Is het juist dat het centrum niet toegankelijk is gemaakt voor lichamelijk gehandicapten ?
2. Hoe gebeurt de financiering van en de controle op de werking ?

Wat is het resultaat van de exploitatierekeningen 1996 en 1997 ?
3. Wat is de capaciteit voor residentiële deelnemers ?
4. Klopt het dat het centrum geregeld onderbezet is ?

Antwoord

1. Oorspronkelijk (1971) waren de gebouwen weinig toegankelijk voor lichamelijk gehandicap-

ten. In de loop der jaren gebeurden diverse aanpassingen :

- alle gebouwen toegankelijk gemaakt met opritjes voor rolstoelen ;
- hoofdgebouw : speciaal sanitair voor rolstoelgebruikers ;
- restaurant en bar : speciale afrit in beton, toegang tot bar zonder treden en aangepast sanitair voor rolstoelgebruikers ;
- slaapkamers : speciale badkamer met douche voor rolstoelgebruikers en aangepast sanitair.

2. De financiering gebeurt voor bijna 80 % door eigen inkomsten en iets meer dan 20 % door subsidies.

De controle op de werking gebeurt door de beherende VZW Algemene Dienst voor Jeugdtoerisme. Deze VZW beheert ook het jeugdcentrum "De Hoge Rielen" in Lichtaart, de uitleendienst voor kampeermateriaal in Machelen en de adviesdienst "Kompas Jeugdtoerisme". In de algemene vergadering zetelen acht leden voorgedragen door de Vlaamse regering en dertien leden voorgedragen door het jeugdwerk. De raad van beheer is samengesteld uit vijf ambtenaren en vijf jeugdwerkers.

Bovendien controleert een externe en beëdigde bedrijfsrevisor de financiën en hij maakt jaarlijks een uitvoerig verslag over zijn controle.

Resultaat van de exploitatierekeningen 1996 en 1997 (fr.)

	Baten	Kosten	Subsidies	Resultaat
1996	29.714.543	31.556.168	7.200.000	+ 5.358.375
1997	31.691.288	38.129.933	8.700.000	+ 2.261.355

3. Capaciteit voor residentiële deelnemers : 218.
4. Alleen de maand juni is wegens examens onderbezet. De gemiddelde bezetting van het vormingscentrum Destelheide is ondanks deze zwakkere maand zeer goed.

Gemiddelde beddenbezetting :

1995 : 37,80 %
1996 : 42,36 %
1997 : 44,25 %

Maand	1994	1995	1996	1997
Januari	3.029	2.691	2.283	2.296
Februari	3.245	2.720	2.729	3.412
Maart	2.889	2.956	3.527	3.168
April	2.854	3.377	3.369	2.758
Mei	1.264	1.349	1.417	1.203
Juni	0	51	520	827
Juli	2.584	2.501	2.940	3.383
Augustus	2.145	1.989	2.406	2.539
September	2.624	2.350	3.293	3.689
Oktober	3.357	3.175	4.507	4.510
November	3.049	3.415	3.692	3.558
December	2.818	3.507	3.024	3.866
Totaal	29.858	30.081	33.707	35.209
Verschil ABS	+ 423	+ 3.426	+ 1.502	
% verschil	+ 1,40	+ 10,16	+ 4,27	

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de bezetting sedert 1995 is gestegen met ongeveer 15 %.

Een gemiddelde bezetting van meer dan 40 % is een zeer goed resultaat in de toeristische sector.

BRIGITTE GROUWELS

VLAAMS MINISTER
VAN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN
EN GELIJKEKANSENBELEID

Vraag nr. 8
van 26 oktober 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN

Faciliteitengemeenten – Sportinfrastructuur

Zie :
Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn
Vraag nr. 25
van 26 oktober 1998
van de heer Luk Van Nieuwenhuysen
Blz. 818

Antwoord

Ik verwijs naar de sportgids "Brussel zweet ervan 1998-99" van de sportdienst van de Vlaamse

Gemeenschapscommissie (VGC). Deze gids geeft een overzicht, per sporttak en per gemeente, van de sportclubs, sportlessenreeksen en sportevenementen in Brussel.

Tijdens het werkjaar 1998-1999 zal de sportdienst ook een inventaris opstellen van de volledige Brusselse sportinfrastructuur, haar mogelijkheden en kwaliteiten. Momenteel beschikt de VGC-sportdienst wel al over een actuele lijst van beschikbare sportaccomodaties in het Brusselse hoofdstedelijk gewest.

Het is inderdaad zo dat Vlaamse sportbeoefenaars in Brussel nog steeds moeilijkheden ondervinden bij het zoeken van geschikte sportaccomodatie. Op verschillende beleidsniveaus worden stappen ondernomen om dit te verhelpen.

Op 17 december 1997 keurde de Vlaamse regering het "Strategisch Plan voor Sportend Vlaanderen" goed. Hierin wordt de uitvoering van drie strategische doelstellingen vooropgesteld, namelijk :

- sportpromotie met het oog op het verhogen van de sportparticipatie,
- de kwaliteit van het sportaanbod verhogen,
- het creëren van de nodige randvoorwaarden voor een strategisch vernieuwingsbeleid in de sport.

Op basis van dit strategisch plan heeft het Commissariaat-Generaal voor de Bevordering van de Lichamelijke Opvoeding, de Sport en de Openlucht recreatie (Blosa) thans een globaal sportpromotieplan uitgewerkt voor de komende vijf jaar, waarin de jeugdsport centraal staat. De Vlaamse Gemeenschapscommissie werd betrokken bij het opstellen van dit sportpromotieplan. Dit leidde tot de inlassing van een specifiek luik voor Brussel met de VGC-sportdienst als actor. In tegenstelling met vroeger voorziet het decreet van 5 april 1995 nu ook in de subsidiëring van de VGC-sportdienst voor haar sportpromotionele activiteiten.

De sportpromotionele opdracht van de VGC-sportdienst moet als dusdanig worden afgestemd op de specifieke situatie van het Brusselse hoofdstedelijk gewest. Dit betekent dat de VGC naast de lokale (gemeentelijke) taken ook gewestelijke (provinciale) moet vervullen.

De sportdienst van de VGC zoekt actief naar geschikte infrastructuur voor de Nederlandstalige sportclubs, lessenreeksen en individuele sportbeoefenaars. De eigen sportinfrastructuur van de VGC beperkt zich tot de sportzalen van de gemeenschapscentra van Etterbeek en Vorst. Heel wat sportclubs moeten dus elders zalen huren. De VGC subsidieert voor de door haar erkende clubs de helft van de jaarlijkse huurprijs.

Daarnaast worden er ook inspanningen geleverd om bestaande infrastructuur toegankelijker te maken voor Nederlandstalige sportbeoefenaars. Zo lopen er momenteel onderhandelingen met het sportcomplex van de Vrije Universiteit Brussel (VUB) en de sportzaal van de Katholieke Universiteit Brussel (KUB). Ook met andere Vlaamse onderwijsinstellingen in Brussel worden onderhandelingen gevoerd om ruimer gebruik te kunnen maken van de beschikbare sportaccommodatie.

Ik merk ook op dat de Vlaamse regering in de begroting 1998 15 miljoen extra kredieten heeft ingeschreven, specifiek voor ondersteuning aan de Vlaamse sportinfrastructuur in Brussel. Dit bedrag werd ingeschreven op het budget van de bevoegde minister, de heer Luc Martens, en zal, in overleg met de Vlaamse Gemeenschapscommissie, worden besteed aan :

- investeringen in VGC-sportinfrastructuur,
- investeringssubsidies voor sportinfrastructuur van derden,

- subsidies, onderzoeken, ... met betrekking tot de Vlaamse sportnaden in Brussel.

Verder is de VGC vragende partij voor de uitbouw van een sportcentrum in Brussel. Brussel vervult immers gedeeltelijk de functie van een zesde provincie en wordt beleidsmatig soms in één adem vermeld met de provincie Vlaams-Brabant, dat één sportcentrum telt. Dit sportcentrum zou niet alleen ontstaan voor de Nederlandstalige Brusselse sportclubs en de hogeschoolstudenten, maar zou vooral ook een centrum kunnen worden voor de sportkaderopleidingen van de Vlaamse Trainersschool en voor de organisatie van internaatssportkampen.

Vraag nr. 9
van 26 oktober 1998
van de heer DOMINIEK LOOTENS-STAEL

Samenwerking met Brussel – Stand van het overleg

In de vergadering van 2 juli 1998 van het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant ondervroeg ik de minister onder meer over het onderhoud dat zij heeft gehad met de burgemeester van Brussel omtrent een nauwere samenwerking tussen de stad Brussel en de Vlaamse Gemeenschap.

Graag had ik vernomen welke de actuele stand van zaken is met betrekking tot deze samenwerking.

1. Welke zijn de concrete werkafspraken die werden gemaakt ? Hebben zij een normaal verloop gekend ?
2. Over welke concrete projecten werd er gepraat, en hoever staat het met de uitvoering ervan ?
3. Welke bekommernissen werden er door de burgemeester geuit in verband met het Nederlandstalig onderwijs van de stad, en hoe heeft de minister daarop gereageerd ? Hoe staat het eventueel met de uitvoering van een aantal maatregelen ?
4. Is er sinds het gesprek reeds een samenwerking tot stand gekomen tussen beide administraties en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en zo ja, op welke vlakken ? Hoever staat het met deze samenwerking ? Verloopt zij volgens plan ?

5. Zijn er reeds convenants of andere vormen van overeenkomsten gesloten ? Zo ja, op welke beleidsdomeinen ?

Antwoord

In opvolging van mijn onderhoud met de burgemeester van de stad Brussel zijn er op 10 september en 18 november laatstleden ontmoetingen geweest met de heer De Rons, schepen van de stad Brussel, en een delegatie van vertegenwoordigers van de kabinetten van de minister-president van de Vlaamse regering, van mijn kabinet, van de respectieve administraties en van de administratie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Tijdens deze vergaderingen werden een aantal concrete dossiers besproken en werd er nagegaan op welke wijze de samenwerking tussen de betrokken overheden kan totstandkomen of worden verbeterd.

De volgende concrete projecten zijn momenteel in behandeling :

- de zichtbaarheid en toegankelijkheid van de Vlaamse voorzieningen door middel van het aanbrengen van bewegwijzering voor organisaties in de culturele sector en de welzijnssector ;
- inbreng van de stad voor de huisvesting voor de consultaties van Kind en Gezin ;
- de taalproblematiek bij de noodhulp telefoon-diensten en het afsluiten van een contract met de noodhulp telefoondienst van het Centrum Derde Leeftijd ;
- het onthaalbeleid naar de inwoners toe door middel van een onthaalgids ;
- de aanwijzing van vertegenwoordigers van de stad, de Vlaamse Gemeenschap, de gemeenschapscentra en de VGC als vaste aanspreekpersonen of gesprekspartners voor de stad in het kader van de behandeling van bepaalde concrete dossiers, namelijk : voor de doorstroming van informatie van de betrokken overheden ; voor de uitbouw van structureel overleg met het OCMW van Brussel in het kader van het Sociaal Impulsfonds (SIF) en van tewerkstellingsprogramma's en met de contactcentra in het kader van de buurtwerking ;
- het dossier over de verbouwingen en de werking van de Koninklijke Vlaamse Schouwburg.

De behandeling van deze dossiers verloopt volgens plan.

Er werden evenwel nog geen convenants of andere vormen van overeenkomst afgesloten.

B. Vragen waarop werd geantwoord na het verstrijken van de reglementaire termijn

LUC VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS
BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE

Vraag nr. 47 van 19 november 1997 van de heer MARC OLIVIER

*Milieu en gezondheid regio Zuiderkempen –
Onderzoeksvoorstel*

Sedert 1995 wordt aan de afdeling Hematologie van de Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven) een toename van het aantal leukemie- en lymfoomgevallen in de Kempen en in Noord-Limburg opgemerkt op basis van pure opname-informatie. Tegelijkertijd wordt in het algemeen ziekenhuis Sint-Dimpna in Geel een eigenaardige stijging geconstateerd van het aantal neurodegeneratieve aandoeningen (Parkinson-syndroom, dementies van het Alzheimer-type, stoornissen van het geheugen, ...).

Vanuit deze vaststellingen werd een voorstel tot een haalbaarheidsonderzoek naar een mogelijke relatie tussen hematologische en neurodegeneratieve aandoeningen en externe milieufactoren in de regio Zuiderkempen-Noord-Limburg ingediend bij de administratie Gezondheidszorg van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Het dossier zou in maart 1997 zijn doorgestuurd naar het kabinet van de minister-president.

De directeur-generaal van de administratie Gezondheidszorg is het onderzoeksvoorstel niet genegen. Als motivatie voor deze beslissing wijst hij echter naar regionale sterftecijfers die door het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK) in Mol werden onderzocht in de periode 1969 tot 1986 (meer dan tien jaar geleden). Daarenboven verwijst hij tevens naar statistieken van de Vlaamse Gemeenschap over de sterfte in het arrondissement Turnhout. Deze cijfers zijn afkomstig van de

ziekenfondsen en worden verzameld door de Vlaamse Kankerliga, die toegeeft dat zij onvolledig zijn (30 % ontbreekt).

Het is duidelijk dat dit onderzoek belangrijke aanwijzingen zou kunnen opleveren over de relatie tussen bepaalde kankers en externe milieufactoren of professionele activiteiten. De onderzoeksresultaten kunnen bijdragen tot een beter onderbouwd preventief gezondheidsbeleid (voorkomen van bepaalde kankers).

Is de Vlaamse regering bedoeld haalbaarheidsonderzoek genegen ?

Zo ja, wanneer zal dit onderzoek van start kunnen gaan ?

Zo neen, waarom mag bedoeld onderzoek niet worden uitgevoerd ?

Antwoord

Vooreerst wens ik erop te wijzen dat een antwoord op deze vraag reeds in december 1997 door mijn administratie werd voorbereid, maar blijkbaar door een administratieve vergissing nog niet aan de Vlaamse volksvertegenwoordiger werd bezorgd.

Het bewuste onderzoeksvoorstel is getiteld "Haalbaarheidsonderzoek naar een mogelijke relatie tussen hematologische en neurodegeneratieve aandoeningen en externe milieufactoren in de Zuiderkempen".

Op de vraag of de Vlaamse regering bedoeld haalbaarheidsonderzoek genegen is, wens ik positief te antwoorden, met dien verstande dat het voorstel natuurlijk op zijn wetenschappelijke en beleidsrelevante kwaliteiten moet worden beoordeeld door een jury van experts.

Er is bijgevolg geen enkele reden a priori waarom dit onderzoek niet van start zou kunnen gaan.

Wel wens ik erop te wijzen dat ik, als minister van Wetenschapsbeleid, geen politiek wens te voeren van subsidiëring van individuele voorstellen die mij rechtstreeks worden toegestuurd, omdat noch ikzelf, noch mijn medewerkers, noch mijn administratie zijn uitgerust om de toevloed van onderzoeksvoorstellen die mij aldus zouden bereiken, te beoordelen op hun wetenschappelijke merites.

Daarom heb ik verschillende kanalen in het leven geroepen waarbinnen onderzoeksvoorstellen kun-

nen worden ingediend bij verschillende instellingen en programma's die daarvoor wel zijn uitgerust.

Specifiek met betrekking tot het genoemde voorstel lijken mij drie kanalen in aanmerking te komen voor een eventuele aanvraag tot subsidiëring :

- het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen, Egmontstraat 5, 1000 Brussel ; tel. : 02/512 91 10 ; fax. : 02/512 58 90 ;
- het Programma Beleidsgericht Onderzoek, informatie te verkrijgen bij de heer Jo Decuyper, afdelingshoofd bij de administratie Wetenschap en Innovatie, Boudewijnlaan 30, 100 Brussel ; tel. : 02/553 59 90 ; fax. : 02/553 60 07 ;
- het Programma STWW : Strategische Technologieën voor Welzijn en Welvaart, in beheer bij het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk Technologisch Onderzoek in de Industrie (IWT), mevrouw Christine Claus, directeur-generaal, Bischoffsheimlaan 25, 1000 Brussel ; tel. : 02/223 00 33 ; fax. : 02/ 223 11 81.

In de laatste twee kanalen zijn expliciet onderzoeksluiken voor voorstellen in het kader van gezondheidszorg opgenomen.

Vraag nr. 192 van 18 juni 1998 van mevrouw CECILE VERWIMP-SILLIS

Nucleaire technologie – Verspreiding

Op 28 en 30 mei 1998 heeft Pakistan verscheidene kernbommen tot ontploffing gebracht. Pakistan heeft zijn kernwapenprogramma ontwikkeld met de hulp van vele landen, waaronder België. De informatie over de technologie om natuurlijk uranium te verrijken tot hoogverrijkt uranium, waarmee een bom kan worden gemaakt, werd verzameld door Abdul Qader Kahn, de zogenaamde "vader van de Pakistaanse bom". Kahn heeft ook in België gestudeerd aan de Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven), waar hij een doctoraat behaalde in 1972.

Graag kreeg ik van de minister antwoord op een aantal vragen die verband houden met het onderzoek in de kernchemie en -fysica. Mijn vragen zijn niet gericht naar de onderzoeken in de sector van de nucleaire geneeskunde, wel in de sector kern-

energie, fissie en fusie, splijtstoffen, kritische en subkritische kernproeven.

1. Welke instantie aan de universiteiten en in de wereld van het wetenschappelijk onderzoek droeg in het begin van de jaren zeventig de verantwoordelijkheid voor de programma's in verband met deze nucleaire technologie ?
2. Werd aan de heer Kahn een beurs van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO), het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (NFWO), het Instituut tot Aanmoediging van het Wetenschappelijk Onderzoek in Nijverheid en Landbouw (IWONL) toegekend ? Zo ja, op welke basis en voor welk onderzoek ? Zo neen, voor welk onderzoek werd hij toegelaten tot de KU Leuven ? Met welk proefschrift doctorerde hij ?
3. Op welke wijze hebben zowel de KU Leuven als de regering in het verleden hun ongenoegen en ongerustheid geuit tegenover de heer Kahn en tegenover de Pakistaanse overheid in verband met het vertrouwen van ons land in de heer Kahn, dat toch wel moet geschonden zijn, vermits België en dus ook Vlaanderen het non-proliferatieverdrag tegen de verspreiding van kernwapens heeft goedgekeurd ? Op welke wijze is dit na 28 en 30 mei 1998 gebeurd ?
4. Uit welke landen zijn de vroegere en huidige studenten-doctorandi in de centra voor nucleaire wetenschappen aan onze universiteiten en eventueel hogescholen afkomstig ? Aan welke programma's werken zij ?
5. Voor welke nucleaire onderzoeksprogramma's werden in de jaren 1995-1998 beurzen toegekend ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken.

Antwoord

Ik wens vooreerst op te merken dat het onderzoek in de kernenergie ressorteert onder de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid.

Desalniettemin wil ik volgende elementen van antwoord aanreiken (elementen die niet altijd eenvoudig te vinden waren, wat mede de vertraging voor dit antwoord verklaart).

1. In het begin van de jaren zeventig waren er twee kanalen voor subsidiëring op het gebied van kernenergieonderzoek, namelijk het Studiecentrum voor Kernenergie en het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek – Interuniversitair Instituut voor Kernwetenschappen.
2. De heer Abdul Qadeer Khan werd geen FWO/NFWO/IWONL-beurs toegekend.

De heer Khan ontving een beurs in het kader van het cultureel akkoord België – Pakistan. In die hoedanigheid doctorerde hij aan de KU Leuven op het proefschrift getiteld "The effect of morphology on the strength of copper-based martensites" (zie **bijlage 1** voor alle informatie beschikbaar op het Libis-netwerk). De heer Khan werd volgens een bron (**bijlage 2**) verder opleid in Duitsland.

3. De Vlaamse regering heeft geen blijk van ongerustheid geuit aangezien, zoals gesteld in de inleiding, de Vlaamse Gemeenschap terzake geen bevoegdheid heeft.

Of de KU Leuven heeft gereageerd, is niet bekend. Nochtans dient te worden opgemerkt dat een universiteit niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor latere daden en opinies van afgestudeerden en gedoctrineerden.

4. Deze informatie is niet direct eenvoudig te achterhalen en bovendien behoort het SCK, de belangrijkste instelling in België voor nucleair onderzoek, niet tot de Vlaamse bevoegdheid, maar wel tot die van de federale minister van Economische Zaken.

Wel kan worden gesteld dat de studenten-doctorandi van onze universiteiten, die onder andere worden gefinancierd via het FWO, voornamelijk van Vlaamse en Europese origine zijn.

5. Deze informatie werd op 29 juli 1998 opgevraagd aan het FWO en is als **bijlage 3** bijgevoegd.

(Bovenvermelde bijlagen liggen ter inzage bij het secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 196
van 29 juni 1998
van mevrouw MARIJKE DILLEN**

EU-onderzoekprogramma's – Subsidiëring universiteiten

De Vlaamse regering geeft aan de verschillende Vlaamse universiteiten financiële tegemoetkomingen in het kader van de actie ter stimulering van de Vlaamse deelname aan EU-onderzoeksprogramma's (Europese Unie).

1. Kan de minister mij per afzonderlijke universiteit die de financiële tegemoetkoming geniet, meedelen aan welke Europese onderzoeksprojecten er wordt deelgenomen ?
2. Wat is de kostprijs van dit project sinds de aanvang ervan ?
3. Wordt deze financiële tegemoetkoming jaarlijks verlengd, teneinde aan de respectieve universiteiten de gelegenheid te geven aan planning op langere termijn te doen ?

Antwoord

1. In 1993 werd voor het eerst een gerichte actie opgestart ter stimulering van de Vlaamse deelname aan Europese onderzoeksprogramma's. In 1997 en 1998 werden de acties van 1993 en van 1994 geëvalueerd. De meeste projecten van de actie 1995 en 1996 zijn op dit moment nog niet beëindigd.

De evaluatie toonde dat de actie haar doel had bereikt. De 70 projecten voor verkennende internationale samenwerking van de actie 1993 en 1994 hebben geleid tot 164 aanvragen binnen het Vierde Kaderprogramma. Het slaagpercentage van de ingediende projectaanvragen was bovendien meer dan het dubbele van het EU-gemiddelde, wat wijst op de hoge kwaliteit van de aanvragen.

De promotoren van projecten die werden geselecteerd voor de "actie ter stimulering van de Vlaamse deelname aan EU-onderzoeksprogramma's" hebben projectaanvragen ingediend bij de hierna volgende programma's binnen het Vierde Kaderprogramma.

Katholieke Universiteit Leuven (KU Leuven) : Biomed, Biotech, Brite-Euram, Environment, Esprit, Eureka, Fair, Inco, Innovation, (Intas), TMR

Limburgs Universitair Centrum (LUC) : Environment, Esprit, Fair, Telematics, TMR

Universiteit Antwerpen (UA) : Biomed, Biotech, Environment, Esprit, Euratom, Fair, Inco, (Intas), Mast, Telematics, TMR

Universiteit Gent (UG) : Biomed, Biotech, Brite-Euram, Environment, Esprit, Fair, Inco, Info 2000, Joule-Thermie, TMR

Vrije Universiteit Brussel (VUB) : Bipmed, Biotech, Environment, Esprit, Fair, Inco, Innovation, (Intas), Mast, Telematics, TMR

Katholieke Universiteit Brussel : TMR.

Een volledige analyse van de globale deelname van universitaire onderzoekers aan het Vierde Kaderprogramma is in uitvoering.

2. De stimuleringsactie is gestart in 1993 en wordt jaarlijks begroot met een bedrag van 130 miljoen frank.
3. De actie werd in 1997 voor het eerst grondig geëvalueerd. Deze evaluatie en de recentelijk verzamelde gegevens van de actie 1994 toonde dat de opzet van de actie, namelijk onderzoeksgroepen voorbereiden op een deelname aan EU-programma's, zeker is geslaagd.

Zolang de actie haar doeltreffendheid behoudt, zal ze opnieuw kunnen worden verlengd.

Aan de hand van de evaluatie kan de uitvoering van de actie worden aangepast.

Ook voor de verdeling van de beschikbare middelen wordt vanaf de actiebegroting 1997 rekening gehouden met de behaalde resultaten per universiteit.

Vraag nr. 198 van 2 juli 1998 van de heer MARINO KEULEN

Onderzoeksprogramma Max Wildiers – Projectvoorstellen

Naar aanleiding van een mondelinge vraag betreffende het voorzien van middelen voor de werkgroep Genese in het kader van het onderzoeksprogramma Max Wildiers, antwoordde de minister-president dat – nadat hij de opdracht tot implementatie van het programma aan het FWO (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek) zou hebben gegeven – een publieke oproep zou volgen rond de verschillende thema's die zouden wor-

den toegestuurd aan de Vlaamse universiteiten (*Handelingen nr. 45 van 10 juni 1997, blz. 96 – red.*). Genese zou dan in de mogelijkheid verkeren om een voorstel in te dienen.

1. Hoeveel projectvoorstellen werden ingediend in het kader van het onderzoeksprogramma Max Wildiers respectievelijk voor 1997 en 1998 ?
2. Hoeveel projectvoorstellen werden goedgekeurd in het kader van het onderzoeksprogramma Max Wildiers, respectievelijk voor 1997 en 1998 ?
3. Wat was de budgettaire verdeling van het geplande budget ten belope van 100 miljoen frank over de verschillende projecten ?

Antwoord

De beheersovereenkomst met het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek geeft mij de mogelijkheid om jaarlijks drie procent van de dotatie aan het FWO te besteden aan gespecificeerde thema's, waarbinnen dan via publieke oproepen onderzoeksvoorstellen kunnen worden ingediend, die dan volgens hun wetenschappelijke kwaliteit, zoals beoordeeld door daartoe aangestelde jury's, al dan niet worden goedgekeurd.

Om een initiatief te kunnen nemen dat een grote inhoudelijk impact heeft, werden de voor de jaren 1997 en 1998 beschikbare kredieten gegroepeerd in het Fonds Max Wildiers.

Op basis hiervan zal de publieke oproep dan ook begin 1999 worden gelanceerd.

Ik kan trouwens nu al meedelen dat binnen het Fonds Max Wildiers vooral de Vlaamse archieven in binnen- en buitenland als thema zullen worden geselecteerd.

Bijlage : inhoudelijke toelichting bij het Fonds Max Wildiers.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

Vraag nr. 202
van 6 juli 1998
van mevrouw CECILE VERWIMP-SILLIS

Onderzoeksprogramma Max Wildiers – Stand van zaken

Binnen het "Programma Humane Wetenschappen" van de begroting voor wetenschapsbeleid werden kredieten voor de nieuwe onderzoekslijn Max Wildiers uitgetrokken. Die zou worden opgestart in de zomer van 1997.

Dit is evenwel niet gebeurd.

Waarom werden deze kredieten voor fundamenteel onderzoek in de humane wetenschappen nog steeds niet toegekend en wat is de huidige stand van de onderzoekslijn ?

Antwoord

(Zie antwoord op vraag nr. 198 van 2 juli 1998 van de heer Marino Keulen op deze blz. – red.)

Vraag nr. 218
van 25 augustus 1998
van de heer DOMINIEK LOOTENS-STAEL

Flanders – Afbeelding Brussel

Op 13 mei 1996 wees ik aan de hand van mijn schriftelijke parlementaire vraag nr. 84 de minister-president er reeds op dat in het tijdschrift "Flanders" een landkaart was aangebracht van België waarop Brussel zodanig was afgebeeld dat de indruk werd gewekt dat deze stad een onderdeel van Wallonië was (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 28 mei 1996, blz. 730 – red.*). De minister antwoordde mij daarop toen dat de nodige instructies zouden worden gegeven om Brussel anders in te kleuren.

Brussel werd inderdaad anders ingekleurd, maar hoe ! In het laatste nummer van dit tijdschrift heb ik immers kunnen vaststellen dat de toestand nog erger is geworden, en dat Brussel en Wallonië nu nagenoeg dezelfde inkleuring hebben gekregen, die in scherp contrast staat met de inkleuring van de rest van Vlaanderen.

Het spreekt vanzelf dat zulks bij buitenlanders nu niet anders dan de indruk kan geven dat Brussel werkelijk niet tot Vlaanderen zou behoren, maar wel tot Wallonië. Voor een tijdschrift dat wordt uitgegeven door de Vlaamse Gemeenschap om deze gemeenschap in het buitenland te promoten, is dit een pure schande.

Welke maatregelen heeft de minister genomen ten aanzien van de redactie van dit tijdschrift ?

Hoe zal in dit tijdschrift duidelijk worden gemaakt aan elke buitenlander dat Brussel wel degelijk integraal deel uitmaakt van Vlaanderen en niet van Wallonië ?

Antwoord

Naar aanleiding van de schriftelijke parlementaire vraag nr. 84 van 13 mei 1996 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger heeft de redactie onmiddellijk de nodige stappen ondernomen om de betrokken kaart duidelijker in te kleuren. In plaats van arceringen werd geopteerd voor volle kleuren.

Ten gevolge van de nieuwe schriftelijke parlementaire vraag heeft de redactie een kleine bevraging gedaan bij buitenstaanders. Het merendeel onder hen merkte onmiddellijk een duidelijk onderscheid op tweërlei vlak. Enerzijds zijn de gebieden anders ingekleurd, namelijk een lichtgele kleur voor Wallonië en een zalmkleur voor Brussel. Anderzijds zijn zowel de omlijning van het grondgebied als de vermelding Brussel/Bruxelles in een andere kleur (paars) dan die van Wallonië (grijs).

Om evenwel de mogelijkheid volledig uit te sluiten dat bepaalde lezers een misvormd beeld zouden hebben over de kaart, zal ik de redactie opdracht geven om Brussel in een donkerroze kleur in te kleuren.

Vraag nr. 247 van 24 september 1998 van de heer JOHAN SAUWENS

Wetsvoorstel terugbetaling kijk- en luistergeld – Standpunt

De federale kamerleden Geert Bourgeois en Hugo Olaerts beogen met hun wetsvoorstel (Stuk 951 (1996-1997) – Nr. 1) de terugbetaling van het resterende kijk- en luistergeld in geval van vervreemding van het radio- en/of tv-toestel, of bij het overlijden van een belastingplichtige. Momenteel voorziet de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten niet in deze mogelijkheid.

Beide kamerleden stellen een terugbetaling voor van het kijk- en luistergeld die overeenstemt met het aantal volle maanden volgend op de datum van de vervreemding of het overlijden. Het aantal maanden moet wel minstens drie bedragen, vermits de administratiekosten verbonden aan de terugbe-

taling van kleine bedragen onevenredig hoog zouden zijn.

1. Welk standpunt heeft de Vlaamse regering op haar vergadering van 23 en 24 juli ingenomen met betrekking tot het wetsvoorstel van de kamerleden Bourgeois en Olaerts (letterlijk citaat uit de notulen van de vergadering a.u.b.) ?
2. Ondersteunt de Vlaamse regering het initiatief van de kamerleden Bourgeois en Olaerts ?

Zo ja, werd dit standpunt reeds meegedeeld aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Zo neen, welke redenen schuift de Vlaamse regering naar voren om deze sociale maatregel af te wijzen ?

Antwoord

1. De Vlaamse regering besliste, op voorstel van de Vlaamse minister bevoegd voor Financiën, om niet akkoord te gaan met het wetsvoorstel tot wijziging van artikel 15 van de wet van 13 juli 1987 betreffende het kijk- en luistergeld.

Het standpunt van de Vlaamse regering werd op 29 juli 1998 meegedeeld aan de heer Raymond Langendries, voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

2. Het standpunt van de Vlaamse regering wordt als volgt gemotiveerd.

Het kijk- en luistergeld is de jure een gemeenschapsbelasting (artikel 5bis, § 1 van de bijzondere financieringswet), maar blijft in feite een rijksbelasting waarvan de opbrengst wordt overgedragen naar de gemeenschappen. Op grond van artikel 5bis, § 5 van de bijzondere financieringswet kunnen de gemeenschappen wel zelf instaan voor de inning.

De federale wetgever blijft bevoegd voor het vaststellen van de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen. De gemeenschapsregeringen beschikken wel over een veto-recht, er kunnen dus geen wijzigingen worden aangebracht in een van deze elementen dan met de instemming van de gemeenschapsregeringen (artikel 5bis, § 2 van de bijzondere financieringswet).

Er kan dus door geen van beide overheden op eigen houtje iets worden gewijzigd. De federale wetgever is niet langer bevoegd om iets te wijzigen aan de betrokken wetgeving zonder instemming van de gemeenschapsregeringen. De gemeenschappen hebben geen enkele materiële bevoegdheid.

Noch de administratie Budgettering, Accounting en Financieel Management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, noch de Inspectie van Financiën waren voorstander van het voorstel Olaerts-Bourgeois, vanwege de bijkomende administratieve kosten en het gevaar voor fraude.

De andere gemeenschappen hebben eenzelfde houding aangenomen.

Het is daarom aangewezen dat deze problematiek in een ruimere context wordt geplaatst en voorafgaandelijk wordt overlegd. In het Stuurcomité van de drie gemeenschappen werd dan ook beslist om een werkgroep op te richten die de ganse wetgeving zal evalueren. Binnen dit trilateraal overleg kan worden gezocht naar een consensus omtrent de invoering van sociale maatregelen op het vlak van de vrijstellingen en de verminderingen, die dan door de drie gemeenschapsregeringen kan worden voorgesteld aan de federale regering.

**Vraag nr. 15
van 15 oktober 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Actieplan Vlaamse Rand – Taalvoorwaarden bij subsidiëring

Omtrent de problematiek van het screenen van de Vlaamse regelgeving inzake taalbepalingen in de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden deelt de minister-president mij in antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 212 van 13 juli 1998 mee dat, wegens de grote ingewikkeldheid van deze regelgeving, aan het college van secretarissen-generaal werd gevraagd dat elk departement dit voor de eigen bevoegdheidsdomeinen zou doen. De minister-president voegt eraan toe dat als beleidsmatige wijzigingen in de bestaande reglementering nodig blijken, tevens wordt onderzocht of die regelgeving dient te worden aangepast om het Vlaams karakter van de erkende en/of gesubsidieerde initiatieven te vrijwaren (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 23 oktober 1998, blz. 280 – red.*).

Kan de minister mij meedelen of deze oefening reeds binnen zijn departement werd gemaakt ?

Werden er als gevolg daarvan reeds wijzigingen aan bestaande reglementen aangebracht ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

De administraties die regelgeving met betrekking tot de erkenning en subsidiëring onder hun bevoegdheid hebben, kregen de opdracht deze regelgeving na te kijken op het vlak van garanties inzake het Nederlandstalig karakter.

De culturele sector staat op dit vlak het verst. In nagenoeg elke regelgeving wordt het Nederlandstalig karakter van de te erkennen en/of te subsidiëren instellingen, organisaties of initiatieven bepaald. Zo vermeldt het decreet op het jeugdwerkbeleid in artikel 7 dat op de zetel van de vereniging alle gegevens over de werking, de leden, de vorming van de begeleiders en het financieel beheer in het Nederlands aanwezig dienen te zijn. Bovendien komen voor subsidiëring enkel die verenigingen in aanmerking die het Nederlands gebruiken bij hun werking.

Weliswaar wordt niet in elke regelgeving het Nederlandstalig karakter even expliciet vooropgesteld, doch in globa is er steeds voldoende waarborgen ingebouwd.

In de welzijns- en gezondheidssector heeft men eveneens de bestaande regelgeving getoetst op waarborgen inzake het Nederlandstalig karakter. Hoewel ik hier van oordeel ben dat de zorgsector niet de meest aangewezen plaats is om communautaire geschillen te beslechten, moeten er toch waarborgen zijn voor de Nederlandstalige opvang en verzorging van de Vlaamse bewoners.

De administratie onderzoekt momenteel op welke wijze deze waarborg het best kan worden ingevoerd. Hierbij zou men de erkenning door de Vlaamse Gemeenschap afhankelijk kunnen stellen van een aantal criteria met betrekking tot Nederlandstalige statuten van de organisatie, het gebruik van het Nederlands in relaties met de overheid, personeel en gebruikers, het gebruik van het Nederlands in de organen van bestuur en advies.

Voor de volledigheid dient te worden gezegd dat deze bepalingen reeds gelden voor het besluit van de Vlaamse regering met betrekking tot de subsi-

diëring van herconditionerings- en brandbeveiligingswerken.

Ik wil bij de invoering van dergelijke criteria niet overhaast te werk gaan en ik wil ook de zekerheid dat, gelet op het gevoelige karakter van deze materie, de ingebouwde waarborgen ook effectief kunnen worden aangewend.

THEO KELCHTERMANS

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN TEWERKSTELLING

Vraag nr. 401
van 25 augustus 1998
van de heer JOHAN MALCORPS

Antwerp Karting College – Milieuvorwaarden

Het bedrijf Antwerp Karting College op de Boomsesteenweg in Wilrijk kreeg in 1995 een milieuvergunning van de bestendige deputatie van Antwerpen voor de exploitatie van een nieuw kartingcircuit, en dat in een zone die op het gewestplan gedeeltelijk is ingekleurd als industriegebied en gedeeltelijk als reservatiestreek voor de grote ring rond Antwerpen. Het circuit is bovendien gelegen op 500 meter van een woongebied, op het grondgebied Aartselaar.

De bewoners klagen over ernstige geluidsoverlast, en worden daarin gesteund door het gemeentebestuur van Aartselaar.

Het beroep van het gemeentebestuur tegen de beslissing van de deputatie werd door de minister bij ministerieel besluit van 18 november 1997 ongegrond verklaard. De minister bevestigde bij die gelegenheid de bijkomende voorwaarden opgelegd door de deputatie, onder meer wat de openingsuren betreft (met name de sectorale voorwaarde opgenomen in artikel 5.32.10.4, § 2 van Vlarem II, met andere woorden een verbod op de exploitatie op zon- en feestdagen van 0 tot 12 uur en van 17 tot 24 uur en op andere dagen van 19 tot 7 uur).

Uit de advertentie als **bijlage** blijkt ten overvloede dat de inrichter deze bepalingen niet respecteert.

Daarbij komt nog het probleem van de afstemming van de milieuvergunning en de nodige bouwvergunningen. Deze laatste waren niet aangevraagd. Pas onlangs werd een regularisering aangevraagd. De diensten van de administratie Ruimtelijke

Ordering, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm) lieten echter aan de gemeente Aartselaar weten dat ze geen regulariserende bouwvergunning kunnen afleveren, omdat de inrichting zich niet bevindt in een recreatiezone. Om exact dezelfde reden werden reeds vier kartings op industrieterreinen in Limburg door de afdeling ROHM Limburg gesloten.

1. Worden de milieuvorwaarden door voornoemd bedrijf nageleefd? Zo neen, waarom wordt dan niet opgetreden?
2. Heeft de minister reeds overleg gepleegd met de minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordering over de locatie van dit soort bedrijven en wordt in de toekomst bij het afleveren van milieuvergunningen daarmee ook rekening gehouden?

N.B. Een vraag over deze problematiek werd ook gesteld aan de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordering.

Antwoord

1. Sinds het uitreiken van de vergunning op 19 december 1996 werden tot op heden nog geen klachten ontvangen over het niet respecteren van de openingsuren die vermeld staan in de milieuvergunning, noch bij de provinciale afdeling Antwerpen van de afdeling Milieu-inspectie van de administratie Milieu, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), noch bij de politie Leefmilieu van de stad Antwerpen.

De provinciale afdeling Antwerpen van de afdeling Milieu-inspectie van Aminal stelt momenteel een onderzoek in naar het naleven van de exploitatievoorwaarden door het bedrijf.

2. Op 8 juni 1998 werd binnen de administratie Ruimtelijke Ordering, Huisvesting en Monumenten en Landschappen een werkgroep opgestart om de genoemde problematiek te bespreken.

In de praktijk is het op dit ogenblik zo dat kartings gelegen in industriegebied door de afdeling ROHM Antwerpen steeds ongunstig worden geadviseerd in het kader van de milieuvergunningsaanvraag. De provinciale milieuvergunningscommissie van Antwerpen verstrekt dan een ongunstig advies aan de bestendige deputatie, gelet op de rechtspraak van de Raad van State, namelijk dat voor een inrichting die

onverenigbaar is met een bestemming op het gewestplan de milieuvergunning dient te worden geweigerd.

Inzake het stedenbouwkundig aspect verwijs ik naar het antwoord van de minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening op schriftelijke parlementaire vraag nr. 513 van 25 augustus 1998 van de Vlaamse volksvertegenwoordiger (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 23 oktober 1998, blz. 330 – red.*)

(*Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.*)

**Vraag nr. 9
van 8 oktober 1998
van de heer JOS DE MEYER**

Spuikom Prosperpolder Beveren – Slibvervuiling

De administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) liet de spuikom van Prosperpolder in Beveren een achttal jaar geleden aanleggen. De vijverachtige constructie draagt bij tot een vlotte afwatering van de omliggende polders. Het tij van de Schelde spoelt de spuikom enkele keren per maand uit. Op die manier blijft bij laagwater minder slib achter afkomstig van de afwaterende polder. Deze manier van werken voorkomt verzanding aan de monding met de Schelde.

Toch bezinkt altijd een kleine hoeveelheid slib. Na bijna acht jaar concentreerde zich een hoop in het midden van de spuikom. Een onderhoudsbeurt is noodzakelijk. Blijkbaar zou er volgens berichten in de pers een ernstige vervuiling zijn.

1. Is het slib onderzocht en wat zijn de meetresultaten van de onderscheiden stoffen ?
2. Wat is normaal, wat zijn de Vlaamse en de Europese normen voor de onderscheiden stoffen die werden onderzocht ? Wat is de procentuele overschrijding van de normen ?
3. Op welke wijze kan deze mogelijke vervuiling zijn veroorzaakt ? Zijn dit vermoedens of zijn hiervan bewijzen ?
4. Hoe kan deze toestand worden gesaneerd ? Hoeveel tijd zal dit mogelijks in beslag nemen ? Wat is hiervan de kostprijs ?

5. Wanneer zal het slib worden geruimd ? Waar wordt het "geborgen" ? Hoeveel tijd is hiervoor nodig ? Wat is hiervan de kostprijs ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening.

Gecoördineerd antwoord

Aspecten Leefmilieu

Het onderhouden van de spuikom aan de sluis van Prosperpolder behoort tot de taak van de administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Zeeschelde en dus tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister bevoegd voor Openbare Werken.

De afdeling Milieu-inspectie van de administratie Milieu, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) beschikt niet over meetgegevens voor het slib dat in de spuikom aanwezig is, doch is van oordeel dat de bevuilding niet afkomstig kan zijn uit de onmiddellijk stroomopwaarts gelegen onbevaarbare waterloop nr. 8.080 van de tweede categorie (onder de bevoegdheid van de polder van het Land van Waas), doch wel uit het Scheldewater.

Aspecten Openbare Werken – Zeeschelde

1. Het slib in de spuikom is bemonsterd. Specialisten vermoeden dat de bevuilingsgraad niet abnormaal hoog is. Er dienen wel nog bijkomende proeven te worden uitgevoerd om definitief uitsluitsel te krijgen.
2. De resultaten worden vergeleken met de achtergrondwaarden van het Vlaams Reglement op de Bodemsanering (Vlarebo) (normen in verband met sanering) en met de normen voor hergebruik van afvalstoffen in het Vlaams Reglement Afval (Vlarea). Het zijn de achtergrondwaarden van Vlarebo die een indicatie geven over wat als "normaal" mag worden beschouwd.
3. De vervuiling heeft, te oordelen naar de aard, slechts twee bronnen : de bevuilding van de Zeeschelde enerzijds en de bevuilding afkomstig van bemesting anderzijds.
- 4 en 5. De specie moet worden uitgenomen en in gesloten wagens worden overgebracht naar een recyclagecentrum, waar het afhankelijk van de

nabestemming een behandeling moet ondergaan. Kostprijsberekeningen worden gemaakt. In eerste orde wordt een raming vooropgesteld van 18 miljoen frank, gebaseerd op ervaringsgegevens.

**Vraag nr. 14
van 8 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN**

Aminal-besluit – Taalgebruik

Op 7 januari 1998 diende een inwoner van Drogenbos klacht in bij de adjunct-gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant omdat de administratie Milieu, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) een ministerieel besluit had bekendgemaakt in het Nederlands, terwijl dit zowel in het Nederlands als in het Frans moest gebeuren.

Op 12 mei 1998 formuleerde de adjunct-gouverneur zijn antwoord. In zijn conclusies stelt hij dat "niet kan worden betwist dat de aangevochten beslissing uitgaat van de Vlaamse minister van Leefmilieu en dat er een publicatieverplichting bestaat. De beslissing van de minister die een vergunning verleent aan Vlabaver moet conform advies 17.003 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht worden beschouwd als een mededeling aan het publiek van de gemeente Drogenbos".

Een zodanige mededeling moet in de gemeenten met een bijzonder taalregime zowel in het Nederlands als in het Frans worden bekendgemaakt. Verder zegt de adjunct-gouverneur dat het niet de gemeente Drogenbos is die voor de vertaling moet zorgen, maar wel de minister zelf, conform artikel 35 van de gewone wet op de hervorming der instellingen.

1. Welk gevolg heeft de minister hieraan gegeven ?
2. Bestaat er geen risico tot nietigverklaring van het betrokken besluit ?

Antwoord

Ik heb conform de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken een uitgebreid antwoord bezorgd aan de adjunct-gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant.

Vermits deze wetgeving uiterst technisch is en elk element belangrijk is, voeg ik mijn brief als **bijlage**.

Mijn besluit is dat de bekendmaking van de ministeriële beslissing houdende de toekenning van de milieuvergunning aan de CV Vlabaver conform artikel 34 § 1, tweede lid en artikel 24 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken is gebeurd.

Bij niet-verzoening van de standpunten kan de adjunct-gouverneur de klacht voorleggen aan de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Er is derhalve tot op heden geen aanleiding of reden tot nietigverklaring.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 16
van 9 oktober 1998
van de heer JOHAN MALCORPS**

Verbrandingsinstallaties – Emissiemetingen

De emissiemetingen aan de schouw van huishoudelijke verbrandingsinstallaties hebben blijkbaar de neiging sterk te variëren. Bij de ene reeks metingen blijft men verder beneden de toegelaten waarden (bv. voor dioxines). Een volgende keer blijkt er dan weer een duidelijke overschrijding van de norm zijn. Ik verwijs naar de recente metingen bij de ovens van Eeklo en Lokeren. Vooral het verschil tussen twee meetcampagnes in Lokeren is ronduit verbijsterend. Op 8 januari 1998 meet men dioxinewaarden tussen 0,01 en 0,03 ng/m³ (nanometer/kubieke meter). Maar recentelijk werd beslist de oven te sluiten na metingen van 3,59 – 2,1 – 0,37 ng/m³. Een verschil van meer dan 300 tussen de hoogste en laagste meting. De betrouwbaarheid van de metingen, of toch van bepaalde metingen, kan dan allicht worden betwijfeld.

Een betrouwbare, uniforme en continue bemonstering lijkt een noodzaak.

1. Hoe verklaart de minister deze schommelingen ? Wie is hiervoor verantwoordelijk ? Zijn alle labo's even betrouwbaar ? Is het systeem dat de exploitant zelf metingen laat uitvoeren door (daartoe officieel vergunde) labo's, nog houdbaar ?
2. Kan de minister een overzicht geven van de meest recente metingen van dioxines, PCB's (polychloorbifeny1), NO_x (stikstofoxiden), PAK's (polyaromatische koolwaterstof) en

zware metalen bij de Vlaamse verbrandingsovens ?

3. Is het niet mogelijk de meetresultaten evenzeer op continue basis beschikbaar te stellen van het publiek, bijvoorbeeld in het kader van de luchtkwaliteitstelefoon, zoals nu reeds gebeurt voor ozonconcentraties en andere parameters van luchtvervuiling (cf. Ircel). Het Franse Milieuministerie bijvoorbeeld maakt permanent de laatste meetgegevens voor dioxines van de Franse ovens bekend via een site op Internet.
4. Kan de minister meedelen in hoeveel verbrandingsinstallaties (dus niet alleen de huisvuilovens) die onder de taakstelling vallen van de commissie-Baeyens, nu al op continue basis dioxines worden gemeten, of indien niet, wanneer continue dioxinemetingen zijn gepland ?
5. Waarom aanvaardt het beleid nog dat er huisvuilverbrandingsovens actief zijn die werken zonder energierecuperatie, zoals de IDM-oven (Intercommunale voor Huisvuilverwerking Durme-Moervaart) van Lokeren ?

Antwoord

1. De metingen, waarvan de resultaten respectievelijk 3,59 – 2,1 – 0,36 ng TEQ/Nm³ (nanogram toxisch equivalent/normaal kubieke meter) bedroegen, werden door het referentielaboratorium VITO (Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek) in opdracht van de afdeling Milieu-inspectie uitgevoerd op 26, 27 en 28 mei 1998. Deze metingen leidden tot de vraag tot stopzetting van de exploitatie. Over een periode van 5,5 maanden (eind mei ten opzichte begin januari, toen de meetresultaten geen overschrijding van de dioxinegrenswaarde te zien gaven) kunnen de omstandigheden qua exploitatie uiteraard sterk gewijzigd zijn en mogelijk aanleiding geven tot het vastgestelde verschil in dioxineconcentratie. De metingen in januari gebeurden door een laboratorium dat voor de uitvoering van deze bepalingen officieel is erkend. Wij hebben op dit moment geen reden om de betrouwbaarheid van het referentielaboratorium of van de andere erkende laboratoria in twijfel te trekken.

Door de zeer lage gehalten van de dioxines en furanen in de rookgassen (ng/Nm³ betekent 10⁻⁹ gram/Nm³) is de fout op dioxinemetingen aanzienlijk. Een waarde geven aan de relatieve of absolute fout is zeer moeilijk, zoniet onmogelijk

in de huidige stand van de techniek. Niettemin geeft de grootteorde van de meetwaarde een goede indicatie van de grootteorde van de werkelijke uitstoot. De zeer grote verschillen in de meetwaarden in Eeklo zijn dus zo goed als zeker niet te wijten aan meetfouten, doch ze wijzen duidelijk op problemen bij de bedrijfsvoering bij de laatste meetcampagne. Deze problemen zijn immers gedetecteerd en de nodige maatregelen zijn getroffen.

Naast de inherente fout op dioxinemetingen (zes tot acht uur metingen) wijs ik ook op het feit dat naast de analyse zelf, ook de monsterneming zeer belangrijk is en bij slechte uitvoering aanleiding kan geven tot aanzienlijke fouten.

Ten slotte is het belangrijk te vermelden dat het door de commissie-Baeyens vooropgestelde systeem van continue dioxinebemonstering (zie vraag 4) ook op het vlak van meetnauwkeurigheid belangrijke voordelen biedt, omdat door de grotere monsternemingstijd ook een grotere massa aan dioxines wordt geïncubeerd en derhalve de fout op de analyse in belangrijke mate afneemt. De zorg inzake een correcte monsterneming blijft echter belangrijk.

2. Volgens de gegevens van de afdeling Milieu-inspectie van de administratie Milieu, Natuur-, Land- en Waterbeheer werden er bij de Vlaamse huisvuilverbrandingsovens tijdens het voorbije jaar geen bepalingen van PCB's in de rookgassen uitgevoerd. Deze metingen zijn voor deze installaties niet verplicht volgens titel II van Vlarem II of de milieuvergunning.

Er werd een bepaling van polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's) uitgevoerd bij de installatie van Regionale Milieuzorg in Houthalen-Helchteren. Voor de som van de zestien EPA-PAK's werd in de schouw een concentratie van 0,05 mg/Nm³ gemeten.

De meest recente meetresultaten van dioxines, NO_x en zware metalen die bij de afdeling Milieu-inspectie bekend zijn, toonden, rekening houdend met de in titel II van Vlarem voorziene onzekerheidsmarge van 30 %, geen overschrijdingen van de emissiegrenswaarden, op twee installaties na. Zowel bij de Intercommunale Vereniging voor Huisvuilverwerking Meetjesland (IVM) in Eeklo, als bij IDM in Lokeren werd de exploitatie naar aanleiding van een overschrijding van de dioxinegrenswaarde stilgelegd.

3. Het meedelen van meetresultaten door de afdeling Milieu-inspectie is slechts mogelijk voorzover deze resultaten niet het voorwerp uitmaken of zullen kunnen uitmaken van een strafrechtelijk onderzoek. De exploitanten van afvalverbrandingsinstallaties zijn wel, volgens artikel 5.2.3.1.8, § 2 van titel II van Vlarem, verplicht om alle meetresultaten op te nemen in het emissiejaarverslag en een kopie ervan toe te sturen aan het gemeentebestuur van de gemeente waar de inrichting is gelegen, dat deze resultaten ter inzage van het publiek legt.

Ik zie geen wettelijk bezwaar om deze gepubliceerde gegevens op het Internet te plaatsen.

4. Momenteel gebeurt er een continue bemonstering van de rookgassen voor de bepaling van dioxines bij de volgende installaties : Intercommunale Vereniging voor Vuilverwijdering en -verwerking voor Oostende en Ommeland (IVOO) in Oostende, Intercommunale Vereniging voor Vuilverwijdering voor Menen en Ommeland (IVMO) in Menen (alternerend op de twee ovenlijnen), Intercommunale Vereniging voor Huisvuilverwerking Midden-Waasland (MI-WA) in Sint-Niklaas. Bij Regionale Milieuzorg in Houthalen-Helchteren wordt er wekelijks een bemonstering voor dioxinebepaling uitgevoerd.

De installatie van een continu bemonsteringsapparaat wordt in de komende maanden uitgevoerd bij alle Vlaamse huisvuilverbrandingsinstallaties.

5. Volgens het Uitvoeringsplan Huishoudelijke Afvalstoffen 1997-2001 moet tegen eind 1999 in alle huisvuilverbrandingsinstallaties de energie worden teruggewonnen.

Wat IDM betreft, is de discussie ondertussen gesloten, aangezien de raad van bestuur heeft beslist dat de installatie niet verder wordt uitgeroepen op de te hoge kostprijs voor de sanering (mouwenfilter te plaatsen).

**Vraag nr. 19
van 9 oktober 1998
van de heer JACKY MAES**

Ecologisch Impulsgebied IJzervallei – Toekomst

In het antwoord van de minister op mijn mondelinge vraag over hetzelfde onderwerp (*Handelingen nr. 35 van 31 maart 1998, blz. 86 – red.*) heeft hij

gesteld dat de bestaande ecologische impulsgebieden (EIG) dienen te worden geïntegreerd in de implementatie van het gebiedsgericht beleid van het decreet op het natuurbehoud en in de implementatie van het MINA-plan 2 (Plan 2 voor Preventie en Sanering inzake Milieu en Natuur. Het is trouwens de consequentie van een planmatig beleid dat wordt gewerkt binnen de budgettaire ruimte voor contractuele personeelsleden zoals deze is gekoppeld aan het goedgekeurde MINA-plan 2. Het is de afdeling Natuur samen met de VLM (Vlaamse Landmaatschappij) die een eerste prioriteitenlijst voor de aanpak zouden uitwerken, waarbij de voorstellen van de EIG's zouden worden meegenomen en in dit kader concreet zouden worden omgezet. De middelen en de instrumenten hiervoor zijn opgenomen in het decreet, de uitvoeringsbesluiten en het MINA-plan 2. In uitvoering hiervan werd ook een behoefteplan voor contractueel personeel aan de minister bevoegd voor Ambtenarenzaken voorgelegd. Kortom, alles lijkt dus geregeld om het regulier natuurbeleid uit te voeren.

Maar drie maanden voor het einde van de ecologische impulsgebieden leven de personeelsleden in de grootste onzekerheid, omdat zij nog steeds niet weten wat er met hen concreet zal gebeuren en op welke manier de overgang na 31 december 1998 zal verlopen.

1. Kan, na de stopzetting van het Ecologisch Impulsgebied IJzervallei, dit project zonder onderbreking worden geïntegreerd in het gebiedsgericht beleid van het decreet op het natuurbehoud en MINA-plan 2 ?
2. Welke gevolgen heeft deze overgang voor de taakstelling en de personeelsformatie ?
3. Wat gebeurt er met het huidige personeel na 31 december 1998 ?

Antwoord

1. De acties die in het goedgekeurd operationeel programma zijn opgenomen, worden in principe verder uitgevoerd, hetzij in het kader van een of andere actie uit het Milieubeleidsplan 1997-2001, hetzij als specifieke actie van het Ecologisch Impulsgebied IJzervallei.
2. Op dit ogenblik zijn er twee contractuele personeelsleden aangewezen voor het EIG IJzervallei. Eén personeelslid volgt ter plaatse de concrete acties op. Het tweede personeelslid zal

worden geïntegreerd in het Milieubeleidsplan 1997-2001 (aankoop van natuurterreinen West-Vlaanderen).

- De verlenging van het contract van de personeelsleden van de ecologische impulsgebieden is momenteel in de procedure voor het verkrijgen van het akkoord respectievelijk van de ministers bevoegd voor Begroting en voor Ambtenarenzaken.

Vraag nr. 20
van 9 oktober 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Geluidshinder luchthaven Bierset – Compensatiefonds

Het Waals Gewest zou – aldus minister-president van het Waals Gewest Robert Collignon – een compensatiefonds oprichten voor particulieren om extra isolatiemaatregelen te nemen tegen de lawaaioverlast van Bierset.

Op mijn mondelinge vraag van juli jongstleden antwoordde de minister dat hij informatie zou inwinnen of bewoners van het Vlaamse gewest die hinder ondervinden van deze luchthaven op Waals grondgebied, eveneens van dit fonds zullen kunnen gebruikmaken (*Handelingen nr. 1 van 28 september 1998, blz. 32 – red.*).

- Heeft de minister hierover uitsluitsel ?
- Bestaat een dergelijke regeling met Nederland (bijvoorbeeld Beek) of Frankrijk voor de inwoners van het Vlaamse gewest die hinder ondervinden van een luchthaven in één van die landen gelegen ?

Antwoord

- De administratie Milieu, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) heeft informatie over de compensatieregeling opgevraagd bij het Waals Gewest, schriftelijk op 13 oktober 1998 en telefonisch op 28 oktober 1998. Tot hiertoe kwam hierop geen antwoord.

Uit het besluit van de Waalse regering van 10 september 1998 kan ik opmaken dat :

- rond de luchthaven van Bierset een "zone A" werd vastgesteld ;

- deze zone overeenkomt met een gebied binnen de geluidscontour L_{dn} = 70 dBA (A-gewogen decibel) ;

- de woningen binnen deze zone gelegen in aanmerking komen voor aankoop door het Waals Gewest.

De geluidscontour L_{dn} = 70 dBA bevindt zich op ongeveer 1 km links en rechts van de piste en in het verlengde ervan. Deze zone strekt zich dus niet uit tot het grondgebied van het Vlaamse gewest.

Over de vaststelling van nog andere zones (B,C, ...), met eventuele beschermingsmaatregelen daaraan gekoppeld, heb ik geen concrete informatie.

- Voor de luchthaven Beek (Maastricht Aachen Airport) is er niet in een regeling voorzien voor in België gelegen woningen. De geluidscontouren waarbinnen in Nederland compensatie is, komen trouwens niet over bewoonde gebieden in België.

Voor Frankrijk is mij geen luchthaven bekend die voor deze problematiek in aanmerking komt.

Vraag nr. 24
van 14 oktober 1998
van mevrouw VERA DUA

OVMB-stort Gent – Saneringsafval Dijlestort Leuven

In antwoord op mijn schriftelijke parlementaire vraag nr. 397 van 25 augustus 1998 betreffende de sanering van de Dijlestorten in Leuven, heeft de minister bevestigd dat de gronden die worden gestort op het klasse 1-stort OVMB in Gent zink, kwik, cadmium, lood, arseen, barium en koper bevatten (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 23 oktober 1998, blz. 312 – red.*).

Deze zware metalen kunnen uitlogen naar de bodem en naar het grondwater en op die manier een potentieel gevaar vormen voor de milieukwaliteit.

- Welke garanties zijn er dat het gestorte materiaal geen gevaar vormt voor het leefmilieu ?
- Wat is de uitlogingsgraad voor de diverse gevaarlijke stoffen op korte en lange termijn ?

3. Welke metingen werden er verricht op en in de omgeving van het klasse 1-stort met het oog op de controle van de milieukwaliteit en de mogelijke uitloging van zink, kwik, cadmium, lood, arseen, barium en koper ?
4. Wat zijn de resultaten van deze metingen ?

Antwoord

1. Alle afvalstoffen die op een stortplaats van categorie 1 worden gestort, dienen te voldoen aan de acceptatiecriteria die zijn vastgelegd in artikel 5.2.4.1.3 van titel II van Vlarem. Deze criteria omvatten ook de chemische eigenschappen waaraan de afvalstoffen dienen te voldoen.

De inrichting van de stortplaats biedt voldoende garanties om verontreiniging van de omliggende bodem en grondwater te voorkomen, aangezien de stortplaats is ingericht conform de strenge milieuvorwaarden, bijvoorbeeld een dubbele afsluitlaag, controledrainage tussen de twee afsluitlagen, percolaatdrainage, ... die eveneens zijn vastgelegd in titel II van het Vlarem.

2. De aangevoerde afvalstoffen moeten voldoen aan de uitlogingscriteria voor categorie 1-stortplaatsen, zoals die zijn vastgelegd in artikel 5.2.4.1.3 van titel II van Vlarem.

Deze uitlogingscriteria behoren momenteel tot de meest vooruitstrevende criteria in Europa.

Voor de afvalstoffen afkomstig van de Dijlestorten is de uitloging op korte termijn onbestaan- de, temeer daar het afval is geïmmobiliseerd met kalk, wat betekent dat de zuurtegraad zo is verhoogd dat de zware metalen in een immobiele vorm voorkomen en veel minder wateroplosbaar zijn. De uitloging op lange termijn (meer dan 50 jaar) is moeilijk in te schatten. De stortplaats is echter op die wijze ingericht dat uitgelogde metalen binnen de stortplaats blijven en niet in de omgeving kunnen vrijkomen. Het percolaatwater wordt ook dagelijks opgepompt en afgevoerd.

3. Overeenkomstig artikel 5.2.4.4.7 van titel II van Vlarem worden tweemaal per jaar door de toezichthoudende ambtenaar, of door een erkend laboratorium in opdracht van de toezichthoudende ambtenaar, watermonsters uit de peilputten voor grondwater genomen en geanalyseerd.

Het percolaatwater wordt eveneens minstens tweemaal per jaar bemonsterd en geanalyseerd door een erkend laboratorium. Rond de stortplaats van de NV OVMB zijn zestien peilputten geïnstalleerd.

4. Overeenkomstig artikel 5.2.4.4.8 van titel II van Vlarem dient jaarlijks een rapport te worden opgemaakt waarin verslag wordt uitgebracht van de stortexploitatie of de nazorgactiviteiten gedurende het afgelopen jaar. Dit rapport omvat onder andere de bespreking van de grondwaterkwaliteit en de evolutie ervan op basis van de analyseresultaten van de watermonsters uit de meetputten.

Een kopie van dit rapport wordt in het bezit gesteld van het gemeentebestuur waarin de inrichting is gelegen en is ter inzage van het publiek.

Vraag nr. 25 van 14 oktober 1998 van de heer JOHAN MALCORPS

Afvalwatercollector Lierde – Problemen

Er zouden zware problemen gerezen zijn bij de aanleg van een afvalcollector in Lierde (deelgemeente Deftinge), onder andere ter hoogte van de Broekstraat. Dit zou belangrijke meerkosten van de werken als gevolg hebben. Het transporteren van het afvalwater van slechts enkele honderden gezinnen zou dus zeer duur worden.

1. Om welke problemen ging het hier eigenlijk en hoe zijn die opgevangen ?
2. In welke mate werd de uitgetrokken tijd voor de werken al of niet gerespecteerd ?
3. Welke meerkosten veroorzaken de extra werkzaamheden ?
4. Wat zullen de uiteindelijke kosten zijn van deze werken ? Hoeveel frank per getransporteerd inwonersequivalent (IE) zal deze collector kosten ?

Antwoord

1. Op basis van het grondonderzoek uitgevoerd tijdens het ontwerp, was gepland om plaatselijk grondverbetering toe te passen.

Bij de aanleg van de collector richting Broekstraat werd de NV Aquafin geconfronteerd met een niet draagkrachtige, slappe laag onder de funderingsaanzet van de buizen. Aangezien deze niet draagkrachtige laag in dikte toenam, steeg de aan te wenden grondverbetering in zandcement eveneens, zodat een andere uitvoering werd onderzocht. Uit studie bleek dat een uitvoering door middel van grindkernen, lichtgewichtbetonfundering en gewijzigd buismateriaal (ductiel gietijzer in plaats van vezelcement) zowel op technisch als financieel vlak te verkiezen was boven de uitvoering van grondverbetering met zandcement.

De kostprijs van de funderingswijziging en materiaalwijziging bedroeg 5,5 miljoen frank.

2. Ten gevolge van de conceptwijziging, volgend uit de aanwezigheid van zeer slappe lagen, werd een termijnsverlenging toegekend van vijftig werkdagen. Bovendien heeft zich een schadegeval voorgedaan op het ogenblik dat de werken zich in de eindfase bevonden. De schade werd door de verzekering onderzocht en heeft een bijkomende vertraging veroorzaakt.

Dit schadegeval heeft geen meerkosten voor de NV Aquafin tot gevolg.

- 3 en 4. De totale kostprijs van de collector Deftinge tot Pikkelgemstraat bedraagt volgens het gunningsbedrag 34,2 miljoen frank. De meerkosten voor de dieptefundering door middel van grindkernen, het lichtgewichtbeton en de leiding in ductiel gietijzer bedragen 5,53 miljoen frank. De totaalkosten van het project komen aldus op 39,73 miljoen frank.

De collector Deftinge en de verbindingsriool Kerkstraat-Pikkelgemstraat voeren 1.421 inwonerequivalenten af naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Geraardsbergen. De kostprijs per gesaneerde IE bedraagt volgens het goedgekeurde technisch plan (35,5 miljoen frank) 25.000 frank/IE. De kostprijs per gesaneerde IE (inclusief de bijkomende kosten ten gevolge van de slechte ondergrond) bedraagt dus 27.960 frank/IE.

Vraag nr. 26
van 15 oktober 1998
van de heer FRANCIS VERMEIREN

Mestactieplan – Uitrijregeling

In een milieuknelpuntennota van de vijf Vlaamse gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen (GOM) wordt op een aantal problemen gewezen die door het Vlaams bedrijfsleven en de landbouwers worden ervaren inzake de inhoud, de toepassing en de procedures van de Vlaamse milieuwetgeving.

Zo wordt in de nota aangestipt dat bedrijven die organische meststoffen afzetten in de landbouw sinds het van kracht worden van het vernieuwde mestdecreet (1 januari 1996) worden geconfronteerd met een uitrijstop tijdens de wintermaanden. Deze nieuwe uitrijregeling vond onmiddellijk ingang. Aangezien de meeste bedrijven onvoorbereid waren op deze nieuwe regelgeving en er geen betaalbare alternatieven aanwezig waren, zagen zij zich genoodzaakt in de illegaliteit het organisch materiaal af te zetten.

Deze werkwijze werd gedoogd tijdens de winter 1997. In de loop van 1997 hebben de GOM's herhaaldelijk voor een realistische overgangsregeling gepleit. Bij besluit van 6 december 1997 besliste de Vlaamse regering om een afwijking op de uitrijregeling toe te staan voor de nieuwe winter 1997-1998.

Die afwijking werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 februari 1998 en had dus betrekking op de periode van 6 december 1997 tot 21 januari 1998. In feite werden de bedrijven die de organische meststoffen afzetten eens te meer gedwongen zich in de illegaliteit te bewegen.

Het is dus duidelijk dat door laattijdig optreden van de diensten bevoegd voor de toepassing van het nieuwe mestdecreet, de landbouwers met ernstige problemen kunnen worden geconfronteerd.

Heeft de minister reeds maatregelen genomen om een einde te maken aan de onzekerheid die er heerst in de landbouwsector met betrekking tot de mestoverschotten ?

Antwoord

In het mestdecreet is er een uitrijverbod van dierlijke en andere meststoffen van 21 september tot 21 januari. Deze periode is korter voor een aantal teeltcombinaties.

Tijdens de winter van 1997-1998 werd hierop in een uitzondering voorzien voor andere meststoffen, dit weliswaar onder bepaalde voorwaarden, zoals het aanvragen van een attest bij de Mestbank. Er werd toen slechts 1 (één) aanvraag ingediend.

Eén van de overwegingen om deze uitzondering toe te staan voor 1997 – 1998 was dat er belangrijke investeringen nodig waren voor het realiseren van voldoende opslag. De bedrijven hadden immers onvoldoende tijd gehad om zich aan te passen aan de vernieuwde wetgeving, die in werking trad op 1 januari 1996. In een periode van drie jaar kunnen deze voorzieningen zeker worden getroffen door de betrokken bedrijven.

Er wordt opgemerkt dat de uitrijperiode dit jaar (1998), gelet op de weersomstandigheden, reeds werd verlengd van 21 september tot en met 3 oktober.

De karakteristieken van andere meststoffen en zeker deze van slib met een laag drogestofgehalte zijn bovendien gelijkaardig aan deze van dierlijke mest. Het uitrijden van dierlijke mest en deze slibs in de periode van oktober tot januari is milieukundig ontoelaatbaar. Dit jaar wordt behoudens de uitzondering van 21 september tot en met 3 oktober niet in een bijkomende uitzondering voorzien.

De Mestbank heeft zijn taak als voorlichter van het mestdecreet zowel naar de landbouwsector als naar de producenten van andere meststoffen meer dan goed vervuld. Bewijs hiervan : de meer dan 50.000 mestgidsen die werden verspreid en de ontelbare voorlichtingsvergaderingen die werden georganiseerd. Tevens werden ook voorlichtingsvergaderingen georganiseerd door de GOM's, de Mestbank en het kabinet ten behoeve van de producenten van andere meststoffen.

**Vraag nr. 32
van 23 oktober 1998
van de heer JOHAN MALCORPS**

Dioxinevervuiling Noord-Frankrijk – Gevolgen

Een metaalverwerkend bedrijf in het noorden van Frankrijk stoot fenomenale hoeveelheden dioxine uit, zo blijkt uit een inventaris die in Frankrijk wordt opgemaakt van dit type vervuiling door de metaal- en staalindustrie. Recytech in Fouquières-les-Lens brengt jaarlijks 205 gram dioxine in de atmosfeer. Dat is ongeveer de helft van de uitstoot van alle grote Franse verbrandingsovens voor huishoudelijk afval.

Ook twee andere bedrijven uit het gebied worden met de vinger gewezen. Het staalbedrijf Solac in Duinkerke spuwt jaarlijks 52 gram dioxine uit, Val-lourec nabij Valenciennes vier gram.

De nationale inventaris van dioxinevervuilers begon met een onderzoek naar de verbrandingsovens van huishoudelijk afval. Sommige ovens moesten dicht. Minder dan zes procent van de 72 ovens respecteerden de toekomstige norm van 0,1 nanogram per m².

1. Heeft de minister weet van deze gegevens ?
2. Heeft de minister stappen ondernomen om van de Franse overheid te eisen dat deze vervuiling, die ook mensen in ons land treft, wordt stopgezet ?
3. Zijn er initiatieven genomen om de effecten van deze verregaande dioxinevervuiling te onderzoeken op de gezondheid in eigen land, in Frankrijk ?

Antwoord

1. Sinds 1995 wordt er door de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) een dioxinedepositie-meetprogramma georganiseerd. Dit programma wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd. De meetplaatsen worden voorgesteld door de VMM, na overleg met de administratie Milieu, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal), afdeling Milieu-inspectie, en de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

In dit programma zijn een aantal meetplaatsen geselecteerd nabij de Franse grens. Sinds 1995 worden er metingen uitgevoerd in Menen, eerst op één plaats, in 1998 op vier plaatsen. In 1997-1998 werden er ook metingen uitgevoerd op één plaats in Moeskroen. In 1998 werden er gedurende één meetperiode metingen uitgevoerd in Adinkerke, De Panne en Veurne, in het licht van het industriegebied rond Duinkerke.

De resultaten worden aan iedereen bekendgemaakt in rapporten van de Vlaamse Milieu-maatschappij en via Internet.

- 2 en 3. Het "Gezondheidsonderzoek in Vlaanderen" waartoe ik samen met de minister bevoegd voor Gezondheidsbeleid besloot in 1998, zal moeten uitwijzen of er effectief aanwijzingen zijn dat er in het grensgebied met Frankrijk belangrijke effecten waarneembaar zijn ten gevolge van deze aanzienlijke dioxine-emissies.

In dat geval zal er met de Franse overheid contact worden opgenomen in verband met de te nemen maatregelen.

Vraag nr. 33
van 23 oktober 1998
van de heer JOHAN MALCORPS

Union Minière Hoboken (Antwerpen) – Milieu

1. Recentelijk zijn er weer heel wat klachten geweest van omwonenden van het bedrijf Union Minière in Hoboken (UM) inzake geluidsoverlast. In een recent SGS-rapport, gemaakt in opdracht van het bedrijf, worden inderdaad overschrijdingen van de Vlare 2-richtwaarden gemeld.

Heeft de minister kennis van deze metingen of van recente metingen van zijn eigen diensten ?

Welke maatregelen worden genomen ten aanzien van het bedrijf ?

2. Bovendien blijven veel omwonenden zich zorgen maken over de goede werking van de nieuwe smelter. UM-voorzitter Etienne Davignon gaf op de algemene aandeelhoudersvergadering toe dat er zich talrijke productieonderbrekingen voordeden. De vraag is dan ook wat dit als gevolgen heeft inzake emissies.

Heeft de minister terzake recente meetgegevens ter beschikking ?

Vormt de nieuwe smelter op enigerlei wijze een risico voor de gezondheid van werknemers of omwonenden ?

3. Uiteraard blijft ook de vervuiling door zware metalen een bron van zorg. De verplaatsing van de opslag van erts op het bedrijfsterrein was een dringende noodzaak. De nieuwe locatie, vlak tegen de voetbalterreinen tussen de spoorweg Antwerpen-Boom en de woonwijk Nachtegalenhof, zou in de toekomst echter voor nieuwe problemen kunnen zorgen. Uit een recente bodemanalyse blijkt dat de Vlarebo-saneringsnormen (Vlaams Reglement op de Bodemsanering) voor parkgebieden/sportterreinen (type IV) niet worden overschreden, hoewel een reeks gemeten waarden in de buurt van de saneringsnorm komen.

Maar over dit soort normstelling kan worden gediscussieerd. Als we bijvoorbeeld de norm voor type 111 (woongebied) als uitgangspunt

zouden nemen, zou er wel degelijk een probleem zijn. Het onderscheid tussen kinderen die spelen in een tuin in een woonwijk, of kinderen die spelen op een voetbalveld, is mij nooit helemaal duidelijk geworden. Het gedogen van een verdere accumulatie van zware metalen in de bodem, op de plaats van de voetbalvelden, is dan ook niet verantwoord.

Heeft de minister de garantie dat er geen bijkomende vervuiling op die plaats zal optreden ?

4. Blijft ook de vraag naar de sanering van gronden buiten het bedrijfsterrein, bijvoorbeeld in de wijk Moretusburg zelf. Het district Hoboken zou ter plekke nu een opkuisactie financieren. Maar de vraag blijft natuurlijk of er ook niet moet worden gewerkt aan een bodemsaneringsproject in overeenstemming met de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest, ook buiten de muren van het bedrijf.

Welke timing wordt hierbij vooropgesteld ?

In welke mate draagt het bedrijf zelf eventueel deze kosten ?

Antwoord

1. De afdeling Milieu-inspectie van de administratie Milieu, Natuur-, Land- en Waterbeheer (Aminal) is op de hoogte van een beperkt aantal recente klachten van geluidshinder tegen het bedrijf Union Minière in Hoboken.

Door het laboratorium SGS werden van 20 tot 27 augustus 1998 geluidsmetingen uitgevoerd in de omgeving van het bedrijf. Uit de resultaten bleek dat er nergens sprake is van een situatie waarin volgens de richtlijnen uit Vlare II een sanering verplicht kan worden gesteld.

De afdeling Milieu-inspectie oefent zelf ook geregeld inspecties uit in de omgeving van het bedrijf. Er werd dit jaar nog geen geluidshinder vastgesteld.

- 2a. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) voert in de omgeving van Union Minière metingen van zware metalen uit in zwevend en in neervallend stof.

Zwevend stof

Rond Hoboken werden in 1996-1997 metingen uitgevoerd van zware metalen in zwevend stof met acht meetstations.

Lood (Pb)

De drie hoogste jaargemiddelde loodconcentraties werden in 1996 en in 1997 gemeten in de omgeving van Hoboken op het meetstation 7HOB16 (10 m ten noorden van UMH in de Curiestraat) met respectievelijk 1,13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (microgram/kubieke meter) in 1996 en 1,35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in 1997, gevolgd door het meetstation 7HOB14 (C. Meunierplein, 250 m ten noorden van UMH) met 0,65 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in 1996 en 0,85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in 1997, gevolgd door het meetstation 7HOB01 (Maalbootstraat, 250 m ten noorden van UMH) met 0,57 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in 1996 en 0,65 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ in 1997. In 1995 werd op het meetstation 7HOB16 nog een jaargemiddelde loodconcentratie van 1,63 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ gemeten.

De grenswaarde van de titel II van Vlarem, een jaargemiddelde van 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, wordt in de kalenderjaren 1996 en 1997 op geen enkel meetstation overschreden.

Cadmium (Cd)

De gemeten jaargemiddelde cadmiumconcentraties in 1996 bedragen 0,06 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ op het meetstation 7HOB16 in de Curiestraat en 0,04 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ op de meetstations 7HOB14 op het C. Meunierplein en 7HOB01 in de Maalbootstraat.

In 1997 werden de volgende jaargemiddelde concentraties teruggevonden op deze stations : 0,03 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ op het meetstation 7HOB16 in de Curiestraat, 0,03 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ op het meetstation 7HOB14 op het C. Meunierplein en 0,02 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ op het meetstation in de Maalbootstraat.

Aangezien de concentraties van de zware metalen in de omgevingslucht de laatste decennia sterk zijn gedaald, wordt het steeds moeilijker deze metalen accuraat te meten. Daarom wordt door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) een nieuwe meetmethode geoptimaliseerd met een bijpassend kwaliteitszorgprogramma, die toelaat lagere concentraties, en vooral dan voor Cd, accurater te meten. Dit programma werd nog niet optimaal toegepast in 1996, maar wel in 1997. De daling vastgesteld in 1997 ten opzichte van 1996 is dus ten dele te wijten aan de instrumenten (met andere woorden, de concentraties

in 1996 voor Cd waren iets overschat) en niet enkel aan gewijzigde omgevingsomstandigheden.

De grenswaarde van cadmium volgens titel II van Vlarem dat een jaargemiddelde van 0,04 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ vooropstelt, wordt in 1997 niet overschreden.

Rond Hoboken worden tevens verhoogde concentraties gemeten van zink (Zn), Koper (Cu), Arseen (As) en Antimoon (Sb). Voor deze metalen bestaan er noch op Vlaams, noch op Europees vlak momenteel wettelijk geldige grens- of richtwaarden.

Neervallend stof

Het meetnet neervallend stof rond Hoboken werd, conform Vlarem, operationeel in april 1997 en bestaat uit dertig neerslagkruiken, opgesteld volgens een rooster op 100, 250, 500 en 1000 m ten noordoosten van het bedrijf. Voorheen was een meetnet operationeel met een vijftiental kruiken.

Lood

Vanaf 1986-1987 tot op heden is een dalende tendens vast te stellen in de gemeten jaargemiddelde looddeposities in Hoboken. De gemiddelde looddepositie daalde van ongeveer 8,48 mg/m^2 dag (milligram/vierkante meter per dag) in 1986-1987 tot 4,41 mg/m^2 dag in 1997.

De richtwaarde voor lood, 0,250 mg/m^2 dag, werd in 1997 op alle meetposten overschreden. De grenswaarde voor lood, 3 mg/m^2 dag, werd in 1997 op 19 meetplaatsen overschreden. Let wel op : de grens- en richtwaarden zijn slechts geldig voor het gemiddelde van het gehele meetnet, en dit over een volledig jaar.

De gemiddelde looddepositie van 4,41 mg/m^2 dag (rekening houdend met de meetstations gelegen in de Curiestraat) en van 3,32 mg/m^2 dag volgens de Vlarem-strategie (zonder Curiestraat) in 1997 overschreed de grens- en richtwaarde volgens titel II van Vlarem. Ik merk hier wel op dat de Vlarem-meetstrategie slechts vanaf april 1997 werd toegepast, dus nog niet over een volledig jaar.

Cadmium

Vanaf 1987 tot op heden is een dalende tendens vast te stellen in de gemeten gemiddelde cadmi-

umdeposities in Hoboken. De gemiddelde cadmiumdepositie daalde van ongeveer 0,15 mg/m² dag in 1986-1987 naar 0,07 mg/m² dag in 1997.

De richtwaarde voor cadmium, 0,020 mg/m² dag, werd in 1997 op 29 van de 30 meetposten overschreden. Enkel in de verder afgelegen meetposten HO-I23, HO-I26 en HO-I74 werd deze richtwaarde in 1996 gerespecteerd. In 1997 bereikte de meetpost HO-00Y net niet deze richtwaarde. Let wel : de richtwaarde is slechts geldig voor het gemiddelde van het gehele meetnet, en dit over een volledig jaar.

De gemiddelde cadmiumdepositie van 0,067 mg/m² dag (rekening houdend met de meetstations gelegen in de Curiestraat) en van 0,060 mg/m² dag volgens de Vlarem-strategie (zonder Curiestraat) overschreed in 1997 de richtwaarde (0,020 mg/m³ dag) volgens titel II van Vlarem. Ik merk hier wel op dat de Vlarem-meetstrategie slechts vanaf april 1997 werd toegepast, dus nog niet over een volledig jaar.

Verwachtingen met betrekking tot de toekomstige evolutie

Verwacht wordt dat de opruiming van het ertsenpark en de geplande sanering in samenwerking met de OVAM zal leiden tot lagere concentraties en deposities, zeker in de nabijgelegen wijk Moretusburg.

Het nagaan of de maatregelen voldoende zijn om de grens- en richtwaarden te respecteren, kan slechts op basis van de meetwaarden van 1998 en volgende jaren gebeuren.

- 2b. Het voornaamste gevolg van de productieonderbrekingen van de nieuwe smelter is dat er zich in deze periodes geen emissies voordoen. Uit de beschikbare meetgegevens van de maandelijkse emissiemetingen blijkt dat in 1998 al de emissieparameters van de installatie "Smelter 2000" (stof, Pb, Cu, Cd, As, Sb, Zn, som Pb+Cu+Zn, SO₂, NO_x, CO) voldoen aan de normen (SO₂ : zwaveldioxide ; NO_x : stikstofoxiden ; CO : koolstofmonoxide – red.).

De emissiewaarden van de procesgassen van de installatie "Smelter 2000" die langs de contact 2-schouw van de zwavelzuurafdeling worden uitgestoten, voldoen volgens de beschikbare meetgegevens van 1998 aan de normen wat de parameters SO₂ en NO_x betreft. Tijdens de opstartfase was er wel een overschrijding voor de parameter zwaveltrioxide (SO₃). Deze para-

meter voldoet echter volgens de meest recente gegevens opnieuw aan de norm.

Al deze meetgegevens zijn afkomstig uit het zelfcontroleprogramma van het bedrijf. Door de afdeling Milieu-inspectie werden geen metingen verricht.

Gezien de geraamde afname van de puntemissies met 55 à 60 % voor stof, met 65 à 70 % voor Pb, Cu en Cd, met 60 à 65 % voor As, met 80 à 85 % voor Zn en met 35 à 40 % voor SO₂ kan de ingebruikneming van de "Smelter 2000" moeilijk als een toename van het gezondheidsrisico worden gezien.

3. Het bedrijf Union Minière in Hoboken heeft niet de intentie om een ertsenpark aan te leggen vlak tegen de voetbalterreinen tussen de spoorweg Antwerpen-Boom en de woonwijk Nachtegalenhof. Integendeel is voor de opslagplaats in die nabijheid tegen 31 december 2000 de volledige afbouw voorzien van de opslag van de niet-inerte vaste stoffen in bulk die uitloogbare gevaarlijke stoffen bevatten, en/of van dispersieve stoffen, zoals schlam, coslak, ovenbraak fijn, unisomat, mattes crotone, actieve kool, cusslakken, ijzeroxide en schlamm cotrells. Deze afbouw is nu reeds voor een groot gedeelte gerealiseerd.

Wat de normstelling betreft, mag onder andere niet uit het oog worden verloren dat in een woongebied de aanwezigheidsduur groter is dan in parkgebieden/sportterreinen. Ook treft men in woongebieden vaak eigen groententuintjes aan. Bijkomende vervuiling door menselijke activiteiten, hetzij op individueel vlak, hetzij op grotere industriële schaal, is nooit uit te sluiten.

4. Mij zijn geen gegevens bekend waaruit blijkt dat het district Hoboken zelf een "opkuisactie" zou financieren, wat deze "opkuisactie" ook zou kunnen inhouden. Bij navraag bij de Milieudienst van de stad Antwerpen blijkt dat noch zij, noch de mensen van het district Hoboken weet hebben van enige "opkuisactie". In dit kader wil ik wel opmerken dat de OVAM actief deelneemt aan de vergaderingen van de coördinerende werkgroep opgericht om adviezen te verlenen rond de zwaremetalenproblematiek in Hoboken.

De OVAM heeft er altijd voor gepleit op de diverse niveaus dat de enige realistische aanpak van het probleem een algemene aanpak kan zijn. Het heeft geen enkele zin om aan bodem-

sanering te beginnen in de wijk Moretusbrug vooraleer enkele van de bestaande problemen binnen het bedrijf zelf zijn opgelost. Zoals ongetwijfeld bekend is, sloot Union Minière met de OVAM een convenant met betrekking tot de sanering van al haar sites. In het kader van dit convenant voert Union Minière momenteel een beschrijvend bodemonderzoek uit van al haar terreinen.

Al deze beschrijvende bodemonderzoeken moeten binnenkort zijn afgerond. In diverse bodemonderzoeken van Union Minière worden zowel de bedrijfsterreinen zelf als de omgeving uitgebreid onderzocht. Nadat de beschrijvende bodemonderzoeken conform zijn verklaard, dienen de bodemsaneringsprojecten te volgen. De kosten worden volledig door Union Minière gedragen.

Wat de omgeving van het bedrijfsterrein betreft, dient alvast te worden opgemerkt dat klassieke bodemsaneringstechnieken niet haalbaar zijn voor de problemen in de omgeving. Dit is ook de reden waarom de Vlaamse regering in de afgelopen jaren initiatieven heeft ondersteund die werden genomen door de OVAM om onderzoek te verrichten naar alternatieve saneringstechnieken. Deze onderzoeken zijn alleszins veelbelovend.

Begin dit jaar richtte de OVAM, samen met het Limburgs Universitair Centrum (LUC) en VMH, een studiesyndicaat op met als doel een geschikt product te vinden dat een even goede immobilisatie van de verontreiniging verzekert als de producten die in het verleden waren gevonden en die doeltreffend bleken (maar niet langer beschikbaar waren). Dit studiesyndicaat startte al enkele studies op. Het doel is om tegen eind 1999 de resultaten van de diverse studies te hebben. Volgens de OVAM moet het mogelijk zijn om tegen begin 2001 een vervangproduct te hebben dat in voldoende grote hoeveelheid beschikbaar is om het op grote schaal in te zetten.

Vraag nr. 37
van 26 oktober 1998
van de heer JOHAN DE ROO

Verbrandingsoven Balgerhoeke (Eeklo) – Metingen

Onlangs werd mij door Vlaams minister Wivina Demeester-De Meyer, bevoegd voor Gezondheids-

beleid, de studie betreffende het risico op gezondheidsschade bij kinderen van de Neerlandwijk in Wilrijk bezorgd. Mijn interesse was groot, daar wij in onze streek ook een verbrandingsoven hebben.

Op 18 maart van dit jaar heb ik aan de minister een schriftelijke parlementaire vraag gericht betreffende de luchtverontreiniging door de verbrandingsoven in Balgerhoeke (Eeklo). In antwoord op deze vraag werd meegedeeld dat de meetcapaciteiten van de VMM (Vlaamse Milieumaatschappij) beperkt zijn, waardoor zij niet op alle plaatsen waar eventueel problemen zouden kunnen opduiken, metingen kan opstarten. Derhalve werden er geen metingen uitgevoerd in de omgeving van de stad Eeklo (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 14 van 28 mei 1998, blz. 1838 – red.*).

Onlangs werd de verbrandingsoven tijdelijk gesloten daar de metingen ver de normen overstegen.

1. Gebeuren er nu reeds metingen rond de verbrandingsoven van Balgerhoeke ?

Wordt naast de luchtverontreiniging ook de bodemverontreiniging onderzocht ? Zo ja, wat zijn hiervan de resultaten ?

2. Werden na de alarmerende metingen, die leidden tot de tijdelijke sluiting van de oven, metingen uitgevoerd inzake het dioxinegehalte in de melk ?

Worden deze metingen in de toekomst verder opgevolgd en geëvalueerd ?

Wat waren de resultaten van deze metingen ?

Antwoord

1. Er gebeuren nu nog geen depositiemetingen van dioxines rond de verbrandingsoven van Balgerhoeke. In het meetprogramma dioxinedepositiemetingen 1999 zal wel in een meetpunt rond Balgerhoeke worden voorzien.

Zoals aangegeven in bijlage 1 van het besluit van 5 maart 1996 van de Vlaamse regering houdende vaststelling van het Vlaams Reglement op de Bodemsanering (Vlarebo), vallen verbrandingsovens onder een vijfjarige periodieke onderzoeksplicht. Dit betekent dat vóór 31 december 1999 een eerste oriënterend bodemonderzoek dient te worden opgemaakt en dat daarna om de vijf jaar een onderzoek moet gebeuren.

Voor de verbrandingsoven van Balgerhoeke beschikt de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) momenteel over gegevens betreffende bodemverontreiniging.

- De bepaling van het dioxinegehalte in melkmonsters rond potentiële bronnen wordt georganiseerd door de federale ministeries van Landbouw en Volksgezondheid. Er werden metingen uitgevoerd op de melk van een hoeve in de buurt van de oven van de Intercommunale Vereniging voor Huisvuilverwerking Meetjesland (IVM) in Eeklo in januari 1992 en juni 1994, dus voor de recente aanpassingen aan de rookgasreinigingsinstallatie van de oven.

De resultaten van deze metingen waren respectievelijk 3,3 en 3,1 pg TEQ/g melkvet, wat dus beduidend beneden de recentelijk ingestelde normwaarde van 5 pg TEQ/g melkvet ligt (*pg TEQ/g = picogram toxisch equivalent per gram – red.*).

Vraag nr. 38
van 26 oktober 1998
van de heer ARNOLD VAN APEREN

Landbouwgrond in natuurgebied – Aankoop vs. beheerscontracten

Door de diverse nieuwe regelgevingen, waaronder het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het decreet inzake bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen die een weerslag hebben op landbouwgronden gelegen in natuurgebied met wetenschappelijke waarde, doen zich drastische gebruiksbeperkingen voor.

Deze beperkingen betekenen vaak een rem op de bedrijfseconomische ontwikkeling van jonge landbouwers die dergelijke gronden, nadat deze vaak van generatie op generatie door hun familie als pachters werden gebruikt, uiteindelijk aankopen en op dat ogenblik door de afdeling Natuur van Aminal (administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer) als eigenaar in kennis worden gesteld van deze beperkingen.

In deze kennisgeving wordt dan ook nog vaak meteen aangedrongen op verkoop van de betrokken gronden aan het Vlaams Gewest. Blijkbaar is de behoefte van de administratie om dergelijke gronden ook daadwerkelijk in eigendom te verkrijgen groot, wat mijns inziens ook van invloed is op

het vergroten van de gebruiksbeperkingen. Vaak wordt daarenboven op een nogal dreigende manier opgetreden.

Nochtans voorziet het decreet betreffende het natuurbehoud ook in de mogelijkheid om beheerscontracten af te sluiten, waarbij de eigenaar een vergoeding krijgt voor een natuurvriendelijk beheer, en dit zonder zijn gronden ook daadwerkelijk te verkopen. Het schrijven dat door de betrokken administratie aan de landbouwers wordt gezonden, maakt echter geen melding van deze mogelijkheid, doch stelt veelal voor de betrokken gronden zelf aan te kopen en dan het beheer aan de verkopende landbouwer toe te vertrouwen.

Dit lijkt mij geen goede manier van werken.

- Hoeveel hectare landbouwgrond gelegen in natuurgebied heeft het Vlaams Gewest of de VZW Natuurreservaten op dit ogenblik in eigendom ?

Hoeveel hectare hiervan wordt beheerd door landbouwers ?

- Hoe groot was het budget bestemd voor aankoop van natuurgebieden door het Gewest en de VZW Natuurreservaten in 1996, 1997 en 1998, en werd dit budget volledig opgebruikt ? Zo neen, hoeveel bedroeg het overschot ?
- Hoeveel beheerscontracten werden afgesloten voor deze gebieden waarbij de betrokken gronden eigendom van landbouwers blijven, en over welke totale oppervlakte gaat het ? Wat was het totaalbedrag van de vergoedingen dat hiervoor in 1996, 1997 en 1998 werd uitgetrokken ?
- Welke werkwijze geniet de voorkeur van de minister en zijn administratie : het aankopen van de betrokken landbouwgronden, of het afsluiten van een beheerscontract met de betrokken eigenaars ?

Antwoord

- Met het oog op het behoud en de versterking van natuurwaarden is op cultuurgronden gelegen in bosgebieden, natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden of natuurreservaten op de gewestplannen vanaf 1 januari 1998 elke vorm van bemesting verboden, met uitzondering van rechtstreekse bemesting door extensieve begrazing (decreet tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het

leefmilieu door meststoffen, Belgisch Staatsblad 30 december 1995).

Om sociaal-economische redenen werd aan gezinsveeteeltbedrijven voor bepaalde intensief bewerkte percelen en uitdovend in de tijd een ontheffing van dit verbod toegestaan. Bij overdracht van het perceel aan derden vervalt deze ambtshalve ontheffing. Bij sommige verkopen wordt dit over het hoofd gezien of verzwegen, en verwerft de nietsvermoedende landbouwer gronden waarop ernstige gebruiksbeperkingen rusten en waarmee hij bedrijfseconomisch niets kan aanvangen. Het is de taak van de verkopende notaris én van de overheid de potentiële kopers hierover tijdig en correct in te lichten.

Verwerving van natuurgebied door het Vlaams Gewest (afdeling Natuur van Aminimal) of door de erkende terreinbeherende verenigingen gebeurt met het oog op de oprichting van natuurreservaten. Voor elk erkend natuurreservaat of aangewezen Vlaams natuurreservaat gelden een aantal strikte verbodsbepalingen, waarvan enkel kan worden afgeweken in een goedgekeurd beheersplan.

Zo is het in een erkend of aangewezen reservaat verboden (artikel 35 van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu) :

"(...) 9° bestrijdingsmiddelen te gebruiken ;

10° meststoffen te gebruiken, met uitzondering van natuurlijke uitscheiding als gevolg van extensieve begrazing ;

11° het waterpeil te wijzigen of op kunstmatige wijze water te lozen."

Ontheffing van deze verbodsbepalingen kan enkel worden verleend in het belang van het natuurbehoud, de volksgezondheid of het wetenschappelijk onderzoek, of ter voorkoming van disproportionele schade. Ontheffing voor agrarische doeleinden werd in de wetgeving niet opgenomen en zou volledig voorbijgaan aan het doel van natuurreservaten.

Percelen die op het gewestplan zijn gelegen in natuurgebied en die door het Vlaams Gewest werden verworven met het oog op de oprichting van een Vlaams natuurreservaat, kunnen bijgevolg niet worden ingeschakeld in de hedendaagse agrarische bedrijfsvoering. Hetzelfde geldt

voor percelen die werden verworven door erkende terreinbeherende verenigingen.

In bepaalde gevallen wordt een gebruiksrecht (zowel van erkende als aangewezen reservaten) toevertrouwd aan belendende landbouwers, en dit binnen de grenzen van het beheersplan en de wettelijke voorschriften (niet bemesten). Dit gebeurt wel als het past binnen de beheersvisie van het reservaat (extensieve begrazing, beheer als hooiweide). Er is echter een duidelijk onderscheid met beheersovereenkomsten : verwerving (reservaatvorming) en beheersovereenkomsten hebben elk een eigen finaliteit.

2. Het budget voor de aankoop van natuurgebieden in de jaren 1996, 1997, 1998 was als volgt.

Aankopen afdeling Natuur van Aminimal

1996	362.900.000 fr.
1997	350.000.000 fr.
1998	431.500.000 fr.

Subsidies aan erkende terreinbeherende verenigingen

1996	173.100.000 fr.
1997	149.100.000 fr.
1998	134.100.000 fr.

Het budget werd jaarlijks volledig opgebruikt.

3. Tot hiertoe werden geen beheerscontracten afgesloten. Een regeling waarbij de afdelingen Land en Natuur van Aminimal zijn betrokken, zal in werking treden op 1 januari 1999.
4. Voor onder andere weidevogelbeheer, perceelsrandbeheer (cfr. door pesticidengebruik bedreigde akkergemeenschappen) en het behoud/herstel van kleine landschapselementen vormen beheersovereenkomsten een gepast instrument.

Beheersovereenkomsten gelden telkens voor een bepaalde periode en kunnen slechts op vrijwillige basis worden afgesloten. Ze bieden dus geen garantie voor het behoud van biodiversiteit op middellange tot lange termijn. Als de landbouwer na het aflopen van de overeenkomst besluit het grasland opnieuw te bemesten of te scheuren, wordt het resultaat van de jarenlange investering volledig tenietgedaan.

Er is bovendien weinig zekerheid of ook de fysico-chemische randvoorwaarden voor het

gewenste natuurherstel zullen worden vervuld ; bijvoorbeeld op het vlak van waterhuishouding zijn voldoende hoge grondwaterstanden essentieel om bepaalde habitats te behouden.

Bovendien is het op basis van vrijwilligheid uiteraard moeilijker om aaneengesloten oppervlakten van voldoende grootte te realiseren.

Veruit de meeste natuurstreefbeelden of habitats zijn niet door beheersovereenkomsten te realiseren, te behouden of te herstellen. Verwerken is in die gevallen ook de enige mogelijkheid en blijft de beste garantie op het behoud en het herstel van de biodiversiteit.

Vraag nr. 40
van 26 oktober 1998
van de heer ETIENNE VAN VAERENBERGH

Geplande waterzuiveringsinstallatie Perk (Steenokkerzeel) – Locatie

Er heerst onvrede in Perk (Steenokkerzeel) over de komst van een waterzuiveringsstation aan de Vilvoordsesteenweg. Omwonenden schrikken ervan dat Aquafin de installatie zo dicht bij de bewoonde kern heeft gepland.

Aquafin gaat drie waterzuiveringsstations aanleggen voor Steenokkerzeel. Eén aan de Sterckxstraat, één aan de Haachtsesteenweg in Berg (Kampenhout) en één aan de Vilvoordsesteenweg in Perk. Dat zou instaan voor de zuivering van een deel van het afvalwater uit Melsbroek en van de luchthaven.

Het is dit station, met 1,6 hectare het grootste, dat bij de Perkenaars op tegenstand stoot. De installatie is gepland vlakbij de dorpskern, op de hoogste plek van Perk en ver van de beek.

Ook de gemeenteraadsleden en het college van burgemeester en schepenen beseffen nu pas dat de locatie ongunstig is. Het college ging ervan uit dat de installatie veel dieper lag.

1. Wie is er verantwoordelijk voor de keuze van de vestigingsplaatsen van de waterzuiveringsstations ?
2. Het waterzuiveringsstation dat is gepland aan de Vilvoordsesteenweg in Perk, ligt vlakbij de dorpskern.

Werd er bij de keuze van de vestigingsplaats in Perk rekening gehouden met lawaai- en stankhinder ?

3. Ook het college van burgemeester en schepenen stelt nu vast dat de locatie ongunstig is.

Welke alternatieven werden overwogen om dit waterzuiveringsstation eventueel op een andere plaats te vestigen ?

Antwoord

1. Ik heb aan de NV Aquafin het investeringsprogramma 1999 opgedragen. Op dit investeringsprogramma is de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Steenokkerzeel-Noord opgenomen, één van de drie geplande zuiveringsinstallaties.

Door de NV Aquafin werd voor het gebied een scenarioanalyse gemaakt, waarin op basis van ecologische, technische en economische factoren werd nagegaan wat de beste oplossing is voor de geplande bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur. Deze analyse werd ter goedkeuring aan het Vlaams Gewest overgezonden.

De NV Aquafin stelt bij de opmaak van het technisch plan een oprichtingsplaats voor. In het technisch plan wordt een principiële goedkeuring van de gemeente voor deze oprichtingsplaats toegevoegd. Het technisch plan wordt door mijn administratie en de Vlaamse Milieu-maatschappij (VMM) beoordeeld en (eventueel na aanpassingen) door mij goedgekeurd.

Wanneer een gewestplanwijziging noodzakelijk is, wordt de afdeling Ruimtelijke Planning betrokken bij de besprekingen.

2. Bij de keuze van een oprichtingsplaats van een RWZI dient ook rekening te worden gehouden met niet-hydraulische criteria. Deze zorgen ervoor dat niet steeds de technisch en economisch voordeligste oplossing kan worden gekozen.

Om de versnippering van de open ruimte tegen te gaan, wordt vanuit Ruimtelijke Ordening geëist dat RWZI's in zones van openbaar nut of industriegebied worden opgericht. Indien dit onmogelijk blijkt, worden de RWZI aansluitend bij woongebieden voorzien, wat hier het geval is.

Bij de opmaak van het technisch plan wordt er melding gemaakt van de aanwezigheid van bewoning op korte afstand. Hierbij wordt nagegaan of er maatregelen ter voorkoming van geur- en lawaaihinder noodzakelijk zijn.

3. Het college van burgemeester en schepenen werd door de NV Aquafin duidelijk ingelicht over de werking en omvang van de RWZI. De NV Aquafin heeft geregeld overleg gepleegd met de gemeente en bovendien werd een bezoek georganiseerd aan twee bestaande RWZI's.

De NV Aquafin belegde op 12 november 1998 een vergadering waarbij de afdeling Ruimtelijke Planning aanwezig was. Hierbij werd de gemeente gewezen op haar verantwoordelijkheid. Het afwentelen van de afvalwaterproblematiek op de open ruimte wordt door de afdeling Ruimtelijke Planning uitgesloten. De oprichting dient aansluitend bij de bewoning te gebeuren.

Aan de NV Aquafin werd tijdens deze vergadering gevraagd enkele alternatieven te onderzoeken, onder meer de doorvoer van het afvalwater naar Kampenhout en de zuivering van het afvalwater aan het militair domein langs de Haachtsesteenweg. Deze alternatieven zijn economisch en technisch minderwaardige oplossingen.

**Vraag nr. 41
van 26 oktober 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Renault Vilvoorde en Nova Tongeren – Evaluatie begeleidingsacties

In Vlaamse regio's waar de werkloosheid plots toenam door bedrijfssluitingen (Renault voor regio Vilvoorde en Nova voor regio Tongeren) werden, onder stimulans van de Vlaamse regering, een aantal actieplannen voorgesteld om de schok op te vangen.

De Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) was partner in een actieve begeleidingscel, deed aan outplacement en kon worden betrokken bij het opstarten van gemeentelijke tewerkstellingsconvenants, ...

Belangrijk is de resultaten te evalueren, zodat voor de toekomst deze beleidsinitiatieven kunnen worden bijgestuurd.

1. Is er gebruikgemaakt van dit specifieke aanbod in de genoemde regio's ?
2. Hoeveel werkzoekenden (m/v) meldden zich bij de begeleidingscel of het outplacement van de VDAB in deze gemeenten ?
3. Voor hoeveel werkzoekenden werd een herscholing georganiseerd ? In welke richting ?
4. Wat zijn de globale en de specifieke resultaten van outplacement in beide regio's ?
5. Hoe evalueert de minister de gebruikte actiemiddelen bij deze bedrijfssluitingen ? Is er bijsturing nodig ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media.

Gecoördineerd antwoord

Zowel bij Renault als bij Nova heeft de VDAB een tewerkstellingscel opgericht, waar outplacementactiviteiten werden gehouden met als doel de deelnemers te begeleiden naar een tewerkstelling op de reguliere arbeidsmarkt.

Verschillende deelnemers hebben gebruikgemaakt van de bij- en herscholingsmogelijkheden bij VDAB en de individuele beroepsopleidingen in de ondernemingen (IBO).

De outplacementbegeleiding van de Renault-werknemers werd "centraal" georganiseerd op de site van Renault in Vilvoorde. De herscholingen werden zowel op de site van Renault, als in de regionale VDAB-centra georganiseerd.

De outplacementbegeleidingen van de ex-werknemers van Nova werden in Tongeren georganiseerd. De herscholingen werden binnen VDAB-infrastructuur binnen de provincie georganiseerd, en bij privé-bedrijven wat de individuele beroepsopleiding betreft.

In het kader van het door de Vlaamse regering in 1996 opgestarte experiment outplacement na faling, werd aan de curatele van de NV Nova Electro International een toelage ten belope van maximaal 12.020.000 frank toegekend voor de outplacementbegeleiding van de als werkzoekende ingeschreven ex-werknemers van voormelde gefailleerde onderneming.

De outplacementbegeleiding wordt verzorgd door VDAB-Outplacement voor de arbeiders en door de VZW Limob voor de bedienden en kaderleden. De concrete resultaten van de begeleiding worden opgevolgd door VDAB-Tongeren (Nova-begeleidingscentrum).

De begeleiding van de voor outplacement in aanmerking genomen werknemers van Nova is opgestart in mei 1997 en nog niet voltooid – contractueel werd in een begeleidingsperiode van maximum twee jaar voorzien – zodat nog geen eindresultaten bekend zijn.

Een tussentijdse stand van zaken in oktober 1998 leverde evenwel volgende cijfers op.

	Nova	Renault
Aantal deelnemers outplacement gestart	177	1.945
Aantal aanvragen beroepsopleiding	50	1.378 *
Aantal personen die een beroepsopleiding gestart zijn	38	606

* deelnemers hebben verschillende opleidingen aangevraagd en gevolgd.

	Nova	Renault
Aantal mannen	101	1.848
Aantal vrouwen	76	97

Resultaten	Nova	Renault
Aantal deelnemers aan het werk	106	1.579
Aantal deelnemers die een beroepsopleiding beëindigd hebben	16	379
Tewerkstelling na beroepsopleiding	56 %	82 %

Opleidingen georganiseerd voor Nova

IBO	8
aluminiumschrijnwerkerij	4
metselaar	1

klusjesman	1
houtbewerking/schrijnwerkerij	2
installateur sanitair	1
bejaardenhelpster	1
logistieke hulp	2
autobuschauffeur	1
professionele schoonmaaktechnieken	6
voormonteerder meubelsector	2
verkoopster-kassierster	1
initiatie grafische technieken	1
polyvalent bediende	15

Opleidingen georganiseerd bij Renault

transport	391
magazijn	240
bouw	134
lassen	71
metaal	38
horeca	4
technische opleidingen	95
tertiair	337
social profit	30
diverse	38

De begeleidingsactiviteiten die de VDAB vanuit haar basisdienstverlening en haar meritdiensten heeft georganiseerd, hebben geresulteerd in een hoge wedertewerkstelling ($\pm 83\%$) van de deelnemers aan de begeleiding.

Ongeveer een derde van de deelnemers hebben een nieuwe tewerkstelling gevonden via her- of bijscholing.

Tot slot kan ik nog melden dat de Vlaamse Stuurgroep Outplacement op korte termijn een evaluatie van de in het kader van het experiment outplacement uitgevoerde begeleidingsacties in het vooruitzicht stelt.

Vraag nr. 42 van 27 oktober 1998 van mevrouw CECILE VERWIMP-SILLIS

Zuivering Zenne – Stand van zaken

Vooraf op droge dagen hebben de inwoners van een aantal Vlaamse gemeenten ten noorden van Brussel duidelijk hinder van de vervuilde Zenne. Bovendien ontsiert deze open riool permanent het landschap.

Binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest er gewerkt aan een zuiveringsstation ten zuiden van Brussel en bestaan er plannen voor een station in

het noorden van de hoofdstad. Hierdoor zal de Zennevervuiling voor het grootste deel worden aangepakt, maar niet volledig. Na het noordelijk station lozen nog een aantal Vlaamse gemeenten afvalwater in de Zenne.

Wat is de stand van zaken m.b.t. de zuiveringsstations van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de zuivering van het afvalwater uit de Vlaamse gemeenten die in de Zenne lozen ?

Antwoord

De bestaande rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Lot heeft een capaciteit van 6.000 IE (inwonersequivalent). Er is een nieuwe RWZI gepland voor 75.000 IE (50.000 in eerste fase). Het ontwerp van dit zuiveringsstation is klaar. Na de gewestplanwijziging die nog lopende is, kan de bouw worden gestart. Binnen een termijn van vijf jaar wordt voorzien in de zuivering van 60 % van het afvalwater.

De RWZI Sint-Pieters-Leeuw wordt uitgerust voor een capaciteit van 37.000 IE. Het ontwerp van dit zuiveringsstation is afgewerkt. Er wordt verwacht dat 60 % van de totale vuilvracht zal zijn aangesloten na vijf jaar.

De bouw van het zuiveringsstation Brussel-Zuid zal in oktober 1999 zijn voltooid. Het zuiveringsstation, dat door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt gebouwd, heeft een capaciteit van 360.000 IE en zal vanaf begin 2000 operationeel zijn.

Het zuiveringsstation Brussel-Noord, dat zal worden ontworpen voor de verwerking van het afvalwater van ongeveer 1.100.000 IE, zal in principe werken medio 2003. De ontwerper van dit zuiveringsstation dient nog te worden aangesteld. Het ontwerp zal één jaar in beslag nemen en de bouw ongeveer drie jaar.

De RWZI Grimbergen wordt uitgerust voor 100.000 IE. Het ontwerp van dit zuiveringsstation is afgewerkt. Zodra de grondverwingen in het industriegebied zijn gerealiseerd, kan de bouw worden aangevat.

De bestaande RWZI Mechelen-Noord zal worden uitgebreid van 60.000 IE tot 90.000 IE.

WIVINA DEMEESTER-DE MEYER

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIEN, BEGROTING EN
GEZONDHEIDSBELEID

Vraag nr. 148
van 18 september 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Federale Planningscommissie Medisch Aanbod – Betrokkenheid

Bij het federale ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu werd een Planningscommissie Medisch Aanbod opgericht (Belgisch Staatsblad van 30 april 1996). De opdracht van deze commissie bestaat erin "de weerslag te evalueren die de behoeftebepaling heeft op de toegang tot de studies van zorgverstrekkers". Jaarlijks wordt er een verslag opgesteld over "de relatie tussen behoeften, studies en de doorstroming o.a. voor bijzondere beroepstitels wat betreft verpleegkundigen".

Omdat deze resultaten voor Vlaanderen, dat de opleiding van zorgverstrekkers organiseert, belangrijk zijn, had ik graag een antwoord gekregen op de volgende vragen.

1. Is de minister op de hoogte van deze Planningscommissie ?
2. Worden de effecten van maatregelen specifiek genomen door de Vlaamse Gemeenschap, hierin mee verzekerd ?
3. Werkt de minister of werken ambtenaren die onder haar/zijn bevoegdheid vallen, mee aan deze commissie wat zorgverstrekkers uit de welzijnssector betreft ?
4. Werden/worden deze resultaten besproken met
  - de Vlaamse minister bevoegd voor Welzijn,
  - betrokkenen uit de welzijnssector,
  - adviesorganen van welzijn,
  - interdepartementale of interministeriële commissies waarbij de minister of ambtena-

ren die onder haar/zijn verantwoordelijkheid vallen, zijn betrokken ?

Wat is het resultaat van deze besprekingen ?

5. In welke mate verzamelt ook de Vlaamse Gemeenschap deze gegevens ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken en aan de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn.

(Antwoord Luc Martens : *Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 20 november 1998, blz. 521 – red.*)

Antwoord

- Ik ben tot op heden noch betrokken, noch geïnformeerd over de werkzaamheden van de Planingscommissie Medisch Aanbod die is opgericht bij het federale ministerie van Sociale Zaken, Volksgezondheid en Leefmilieu.
- De maatregelen die worden getroffen binnen het Vlaams gezondheidsbeleid hebben geen rechtstreeks of slechts een marginaal effect op vraag en aanbod van zorgverstrekkers in de gezondheidszorg.

De behoefte aan zorgverstrekkers wordt tot op heden vooral federaal bepaald, enerzijds via de erkenningsnormen per soort van dienst, anderzijds via de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 78 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.

3 en 4. Personeelsproblematiek in de welzijnssector behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Welzijn.

5. Het toezicht op de personeelsformatie van verzorgingsvoorzieningen, en meer bepaald aspecten zoals bestaffing en kwalificaties, maakt deel uit van de erkenningsprocedure van deze voorzieningen.

De verzameling van deze gegevens wordt op dit ogenblik geautomatiseerd, waarbij zoveel moge-

lijk wordt gebruikgemaakt van bestaande databanken.

Deze nieuwe werkwijze zal toelaten om snel gerichte vragen en/of knelpunten te onderzoeken op basis van vrij recente en volledige informatie en kan ongetwijfeld bijdragen tot een betere planning van het medisch aanbod.

Vraag nr. 10 van 9 oktober 1998 van de heer JOS DE MEYER

Inning onroerende voorheffing – Voorbereiding

Op 27 mei 1998 keurde het Vlaams Parlement het decreet op de onroerende voorheffing goed. In dit decreet wordt gewerkt aan een grotere fiscale autonomie van Vlaanderen. Zo zal Vlaanderen vanaf 1 januari 1999 zelf instaan voor de inning van de onroerende voorheffing. De evolutie naar meer bevoegdheid en controle over de eigen financiën kan alleen maar worden toegejuicht.

Bij de bespreking van dit decreet in de Commissie voor Financiën en Begroting is de bezorgdheid over de tijdige doorstorting van de middelen naar de gemeenten verschillende malen aan bod geweest. Zeer terecht, de onroerende voorheffing is immers een zeer belangrijke inkomstenbron voor de gemeenten. Zij vertegenwoordigt 18 à 20 % van de inkomsten van een gemeente.

In de huidige regeling, waarbij de federale overheid instaat voor de inning en de middelen doorstort naar de diverse andere overheden, krijgen de gemeenten het geld vrij snel doorgestort en staat men positief tegenover de federale dienstverlening en betalingssnelheid.

- Wat is de stand van zaken met betrekking tot de organisatie van de eigen inning van de onroerende voorheffing ?
- Wat zijn de termijnen die de minister vooropstelt voor de doorstorting van de geïnde onroerende voorheffing naar de gemeenten, in welke mate zullen deze verschillen met de huidige federale regeling ?
- Waarom is voorzien voor de gemeenten indien ten gevolge van onverwachte problemen de inning en de doorstorting in 1999 pas later dan verwacht vlot zou verlopen ?

Antwoord

1. Vanaf het aanslagjaar 1999 verzorgt het Vlaams Gewest zelf de inning van de onroerende voorheffing.

Sinds de goedkeuring van het decreet door het Vlaams Parlement is mijn administratie, samen met het outsourcingbedrijf dat de werkzaamheden maximaal zal informatiseren, volop bezig met de voorbereidingen van de eigen inning. Momenteel worden reeds de eerste tests verricht teneinde de inning optimaal te laten verlopen.

Er zijn nog enkele problemen met het federale niveau, maar ik hoop dat ook deze uit de weg kunnen worden geruimd.

2. Het klopt niet volledig dat de doorstorting van de bedragen van de federale administratie complete voldoening gaf (en dan verwijs ik niet naar de persberichten in verband met de te lage doorstortingen van de opcentiemen).

Voorname­lijk het feit dat de gemeenten geen doorstortingen kregen in de maand december was een steeds terugkerend twistpunt. Veel gemeenten hebben namelijk verval­dagen die vallen omstreeks 31 december, zodat zij dan telkens op de daggeldmarkt tegen hoge rentevoeten moesten lenen. In het ontwerp van de conventie die de Vlaamse regering zal afsluiten met de gemeenten, is dan ook opgenomen dat ook in december een doorstorting zal gebeuren.

Daarnaast zullen de maandelijkse stortingen een aantal dagen vroeger plaatsvinden dan momenteel het geval is.

3. Recentelijk werd inzicht verkregen in de versturingskalender van het federale ministerie van financiën.

Op basis van het versturingstempo van het beste jaar van de federale overheid, namelijk 1997, worden momenteel onderhandelingen gevoerd met de outsourcingfirma teneinde de versturingen in 1999 niet trager te laten verlopen dan in 1997, in de veronderstelling dat de gegevens van het Kadaster niet trager worden afgeleverd. Recente contacten tussen de administraties laten evenwel vermoeden dat dit laatste niet zou gebeuren. Door een wijziging in de systemen van het Kadaster kunnen wel individuele verschuivingen per gemeente optreden.

Het globale effect zou echter neutraal moeten zijn.

Toch moet ik opmerken dat de versturingen in 1998 trager op gang zijn gekomen. Dit zou te wijten zijn aan de moeilijke implementatie van een paar wijzigingen, zoals de gewogen index bij het bestaand materieel en outillage.

**Vraag nr. 12
van 12 oktober 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Ministeriële kabinetten – Gehandicaptenvoorzieningen

Terecht vragen zowel gehandicapten als parlement aandacht voor de toegankelijkheid van gebouwen.

De voor het publiek toegankelijke ruimten van administraties, ministeries, ... zijn dus best aangepast aan rolstoelpatiënten, slechtzienden, ... Voor bestaande gebouwen is dit financieel en bouwtechnisch soms moeilijk en moet er een andere oplossing worden gezocht, die zo goed mogelijk voldoet.

Elke nieuwbouw van de overheid zou automatisch met de toegankelijkheid van gehandicapten rekening moeten houden. Toegankelijkheid houdt in dat er een alternatief is voor trappen, dat onder andere liften en deurbel vanuit een rolstoel kunnen worden bediend, dat de draaicirkels voor rolstoelen ruim genoeg zijn in alle ruimten, dat aanwijingen waarneembaar zijn voor blinden en slechtzienden, dat rekening wordt gehouden met doven.

De voorbeeldfunctie van de overheid, en dus zeker van de kabinetten van de Vlaamse ministers, is hierbij erg belangrijk. Zij zetelen in vrij recente gebouwen, waar normaal de toegankelijkheid van gehandicapten geen probleem zou mogen zijn.

1. Zijn er parkeerplaatsen aangelegd voor gehandicapten aan of in gebouwen van het kabinet van de minister, vanwaar gehandicapten alleen, zonder hinder van opstapjes, met voldoende doorgangsrui­me tussen andere wagens, in het gebouw binnen kunnen ? Is ook het voetpad aan het gebouw rolstoelvriendelijk ?
2. Is het kabinet toegankelijk zowel voor motorisch als auditief en visueel gehandicapten ? Is de toegang voor hen gewaarborgd in alle ontvangstruimten, vergaderzalen, toiletten, liften, ... die voor het publiek toegankelijk zijn ?

3. Zijn er specifieke maatregelen genomen voor het onthaal van gehandicapten op het kabinet ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

Gecoördineerd antwoord

1. Toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers

Kunstlaan 52, kabinet Grouwels

- via toegang : toegankelijk ;
- via parking : er moet worden aangebeld aan de poort om toegang te verkrijgen. Er zijn geen voorbehouden parkings voor gehandicapten aanwezig ;
- sanitair : geen gehandicapten-wc ;

Opmerking : de huisvesting van dit kabinet is een tijdelijke oplossing.

Kreupelenstraat 2, kabinet Van Rompuy

- via toegang : toegankelijk (via parkingpoort en lift tussenverdieping) ;
- via parking ;
- sanitair : gehandicapten-wc op elke verdieping.

Martelaarsplein 7, kabinet Martens

- via toegang : mogelijkheid met gehandicaptenlift ;
- via parking : er moet worden aangebeld aan de poort om toegang te verkrijgen. Er zijn bredere parkings voor gehandicapten onder gebouw Martelaarsplein 7 ;
- sanitair : gehandicapten-wc op elke verdieping.

Martelaarsplein 19, kabinet Van den Brande

- via toegang : mogelijk, maar voetpad bestaat uit kassei ;
- via parking : niet toegankelijk ;
- sanitair : gehandicapten-wc op niveau 0 en -1.

Koolstraat 35, kabinetten Demeester en Peeters

- via toegang : toegankelijk ;
- via parking : toegankelijk. Er is tevens een parking voor gehandicapten, voor het gebouw aan de straatkant ;
- sanitair : gehandicapten-wc op de eerste verdieping en derde verdieping.

E. Jacquainlaan 156 (Graaf de Ferrarisgebouw), kabinet Kelchtermans

- via toegang : toegankelijk ;
- via parking : toegankelijk ;
- sanitair : gehandicapten-wc op elke verdieping.

Consciencegebouw, kabinet Baldewijns

- via toegang : toegankelijk ;
- via parking : toegankelijk ;
- sanitair : gehandicapten-wc op elke verdieping.

2. Auditief gehandicapten – visueel gehandicapten

Er zijn geen specifieke voorzieningen getroffen, doch het baliepersoneel staat ter beschikking om deze mensen te begeleiden.

Vraag nr. 14 van 12 oktober 1998 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Toekenning RVT-bedden – Stand van zaken

Eind december 1997 werd de erkenning van de bijkomende RVT-bedden (rust- en verzorgingstehuis) van de volgende jaren meegedeeld. Rustoorden die hadden bewezen voldoende zware-zorgbehoevende bejaarden op te vangen, kwamen volgens bepaalde parameters in aanmerking voor deze RVT-bedden.

Op mijn mondelinge vraag van 2 maart 1998 over bijkomende verdeling van de resterende bedden antwoordde de minister dat – na het behandelen van de bezwaarschriften – er weer regels zouden worden gehanteerd voor de verdeling van het saldo

(Handelingen C55 van 2 maart 1998, blz. 10 – red.).

Vandaar mijn vragen.

Hoeveel niet-toegekende RVT-bedden waren er uiteindelijk bijkomend te verdelen ?

Welke parameters werden gebruikt ?

Is het resultaat van deze verdeling reeds beschikbaar ?

Hoeveel bijkomende tewerkstellingsplaatsen werden reeds gecreëerd door de beslissing van december 1997 ? Hoeveel kunnen er nu nog bijkomen ?

Antwoord

1. De Vlaamse Gemeenschap beschikte over een pool van 14.116 RVT-bedden om toe te wijzen aan de rusthuizen. De verdeling gebeurde aan de hand van objectieve criteria.

Na de toepassing van deze criteria en na afhandeling van de bezwaarschriften tegen de ministeriële beslissingen tot al of niet toewijzing van RVT-bedden blijven er uiteindelijk 402 RVT-bedden over.

2. Het beperkt aantal overblijvende RVT-bedden zal opnieuw worden verdeeld op basis van objectieve criteria.

Deze criteria zijn nog niet definitief vastgelegd.

3. Het resultaat van de verdeling is derhalve nog niet beschikbaar.
4. Het gevolg op de tewerkstelling kan niet in absolute cijfers worden weergegeven. Deze gegevens werden geglobaliseerd, maar gezien het niet-uniforme karakter van indiening van deze gegevens door de voorzieningen is een geïnformatiseerde verwerking onmogelijk.

Uit de cijfers blijkt wel dat het theoretisch aantal bijkomende tewerkstellingsplaatsen (circa 1.700 à 1.800) van voltijds equivalenten verplegend, verzorgend en paramedisch personeel niet wordt behaald.

Dit is te wijten aan het feit dat heel wat rusthuizen reeds inspanningen leverden voor het uitbouwen van de personeelsformatie in het verle-

den uit oogpunt van de zorgbehoefte van de bewoners.

Vraag nr. 15 van 14 oktober 1998 van de heer JOHAN MALCORPS

Boekentassen – Gewicht

Zie :
Minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken
Vraag nr. 19
van 14 oktober 1998
van de heer Johan Malcorps
Blz. 779

Antwoord

Het probleem van de te zware boekentassen bij scholieren is mij bekend. Zelfs op straat kunnen we opmerken dat het gewicht van de boekentassen die de scholieren bij zich hebben, jaar na jaar stijgt. Tachtig tot negentig procent van de Vlaamse leerlingen sleurt een te zware boekentas mee. Een boekentas die tien percent weegt van het eigen lichaamsgewicht is juist aanvaardbaar.

Het probleem ligt vooral in het zesde leerjaar lager onderwijs en de twee eerste jaren van het secundair onderwijs. Daar wegen de boekentassen gemiddeld acht kilo, terwijl de kinderen rond de veertig kilo wegen.

1. In het kader van het Gezonde Scholennetwerk vinden – onder begeleiding van de Vereniging voor Promotie van Gezondheid op School (Proges) – talrijke acties plaats om het overgewicht van boekentassen tegen te gaan. Momenteel nemen vijfendertig scholen deel aan dit netwerk. De scholen bepalen zelf de gezondheidsbevorderende acties, maar het gewicht van de boekentassen wordt wel als een belangrijk topic beschouwd.

Naar aanleiding van de artikels in Klasse en de betere bekendheid van het Gezondscholennetwerk hebben veel directies en oudercomités initiatieven genomen om de door de Vlaamse volksvertegenwoordiger aangehaalde acties in de scholen te verwezenlijken.

2. Het feit dat "gezondheidseducatie" in de eindtermen van het basisonderwijs en in de vakoverschrijdende eindtermen van de eerste graad van het secundair onderwijs is opgenomen, is een

eerste stimulans om de leerlingen op te leiden in de zorg voor het eigen lichaam. Hef- en tiltechnieken zijn vaardigheden die in dit kader worden aangeleerd.

Door de equipes van het Medisch Schooltoezicht (MST) worden adviezen aan de ouders en school in verband met preventieve gezondheidszorg verstrekt, inzonderheid op gebied van lichamelijke opvoeding, met inbegrip van lichaamshouding. Recentelijk werd door de arbeidsgeneeskundige dienst van de provincie Vlaams-Brabant een enquête georganiseerd bij schoolartsen in verband met mogelijke factoren die aanleiding tot latere rugklachten kunnen zijn.

Door medewerkers van het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie (VIG) wordt deelgenomen aan overlegvergaderingen met schoolartsen via de provinciale coördinatorenvergaderingen. Op deze vergaderingen worden acties vastgelegd om een goede lichaamshouding bij de schoolkinderen te bevorderen.

In de toekomst kan een veralgemeende regionale strategie in dit verband voor alle scholen worden uitgewerkt door het lokaal gezondheidsoverleg (LOGO). In de LOGO's zijn alle diensten en organisaties betrokken die in de regio actief zijn bij preventieve en curatieve gezondheidszorg.

In de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR) werd op 6 mei 1997 een commissie "gezondheidsbevordering in het onderwijs" opgericht. Hierin zijn de belangrijkste organisaties vertegenwoordigd die zich inzetten voor het onderwijs en de gezondheid van de schooljeugd. De commissie fungeert als legitimatiegroep van de initiatieven van de voormalige Proges, inmiddels opgenomen in het VIG. De commissie bereid ontwerpadviezen voor inzake gezondheidspromotie in het onderwijs. Zo kan deze commissie voorstellen formuleren met betrekking tot een goede rughygiëne.

3 en 4. De acties die in de "gezonde scholen" werden ondernomen, worden bestendig. In het kader van de eindtermen worden nieuwe vaardigheden in verband met hef- en tiltechnieken aangeleerd.

Effecten van acties in verband met gezondheidspromotie zijn vaak pas duidelijk na verloop van tijd. Om duidelijke effectmetingen te doen, moeten eerst prestatie- en effectindicato-

ren worden vastgelegd. Vervolgens moet er tot een nulmeting worden overgegaan. Pas dan kan men visualiseren of de geleverde prestaties "effect" sorteren.

Deze werkwijze zal aan de LOGO's worden opgelegd. Naast een opgelegd preventiebeleid zullen zij een eigen regionaal preventiebeleid kunnen uitvoeren, waarbij de inspraak van de partners van belang is.

Naast deze antwoorden wil ik nog even verwijzen naar enkele ideeën die reeds in Klasse werden genoteerd :

- een vast klaslokaal met eigen bank ;
- aangepaste schoolboeken : vele schoolboeken zijn tegenwoordig dikke turven, zou het niet beter zijn meer losbladige werken te gebruiken.

Last but not least : in Duitsland is een boekentas op de markt gekomen met in het handvat een aangepast weegschaaltje. Dit weegschaaltje wordt dan afgesteld op het gewicht van het kind.

EDDY BALDEWIJNS

VLAAMS MINISTER
VAN ONDERWIJS EN
AMBTENARENZAKEN

Vraag nr. 18
van 14 oktober 1998
van de heer PAUL VAN GREMBERGEN

Vlaamse administratie – Doorlichtingen

1. Kan de minister een overzicht geven van alle externe studiebureaus die de jongste vijf jaar door de regering werden aangesteld voor doorlichting van de Vlaamse administratie en de begeleiding van de ambtenaren ? Graag opgave van de opdracht en de duur ervan per studiebureau.
2. Wat is de kostprijs van iedere opdracht aan elk studiebureau ?
3. Tot welke concrete acties hebben de aanbevelingen van deze studiebureaus geleid (resultaten) ?
4. Welke adviezen heeft de Inspectie van Financiën uitgebracht over de aanstelling van de

respectieve studie bureaus voor de opeenvolgende opdrachten ?

Antwoord

1. De administratie Personeelontwikkeling deed de jongste vijf jaar een beroep op externe bureaus voor volgende projecten.

Projecten met het ECWS (European Center for Work & Society)

Het project Impact is een begeleidend en ondersteunend opleidingsprogramma dat zich richt tot de politieke en administratieve top, de lijnmanagers en de professionals in human resources management (HRM) en vorming. De concrete invulling hiervan gebeurt via verschillende acties gebaseerd op specifieke benaderingen naar de betrokken doelgroep. Volgende acties worden onderscheiden : strategisch advies, betrokkenheidsactieonderzoek (BAO), departementale ondersteuningsacties en behoefteanalyse voor vorming. De overeenkomst met het ECWS liep van 1993 tot 1997.

Het project BEST heeft betrekking op het beloningsbeleid en -systemen in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De overeenkomst liep van 1 januari 1997 tot 31 december 1997.

De overeenkomsten met Hay Management Consultants

In samenwerking met deze consultant werd voor het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een nieuw evaluatiesysteem ontwikkeld door het afsluiten van verschillende kleine overeenkomsten. Dit resulteerde in de Ploeg-cyclus (*Planning, leiding geven en leiding krijgen, ondersteuning/opvolging, evaluatie, gewaardeerd worden – red.*).

Deze werkcyclus gaat uit van een totaal managementconcept en is motiverend en resultaatgericht. De samenwerking met Hay Management Consultants startte in 1992 en eindigde in 1998.

Het project met Andersen Consulting

Andersen Consulting werd ingehaald ter ondersteuning voor de HOOP-projecten. Hoop staat voor Homogene Organisatie en Ontwikkelingsplannen. Het ministerie wil er een integrale organisatieontwikkeling mee op gang trekken,

en dit door een analyse te maken van alle aspecten van de organisatie.

In totaal werden er drie grote overeenkomsten met Andersen Consulting afgesloten. Deze overeenkomsten liepen van 1993 tot 1997.

Het project met Accord Group

Accord Group treedt op als externe evaluatieinstantie voor de topambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. De opdracht van deze instantie bestaat uit het maken van een schriftelijk evaluatieverslag van de secretarissen- en directeuren-generaal ter ondersteuning van de evaluatoren, in casu de leden van de Vlaamse regering.

Dit is statutair zo bepaald. Het uitvoeren van zulke opdracht kan vanwege deontologische regels niet door internen worden uitgevoerd.

De huidige overeenkomst met Accord Group heeft betrekking op de evaluatiejaren 1996, 1997, 1998 en 1999.

Het Bottom-up project met Fiduciaire Moores Rowland

Bottom-up appreciatie (BUA) wordt in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap gezien als een instrument dat de medewerkers toelaat de positieve en negatieve aspecten van de stijl en aanpak, evenals de aard van de ondersteuning door de leidinggevende in kaart te brengen, met als doel de leidinggevende extra input te geven over de verschillen in perceptie tussen hem/haar en de medewerkers over stijl en ondersteuning. Het BU wordt dus duidelijk ingepast in een management-development benadering.

In 1997 werd een algemene offerteaanvraag voor de ontwikkeling van een BUA-instrument uitgeschreven. De opdracht met een looptijd van vijf jaar (mits gunstige evaluatie) werd toegewezen aan de firma Fiduciaire Moores Rowland. De overeenkomst eindigt in het jaar 2001.

Het project potentieelinschattingen

Dit project heeft betrekking op de ontwikkeling en uitvoering van assessment en development center procedures ter ondersteuning van interne selectie en ontwikkeling, vooral op het niveau van het midden- en hoger kader.

Hieromtrent werden in het verleden twee grootschalige opdrachten uitbesteed :

- in 1994 door middel van een samenwerkingsverband van volgende firma's : RPD-advies, Quintessence, CPM, Hay Management Consultants, Berenschot, Dip Consulting, SHL Belgium en Baeten & Pot. Het betrof hier een eenmalige opdracht ;
- in 1997 door de firma Quintessence door middel van een raamovereenkomst met looptijd tot het jaar 2000.

Diverse kleinschalige ad hoc opdrachten

In 1998 heeft de administratie Personeelsontwikkeling geregeld (tiental keren) een beroep gedaan op externe studiebureaus voor een aantal zeer specifieke en maatgerichte problemen, zoals die door het management werden gedefinieerd.

Voorbeelden hiervan zijn : herdefiniëring van de juridische functie overheidsopdrachten (Berenschot) ; hertekenen/bijtekenen van de opdrachten, processen en organisatie van de administratie Werkgelegenheid evenals de inventarisatie van de benodigde functies ; ondersteuning bij de oprichting van het Vlaamse Selectiecentrum voor Overheidspersoneel (Andersen Consulting).

2. De projecten met het ECWS

De kostprijs van de Inpact-overeenkomst op jaarbasis bedroeg 23,7 miljoen. De totale kostprijs kwam op 118,5 miljoen.

De kostprijs van de BEST-overeenkomst bedroeg 7,2 miljoen.

Het project met Hay Management Consultants

De ontwikkeling van het nieuwe evaluatiesysteem kwam tot stand door middel van een tiental kleinere overeenkomsten. In totaal kwam de kostprijs op 37 miljoen uit.

Het project met Andersen Consulting

Het project met Andersen Consulting werd uitgevoerd in drie fasen. De kostprijs van fase 1 bedroeg 95,5 miljoen. Fase 2 kostte 108 miljoen en fase 3 134,6 miljoen.

Het project met Accord Group

De overeenkomst met Accord Group kost op jaarbasis 13,3 miljoen frank.

Het Bottom-up project

De overeenkomst met Fiduciaire Moores Rowland kost op jaarbasis 6 miljoen.

Het project potentieelinschattingen

De in 1994 uitgevoerde opdracht kostte 30 miljoen, die van 1997 10 miljoen.

Diverse kleinschalige ad hoc opdrachten

Het betreft hier steeds kleinschalige opdrachten met een maximale kostprijs van 1,5 miljoen frank per project.

3. In het algemeen kan worden gesteld dat de begeleiding en de implementatie van veranderingsprocessen typisch projectgerelateerde pieken en personeelsbehoeften met zich meebrengen. Het zou onverstandig zijn een permanente interne capaciteit af te stemmen op deze piekbehoeften. Vandaar werd in het algemeen geopteerd voor de opbouw van een kwantitatief veel meer beperkte deskundigheid, aangevuld met specifiek ingevulde externe mankracht en deskundigheid.

De projecten met het ECWS

De bijdrage van het raamakkoord ECWS bestaat uit het leveren van strategisch advies en het begeleiden van de beleidsverantwoordelijken bij de veranderingsprocessen, onder meer via het uitvoeren van een betrokkenheidsactie-onderzoek en het begeleiden van residentiële seminars van topambtenaren. De verkregen informatie uit het BAO is zeer waardevol en wordt continu gebruikt om de veranderingsprocessen te sturen en bij te sturen. Wegens het groot strategisch belang zou het onverstandig zijn om beslissingen alleen maar te treffen op basis van interne knowhow. Bovendien vereist het uitvoeren van een BAO een specifieke deskundigheid die vooralsnog niet aanwezig is binnen de organisatie.

De BEST-overeenkomst leidde tot een inventarisatie en analyse van ontwikkelingen in het buitenland om alzo een gedegen basis te leggen voor een discussie binnen de politieke en de

administratieve top van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap over de ontwikkeling van een toekomstgericht beloningssysteem voor het ministerie.

Het project met Hay Management Consultants

Het resultaat van deze opdrachten heeft betrekking op de ondersteuning bij de ontwikkeling en implementatie (onder meer door de ontwikkeling van trainingsmodules) van het nieuwe prestatie management. De sterke en positieve impact van de eerste Ploegcycli wordt algemeen onderkend. Zo blijkt uit allerlei kwaliteitscontroles dat Ploeg in het algemeen goed wordt aanvaard, maar dat de toepassing door de leidinggevenden nog beter kan en moet. Samen vattend kunnen we stellen dat het systeem wordt aanvaard, maar dat het nog te weinig wordt gezien als een geïntegreerd management-instrument.

Er werd een beroep gedaan op externe adviseurs, deels wegens het kapitaal belang van deze opdracht voor de organisatie, waarbij het roekeloos zou zijn om geen beroep te doen op een ervaren externe partner, deels wegens het ontbreken van de nodige mankracht.

Het project met Andersen Consulting

In december 1994 werd de eerste fase van het HOOP-project afgesloten met de operationalisering van de nieuwe organisatiestructuur en de aanwijzing van nieuwe afdelingshoofden.

Deze eerste fase omvatte drie componenten : de doelstellingenanalyse, het proces, het organisatieplan. De tweede fase van HOOP, uitgevoerd in 1995, omvatte de verdere uitwerking van procesplannen, de opmaak van informatiestuurplannen en de opmaak van een methodologie voor de personeelsplanning van het volledige ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

In 1996, tijdens de uitvoering van HOOP fase 3, werden per departement een aantal procesplannen geïmplementeerd. Hierdoor werd een eerste aanzet gegeven tot de verwezenlijking van de doelstellingen die het ministerie in haar Charter voor zichzelf heeft vastgelegd. Bovendien werd hierdoor de geloofwaardigheid van de veranderingen versterkt en werd de interiorisering van de nood tot veranderen verhoogd.

Het project met Accord Group

De opdracht van de externe evaluatie instantie bestaat uit het maken van een schriftelijk evaluatieverslag van de topambtenaren van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ter ondersteuning van de evaluatoren, in casu de leden van de Vlaamse regering. Dit is statutair zo bepaald. De adviezen van deze externe evaluatie instantie werden door de Vlaamse regering volledig opgevolgd.

Het uitvoeren van zulke opdracht kan vanwege deontologische regels en vanwege de positie van interne deskundigen niet autonoom worden uitgevoerd.

Het Bottom-up-project.

De BUA-bevraging leidde tot een actieve deelname van het beoogde publiek (respons van 70 %). Per departement werden lijsten samengesteld met minimum vijf medewerkers. In totaal kwam men zo aan 845 leidinggevenden. 75 % van deze leidinggevenden ontving een individueel rapport. Dit rapport kan een aanzet geven tot een meer gericht management development opleidingsprogramma.

BUA geeft een aanzet tot een feedbackgerichte cultuur en maakt de stijl van leidinggeven bespreekbaar.

Het project potentieelinschattingen

Door een samenwerkingsverband met externe adviesbureaus werden via professionele selectietechnieken adviezen geformuleerd met betrekking tot de aanwijzing van een nieuw kwalitatief middenkader. Deze adviezen werden vrijwel volledig opgevolgd.

Voor deze opdrachten werden gespecialiseerde externen ingeschakeld wegens een gebrek aan voldoende interne gespecialiseerde mankracht en tevens wegens de positie van het interne personeel ten opzichte van zulke operatie.

Diverse kleinschalige ad hoc opdrachten

Deze kleine projecten leveren een concrete en directe ondersteuning aan het lijnmanagement bij de aanpak van problemen en uitdagingen in verband met personeel en organisatie.

4. Met uitzondering van de overeenkomst met Andersen Consulting (HOOP fase 3) en de overeenkomst met het European Center for Work & Society omtrent het beloningsbeleid (BEST), bracht de Inspectie van Financiën voor al de overige afgesloten overeenkomsten een gunstig advies uit.

De kleine en diverse ad hoc opdrachten werden allemaal gegund volgens de onderhandelingsprocedure en behoeften geen advies van de Inspectie van Financiën.

Vraag nr. 26
van 21 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Mobiliteit – Arbeidstijdversoepeling en telewerk

Mobiliteit is geen nieuw probleem. Sedert jaren wordt er gewezen op de gevaren van de verkeersellende in ons land en meer bepaald in de stedelijke gebieden en langs de grote invalswegen. De tot hiertoe gevoerde acties blijken geen resultaat te geven, aangezien het verkeer meer en meer stilstaat.

Volgens de Belgische Federatie van de Auto-, Motor- en Rijwielindustrie (Febiac) in een studie over de evolutie van de personenmobiliteit in ons land, blijkt zelfs dat het aantal reizigers per kilometer via openbaar vervoer lichtjes gedaald is tussen 1970 en 1996, terwijl in dezelfde periode het verkeer over de weg bijna verdriedubbelde.

Enkele van de door Febiac vooropgestelde oplossingen voor een duurzame mobiliteit in de eenentwintigste eeuw zijn :

- soepele arbeidstijden, aangezien het verkeer geconcentreerd is op 4 uur, tussen 7 en 9 uur 's morgens en 16 en 18 uur 's avonds ;
- een verandering in de tijden voor het lossen en laden van vrachtwagens ;
- een elektronische verkeersgeleiding ;
- het promoten van telewerk.

Zijn er, vanuit die optiek, al maatregelen genomen ter versoepeling van de arbeidstijden en voor de invoering van telewerk bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ?

Antwoord

Er zijn geen initiatieven bekend die een reglementair optreden zouden noodzaken inzake versoepeling van arbeidstijden. Immers, de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur is volgens APKB en VPS 38 uren en hieraan kan naast de standaardwerktijdregeling (stamtijden en glijtijden) ook door de secretaris-generaal een specifieke arbeidstijdregeling worden gekoppeld voor bepaalde specifieke functies (bv. restaurantpersoneel).

Promoten van telewerk

Hierbij verwijs ik naar de Beleidsbrief Ambtenarenzaken, Beleidsprioriteiten 1998-1999, waarin het opstarten van telewerkinitiatieven wordt aangegeven als één van de prioriteiten voor 1999 (*Stuk 1169 (1998-1999) – Nr. 1 – red.*).

In 1998 had reeds een succesvol proefproject plaats binnen de administratie Logistiek Management. Stilaan wordt de organisatiecultuur rijp voor de invoering van telewerk. Telewerkinitiatieven moeten echter grondig worden voorbereid en goed worden begeleid. Op dit ogenblik wordt een multidisciplinair ondersteuningsteam uitgebouwd dat leidinggevenden die telewerkinitiatieven nemen, kan ondersteunen op het vlak van informatie- en communicatietechnologie (ICT), human resources management (HRM) en facilitymanagement. Dit wordt beschouwd als een kritische succesfactor. Zeer binnenkort zullen de lijnmanagers door middel van een communicatiecampagne worden gesensibiliseerd om initiatieven terzake te nemen.

Ik verwacht dan ook in 1999 een significant aantal telewerkinitiatieven te kunnen opstarten.

LEO PEETERS

VLAAMS MINISTER
 VAN BINNENLANDSE AANGELEGENHEDEN,
 STEDELIJK BELEID EN HUISVESTING

Vraag nr. 235
van 24 september 1998
van de heer LUDO SANNEN

Vereniging Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen – Studiereizen

Door de vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen (VVH) worden geregeld studiereizen georganiseerd naar het buitenland, waaraan

meestal toch een belangrijke groep bestuurders en beleidsverantwoordelijken van de verschillende Vlaamse sociale huisvestingsmaatschappijen deelnemen.

Ik betwist zeker het nut en het belang van studiereizen niet, maar zou toch graag zicht krijgen op het kostenplaatje voor de verschillende huisvestingsmaatschappijen. De kredieten voor de sociale huisvesting zijn op dit moment onvoldoende in Vlaanderen, het lijkt mij dan ook wenselijk om daar zo zuinig mogelijk mee om te springen en voortdurend het belang van de huurders voorop te stellen.

1. Welke buitenlandse reizen werden er de laatste vijf jaar georganiseerd door de Vereniging van Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen ?
2. Om hoeveel deelnemers gaat het hier, liefst opgesplitst per huisvestingsmaatschappij, en wat was telkens de kostprijs per deelnemer ?
3. Door wie werden deze kosten gedragen ?
4. Op welke basis worden de deelnemers aan deze studiereizen geselecteerd ?

Antwoord

Na enig aandringen werd een gedeeltelijk antwoord verkregen op de gestelde vragen.

1. De VVH organiseert ieder jaar een studiereis ten behoeve van haar leden. Zo werden de laatste vijf jaar de volgende steden of landen bezocht : Nederland, Zwitserland, Denemarken en Lissabon.
2. Het aantal deelnemers werd om praktische redenen beperkt tot ongeveer vijftig en de deelnamekosten varieerden, afhankelijk van de duur, de bestemming en het programma, van ongeveer 30.000 tot ongeveer 60.000 frank per deelnemer.
- 3 en 4. De VVH meldde dat ze niet kon antwoorden, aangezien dit tot de bevoegdheid van de deelnemende sociale huisvestingsmaatschappijen behoort.

Wel werd onmiddellijk aan de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) gevraagd deze gegevens op te vragen bij de betrokken sociale huisvestingsmaatschappijen.

Vraag nr. 7 van 8 oktober 1998 van de heer JOHAN SAUWENS

Voeren – Voeren Info (1)

De kostprijs van het Voerense informatieblad met als hoofdartikel "Nationalisme in Voeren" mag ingevolge een arrest van de Raad van State niet ten laste worden genomen van de gemeentebegroting. Dit impliceert dat de kostprijs dient te worden verhaald op de verantwoordelijke uitgever(s) van deze publicatie.

1. Welke maatregelen heeft de minister genomen om te voorkomen dat de kostprijs van het Voerense informatieblad met als hoofdartikel "Nationalisme in Voeren" ten laste wordt genomen van de gemeentebegroting ?
2. Welke maatregelen heeft de minister genomen om de kostprijs van het Voerense informatieblad met als hoofdartikel "Nationalisme in Voeren" te verhalen op de verantwoordelijke uitgever(s) van deze publicatie ?

Antwoord

Aangezien de gemeenteontvanger, op straffe van persoonlijke verantwoordelijkheid, hoe dan ook geen betalingen kan uitvoeren die strijdig zijn met de wet, heeft de gouverneur van de provincie Limburg, in afwachting van een uitspraak ten gronde door de Raad van State en van het nieuw advies dat door het college van gouverneurs in voorkomend geval zal moeten worden verstrekt, de ontvanger de opdracht gegeven de betaling van de betrokken factuur niet uit te voeren.

Vraag nr. 8 van 8 oktober 1998 van de heer JOHAN SAUWENS

Voeren – Voeren Info (2)

Eind augustus ontvingen de inwoners van Voeren de publicatie "Voeren Info" waarin een recentelijk goedgekeurd decreet van de Vlaamse Gemeenschap zwaar op de korrel wordt genomen. Het betreft het decreet houdende bijkomende bijstand aan personen die in een bestaansonzekere toestand verkeren ten gevolge van oorlogsomstandigheden, repressie en epuratie (Belgisch Staatsblad 31 juli 1998).

Het tendentieuze artikel in "Voeren Info" heeft geen betrekking op gemeentelijke bevoegdheden. Bovendien draagt het bericht niet bij tot de neutrale berichtgeving over democratisch genomen beslissingen van het Vlaams Parlement. De jongste "Voeren Info" vertoont derhalve sterke gelijkenissen met de voorganger over "Nationalisme in Voeren". Over de kostprijs daarvan besliste de Raad van State dat hij niet ten laste mocht worden genomen van de gemeentebegroting.

1. Is de minister van oordeel dat het hoofdartikel van de jongste "Voeren Info" in strijd is met de regels van het deugdelijk bestuur op gemeentelijk niveau ?

Zo ja, op welke wijze hebben de verantwoordelijke uitgevers de regels van deugdelijk bestuur op gemeentelijk niveau met voeten getreden ?

2. Is de minister van oordeel dat het hoofdartikel van de jongste "Voeren Info" haaks staat op het neutraliteitsbeginsel dat van toepassing is op publicaties van overheidsinstanties ?

Zo ja, op welke wijze hebben de verantwoordelijke uitgevers het neutraliteitsbeginsel dat van toepassing is op publicaties van overheidsinstanties met voeten getreden ?

3. Vertoont de jongste "Voeren Info" volgens de minister sterke gelijkenissen met de voorganger over "Nationalisme in Voeren", gezien de gelijkaardige tendentieuze berichtgeving ?

Zo neen, waarom niet ?

Zo ja, welke stappen heeft de minister ondernomen om te voorkomen dat de kostprijs van het recente Voerense informatieblad ten laste wordt genomen van de gemeentebegroting ?

Heeft de minister reeds een procedure opgestart bij de Raad van State ?

Antwoord

Tegen het betrokken hoofdartikel in "Voeren Info" werd klacht ingediend bij de gouverneur van de provincie Limburg. Ik heb de gouverneur gevraagd mij van de resultaten van het onderzoek in kennis te stellen.

Mij is geen beslissing bekend waarbij opdracht wordt gegeven de factuur te betalen. Deze beslissing zal de procedure van het administratief toe-

zicht via de gouverneur en het college van gouverneurs moeten doorlopen, alvorens een procedure voor de Raad van State kan worden ingeleid.

Vraag nr. 11 van 8 oktober 1998 van de heer CARL DECALUWE

Sociale huurwoningen – Kwaliteit

1. Kan de minister mij een overzicht geven van het aantal sociale huurwoningen dat niet beantwoordt aan de kwaliteitseisen van de Vlaamse Wooncode en de uitvoeringsbesluiten die reeds van toepassing zijn ?
2. In welke mate wordt dit overzicht als criterium gebruikt bij de verdeling van de investeringskredieten ?
3. Wat is de globale renovatiebehoefte van het sociaal huurpatrimonium (woningen), en dit per provincie en SIF+ -gemeente (Sociaal Impulsfonds) ?

Antwoord

1. In de huidige stand van zaken is het niet mogelijk een exact cijfer van het aantal sociale huurwoningen dat niet beantwoordt aan de kwaliteitseisen van de Vlaamse Wooncode te geven. Vermits het hier gaat om minimale normen en het sociaal huurpatrimonium globaal goed is, zal het wellicht niet om veel woningen gaan.

De globale renovatiebehoefte van het huurwoningpatrimonium van de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM) is op het huidige ogenblik nog niet geïnventariseerd. In de Beleidsbrief (*Stuk 1209 (1998-1999) – Nr. 1 – red.*) wordt de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij (VHM) gevraagd hiervoor een model te ontwikkelen, dat haarzelf en het beleid in staat zal stellen over prognoses te beschikken om de onderhouds- en renovatienoden te kunnen duiden en begroten. Hiervoor zal door de VHM in een eenmalig bedrag van 8 miljoen frank op haar begroting worden voorzien. Zo kan met een groep van tijdelijk aangeworven technici over een periode van ongeveer anderhalf jaar een gedetailleerd en permanent te actualiseren overzicht worden gecreëerd van de toestand van het volledige huurwoningpatrimonium van de sociale huisvestingsmaatschappijen.

Titel III – Kwaliteitsbewaking van de Vlaamse Wooncode is op 1 november 1998 in werking getreden. Hiervoor is het uitvoeringsbesluit betreffende de kwaliteitsbewaking, recht van voorkoop en het sociaal beheersrecht op woningen op 6 oktober 1998 door de Vlaamse regering goedgekeurd en op 30 oktober 1998 in het Belgisch Staatsblad verschenen.

Vanaf 1 november 1998 zal elke woning (dus ook sociale woningen) aan minimumkwaliteitsnormen moeten voldoen. Deze minimumkwaliteitsnormen zijn opgenomen in een technische fiche. Op verzoek kan de burgemeester de woning ongeschikt verklaren, dit na advies van de gewestelijke ambtenaar. De gewestelijke ambtenaar stelt in zijn advies de burgemeester voor de woning ongeschikt te verklaren als de woning volgens het technisch verslag een eindscore van minstens 18 punten behaalt. De sociale huisvestingsmaatschappij heeft na de ongeschiktverklaring nog wel een termijn van 12 maanden (wanneer er geen bouwvergunning nodig is), of 36 maanden (wanneer die vergunning wel nodig is) om de woning te verbeteren.

Voor de woning die als hoofdverblijfplaats wordt verhuurd, wordt de conformiteit vastgesteld in een conformiteitsattest. Dit attest wordt aangevraagd door de verhuurder aan het college van burgemeester en schepenen. Er is geopteerd voor een gefaseerde invoering. Dit houdt in dat vanaf de inwerkingtreding de woningen van vóór 1919 aan bod zullen komen voor het afleveren van het conformiteitsattest, en vanaf 1 november 2002 de woningen die in gebruik werden genomen na 1918 en vóór 1946. Vanaf 1 november 2007 zijn dan de woningen die in gebruik werden genomen na 1945 en vóór 1962 onderworpen aan de toepassing van hoofdstuk II van titel III van de Vlaamse Wooncode en hoofdstuk II van het uitvoeringsbesluit kwaliteitsnormen. Voor woningen van na 1 november 1998 is de regelvorming inzake het conformiteitsattest onmiddellijk van toepassing.

Wanneer de verhuurder of eventueel onderverhuurder een woning die niet beantwoordt aan de kwaliteitsvereisten van artikel 5 van de Vlaamse Wooncode verhuurt zonder geldig conformiteitsattest, dan stelt deze laatste zich immers bloot aan een strafrechtelijke geldboete. Ook deze strafrechtelijke sanctie wordt volgens dezelfde fasering ingevoerd. Het conformiteitsattest is een officieel bewijsstuk à décharge in deze strafrechtelijke procedure.

2. Daarom worden op dit ogenblik andere elementen gebruikt bij de verdeling van de investeringskredieten van de VHM, waarin overigens een belangrijk deel wordt voorbehouden voor de renovatie van het eigen patrimonium van de SHM's. Bij de opmaak van de investeringsprogramma's worden verdeelsleutels gebruikt die onder meer rekening houden met de resultaten van een survey omtrent de kwaliteit van de woningen in Vlaanderen die werd uitgevoerd door de afdeling Woonbeleid van de administratie Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen (Arohm).

Naast deze verdeelsleutels en meer specifiek wat renovatie en vervangingsbouw betreft, werd onder meer nog rekening gehouden met door de sociale huisvestingsmaatschappijen gesignaleerde behoeften, met de stand van het technische dossier en met de kortetermijnprogramma's in het kader van het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 1996 inzake de subsidiëring van bouw- en renovatieprojecten.

Het is wel aangewezen om bij de verdeling van de investeringskredieten op termijn rekening te houden met de resultaten van de in punt 1 vermelde inventaris van de kwaliteit van de sociale huurwoningen. Daarnaast is het aangewezen dat sociale huurwoningen die niet aan de minimale normen uit het besluit van de Vlaamse regering van 6 oktober 1998 voldoen, best zo snel mogelijk (best binnen de in punt 1 aangegeven termijnen) worden gerenoveerd. Hiervoor kan subsidie worden aangevraagd. Vermits het hier gaat om minimale normen, is dit voor overheidshuisvesting ten zeerste aangewezen.

3. Zie antwoord vraag nr. 1.

**Vraag nr. 21
van 15 oktober 1998
van de heer FRANCIS VERMEIREN**

Nutsleidingen – Gemeentelijke toelating

Sedert enkele jaren kent de telecommunicatie een fenomenale vlucht. Om gelijke tred te houden met de vraag zien de telecommunicatiemaatschappijen zich genooddaakt onder meer over te gaan tot het aanleggen van ondergrondse kabelverbindingen.

Door het aanleggen van dergelijke kabels op het openbaar domein worden de gemeenten geconfronteerd met soms onverwachte problemen en uitgaven. Weliswaar werd door artikel 98, § 1 van

de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige overheidsinstellingen, bepaald dat de betrokken maatschappijen "vooraleer kabels, bovengrondse lijnen en bijhorende uitrusting aan te leggen op het openbaar domein, het plan van aanleg en de bijzonderheden ervan aan de goedkeuring onderwerpen van wie het openbaar domein afhangt".

Voorname wet werd evenwel gewijzigd door de artikelen 48 tot 54 van de wet van 19 december 1997, teneinde het reglementair kader aan te passen aan de verplichtingen inzake vrije mededinging en harmonisatie op de markt van de telecommunicatie, zodat alle operatoren van die openbare netwerken dezelfde rechten en plichten hebben inzake het gebruik van de openbare en privé-domeinen.

Het optreden van verschillende operatoren op het grondgebied van een gemeente heeft tot resultaat dat straten en voetpaden herhaaldelijk worden opgebroken. Het duurt vaak weken en maanden eer herstellingen worden uitgevoerd, terwijl inmiddels de veiligheid van de zwakke weggebruikers niet is gewaarborgd.

Verder stelt men vast dat bij het uitvoeren van noodzakelijke wegenwerken en/of belangrijke infrastructuurwerken (bv. waterbekkens) de nutsmaatschappijen weigeren in te staan voor de kosten wegens het verleggen van de kabels.

Vindt de minister het logisch dat de noodzakelijke verplaatsingen van nutsleidingen ten laste vallen van de gemeenschap, terwijl de nutsbedrijven gratis kunnen beschikken over het openbaar domein van de gemeenten ?

Is de minister van oordeel dat voor elke plaatsing van kabels of andere nutsleidingen de voorafgaande toelating van de gemeentelijke overheid vereist is ?

Antwoord

De vragen in verband met de verplaatsingen kan ik slechts beantwoorden in zoverre zij betrekking hebben op de intercommunale nutsbedrijven. Ik oefen geen toezicht uit op de andere maatschappijen waarnaar de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst (wet van 21 maart 1991).

De kwestie van het betalen van de kosten van het verplaatsen van nutsleidingen heeft meermaals aanleiding gegeven tot discussie.

De desbetreffende bepalingen in diverse wetten lijken op het eerste gezicht zeer duidelijk. Er zijn immers weinig gevallen denkbaar waarin de verplaatsing van nutsleidingen zou worden bevolen om andere redenen dan die welke worden opgesomd in artikel 13 van de wet van 10 maart 1925 op de electriciteitsvoorziening : "Indien de wijzigingen (lees : verplaatsingen) noodzakelijk zijn hetzij om reden van openbare veiligheid, hetzij om de schoonheid van een landschap te vrijwaren, hetzij in het belang van de wegen, waterlopen, kanalen of van een openbare dienst (...) dan vallen de kosten der werken ten laste van de onderneming die de leiding heeft aangelegd ; in de overige gevallen komen zij ten bezware van de overheid die de wijzigingen gelast".

Een nagenoeg identieke bepaling komt voor in volgende wetten :

- de wet van 17 januari 1938 tot regeling van het gebruik door de openbare besturen, de vereniging van gemeenten en de concessiehouders van openbare diensten of van diensten van openbaar nut, van de openbare domeinen van de staat, van de provinciën en van de gemeenten, voor het aanleggen en het onderhouden van leidingen en inzonderheid van gas- en waterleidingen ;
- de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen ;
- de wet van 6 februari 1987 betreffende de radio-distributie- en teledistributienetten en betreffende de handelspubliciteit op radio en televisie.

Nochtans wijken de statuten van de meeste intercommunales af van die bepalingen, en leggen zij die kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van de instantie die de verplaatsing gelast.

Daaromtrent gaf de Raad van State op 30 oktober 1969 het advies dat :

"de regeling van de lasten opgenomen in artikel 13, derde lid, van de wet van 10 maart 1925 in beginsel niet afhangt van de vereisten die verband houden met de openbare orde. Zij bevestigt alleen de verdelingswijze die door de wetgever als de meest normale wordt beschouwd, rekening houdend met de omstandigheden. Men kan dus aannemen dat ze niet dwingend is, maar afhankelijk van de wil van de partijen, die het recht hebben behouden hun

wederzijdse verplichtingen volgens andere modaliteiten te regelen".

Intercommunale statutaire bepalingen vormen een dergelijke modaliteit waaraan alle betrokken partijen, ook de aangesloten gemeenten, hun goedkeuring hebben gehecht.

De vraag of de verplaatsing van leidingen een voorafgaande toelating van de gemeentelijke overheid vereist, rijst alleen wanneer de opdracht niet uitgaat van de gemeente zelf. Strikt juridisch acht ik een dergelijke voorafgaande machtiging niet afdwingbaar.

Uiteraard mag men verwachten dat in een intercommunale, waarin de gemeenten toch zijn vertegenwoordigd, afspraken worden gemaakt die de betrokken partijen bevestigen. De zeldzame keren dat hierover een conflictsituatie ontstaat en mijn advies werd gevraagd, heb ik de intercommunale aangeraden een overleg met het gemeentebestuur te organiseren, zodat de wegenwerken alleszins voor de inwoners een minimale hinder meebrengen.

**Vraag nr. 23
van 23 oktober 1998
van de heer WILFRIED AERS**

Stembrieven – "Vlaamse Raad"

Tot mijn grote verwondering heb ik vernomen dat op de stembrieven voor de verkiezingen niet "Vlaams Parlement", maar "Vlaamse Raad" zal worden vermeld.

1. Is dit bericht juist ?
2. Zo ja, wat heeft de Vlaamse regering in de afgelopen drie jaar gedaan om dit te wijzigen ?
3. Welke mogelijkheden heeft de Vlaamse regering nog om deze beschamende situatie vóór de verkiezingen te laten wijzigen ?

Antwoord

Blijkens een antwoord op een mondelinge vraag in de Kamer van Volksvertegenwoordigers zal de federale minister van Binnenlandse Zaken aan de administratie de instructie geven de benaming "parlement" op de stembiljetten te gebruiken.

**Vraag nr. 24
van 26 oktober 1998
van de heer LUK VAN NIEUWENHUYSEN**

Voeren – Toewijzing sociale woningen

In zijn toespraak naar aanleiding van de uitreiking van de Prijs van de Cultuurraad van Voeren maakte eerste schepen Huub Broers gewag van het feit dat de sociale woningen die door het gemeentebestuur werden gebouwd, systematisch worden toegewezen aan Waalse inwijkelingen.

Meent de minister dat dergelijke handelwijze oorbaar is ?

Heeft hij hiertegen eventueel maatregelen genomen ?

Nog tijdens die avond spraken de Voerenaars de wens uit dat naast sociale woningen, ook sociale bouwgronden ter beschikking zouden worden gesteld van de Voerenaars.

Kan de minister zeggen of er terzake concrete toezeggingen kunnen worden gedaan ?

Antwoord

1. Voor sociale woningen die gemeenten realiseren met subsidies vanwege het Vlaams Gewest (Domus Flandria, Inbreidingsgerichte Projecten in een Kansarme Buurt (IKB), de vier procedurebesluiten van 19 december 1996, ...) gelden duidelijke regels inzake de toewijzing van deze woningen aan de gerechtigde.

Uit informatie die hierover werd ingewonnen, blijkt echter dat het niet gaat om woningen die de gemeenten Voeren met subsidie van het Vlaams Gewest heeft gerealiseerd. Hieromtrent is niets bepaald.

2. Beslissingen van gemeentebesturen moeten zijn gebaseerd op objectieve motieven.

Het is mij niet bekend of de Voerense gemeenteraad objectieve regels heeft vastgelegd voor de toewijzing van de sociale woningen die het Voerense gemeentebestuur heeft gebouwd.

3. De verschillende initiatiefnemers uit de Vlaamse Wooncode kunnen het initiatief nemen tot het realiseren van sociale bouwgronden. Elke aanvraag hiertoe zal welwillend worden onderzocht.

Het recht van voorkoop dat zopas in Voeren werd ingesteld in de woningbouw- en de woonvernieuwingsgebieden, zal dergelijke initiatieven vergemakkelijken.

LUC MARTENS

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, GEZIN EN WELZIJN

Vraag nr. 13
van 12 oktober 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Welzijnsvoorzieningen – Directiefuncties

Netwerkvorming en samenwerking tussen de voorzieningen van een specifieke sector en over deze sectoren heen hebben als doel de toegankelijkheid, bereikbaarheid, continuïteit in de verzorging, naadloze overgang van de ene zorgvorm naar de andere, ... in de welzijnssector te vergemakkelijken.

Dit vraagt een investering van alle actoren in de diverse sectoren om zorgplannen, projecten, specialisaties, doorverwijzingen, convenants, ... op elkaar af te stemmen, zonder hierbij de directe dienstverlening aan de klanten aan te tasten.

In vele kleinere welzijnsinitiatieven kan men de vraag stellen wie dit overleg moet doen, op welke manier en door wie betaald. Blijkbaar is er in heel wat voorzieningen geen directiefunctie erkend en gesubsidieerd, zodat de coördinatietak moet gebeuren ten koste van de directe zorg aan de cliënten.

1. Heeft de minister weet van deze problemen ?
2. Welke welzijnsvoorzieningen die onder zijn bevoegdheid vallen en die worden gevat door de bestaande regelgeving in verband met convenants, netwerken, samenwerkingsinitiatieven, ... hebben geen erkende directiefunctie ?
3. Kunnen deze voorzieningen vanuit de uitvoeringsbesluiten van het kwaliteitsdecreet rekenen op extra omkadering ?

Antwoord

1. In de welzijnssector worden, ten gevolge van een toenemende professionalisering en de daarmee samengaande groei in specialisatie en diffe-

rentiatie, belangrijke nieuwe ontwikkelingen ingezet.

Op het vlak van de verhouding overheid-sectorvoorzieningen : responsabilisering. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de hulpverlening en de werking van de voorziening aan de gebruikers moet daar worden gelegd waar ze werkelijk hoort, namelijk bij de voorzieningen.

De tendens van het overreguleren moet worden omgebogen in andere types van resultaatverbintenissen, waaronder het hanteren van convenants, het werken met jaarplannen of meerjarigplannen en het afsluiten van sectorprotocollen.

- Op het vlak van de welzijnsplanning en programmatie moet de hulpverlening vertrekken vanuit de vraag van de gebruiker.

De organisatie van de welzijnsvoorzieningen moet vraaggeoriënteerd worden : gedifferentieerd, goed gespreid, goed geëchelonneerd en vooral naadloos in de verschillende overgangen van zorgvormen.

- Aandacht voor de kwaliteit van de hulpverlening en werking van een voorziening : gebruikersgericht, doelmatig, doeltreffend, continu en maatschappelijk verantwoord.

Hier komen facetten als planmatig handelen, systematisch evalueren, toegankelijk maken van de zorg, management van voorzieningen en deskundigheid van personeel naar voor.

- Schaalvergroting, samenwerkingsverbanden en netwerkvorming optimaliseren de zorgopmaat-gedachte steeds verder.
- Continue innovatie zowel inzake zorgnormen als methoden wordt gestimuleerd via projecten. In ditzelfde kader moeten ook de sectoroverschrijdende projecten worden gelokaliseerd.

Ik ben er mij wel degelijk van bewust dat deze veranderingsprocessen in de aanvangfase bijkomende inspanningen vergen van alle zorgaanbieders.

2. De Vlaamse volksvertegenwoordiger vindt hierbij een overzicht van de sectoren die door de regelgeving worden gevat met, per sector en subsector, de vermelding of er dan niet in erkende directiefuncties is voorzien.

Sector	Subsector	Directiefunctie
Bijzondere Jeugdzorg	Begeleidingstehuizen	1 vanaf capaciteit 13 ; 1 onderdirecteur vanaf capaciteit 76
	Onthaal- en oriëntatiecentra	1 vanaf capaciteit 8
	Dagcentra	1/2 vanaf capaciteit 10 tot 19 ; 1 vanaf capaciteit 20
	Thuisbegeleidingsdiensten en diensten begeleid zelfstandig wonen	1/2 vanaf capaciteit 16 tot 31 ; 1 vanaf capaciteit 32
	Diensten voor pleegzorg	1 vanaf capaciteit 36
Gehandicaptensector	Diensten begeleid wonen	1 per 8 gehandicapten ; minder dan 8 : pro rata per gehandicapte
	Zelfstandig wonen	1 coördinator (weddeschaal verantwoordelijke)
	Diensten beschermd wonen	geen directiepersoneel
	Thuisbegeleidingsdiensten	1 licentiaat (psychologie-pedagogie)
	Voor alle andere voorzieningen zoals <ul style="list-style-type: none"> – tehuizen niet-werkenden (bezigheid en nursing) – tehuizen werkenden semi-internaten/dagcentra – ATB* 	directiekader in verhouding tot de capaciteit
	Kinderdagverblijven en diensten opvanggezinnen	geen directiepersoneel
Algemeen welzijnswerk	geen directiepersoneel	
Centra integrale gezinszorg	1 directiefunctie per voorziening	
Diensten gezins- en bejaardenhulp	1 halftijdse directiefunctie per 75 voltijds equivalent verzorgend personeel	
Rusthuizen rust- en verzorgingstehuis	1 dagelijkse verantwoordelijke, geen subsidie	
Dagverzorgingscentra	1 dagelijkse verantwoordelijke, geen subsidie	
Dienstencentra	1 dagelijkse verantwoordelijke, geen subsidie	

Sector	Subsector	Directiefunctie
Serviceflats		1 dagelijkse verantwoordelijke, geen subsidie
Huwelijksbureaus		personeels- noch werkingskosten
Maatschappelijk opbouwwerk		1 voltijds coördinator voor elk van de 7 regionale instituten (namelijk de 5 provinciale instituten en de grootsteden Antwerpen en Brussel) en tevens 1 coördinator voor het Vlaams Instituut voor de Bevordering en de Ondersteuning van de Samenlevingsopbouw
Centra voor ontwikkelingsstoornissen		is niet expliciet bepaald in de regelgeving, maar subsidiëring van directiefunctie is opgenomen in de algemene subsidie-enveloppe
Integratie van minderheden		1 coördinator voor elk van de 8 regionale integratiecentra, één directeur voor het Vlaams Overlegcentrum en een coördinator voor elk van de ondersteuningscentra (allochtonen, vluchtelingen, woonwagenbewoners)

* ATB : arbeidstrajectbegeleiding

Het is duidelijk dat de situatie ingevolge de sectorale regelgeving per sector verschillend is. In enkele sectoren wordt de directiefunctie trouwens ingevuld als coördinatiefunctie.

Antwoordend op de terechte bekommernis van de Vlaamse volksvertegenwoordiger kan ik meedelen dat in een aantal sectoren nieuwe organisatievormen worden ontwikkeld : dit is onder meer het geval in het algemeen welzijnswerk en de sector van de etnisch-culturele minderheden, wat moet leiden tot betere invulling van de managements- en coördinatiefuncties. Herorganisatie, hetzij op territoriale basis, hetzij op niveau van netwerkvorming en samenwerkingsverbanden, laat toe overkoepelende of ondersteuningscentra te erkennen en te subsidiëren. Deze centra staan in voor de begeleiding van de initiatieven die onmiddellijke dienstverlening aan de zorgvrager als doelstelling hebben.

3. Het decreet op de kwaliteitszorg in de welzijnsvoorzieningen is niet in de eerste plaats gericht op het aanleveren van bijkomend personeel.

De opeenvolgende stappen in de uitvoering van het decreet, namelijk de uitwerking in samenspraak van sectorale minimale kwaliteitseisen en de minimale eisen voor een systeem en handboek, zullen samen met het herzien van alle sectorale erkenningsregelgevingen moeten duidelijk maken waar en op welke terreinen bijkomende ondersteuning moet komen.

Vraag nr. 14
van 14 oktober 1998
van mevrouw PATRICIA CEYSENS

VZW's voor opvang gehandicapten – Subsidieerbaar personeelsbestand

VZW's die instaan voor opvang en huisvesting van personen met een handicap (Paritair Comité 319) ontvangen van overheidswege subsidies voor hun personeels- en werkingskosten. Wat de verplichte aanwerving van RVA-stagiairs (RVA : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening) betreft, wordt vanaf 1997 geen vrijstelling meer verleend op basis van

het boekhoudkundig batige saldo dat de betrokken VZW had. Echter, ten gevolge van de structurele subsidieachterstand vanwege de overheid hebben diverse VZW's nog een structureel tegoed, maar is hun eigenlijke bedrijfsresultaat op kasbasis negatief.

Boven het subsidieerbare personeelsbestand is de personeelslast van de RVA-stagiairs niet subsidieerbaar door de overheid. Ofschoon er in principe geen enkel bezwaar is om stagiairs op te nemen in het subsidieerbare personeelsbestand, moeten de VZW's de personeelskosten voor de RVA-stagiairs zelf dragen.

1. Heeft de minister reeds overwogen om stagiairs op te nemen in het subsidieerbare personeelsbestand, teneinde de financiële haalbaarheid van de aanwerving van RVA-stagiairs voor bedoelde instellingen te bevorderen ?
2. Welke maatregelen heeft de minister reeds genomen om bovengenoemde subsidieachterstand weg te werken ?

Antwoord

De subsidieregeling van het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Hanciap (VFSIPH) sluit de subsidiëring van verplichte stagiairs niet uit. Een voorziening met minimaal vijftig werknemers is verplicht om 3 % stagiairs op te nemen, tenzij er een schriftelijke afwijking wordt toegestaan door de federale minister van Tewerkstelling en Arbeid.

Vanaf 9 januari 1996 wordt de helft van deze stagiairsovereenkomsten omgezet in EWE-contracten (eerstewerkervaringscontracten). Bovendien werd in de administratieve onderrichtingen van het VFSIPH aan de voorzieningen – omzendbrief van 1 juni 1989 – steeds gesteld dat bijkomende aanwervingen prioritair zouden worden toegekend aan "stagiairs", tot het bereiken van het door de reglementering opgelegde quotum, op basis van het koninklijk besluit (KB) nr. 230 van 21 december 1983.

Voorzieningen die afwijken van deze regelgeving, kunnen enkel nieuwe stagiairs ten laste van het VFSIPH opnemen, indien deze een vervanging zijn voor stagiairs die vooraf werden gesubsidieerd.

Voorzieningen die voor de eerste keer zijn onderworpen aan deze verplichting ofwel een verhoging van het aantal aan te werven stagiairs kennen, en

geen vrijstelling konden krijgen van het federale ministerie van Tewerkstelling en Arbeid, zijn gedwongen een beroep te doen op de bestaande bijkomende tewerkstellingsmogelijkheden volgens de programmatie, Sociale Maribel, ...

Is deze mogelijkheid niet aanwezig, dan kan het VFSIPH de bijkomende loonlast – 90 % van het normale loon – niet ten laste nemen.

Bovendien moet de voorziening ervan uitgaan dat de subsidieerbare personeelsnorm, binnen welke functie de "stagiair" wordt aangenomen, niet kan worden overschreden.

Wat de structurele subsidieachterstand betreft, ontvangen de erkende en gesubsidieerde voorzieningen van het VFSIPH een maandelijks werkingsvoorschot van 98 % (berekend op basis van de laatst bekende dagprijs). De recentelijk nog geëvalueerde liquiditeitsratio's van de voorzieningen vertonen een bijzonder positief beeld. De administratie heeft dan ook geen kennis van klachten betreffende financiële negatieve saldo's. Met andere woorden : elke voorziening kan haar werking – op basis van dit voorschot – normaal ontwikkelen en financieren.

De lopende automatisatieprojecten, zowel van kostenstaten als van dagprijzen, die op kruissnelheid komen in de loop van 1999, staan borg voor een nog snellere – en efficiënte – dienstverlening aan de voorzieningen.

Deze dienstverlening zal op haar beurt aanleiding geven tot snellere afrekeningen en dus tot het wegwerken van eventuele financieel-structureel geduide achterstanden binnen de voorzieningen-VZW's.

Vraag nr. 20 van 21 oktober 1998 van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Decreet kunstwerken in openbare gebouwen – Toepassing

In 1996 vroeg ik de verschillende ministers naar de toepassing van de decreten met betrekking tot integratie van kunstwerken in openbare gebouwen. De individuele administraties van de ministers zijn verantwoordelijk voor het toezicht. Zoals blijkt uit het antwoord van 1996 rapporteerden slechts weinig administraties over de resultaten aan de administratie Kunst, zoals gevraagd door een ministeriële omzendbrief (*gecoördineerd antwoord van minister Luc Martens op schriftelijke vraag van 2*

juli 1996 gesteld aan alle ministers van de Vlaamse regering, Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 3 van 31 oktober 1996, blz. 244 e.v. – red.).

Op 25 september laatstleden stelde ik daarover opnieuw schriftelijke vragen aan een aantal ministers

Intussen verneem ik dat de minister bevoegd is om terzake gecoördineerd te antwoorden.

Mag ik dan ook vragen, verwijzende naar de respectieve vraagstellingen in bedoelde schriftelijke vragen, mij een gecoördineerd antwoord te willen verstrekken ?

N.B. Als **bijlage** de schriftelijke vragen van 25 september laatstleden aan de minister-president, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie en aan de Vlaamse ministers van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, van Leefmilieu en Tewerkstelling, van Onderwijs en Ambtenarenzaken, van Economie, KMO, Landbouw en Media, en van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting.

Gecoördineerd antwoord

Op 12 mei 1998 keurde het Vlaams Parlement op voorstel van Vlaams volksvertegenwoordiger Marc Olivier een wijziging goed van de decreten van 23 december 1986 houdende de integratie van kunstwerken in gebouwen van openbare diensten en daarmee gelijkgestelde diensten en van door de overheid gesubsidieerde inrichtingen, verenigingen en instellingen die tot de Vlaamse Gemeenschap/het Vlaams Gewest behoren.

Hierdoor werd het toepassingsgebied van het decreet uitgebreid naar de oprichting of verbouwing van gebouwen waarvoor het Vlaams Gewest een huurkoopcontract, leasingcontract of huurcontract voor vijftientig jaar of langer afsluit of waarvoor een private rechtspersoon 30 % subsidie krijgt ten laste van de begroting van het Vlaams Gewest.

Om een evaluatie te maken van deze nieuwe regelgeving is het vandaag nog te vroeg. Wel stel ik vast dat de oude regelgeving in het verleden zeker niet veralgemeend werd toegepast. Ik verwijs hiervoor naar het antwoord op de vermelde vraag van de Vlaamse volksvertegenwoordiger van 2 juli 1996.

Om aan het nieuwe decreet een optimale toepassing te verlenen, moet een interdepartementaal instrumentarium worden ontwikkeld dat zowel in de begeleiding als in de controle van de betreffende regelgeving voorziet. Ik zal aan de administratie Overheidsopdrachten, Gebouwen en Gesubsidieerde Infrastructuur en aan de administratie Cultuur vragen om een voorstel uit te werken.

Niettemin kende de toepassingsgraad van de betrokken decreten sinds 1996 een positieve evolutie. Dit is te danken aan de initiatieven die mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, bevoegd voor de huisvesting van de diensten van de Vlaamse regering, hiertoe nam. In de nieuwe gebouwen van de Vlaamse Gemeenschap – de Ferraris en Conscience – werden en worden kunstwerken geïntegreerd.

Voor het Graaf de Ferraris-gebouw werden zestien kunstwerken van verschillende kunstenaars geselecteerd en deze worden permanent tentoongesteld in het voornoemde gebouw.

De bevoegde minister heeft tevens beslist om vanaf 1996 de ontvankelijkheid van de binnen het Vlaams Investeringsfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) ingediende subsidieaanvragen mee afhankelijk te maken van het feit of de bouwplannen en het lastenboek al dan niet in de integratie van een kunstwerk voorzien (omzendbrief GZI-VIPA 96/1 van 7 februari 1996). De administratie Cultuur leverde de nodige ondersteuning voor de opstelling van de toelichtingsnota en het type-wedstrijdreglement dat deze omzendbrief vergezelde. Tevens geeft de administratie Cultuur, wanneer de bouwheer daartoe verzoekt, de nodige begeleiding met het oog op een kwaliteitsvolle invulling van deze integratieplicht.

Uit de gegevens die door de andere ministers binnen de Vlaamse regering werden bezorgd, blijken ook een aantal knelpunten die verdere opvolging vereisen. Ik zal hen vragen om hieraan aandacht te besteden en eventueel de nodige initiatieven te nemen.

Ten slotte bezorg ik de verscheidene concrete elementen van antwoord op een aantal punctuele vragen die de Vlaamse volksvertegenwoordiger aan de andere ministers stelde.

– De gebouwen die worden opgericht door de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) – inbegrepen de opleidingscentra – vallen onder het toepassingsgebied van de decreten. Omdat de decre-

ten niet bekend waren bij de diensten van de VDAB, werden in de VDAB-gebouwen opgericht sinds de inwerkingtreding van het decreet van 23 december 1986, (nog) geen kunstwerken geïntegreerd.

De VDAB is evenwel bereid om dit retroactief te verhelpen. Na onderzoek van de aard en de keuze van de kunstwerken gerelateerd aan de integreerbaarheid in bestaande constructies, zal aan het beheerscomité een voorstel van (meerjaren)actieplan ter goedkeuring worden voorgelegd waarin de representatieve VDAB-locaties, progressief, van een kunstwerk zullen worden voorzien.

- De Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (ARGO) laat geen kunstwerken creëren in uitvoering van het decreet betreffende de integratie van kunstwerken in openbare gebouwen, aangezien de ARGO van mening is dat het decreet in kwestie niet van toepassing is op haar schoolgebouwen.

In antwoord op de schriftelijke vraag van 2 juli 1996 over hetzelfde onderwerp verwoordde toenmalig minister bevoegd voor Onderwijs Luc Van den Bossche het standpunt van ARGO reeds als volgt :

"De ARGO stelt dat de decreten van 1986 niet van toepassing zijn op de ARGO-infrastructuur. De ARGO stelt dat uit de voorbereidende werken van de decreten van 1986 blijkt dat de indiener van het decreetsvoorstel de toepassing van dit decreet uitdrukkelijk wenst beperkt te zien tot de gebouwen "die een functie hebben tot opvang van het publiek" en aldus normaal toegankelijk zijn voor het publiek. De ARGO is van mening dat de ARGO-schoolgebouwen niet onder de toepassing van dit decreet vallen, vermits zij niet als dusdanig openstaan voor het publiek zoals dit voor de culturele centra en sporthallen wel het geval is".

- Voor de universiteiten zijn eveneens geen initiatieven bekend.
- Wat Economie en Landbouw betreft, werden geen gebouwen gesubsidieerd. De betrokken decreten zijn hier dan ook niet van toepassing.
- Wat de administratie Media betreft, werden de gebouwen van de omroep van de Vlaamse Gemeenschap VRT opgetrokken vooraleer het kwestieuze decreet in werking trad.

- Met betrekking tot de verlenging van toestemming aan de gemeenten tot gebruik van de trekingsrechten uit het Investeringsfonds, gebeurt vanuit de provinciale gouvernementen geen systematische toetsing aan de decreten van 23 december 1986 houdende integratie van kunstwerken in gebouwen van openbare diensten en daarmee gelijkgestelde diensten en van de door de overheid gesubsidieerde inrichtingen, verenigingen en instellingen die tot de Vlaamse Gemeenschap en tot het Vlaams Gewest behoren.

Een dergelijke systematische toetsing geschiedt evenmin met betrekking tot de trekingsrechten uit het Investeringsfonds voor de provincies en voor de besteding door de gemeenten van de trekingsrechten uit het Sociaal Impulsfonds (SIF) indien deze worden aangewend voor investeringen in gebouwen.

Men beschikt bijgevolg niet over een (geactualiseerde) lijst met kunstwerken in de gebouwen van de lokale besturen.

- Door de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek werd dit jaar een nieuw gebouw opgericht voor Prodem (demonstratie van nieuwe technologieën). Er werden evenwel geen kunstwerken geïntegreerd, omdat men niet op de hoogte was van het decreet op de integratie van kunstwerken. De vraag om hieraan vooralsnog te voldoen, zal aan de Vlaamse openbare instelling (VOI) worden gesteld.

Andere VOI's huren gebouwen waarvoor het huurcontract werd afgesloten vóór de decreetswijziging van 1998.

(Bovenvermelde bijlage ligt ter inzage bij het secretariaat van het Vlaams Parlement, dienst Schriftelijke Vragen – red.)

**Vraag nr. 22
van 23 oktober 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN**

Vrijwilligers welzijnssector – Waardering

Vrijwilligers zijn het bindmiddel in onze Vlaamse gemeenschap. De minister honoreert jaarlijks de totale groep van vrijwilligers met de "Prijs van de Vlaamse Gemeenschap", om hun bijzondere inzet.

Vele vrijwilligers ter plaatse appreciëren echter ook een symbolische persoonlijke waardering.

Daarom werd nu meer dan vijftientig jaar geleden gestart met het uitreiken van medailles aan vrijwilligers in de culturele sector, dit na een jarenlange periode van inzet.

Sinds het ontstaan van dit gebruik zijn echter ook vrijwilligers actief geworden in de welzijnssector, zowel in raden van bestuur als op het werkveld. Hun jarenlang engagement wordt nog niet expliciet gewaardeerd, alhoewel het van dezelfde orde is als dit in de culturele sector.

1. Is mijn informatie juist dat vrijwilligers uit de welzijnssector geen medaille kunnen krijgen na jarenlange inzet ?
2. Ontving de minister reeds aanvragen van vrijwilligers uit de welzijnssector, de sportwereld, ... om een analoge regeling als voor de culturele wereld uit te werken ?
3. Werde dit voorstel reeds bestudeerd door de administratie ?
4. Is het niet zinvol hiermee te starten, analoog met de regeling in de culturele sector, zodat alle soorten vrijwilligers zich persoonlijk erkend voelen ?

Antwoord

Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger terecht stelt, is het vrijwilligerswerk een belangrijk gegeven in onze samenleving. De solidariteit van en tussen mensen krijgt vorm en diepgang door de bijdrage die vrijwilligerszorg levert. Een samenleving die niet kan rekenen op de inzet van vrijwilligers is immers ondenkbaar, onleefbaar en onbetaalbaar.

De vrijwilligerszorg kan immers zeer vele gedaanten en vormen aannemen, zoals bezoek aan een zieke persoon thuis of een oudere persoon in een rusthuis, het verzekeren van toezicht of gezelschapstaken, organisatie van vervoer, begeleiding van vakanties voor gebruikers, meewerken aan ontspannings- en ontmoetingsactiviteiten, enzovoort.

1. Het is inderdaad zo dat tot op heden vrijwilligers uit de welzijnssector geen medaille kunnen krijgen na jarenlange inzet. Deze vraag werd door de Vlaamse volksvertegenwoordiger ook gesteld aan mijn kabinet. Ik verwijs haar dan ook graag naar het antwoord dat vanuit mijn kabinet op deze vraag werd verstrekt.

2. Tot op heden ontving ik nog geen vragen van vrijwilligers uit de welzijnssector, de sportwereld ... om een analoge regeling als voor de culturele wereld uit te werken.

3. Tot op heden werd nog geen opdracht aan de administratie gegeven om een dergelijk voorstel uit te werken.

Binnen het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap kan de afdeling Communicatie en Ontvangst van de administratie Kanselarij en Voorlichting (departement Coördinatie) in aanmerking komen voor een dergelijke opdracht : zij is immers belast met het beheer van de prijzen van de Vlaamse Gemeenschap en eventuele Vlaamse eretekens.

Algemeen heeft deze afdeling de bevordering van de interne en externe communicatie tot opdracht via de persoverzichten, folders, brochures, boeken, allerhande audiovisuele middelen en nieuwe media ; daarnaast verleent zij advies en ondersteuning bij de realisatie van publicaties, tentoonstellingen, infostands, audiovisuele en andere voorlichtingsproblemen ; verder ondersteunt zij de informatieambtenaar bij de opmaak van de voorlichtings- en communicatiestrategie en de communicatieplannen van de Vlaamse overheid en stelt zij promotiemateriaal en relatiegeschenken ter beschikking.

4. Het lijkt inderdaad zinvol om te starten met een regeling die een symbolische persoonlijke waardering voor de vrijwilliger inhoudt.

In dit verband wil ik echter eerst door de administratie laten onderzoeken hoe het werkveld hierbij kan worden betrokken, om het draagvlak van een dergelijke regeling te vergroten.

Vraag nr. 23 van 23 oktober 1998 van de heer BART VANDENDRIESSCHE

Gehandicaptenvervoer – Financiële middelen

De Vlaamse vervoerdiensten voor fysiek gehandicapten vervoeren jaarlijks duizenden personen met een handicap van en naar het werk en naar vrijetijdsbestedingen.

In maart jongstleden beloofde de minister een eenmalig overbruggingskrediet van 4,5 miljoen frank voor 1998 en een structurele oplossing tegen juli 1998.

Bij gebrek aan middelen kondigden een aantal minder mobiele organisaties aan vanaf oktober 1998 geen personen met een handicap meer te kunnen vervoeren.

1. Welke plaats en welke prioriteit krijgt het vervoer van personen met een handicap in het Vlaams welzijnsbeleid? Welke alternatieven worden door de minister uitgebouwd voor deze vorm van integratie?
2. Werden de overbruggingskredieten voor deze non-profitorganisaties inmiddels uitgekeerd? Zo neen, waarom niet? Welke bijkomende voorwaarden worden eventueel gesteld?
3. In welke structurele oplossing voorziet de minister voor het gehandicaptenvervoer?

Antwoord

Op voorstel van de Vlaamse minister Eddy Baldewijns, toen bevoegd voor Vervoer, Brigitte Grouwels, bevoegd voor het Gelijkekansenbeleid, en mijzelf heeft de Vlaamse regering het licht op groen gezet voor het opstarten in Vlaanderen van proefprojecten voor aangepast vervoer van personen met een ernstige handicap. Hiervoor wordt een bedrag van 50 miljoen frank ingeschreven in de ontwerpbegroting 1999 van de Vlaamse regering.

Voor heel wat personen met een ernstige handicap is het reguliere openbare vervoer onvoldoende toegankelijk. Daardoor worden zij ernstig belemmerd in hun kansen op sociale integratie, bijvoorbeeld op vlak van mobiliteit naar en van het werk.

Met dit initiatief willen de drie bevoegde ministers in het kader van de mobiliteitsconvenants regionale samenwerkingsverbanden op gang brengen die de exploitatie van een aangepaste vervoerdienst voor deze doelgroep zal realiseren.

De Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn (VVM) en het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) zullen instaan voor de coördinatie en begeleiding van deze projecten. Aan de reizigers met een ernstige handicap die tot het systeem worden toegelaten, wordt een klantvriendelijke en veilige vervoersservice van deur tot deur aangeboden. Daarom zal worden gebruikgemaakt van de telefonische contactpunten van De Lijn die reeds bestaan voor de zogenaamde belbussen. Afhankelijk van de regio zullen één of meerdere minibussen worden ingezet

die volledig toegankelijk zijn voor gebruikers van rolwagens.

Met de provinciebesturen, de gemeentebesturen en de reeds bestaande lokale initiatieven voor mindermobielenvervoer zullen op korte termijn besprekingen worden gevoerd met het oog op het afsluiten van contracten in het kader van dit project.

De pilootprojecten starten begin 1999 voor een periode van twee jaar. De opgedane ervaringen zullen een structurele oplossing voor de langere termijn mogelijk maken.

In de aanvangsfase zal worden gestart in de vijf provinciehoofdplaatsen Antwerpen, Brugge, Gent, Hasselt, Leuven, en in een aantal vervoerszones waar reeds succesvolle belbusprojecten of lokale initiatieven voor mindermobielenvervoer lopen: Kortrijk, Veurne – Alveringem – Poperinge, Sint-Niklaas, Oostakker – Meetjesland, Grimbergen – Vilvoorde, Zoersel – Wijnegem, Genk, Landen.

BRIGITTE GROUWELS

VLAAMS MINISTER
VAN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN
EN GELIJKEKANSENBELEID

Vraag nr. 7
van 21 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Actieplan voor Brussel – Inhoud

In het tweewekelijks tijdschrift "Snelbericht" van 2 oktober 1998 vermeldt een artikel dat een geselecteerde groep van Vlamingen actief in Brussel op verzoek van de minister een actieplan voor Brussel heeft opgesteld, waaraan het VEV-comité Brussel (Vlaams Economisch Verbond) ook heeft deelgenomen.

1. Wat is de inhoud van dit actieplan?
2. Wie zijn de geselecteerde Vlamingen? Op welke basis werden ze geselecteerd?
3. Wat waren de financiële implementaties van dit initiatief?

Antwoord

Het actieplan waarvan sprake dient te worden gepast in de algemene communicatiestrategie die ik voor Brussel wil uittekenen en die ik reeds in mijn Beleidsbrief Brussel : in het oog, in het hart, Beleidsprioriteiten 1998, heb aangekondigd (*Stuk (1997-1998) – Nr. 1 – red.*).

Ter voorbereiding van beleidsbeslissingen terzake achtte ik het opportuun bottom-up te vernemen welke bekommernissen er leven bij de actieve groepen in Brussel en hoe zij Brussel willen profileren. Hiertoe werd de techniek van search conferentie gebruikt.

Over de werkwijze werd reeds uitvoerig informatie gegeven naar aanleiding van de schriftelijke parlementaire vragen nrs. 53 en 54 van 9 juli 1998 van de heer Roeland Van Walleghem (*Bulletin van Vragen en Antwoorden nr. 2 van 23 oktober 1998, resp. blz. 373 en 374 – red.*).

Het einddocument is een werkstuk van de deelnemers aan de search conferentie. Zij hebben dit in groep voorgesteld aan de pers op 25 september 1998. Het bevat hun visie op Brussel, levende stad. Naast hun visie op de ontwikkeling van de stad en de betrokkenheid van de Vlaamse Brusselaars, geven ze een aantal actiegerichte voorstellen. Deze hebben onder meer betrekking op de woonfunctie, de tweetaligheid, het belang van onderwijs, vorming en werkgelegenheid, de aspecten van gastvrijheid en ontmoeting in Brussel.

Dit document zal mijn beleid mede inspireren. Een aantal voorstellen zal in concrete projecten worden omgezet.

**II. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS EN WAAROP
NOG NIET WERD GEANTWOORD*
(Reglement artikel 81,6)**

LUC VAN DEN BRANDE

MINISTER-PRESIDENT
VAN DE VLAAMSE REGERING,
VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDS
BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE

**Vraag nr. 27
van 12 november 1998
van de heer GILBERT VANLEENHOVE**

Levenslijn – Opbrengst en verdeling

In 1996 lanceerde "Levenslijn" (Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek) een diabetes-actie, die onder meer opvallend werd gesteund door de media.

1. Werden de via deze actie ingezamelde middelen integraal ter beschikking gesteld van het goede doel ?
2. Werden alle door de media aangekondigde schenkingen effectief naar "Levenslijn" doorgestort ?

* datum van afsluiting : 17/12

3. Werden de verzamelde bedragen geregistreerd in één centrale boekhouding ? Zo ja, onder wiens verantwoordelijkheid en onder wiens toezicht ?
4. Wordt de eindsom inmiddels toegewezen ? Aan wie, door wie en op welke basis ?
5. Werden de media die het initiatief hebben gesteund, van de verdeling van de eindsom op de hoogte gebracht ?

THEO KELCHTERMANS

VLAAMS MINISTER
VAN LEEFMILIEU EN TEWERKSTELLING

Vraag nr. 43
van 3 november 1998
van de heer LUDO SANNEN

Fietspadennetwerk Overpelt – Advies Aminor

Door de gemeente Overpelt werd een bouwvergunning aangevraagd voor de aanleg van een fietspadennetwerk, waarvan een deel gelegen is in het natuur- en domeingebied van het Hobos in Overpelt. Naar aanleiding van de bouwvergunningaanvraag werden door de afdeling ROHM-Limburg (Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumenten en Landschappen) adviezen gevraagd aan Aminor (Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer), de afdeling Bos en Groen en de afdeling Natuur.

Beide hebben op 14 juli 1998 een gemeenschappelijk advies geformuleerd en overgezonden aan de afdeling ROHM-Limburg.

1. Niettegenstaande beide afdelingen verschillende bevoegdheden hebben binnen de administratie van de Vlaamse Gemeenschap, brengen zij een gemeenschappelijk advies uit.

Kan een dergelijk gemeenschappelijk advies of moet elke afdeling niet veeleer een afzonderlijk en gemotiveerd advies uitbrengen op basis van de eigen toegewezen bevoegdheden ?

2. Het advies van beide afdelingen gaat niet verder dan een bescheiden beoordeling van louter technische aspecten van het dossier (afsluitingen, stevigheid van het asfalt, enzovoort). De impact van het fietspad op de omgeving, gerelateerd aan de ruimtelijke en stedenbouwkundige aspecten, komt totaal niet aan bod. Evenmin

werd de weerslag op de specifieke exploitatie van het domein onderzocht.

Is het mogelijk dat ROHM-Limburg zich op dit gecombineerd advies kan beroepen om een bouwvergunning af te leveren, alhoewel het omzeggens geen enkele stedenbouwkundige waarde heeft ?

3. Is het niet de taak van de betrokken diensten de effecten van de aanleg van een fietspad op de natuur- en bosgebieden waarover zij wettelijke beheersbevoegdheid hebben, na te gaan en dit in het advies te vermelden ?
4. Gelet op het artikel 2 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, wil ik graag van de minister vernemen of hij dit advies als voldoende beschouwt voor het afleveren van een bouwvergunning en zo niet, welke maatregelen hij heeft getroffen teneinde deze gang van zaken in de toekomst te voorkomen ?

N.B. Deze vraag werd eveneens gesteld aan de heer Steve Stevaert, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening.

Vraag nr. 50
van 10 november 1998
van de heer BART VANDENDRIESSCHE

Aquafin-investeringen en gemeentelijke rioleringswerken – Planning

Om een maximaal rendement te halen uit de investeringen in waterzuivering moeten de rioolwaterzuiveringsinstallaties en de collectoren zo spoedig mogelijk het afvalwater ontvangen waarvoor ze werden ontworpen. Dit impliceert dat gemeenten de planning van de uitbreiding en de aanpassing van hun rioleringsstelsel richten op de planning die de NV Aquafin aanhoudt.

Tussen het vaststellen van het investeringsprogramma van de NV Aquafin en de uitvoering van de werken in gemeentelijke rioleringsstelsels verloopt een aanzienlijke termijn. Zo zijn in 1998 de investeringsprogramma's voor 2002-2004 vastgesteld.

Blijkbaar kunnen niet alle gemeenten dezelfde waardering opbrengen voor de inspanningen van de Vlaamse overheid en haar prioriteiten op het

grondgebied van bepaalde gemeenten. De bouw van de noodzakelijke rioleringen op het grondgebied van die gemeenten welke aansluiten op de collectoren en rioolwaterzuiveringsinstallaties, loopt dan achterop.

Wordt bij de vaststelling van investeringsprogramma's rekening gehouden met de bereidwilligheid van de betrokken gemeentebesturen om, in aansluiting op de werken van de Vlaamse overheid, de noodzakelijke rioleringswerken uit te voeren ?

Heeft de NV Aquafin reeds opdracht gekregen daaromtrent een evaluatie te maken ?

Worden volgende elementen in de evaluatie opgenomen : de rioleringswerken die nog moesten worden uitgevoerd bij de aanvang van de evaluatieperiode en de snelheid waarmee de gemeente haar achterstand ophaalt in verhouding tot de aangevoerde vuilvracht ? Zo neen, waarom niet ?

Vraag nr. 51
van 12 november 1998
van mevrouw RIET VAN CLEUVENBERGEN

Autodemontage – Subsidiëring

Initiatieven van autodemontage in een "sloopstraat" kunnen zowel milieudoelstellingen als tewerkstellingskansen voor lagergeschoolden beogen. Autodemontage heeft een besparend effect op milieu-uitgaven (verwijderen van achtergelaten wrakken, afvalvoorkoming, ...). Wanneer dit met werkzoekenden gebeurt, in het kader van de sociale economie, heeft het naast financiële voordelen ook tewerkstellingsbevorderende effecten (attitudevorming, opleiding ...).

Experimenteel werden blijkbaar reeds projecten opgestart, die niet altijd leefbaar zijn. Daarom lijkt financiële ondersteuning zinvol.

1. Heeft de minister reeds berekeningen laten maken over mogelijke besparingen op gebied van leefmilieu en tewerkstelling door dergelijke projecten te ondersteunen ?
2. Wordt de minister reeds geconfronteerd met de vraag om het opzetten van een autoslooplijn financieel te ondersteunen ?

Vraag nr. 53
van 12 november 1998
van de heer JOS DE MEYER

Bodemverontreiniging Kruibeke – Milieu en gezondheid

Uit de studie "De socio-economische gevolgen voor de land- en tuinbouw van de aanleg van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde" (projectnummer 12410, opdrachtgever administratie Land- en Tuinbouw) blijkt nogmaals dat er in deze gemeente ernstige bodemverontreiniging is.

1. Wat is de juiste omvang van deze verontreiniging (welke delen van welke deelgemeenten) ?
2. Welke schadelijke stoffen worden waar aangetroffen ? Hoe is deze verhouding tot de vigerende normen ?
3. Is de verontreiniging in alle deelgemeenten even ernstig aanwezig ?
4. Wat zijn de mogelijke oorzaken van deze verontreiniging ?
5. Wat zijn de mogelijke gevolgen voor het leefmilieu ? Is het noodzakelijk om maatregelen te treffen ? Zo ja, welke ? Is bodemsanering noodzakelijk ? Voor welk gebied, met welke oppervlakte ?
6. Wat zijn de mogelijke financiële gevolgen van deze maatregelen ? Door wie te vergoeden ?
7. Wat zijn de gevolgen voor het freatisch grondwater mochten deze vervuilde delen van de polder permanent bij elk hoogtij onder water staan ?
8. Wat zijn de consequenties hiervan bij een mogelijke realisatie van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid.

WIVINA DEMEESTER-DE MEYER

VLAAMS MINISTER
VAN FINANCIËN, BEGROTING EN
GEZONDHEIDSBELEID

Vraag nr. 23
van 12 november 1998
van de heer JOS DE MEYER

Bodemverontreiniging Kruibeke – Milieu en gezondheid

Uit de studie "De socio-economische gevolgen voor de land- en tuinbouw van de aanleg van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde" (projectnummer 12410, opdrachtgever administratie Land- en Tuinbouw) blijkt nogmaals dat er in deze gemeente ernstige bodemverontreiniging is.

1. Wat is de juiste omvang van deze verontreiniging (welke delen van welke deelgemeente) ?
2. Welke schadelijke stoffen worden waar aange troffen ? Hoe is deze verhouding tot de vigerende normen ?
3. Is de verontreiniging in alle deelgemeenten even ernstig aanwezig ?
4. Wat zijn de mogelijke oorzaken van deze verontreiniging ?
5. Wat zijn de mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid ? Wat zijn de gevolgen voor mens en dier ? Is het noodzakelijk om eventueel maatregelen te treffen ? Zo ja, welke ?
6. Wat zijn de mogelijke financiële gevolgen van deze maatregelen ? Door wie te vergoeden ?
7. Wat zijn de gevolgen voor het freatisch grondwater mochten deze vervuilde delen van de polder permanent bij elk hoogtij onder water staan ?

N.B. Een gelijkaardige vraag werd gesteld aan de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling.

LUC MARTENS

VLAAMS MINISTER
VAN CULTUUR, GEZIN EN WELZIJN

Vraag nr. 31
van 3 november 1998
van de heer JOS STASSEN

Implementatie kwaliteitsdecreet welzijnsvoorzieningen – Vormingsaanbod

Er wordt momenteel hard gewerkt aan de implementatie van het zogenaamde kwaliteitsdecreet voor welzijnsvoorzieningen. Eén van de aspecten van deze implementatie is vorming.

1. Wordt de implementatie van het kwaliteitsdecreet ondersteund door een vormingsaanbod voor de welzijnssector ?
2. Zo ja, over welk aanbod gaat het en wat is het budget ?
3. Laat het eventuele budget dat ter beschikking wordt gesteld toe dat de welzijnssector zelf een vormingsinstelling kan aanwijzen ? Of wijst de overheid zelf een vormingsinstelling aan ?
4. Indien de overheid zelf een vormingsinstelling aanwijst, gebeurt dit openbaar ? Wat zijn de criteria die bepalend zijn voor de keuze ?
5. Kan de minister garanderen dat gemonopoliseerde opdrachten, zoals in 1995 aan Vormingscel Caritas (VOCA) voor de sector van de centra voor kinderopvang en gezinsondersteuning (CKG), zich niet meer zullen herhalen ?
6. Binnen diverse sectorale commissies ter implementatie van het kwaliteitsdecreet is momenteel een VOCA-medewerker aanwezig.

Is dit een aanwijzing dat VOCA die vormingsopdracht in het kader van het kwaliteitsdecreet krijgt toegewezen ?

BRIGITTE GROUWELS

VLAAMS MINISTER
VAN BRUSSELSE AANGELEGENHEDEN
EN GELIJKEKANSENBELEID

Vraag nr. 6
van 21 oktober 1998
van de heer CHRISTIAN VAN EYKEN

Kabinetten – Dienstvoertuigen

Een tijdje geleden heb ik via de pers vernomen dat de voertuigen van de ministeriële kabinetten zouden worden belast via het systeem geldend voor elk voertuig, omdat deze voertuigen eveneens voor privé-doeleinden zouden worden gebruikt.

1. Over hoeveel en welke dienstvoertuigen beschikt het kabinet van de minister ?
2. Wat was de kostprijs van elk voertuig ?
3. Hoeveel bedragen de werkingskosten per voertuig ?
4. Voor welke doeleinden worden deze voertuigen gebruikt ?

N.B. Deze vraag werd gesteld aan alle ministers.

**III. VRAGEN WAARVAN
DE REGLEMENTAIRE TERMIJN
VERSTREKEN IS MET
TEN MINSTE TIEN WERKDAGEN
EN DIE OP VERZOEK
VAN DE VRAAGSTELLERS WERDEN
OMGEZET IN VRAGEN OM UITLEG
(Reglement artikel 81, 4)**

Nihil.

REGISTER

Nr.	Datum	Vraagsteller	Onderwerp	Blz.
L. VAN DEN BRANDE, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie				
47	19.11.1997	M. Olivier	<i>Milieu en gezondheid regio Zuiderkempen – Onderzoeksvoorstel . . . . .</i>	827
192	18.06.1998	C. Verwimp-Sillis	<i>Nucleaire technologie – Verspreiding . . . . .</i>	828
196	29.06.1998	M. Dillen	<i>EU-onderzoeksprogramma's – Subsidiëring universiteiten . . . . .</i>	829
198	02.07.1998	M. Keulen	<i>Onderzoeksprogramma Max Wildiers – Projectvoorstellen . . . . .</i>	830
202	06.07.1998	C. Verwimp-Sillis	<i>Onderzoeksprogramma Max Wildiers – Stand van zaken . . . . .</i>	831
218	25.08.1998	D. Lootens-Stael	<i>Flanders – Afbeelding Brussel . . . . .</i>	831
247	24.09.1998	J. Sauwens	<i>Wetsvoorstel terugbetaling kijk- en luistergeld – Standpunt . . . . .</i>	832
△ 15	15.10.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Actieplan Vlaamse Rand – Taalvoorwaarden bij subsidiëring . . . . .</i>	833
17	21.10.1998	F. Vermeiren	<i>La Flandre – Artikelen over bedrijven . . . . .</i>	741
18	21.10.1998	D. Ramoudt	<i>VLAM-promotiefonds bakkerijen – Achterstallige bijdragen en klachten . . . . .</i>	741
23	03.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>VZW De Rand – Bevlaging gemeenschapscentra . . . . .</i>	742
25	10.11.1998	P. Van Grembergen	<i>Export Vlaanderen – Steun brouwerijsector . . . . .</i>	742
○ 27	12.11.1998	G. Vanleenhove	<i>Levenslijn – Opbrengst en verdeling . . . . .</i>	875
S. STEVAERT, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening				
38	14.10.1998	J. Malcorps	<i>Permanente bewoning weekendhuisjes – Voorkomingsbeleid . . . . .</i>	743
41	14.10.1998	D. Ramoudt	<i>Nieuwe zeesluis Oostende – Studie . . . . .</i>	745
43	14.10.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Veerdienst Niel-Wintam – Verplaatsing . . . . .</i>	745
48	15.10.1998	C. Decaluwé	<i>Pleziervaart – Snelheidsbeperkingen . . . . .</i>	746
50	21.10.1998	C. Van Eyken	<i>Kabinetten – Dienstvoertuigen . . . . .</i>	749
54	23.10.1998	E. Matthijs	<i>N9 Brugse Vaart Gent – Fietsbrug . . . . .</i>	750
55	26.10.1998	J. De Roo	<i>Seine-Scheldeproject – Studie . . . . .</i>	750
56	26.10.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Voeren – Bouwvergunningen . . . . .</i>	751
57	27.10.1998	M. Verlinden	<i>Regio Aarschot – Industriezones . . . . .</i>	751
58	03.11.1998	J. De Meyer	<i>Vellen van bomen – Vergunningsprocedure . . . . .</i>	752
59	03.11.1998	L. Sannen	<i>Fietspadennetwerk Overpelt – Advies Aminal . . . . .</i>	753
60	03.11.1998	J. De Roo	<i>N49 Maldegem – Geluidshinder . . . . .</i>	754
61	03.11.1998	D. Ramoudt	<i>Verbindingswerken Kennedy-De Bolle Oostende – Problemen . . . . .</i>	754
62	03.11.1998	P. Huybrechts	<i>Antwerpen cruisehaven – Ponton . . . . .</i>	755

63	03.11.1998	P. Huybrechts	<i>N144 Hoogstraten – Fietspad</i>	756
64	03.11.1998	P. Huybrechts	<i>Kanaal Herentals-Bocholt – Bescherming sas 3</i>	756
65	03.11.1998	E. Van Vaerenbergh	<i>De Lijn – Zwartrijders</i>	757
66	03.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Brusselse ring en Zeekanaal – Kosten en baten</i>	758
67	03.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Zaventem – HST-terminal</i>	759
68	04.11.1998	M. Olivier	<i>Lichtvervuiling – BBL-rapport</i>	761
△ 69	04.11.1998	A. Van Nieuwerkerke	<i>Noordzeestrand – Verstedelijking</i>	761
70	04.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Albertkanaal – Onderhoudskosten – Waalse baten</i>	763
71	10.11.1998	L. Sannen	<i>BPA-procedure – GCA-advies</i>	763
73	10.11.1998	J.-M. Bogaert	<i>Krakelebrug Brugge – Herstellingswerken</i>	765
80	20.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>N16 Bornem – Geluidhinder</i>	765
81	20.11.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Aanleg rotonde Wijkstraat Tongeren – Informatie buurtbewoners</i>	766

T. KELCHTERMANS, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

401	25.08.1998	J. Malcorps	<i>Antwerp Karting College – Milieuvoorwaarden</i>	834
△ 9	08.10.1998	J. De Meyer	<i>Spuikom Prosperpolder Beveren – Slibvervuiling</i>	835
14	08.10.1998	C. Van Eyken	<i>Aminal-besluit – Taalgebruik</i>	836
16	09.10.1998	J. Malcorps	<i>Verbrandingsinstallaties – Emissiemetingen</i>	836
19	09.10.1998	J. Maes	<i>Ecologisch Impulsgebied IJzervallei – Toekomst</i>	838
20	09.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Geluidshinder luchthaven Bierset – Compensatiefonds</i>	839
24	14.10.1998	V. Dua	<i>OVMB-stort Gent – Saneringsafval Dijlestort Leuven</i>	839
25	14.10.1998	J. Malcorps	<i>Afvalwatercollector Lierde – Problemen</i>	840
26	15.10.1998	F. Vermeiren	<i>Mestactieplan – Uitrijregeling</i>	841
28	21.10.1998	M. Keulen	<i>Mestactieplan – Uitbetaling vergoedingen 1997</i>	768
29	21.10.1998	C. Van Eyken	<i>Arbeidsmarktsituatie migranten – VESOC-akkoord</i>	769
30	21.10.1998	J. Malcorps	<i>UZA-afvalverbranding – Historische vervuiling</i>	770
31	23.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Sociale werkplaatsen – Uitbreiding</i>	771
32	23.10.1998	J. Malcorps	<i>Dioxinevervuiling Noord-Frankrijk – Gevolgen</i>	842
33	23.10.1998	J. Malcorps	<i>Union Minière Hoboken (Antwerpen) – Milieu</i>	843
35	26.10.1998	H. Suykerbuyk	<i>De Buizerd Kalmthout – Bestemming</i>	771
36	26.10.1998	M. Keulen	<i>Vlaamse Milieumaatschappij – Inning herberekende waterheffing</i>	772
37	26.10.1998	J. De Roo	<i>Verbrandingsoven Balgerhoeke (Eeklo) – Metingen</i>	846
38	26.10.1998	A. Van Aperen	<i>Landbouwgrond in natuurgebied – Aankoop vs. beheerscontracten</i>	847
39	26.10.1998	C. Vandenbroeke	<i>Vlaamse Milieumaatschappij – Facturatie waterheffing</i>	773
40	26.10.1998	E. Van Vaerenbergh	<i>Geplande waterzuiveringsinstallatie Perk (Steenokkerzeel) – Locatie</i>	849
△ 41	26.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Renault Vilvoorde en Nova Tongeren – Evaluatie begeleidingsacties</i>	850

	42	27.10.1998	C. Verwimp-Sillis	<i>Zuivering Zenne – Stand van zaken</i>	851
○	43	03.11.1998	L. Sannen	<i>Fietspadennetwerk Overpelt – Advies Aminal</i>	876
	44	03.11.1998	V. Heeren	<i>Vogelopvangcentra – Subsidiëring</i>	774
	46	04.11.1998	A. Van Nieuwerkerke	<i>Noordzeestrand – Verstedelijking</i>	775
○	50	10.11.1998	B. Vandendriessche	<i>Aquafin-investeringen en gemeentelijke rioleringswerken – Planning</i>	876
○	51	12.11.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Autodemontage – Subsidiëring</i>	877
	52	12.11.1998	J. Malcorps	<i>Afvalruil Vlaanderen-Nederland – Stand van zaken</i>	775
○	53	12.11.1998	J. De Meyer	<i>Bodemverontreiniging Kruibeke – Milieu en gezondheid</i>	877

W. DEMEESTER-DE MEYER, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

	148	18.09.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Federale Planningscommissie Medisch Aanbod – Betrokkenheid</i>	852
	10	09.10.1998	J. De Meyer	<i>Inning onroerende voorheffing – Voorbereiding</i>	853
△	12	12.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Ministeriële kabinetten – Gehandicaptenvoorzieningen</i>	854
	14	12.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Toekenning RVT-bedden – Stand van zaken</i>	855
	15	14.10.1998	J. Malcorps	<i>Boekentassen – Gewicht</i>	856
	17	21.10.1998	P. Huybrechts	<i>Centrum ter Preventie van Zelfmoord – Subsidiëring</i>	776
	18	23.10.1998	J. Malcorps	<i>Union Minière Hoboken (Antwerpen) – Gezondheidsonderzoek</i>	777
	20	04.11.1998	C. Vandembroeke	<i>Gezondheidsonderzoek VITO – Opzet</i>	778
○	23	12.11.1998	J. De Meyer	<i>Bodemverontreiniging Kruibeke – Milieu en gezondheid</i>	878

E. BALDEWIJNS, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening

	18	14.10.1998	P. Van Grembergen	<i>Vlaamse administratie – Doorlichtingen</i>	857
	19	14.10.1998	J. Malcorps	<i>Boekentassen – Gewicht</i>	779
	20	14.10.1998	J. Malcorps	<i>Scholengebouw – Brand- en toegankelijkheidsreglementering</i>	781
	21	14.10.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Drugspreventie op school – Samenwerking met politie en parketten</i>	782
△	22	14.10.1998	D. Ramoudt	<i>Computeronderwijs – Pedagogische kwaliteit</i>	782
	23	14.10.1998	W. Vandenbossche	<i>Commissie Laakbare Praktijken – Klacht vrij onderwijs Anderlecht</i>	783
	25	21.10.1998	F. Vermeiren	<i>Noord-Amerikaanse studenten aan Vlaamse universiteiten – Financiering</i>	784
	26	21.10.1998	C. Van Eyken	<i>Mobiliteit – Arbeidstijdversoepeling en telewerk</i>	861
	27	26.10.1998	A. Denys	<i>Valorisatie universitair onderzoek – Verdeelsleutel extra middelen</i>	785
	28	26.10.1998	D. Ramoudt	<i>Euro – Voorbereidende initiatieven in het onderwijs</i>	786
	29	26.10.1998	L. Cannaearts	<i>Studietoelagen – Verminderd gezinsinkomen door deeltijdse arbeid</i>	786
	30	26.10.1998	L. Sannen	<i>Onderwijspersoneel – Vervoerskosten</i>	787
	31	26.10.1998	L. Sannen	<i>Onderwijspersoneel – Bijscholingsregeling tijdelijken</i>	788
	32	27.10.1998	R. Van Den Heuvel	<i>Onderwijs aan huis voor zieke kinderen – Evaluatie</i>	788
	33	03.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Nederlandstalig onderwijs langs de taalgrens – Aantrekkingskracht</i>	789

35	03.11.1998	C. Decaluwé	<i>Universiteiten – Royalties</i>	790
37	06.11.1998	M. De Schamphelaere	<i>Levensbeschouwelijke vakken – Protestantse en Islamitische instanties</i> .	792
38	06.11.1998	M. De Schamphelaere	<i>Levensbeschouwelijke vakken – Opleiding islamleerkrachten</i>	794
39	06.11.1998	M. De Schamphelaere	<i>Levensbeschouwelijke vakken – Vrijstelling</i>	795
40	10.11.1998	M. Vanderpoorten	<i>Gids ouders met kinderen in het basisonderwijs – Verspreiding</i>	796

E. VAN ROMPUY, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

11	21.10.1998	C. Van Eyken	<i>Kabinetten – Dienstvoertuigen</i>	798
12	21.10.1998	H. Suykerbuyk	<i>VRT Het Braambos (KTRO) – Uitzenduur</i>	798
13	21.10.1998	C. Van Eyken	<i>Renault Vilvoorde – Wedertewerkstelling</i>	798
14	21.10.1998	P. Huybrechts	<i>Nieuwe Boomse Metaalwerken – Subsidievoorwaarden</i>	800
15	23.10.1998	C. Van Eyken	<i>REG-campagne – Faciliteitengemeenten</i>	801
16	23.10.1998	E. Van Vaerenbergh	<i>Bedrijventerreinen – Subsidies aan gemeenten</i>	802
17	26.10.1998	H. Suykerbuyk	<i>VRT-taalcharter – Nederlandse standaardtaal en Belgische variant</i>	803
18	26.10.1998	F. Vermeiren	<i>Industrieterreinen – Reserve vs. behoefte</i>	806
19	26.10.1998	F. Creyelman	<i>Zonnepanelen – Installatiepremies</i>	807
20	26.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Renault Vilvoorde en Nova Tongeren – Evaluatie begeleidingsacties</i> . . .	808
21	04.11.1998	V. Dua	<i>Varkenssector – Steunmaatregelen</i>	808
22	06.11.1998	J.-M. Bogaert	<i>NV Henco Industries (Herentals) – Expansiesteun</i>	809
23	06.11.1998	J.-M. Bogaert	<i>NV Arcomet (Beringen) – Expansiesteun</i>	810
27	20.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>VRT-berichtgeving Wapenstilstand – Vlaams-educatieve aspecten</i>	811

L. PEETERS, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting

230	21.09.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Voeren – Financiering verbouwingswerken gemeenteschool</i>	812
235	24.09.1998	L. Sannen	<i>Vereniging Vlaamse Huisvestingsmaatschappijen – Studiereizen</i>	861
7	08.10.1998	J. Sauwens	<i>Voeren – Voeren Info (1)</i>	862
8	08.10.1998	J. Sauwens	<i>Voeren – Voeren Info (2)</i>	862
11	08.10.1998	C. Decaluwé	<i>Sociale huurwoningen – Kwaliteit</i>	763
21	15.10.1998	F. Vermeiren	<i>Nutsleidingen – Gemeentelijke toelating</i>	864
23	23.10.1998	W. Aers	<i>Stembrieven – "Vlaamse Raad"</i>	866
24	26.10.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Voeren – Toewijzing sociale woningen</i>	866
25	27.10.1998	E. Van Vaerenbergh	<i>Voeren – Taalgebruik</i>	812
26	03.11.1998	J. Taylor	<i>Administratief toezicht – Schorsing wegens schending algemeen belang</i> .	812
28	12.11.1998	P. Ceysens	<i>Toren 1 St.-Maartensdal (Leuven) – Asbest</i>	814

L. MARTENS, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

	13	12.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Welzijnsvoorzieningen – Directiefuncties</i>	867
	14	14.10.1998	P. Ceysens	<i>VZW's voor opvang gehandicapten – Subsidieerbaar personeelsbestand</i>	869
△	20	21.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Decreet kunstwerken in openbare gebouwen – Toepassing</i>	870
	21	23.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Etnisch-culturele minderheden – Opvolgingsstructuren</i>	814
	22	23.10.1998	R. Van Cleuvenbergen	<i>Vrijwilligers welzijnssector – Waardering</i>	872
	23	23.10.1998	B. Vandendriessche	<i>Gehandicaptenvervoer – Financiële middelen</i>	873
	24	23.10.1998	S. Becq	<i>Jo-lijn – Evaluatie</i>	815
	25	26.10.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Faciliteitengemeenten – Sportinfrastructuur</i>	818
	27	03.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>OCMW Kraainem – Huurprijs sociale woningen</i>	818
	28	03.11.1998	F. Dewinter	<i>Holebi's – Welzijnsbeleid</i>	819
	29	03.11.1998	J. Stassen	<i>Kind en Gezin – Samenstelling raad van beheer</i>	820
○	31	03.11.1998	J. Stassen	<i>Implementatie kwaliteitsdecreet welzijnsvoorzieningen – Vormingsaanbod</i>	878
	32	03.11.1998	P. Huybrechts	<i>Kanaal Herentals-Bocholt – Bescherming sas 3</i>	821
	33	03.11.1998	S. Becq	<i>Particuliere kinderopvang – Overeenkomst met de ouders</i>	821
	34	03.11.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Veiligheidsgordelcampagne – Nederlands</i>	822
	35	10.11.1998	B. Vandendriessche	<i>Externe auditcommissie OCMW-boekhouding – Inzagerecht</i>	823
	36	10.11.1998	D. Lootens-Stael	<i>Crypte van Eine (Oudenaarde) – Muurschilderingen</i>	823
	40	12.11.1998	F. Vermeiren	<i>Vormingscentrum Destelheide Dworp (Beersel) – Werking</i>	824

B. GROUWELS, Vlaams minister van Brusselse Aangelegenheden en Gelijkekansenbeleid

○	6	21.10.1998	C. Van Eyken	<i>Kabinetten – Dienstvoertuigen</i>	879
	7	21.10.1998	C. Van Eyken	<i>Actieplan voor Brussel – Inhoud</i>	874
	8	26.10.1998	L. Van Nieuwenhuysen	<i>Faciliteitengemeenten – Sportinfrastructuur</i>	825
	9	26.10.1998	D. Lootens-Stael	<i>Samenwerking met Brussel – Stand van het overleg</i>	826